La ce să ne așteptăm de la 2003?

Apă pe Marte?

Iată primul răspuns de care avem nevoie înainte de a ataca întrebarea cea mare: există cu adevărat viață pe Marte? Urme întunecate identificate în decembrie 2002 pe Marte sunt atribuite unor scurgeri de apă sărată. Pentru unii însă este nevoie de mai multe dovezi...

Monstrul invizibil din centrul Căii Lactee

O gaură neagră se „hrăneste" dintr-o supernovă

Observatorul Chandra „a văzut" în anul 2002 gaura neagră aflată în centrul Galaxiei noastre, confirmând astfel ceea ce se știa mai de mult. Problema este însă că ea nu „devorează" la fel de multă materie ca celelalte găuri negre supermasive...

Originea vieții

Cercetătorii se află în plin... coșmar: cum să lămurim problema originii vieții când avem atât de puține date? Când Pământul nu pare să fi ținut... un „jurnal" al miliardelor de ani de când a apărut viața! A fost viața „importată" de pe Marte, vehiculul fiind un asteroid? A „plouat" pur și simplu cu germeni de viață din spațiile libere dintre firele de praf de cometă? Sau din spațiu au venit doar ingredientele, apa și substanțele chimice, Pământul fiind incubatorul care a asigurat condițiile pentru „supa pre-biotică" din care ne-am format cu toții? Rămâne speranța ca anul 2003 să estimeze probabilitatea ca viața terestră să se fi născut pe o planetă din Sistemul nostru Solar sau dintr-un altul...

Secrete lunare

Este cea mai aproape de noi, am fost acolo, am adus probe, dar nu i-am epuizat nici pe departe secretele. Unul din cele mai incredibile ar putea fi că o parte din rocile lunare au fost aruncate acolo... de pe Terra! În jur de 4 000 kg de materie terestră par a se afla într-un strat de câțiva centimetri pe fiecare milă pătrată de suprafață lunară! Roci în care se găsesc informații despre... începuturile Terrei! Inclusiv despre apariția vieții. Revenirea omului pe Lună pare a fi cel mai la îndemână mod de a afla cum ne-am născut noi pe Pământ.

Secretele agitatelor începuturi ale Terrei s-ar putea afla pe Lună...

Suntem singuri?

După ce am descoperit „lumi" care gravitau prea aproape de steaua centrală pentru ca, după standardele noastre, să fi putut permite apariția vieții și „Jupiteri" cu orbite asemănătoare celei a uriașei gazoase a Sistemului nostru Solar, graba actuală este de a descoperi planete mai mici rotindu-se pe orbite de același tip cu cea a Pământului nostru. Poate nu în 2003, dar în acest an căutările de semnale ET, se vor intensifica mai ales după ce s-a anunțat că probabilitatea vieții pe planetele quasi-terestre este 1 la 3. Viața extraterestră inteligentă ar putea îmbrăca cele mai diferite forme, de la ființe asemănătoare nouă, la microbi inteligenți. Când vom primi asemenea semnale? Poate niciodată...

Un asteroid ar putea aduce sfârșitul sau ar putea fi mesagerul unei noi vieți...

Vom supraviețui anului 2003?

2002 a cunoscut riscul iminent al ciocnirii cu un asteroid. În luna iulie 2002 s-a vorbit mult despre o posibilă ciocnire în 2019. Și scenariul pare să se repete. Nu se prevede apropierea de Terra a unui asteroid de mari proporții în 2003, dar în același timp nu trebuie să uităm că există milioane de mici obiecte care rătăcesc prin Cosmos. Se impune însă studierea acestor asteroizi pentru a înțelege mai bine comportarea și evoluția straniei lor familii. Oricum, cel puțin pentru moment avem ceva timp la dispoziție, pentru că șansele de supraviețuire pentru anul 2003 au fost calculate și ele sunt foarte mari!

MIHAELA DOROBANȚU

Calculatorul, mai tare ca utilizatorul

Faimosul joc video *Tetris* (care solicită așezarea unor forme geometrice ce „cad" dinspre partea superioară a ecranului într-un zid, astfel încât să apară cât mai puține goluri) a devenit un adevărat coșmar pentru împătimiții acestui gen de distracții. De altfel, verdictul a fost deja dat: nimeni nu poate să câștige, fie om, fie creier electronic. O echipă de matematicieni de la Massachusetts Institute of Technology a încercat imposibilul, în cele din urmă ajungând să claseze „dosarul Tetris" în categoria *NP-complets*, adică a jocurilor a căror dificultate crește

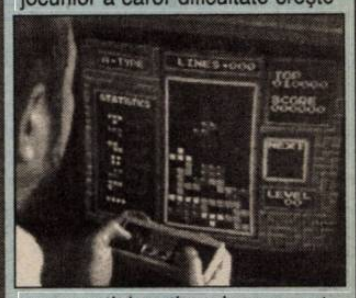

exponențial cu timpul consumat și cu traseul parcurs, conducând rapid către un adevărat infern. Nu există nici un algoritm capabil să contureze o cale de a învinge computerul, ceea ce înseamnă că omul trebuie să-și revizuiască atitudinea față de inteligența artificială!

Pompă... invizibilă

O echipă germano-polonă a fabricat cea mai mică pompă din lume. Ea nu umflă nimic, ci folosește la aspirarea ionilor de pe o suprafață de plastic. Scopul final este însă de a veni în sprijinul pompelor biologice care controlează fluxurile de ioni din celulele organismului nostru. Aici, trecerea ionilor are formă de con, cu diametrul variind între 2 și 500 nanometri (un nanometru = o milionime de milimetru) și ionii sunt atrași de un câmp electric. Pompa trebuie să lupte împotriva așa-numitei presiuni osmotice, care tinde în mod natural să echilibreze concentrațiile de o parte și de cealaltă a foliei de plastic. Cercetătorii au demonstrat că pompa realizată de ei are o putere de zece ori mai mare decât presiunea pe care o are de înfruntat.

Viața (de noapte) în roz

Noi spunem că, noaptea, toate pisicile sunt negre, dar o echipă de cercetători suedezi a descoperit și un animal dotat cu vedere nocturnă (sau scotopică) în culori. Până în prezent se considera că nictalopii văd doar în două culori. Totuși, plasat în fața unor flori artificiale, unele ascunzând „recompense" în zahăr, fluturele de noapte numit Sfinxul viilor *(Deilephila elpenor)*, face diferența între petalele galbene și cele alburii, între cele bleu-pal și bleu întunecat. Concluzia ar fi că el vede culorile într-o manieră cu totul diferită de a noastră, percepția vizuală umană fiind condiționată de calitatea și de frecvența luminozității mediului. Explicația trebuie căutată în structura ochiului Sfinxului, ochi cu mai

multe fațete, capabile să amplifice și să multiplice de câteva zeci de ori intensitatea fiecărui foton al luminii crepusculare. *(A.N.P.)*

INVENȚII TRĂSNITE

și nu tocmai...

7 pe o bicicletă, fără a include și câinele

Anul care a început cu o oarecare lentoare post festum și-a anunțat totuși o serie de surprize pe plan mondial, în domeniul tehnologiei. Mai degrabă putem vorbi despre invenții trăsnite, deși trebuie să recunoaștem că ele îmbină plăcutul cu utilul.

Cicloconferință pentru prieteni

Nu mai puțin de 7 persoane (de preferat, prieteni) pot lua loc pe o singură tricicletă, îmbinând astfel cicloturismul cu discuțiile pe diverse teme de interes comun. Vehiculul

inventat de un inginer american poate transporta până la 700 kg, cu o viteză de 30 km/h. În conceperea sa a fost invocată și cultivarea spiritului de echipă, care, ca orice echipă, are un conducător: pilotul așezat pe o șa puțin mai înaltă decât celelalte(!); totuși, de pedalat nu este absolvit nici un „conferențiar".

Stiloul electronic pentru leneși

Scrie ca orice stilou, dar pe hârtie specială, toate însemnările fiind înregistrate în memoria sa internă. Odată așezat pe suportul său, el transmite unui computer fiecare pagină, sub formă de manuscris. La rândul său, „creierul" electronic face trierea, clasarea, organizarea materialelor, după un principiu ingenios: la capătul stiloului, un captator optic „pândește" fiecare mișcare a vârfului peniței, în timp ce în interior un procesor monitorizează cuvintele și imaginile, stocând informațiile într-o memorie capabilă să conțină 40 de pagini scrise. Dacă acesta este totuși un instrument ceva mai mare decât cele clasice, aparatul foto „Espion Xtra", *made în China*, constituie un model de miniaturizare: 6 x 4 x 1,5 cm și 31 grame, adică mai mic decât o carte de credit! De remarcat că performanțele sunt la fel de uimitoare: 478 de instantanee stocate în memoria internă sau 27 secunde de film video mut.

Spionul zburător și mărul adevărului

Draganflyer III are doar 480 grame și zboară datorită celor patru rotoare fixate la fiecare dintre extremitățile sale. Pilotarea este foarte simplă, cu ajutorul unei telecomenzi clasice, dar – atenție: amuzanta jucărie poate deveni spionul ideal, întrucât a fost concepută pentru a înglobă (opțional!) o cameră video fără fir, fixată sub axul central. Zbenguindu-se pe deasupra vilelor, a piscinelor și a grădinilor, micul zburător s-ar putea transforma într-un adevărat coșmar al VIP-urilor...

Din aceeași sferă de inters face parte și detectorul de minciuni portabil, care analizează în direct vocea suspectului, prin racordare la un telefon mobil. Pe parcursul testului, trebuie observat ecranul aparatului, care afișează conturul unui măr. Dacă subiectul spune adevărul, fructul rămâne întreg; dacă acesta începe să fie „mâncat", suspectul a mințit. Așadar, de la Adam și Eva încoace, istoria se repetă mereu...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

◆ *Articulații mecanice ale mașinilor înlocuite cu mușchi de animale.*
◆ *O idee trăsnită pe care cercetătorii americani speră să o pună în practică în următorii 20 de ani.*

„PEȘTELE" cu mușchi de broască

Cercetătorii de la Massachusetts Institute of Technology (MIT) din SUA au avut ideea să facă o experiență insolită, realizând un robot dotat cu mușchi de broască reușind să înoate. Un aparat cu totul original botezat simplu, „pește", cu o lungime de 12 cm, ajutat să se deplaseze prin mișcarea unei cozi. Pentru asta au fost prelevați doi mușchi din picioarele unei broaște și atașați de-o parte și de alta a cozii prin „tendoane" de mătase. „Peștele" este scufundat într-un mic bazin cu o soluție apoasă cu un mare conținut de glucoză, carburantul necesar celulelor musculare în timpul contracției. O baterie controlată de un cip este pusă sub tensiune. Cei doi mușchi primesc impulsuri electrice, alternativ, de la electrozii bateriei și se contractă pe rând. Rezultatul e uluitor: coada începe să se miște și peștele să înoate. Așadar, o mașină poate fi pusă în mișcare prin mușchi adevărați! Această experiență e însă departe de a fi o curiozitate. Obiectivul final este acela de a realiza instrumente și aparate hibride, (roboți) conținând totodată țesuturi vii și componente sintetice, capabile să se deplaseze cu naturalețea unei ființe. Și asta pentru că angrenajele, sistemele hidraulice sau alte mecanisme specifice roboticii clasice nu pot asigura suplețea mișcărilor, asemenea mușchilor, care se pot adapta ușor, în diverse situații.

Specialiștii afirmă că mușchii artificiali ar putea deveni o componentă esențială a unui tip special de uniforme militare care ar mări capacitatea musculară a soldatului. Acesta ar putea sări peste obstacole cu ușurință, ar alerga mai repede, ar căra greutăți mai mari etc. Se preconizează chiar realizarea unor astfel de uniforme, dotate însă cu sisteme mecanice, care să mărească forța utilizatorului, până în 2005. După care, aceste sisteme ar putea fi înlocuite cu mușchi artificiali, fabricați din polimeri sintetici contractili, un plastic electroactiv care se contractă dacă este conectat la o sursă de curent electric. Recurgerea la mușchii naturali rămâne însă în continuare o „poveste" cât se poate de serioasă. Nu e totuși o provocare științifică mult prea exagerată? Se pare că nu, afirmă unii specialiști. Până acum au fost realizate țesuturi musculare funcționale, in vitro, pornindu-se de la câteva celule musculare (mioblaste). În doar câteva zile se pot obține în cultură țesuturi musculare cu un diametru de 2,5 cm, conținând câteva sute de fibre musculare. Excitabilitatea acestor mușchi este însă slabă, lucru care se explică prin absența inervației în timpul

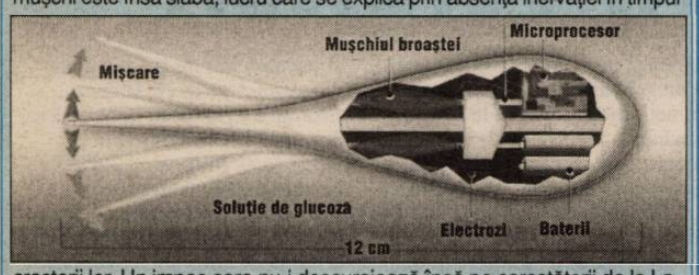

creșterii lor. Un impas care nu-i descurajează însă pe cercetătorii de la Laboratorul Muscle Mechanics al Universității din Michigan și ai Laboratorului din Providence (SUA) care intenționează să integreze nervi în mușchii realizați în cultură pentru a le mări gradul de excitabilitate. Ar mai fi de pus la punct doar un sistem de aprovizionare a mușchilor cu glucoză pentru ca obiectivele cercetătorilor americani să fie atinse. În special robotul hibrid, realizat „după chipul și asemănarea" omului, suplu și silențios ca o pisică de care, încă de pe acum Pentagonul este foarte interesat. Rămâne de văzut dacă acesta va fi dotat cu mușchi arificiali sau naturali.

DORIN MĂRAN

Răpiți de OZN-uri

În căutarea explicațiilor alternative

Profesorul John Mack scrie: „N-aș vrea să-i descurajez pe cei ce se străduiesc să găsească explicații convenționale pentru fenomenul răpirilor. Vreau doar să subliniez că, în calitatea mea de clinician, am consumat ore nenumărate încercând să găsesc explicații alternative, care să nu presupună o schimbare prea mare în viziunea mea asupra lumii, dar [...] nici o teorie sau explicație familiară n-a reușit să fie făcută, nici pe departe, responsabilă pentru trăsăturile de bază ale fenomenului răpirilor".

Ipotezele avansate nu sunt mulțumitoare

Mack afirmă că insistența de a găsi explicații alternative, naturale, pentru acest fenomen vine fie de la cei ce nu cunosc marea bogăție și complexitate a fenomenului răpirilor, fie de la persoane înțepenite într-o viziune îngustă asupra realității, pe care nu sunt în stare s-o părăsească, persoane incapabile, de pildă, să accepte posibilitatea că suntem cercetați de inteligențe nepământene. Interesant că aceleași persoane nu au, în general, probleme în a crede în existența unui Dumnezeu care ne-a creat după chipul său.

Au fost avansate multe explicații alternative – evantaiul lor se întinde de la boala psihică la afecțiuni fiziologice, de la răspunsul aberant al creierului la anumite solicitări, până la interpretări psihosociologice sau culturale. Dar examenele psihiatrice și testele psihologice aplicate de numeroși autori (pe care Mack le descrie în detaliu), asupra unor loturi de martori, n-au reușit să pună în evidență nici o formă de suferință mintală care să poată explica în vreun fel cele relatate despre presupusele răpiri. Desigur, aceste relatări pot fi parazitate involuntar de amintiri false: povești, elemente religioase ori ținând de educația sau amintirile din primii ani de viață, între care reprimarea unui abuz, sexual sau fizic. Statisticile au demonstrat însă că aceste influențe nu modifică semnificativ esența celor relatate. Mack examinează și respinge și alte explicații propuse: mitomania, înclinația spre fantazare, hipnotizabilitatea, personalitatea disociată, epilepsia de lob temporal, paralizia (și alte stări) din preajma somnului, psihoza ori isteria colectivă, halucinațiile etc.

De pildă, adesea răpirea este percepută ca un vis, dar aceasta nu înseamnă că toate răpirile sunt visuri. Mack subliniază că, pe lângă faptul că multe răpiri au loc în stare perfect trează, de multe ori psihicul victimei va simți că este „mai confortabil" să considere că totul a fost doar un vis. Pe de altă parte, desigur nu orice vis despre o răpire sau despre ființe nepământene ascunde o răpire.

Cinci condiții pentru o explicație acceptabilă

Orice teorie care va dori să explice fenomenul răpirilor, va trebui să țină cont, după Mack, de cinci „dimensiuni de bază": (1) consistența excepțional de ridicată a detaliilor istorisirilor privind răpirile, relatate cu implicarea emoțională întâlnită doar atunci când este povestit un fapt real, de către un martor credibil, (2) absența afecțiunilor psihice care să justifice cele raportate, (3) urmele fizice și leziunile inexplicabile, (4) asocierea răpirii cu observații independente ale unor OZN-uri în zonă (pe care cel răpit poate să le vadă sau nu) și (5) istorisirea acelorași detalii ale răpirii chiar și de către copii de doi-trei ani.

Extratereștri sau inteligențe dintr-o altă realitate?

De asemenea Mack sugerează că trebuie „să rămânem deschiși către posibilitatea că aceste experiențe au loc, cel puțin în parte, într-o altă realitate", eventual în „domenii nevăzute ale realității", menționând o seamă de personalități care sunt de aceeași părere. „Ceva se întâmplă [...] Eu nu spun că este ceva *extraterestru* [...]" „Extraterestru" înseamnă ceva ce există în *lumea fizică* la modul în care noi o cunoaștem [...] Și nu știu dacă acest mod de structurare, în termenii lumii fizice, ne ajută prea mult [...] Nu cunosc care este sursa acestor experiențe. Nu cunosc de unde vin. Nu am nici o cale de a o cunoaște". El îl citează în acest sens și pe astrofizicianul Jacques Vallée care afirmă: „cred că fenomenul OZN reprezintă dovada existenței altor dimensiuni, dincolo de *spațiu-timp*; OZN-urile ar putea să nu vină din spațiul obișnuit, ci dintr-un multivers care este peste tot în jurul nostru...".

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Mânuitorii de fulgere

Fie că este vorba de FBI sau de KGB, subiectele paranormale și numele cele mai neașteptate se întâlnesc nu o dată în documente clasificate „strict secret". FBI-ul a deținut fișiere speciale dedicate „controlului minții" și performanțelor sovietice în acest domeniu, parafizicii din Cehoslovacia sau așa-numitelor „arme ale morții". Un document din 1972 numără peste 170 de pagini și cuprinde inclusiv subiecte cum ar fi hipnoza, percepția subliminală în propagandă și mass-media, farmacologia de război sau reîncarnarea artificială. Un altul, din 1978, descrie de pildă cercetările de parapsihologie din URSS și din țările membre ale Pactului de la Varșovia: procese energetice, miotransfer, gravitație, holografie, percepție extrasenzorială. Performanțele cehilor în generatoare psihotronice sau călătorii în afara corpului sunt și ele prezente. Pe de altă parte, un document de 250 de pagini îi este dedicat exclusiv lui Tesla.

Omul care mânuiește fulgerul

Au fost unii care au considerat că în aceste dosare se găsesc informații despre experimentele cu „arma morții". Și este adevărat că ani de zile URSS și apoi SUA au explorat posibilitatea realizării practice a acestor arme. Multă lume s-a îndoit de fezabilitatea armelor dar aceeași perioadă, adică din anii '30, datează și interesul crescând pentru o metodă de camuflaj total al oricărui tip de navă. Primele speculații au apărut în reviste de popularizare: *Știința pentru toți, Mecanica pentru toți, Știința ilustrată...* Subiectul a început să fie denumit din ce în ce mai des *„proiectul invizibilitate"*. Începutul cercetărilor sistematice a avut loc la Universitatea din Chicago. Trei persoane erau implicate: un oarecare savant austriac, Dr. Kirtenauer, Dr. John Hutchinson, decan, mai târziu rector al Universității și... Nikola Tesla. Au mai apucat să efectueze o serie de cercetări, un studiu de fezabilitate și... tot proiectul s-a mutat la Institutul de Studii Avansate de la Princeton. Pentagonul a angajat o echipă complexă care să construiască echivalentul modern al instalațiilor lui Tesla și să reia studiile sale privind transmiterea energiei la distanțe mari fără nici un fel de cablu sau modificarea vremii după dorință. Tesla era „omul cu fulgerul în mână" și tot ce făcea el trezea interesul instituțiilor militare. Și tot din Numele sub care avea să devină cunoscut avea să fie însă un altul...

Despre Experimentul Philadelphia în 1990

O ciudată comunicare este ținută la 13 ianuarie 1990 la conferința privind OZN-urile de la Mufon Metroplex, Dallas. Transcrisă după o înregistrare pe bandă, ea a fost pusă la dispoziția publicului la sfârșitul anului 1992 de către Rick Andersen. Autorul ei: Alfred Bilek. Unul din supraviețuitorii Experimentului Philadelphia. După cum spune Andersen, care arătase textul mai multor specialiști înainte de publicare, unii l-au crezut, alții nu. Oricum, versiunea lui Bilek asupra începuturilor celebrului, mult discutatului și încă și mai mult contestatului experiment, ridică în continuare o serie de probleme interesante. Printre numele menționate figurează și cel al lui Tesla. Și nu oricum. Pentru că în 1933, cu un an înainte ca Proiectul să ajungă la Institutul pentru Studii Avansate de la Princeton, noul Președinte al SUA, Roosevelt, îl cheamă la Washington și îl întreabă dacă ar vrea să lucreze pentru guvernul american. El devine astfel, la recomandarea lui Roosevelt, primul director al Proiectului...

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME_____ PRENUME_____
ANUL___, LUNA___, ZIUA NAȘTERII___ și LOCALITATEA_____
ADRESA: str._____ nr.___, bl.___
sc.___, et.___, ap.___, sector___, localitate_____
cod_____, județul_____ M/5

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

Dominarea viitorului

Arborii vorbitori

Una dintre metodele de divinație cu cea mai mare încărcătură de legende este sciomancia, aflarea viitorului cu ajutorul spiritelor. Experții în ocultism susțin că sciomancia a apărut în Europa în secolele XI – XII și că explozia de spirite s-ar fi datorat numeroșilor cruciați morți în timpul sângeroaselor campanii duse împotriva arabilor.

Se pare că totul a pornit de la Hellen d'Ary, văduva unui cavaler francez răpus în luptă, care nu voia cu nici un preț să plece din reședința pustie de la Arvallia, în nord-vestul Franței. Hellen afirmase că un spirit – a cărui voce semăna uimitor cu cea a răposatului ei soț – ar fi scăpat-o de la moarte, anunțând-o din timp că va fi atacată de tâlhari. Femeia a ascuns tot ce era mai valoros, iar ea a stat într-o criptă secretă până au plecat bandiții. Vestea s-a răspândit cu iuțeala vântului și în cronicile epocii au apărut numeroase cazuri asemănătoare. Spre deosebire de ședințele de spiritism de mai târziu, sciomancia se bazează pe inițiativa spiritelor vorbitoare, care nu așteaptă să fie invocate. Există și varianta sciomanciei cu ajutorul copacilor. Se pare că în Irlanda și în Spania existau spirite ascunse în arbori, care îndrumau drumeții rătăciți, altora le comunicau locurile unde erau ascunse comori sau chiar indicau leacuri pentru boli grave. În toate cazurile, copacul fermecat dispărea a doua zi, fără să rămână nici un semn al existenței lui. Ree O'Riley, un irlandez recunoscut pentru pioșenia sa, a fost salvat de un spirit al unui stejar care l-a „anunțat" că se va produce o avalanșă care-i va distruge casa. O'Riley și-a luat familia și agoniseala și a plecat la timp. O ploaie de stânci s-a abătut asupra locului părăsit. Omul s-a dus să pună o monedă de aur la rădăcina copacului, dar nu l-a mai găsit. Un spaniol pe nume Ramon Serenia a avut ideea nefericită să însemne arborele care l-a ajutat să-și vindece copilul; gestul i-a atras pedeapsa spiritului, căci Serenia a fost rănit de un copac care s-a prăbușit din senin peste el.

Mult mai târziu, după secolul XVII, cei care câștigau la jocurile de cărți erau acuzați că sunt ajutați de spirite. Pe la mijlocul veacului al XIX-lea, spiritismul a luat locul sciomanciei, determinând apariția unor numeroase generații de șarlatani.

PAUL IOAN

Porți în spațiul mioritic

ZEUL BOLȚII LUMINOASE

Așa cum au ajuns până la noi textele antice, ele ne dezvăluie aspecte fascinante care îi privesc pe daci încă de la începuturile istoriei lor. Astfel, Iordanes se oprește la figura Marelui Preot Deceneu despre care spune că i-ar fi învățat pe daci nu doar filosofia și morala, dar și... științe, cum ar fi fizica, științele naturii, logica, astronomia (semnele zodiacului, mersul planetelor și stelelor, fazele Lunii) etc, mergând până la a le spune de câte ori globul de foc al Soarelui este mai mare decat cel pământesc! Sigur, există aici o exagerare a acestor cunoștințe științifice la nivel de populație, dar exista, cu siguranță, o categorie de învățați, în special în rândul preoților care dețineau cunoștințe deosebite.

În particular, după cum întâlnim chiar la Platon, un principiu de medicină al dacilor, aplicat de preotii lui Zalmoxis, spunea că pentru a vindeca trupul trebuie sa îngrijim și sufletul! Iar construcțiile religioase din zona Munților Orăștiei dovedesc clar existența anumitor cunoștințe științifice: dimensiunea constructiilor reprezintă multipli întregi ai unității dacice de măsură (0,437 m); sanctuarele sunt orientate după anumite direcții astronomice, iar Soarele de Andezit, despre care am mai vorbit, servea cu siguranță și drept instrument astronomic.

Religia reprezenta evident un element important al civilizației dacice, în centrul său aflându-se credința în nemurire. Herodot spune că dacii credeau că își continuă viața după moarte, în cer, alături de zeul suprem, Zalmoxis. De fapt, tot de la Herodot știm că dacii își mai numeau zeul suprem Gebeleizis. Zalmoxis a fost mai întâi identificat cu acesta, pâna la urmă înlocuindu-l. Istoria sa, conform poveștii pe care se consideră că Herodot o aflase de la grecii care trăiseră pe țărmul Mării Negre, este cunoscută, făcând din Zalmoxis un sclav al lui Pitagora, revenit în Dacia după eliberare. Lui i se atribuie învățătura privind viața veșnică după moarte, într-un loc unde vor avea tot ce omul își poate dori.

Zalmoxis-Gebeleizis este cerul luminos. Și tot ce-i tulbura armonia – furtuna, norii – trebuia combătut. De aceea, de pildă, se trăgea cu săgeți în văzduh, spre nori. Este, evident, o zeitate uraniană, lucru confirmat și de amplasarea sanctuarelor pe munți, cât mai aproape de bolta cerului. Iar ritualul funerar consta în incinerare, ceea ce permite sufletului să se înalțe...

MIHAELA DOROBANȚU

Cel mai longeviv bărbat, americanul Chris Mortensen, a trăit 115 ani

La ce vârstă începe...

NEMURIREA?

Pe când farsa „nemuririi prin clonare umană" scandaliza pe toată lumea, la final de decembrie, prestigioasa revistă „Time" publica rezultatele unei dezbateri cu aceeaşi temă – imortalitatea –, evident, pe baze ştiinţifice şi fără nici o tangenţă cu copierea la indigo a omului anunţată cu surle şi trâmbiţe de „fruntaşii" raelienilor. Cel mai interesant şi mai incitant răspuns a aparţinut unui veteran al ingineriei genetice, dr.Seymour Benzer (77 de ani, de la California Institute of Technology), care a spus: „nemurirea poate începe la orice vârstă"!

„Opriţi timpul!", un şlagăr al secolului XXI

Argumentele dr. Seymour sunt simple. El îşi începe scurta dizertaţie cu două date concrete: în 1900 speranţa de viaţă pe Pământ era de 47 de ani, iar în 2000 aceasta ajunsese la 76 de ani. De ce? Pentru că orologiul vieţii a început să meargă mai lent. Există, fără nici o îndoială, o secvenţă genetică purtătoare a acestei responsabilităţi, şi anume cât de repede îmbătrânesc celulele vii, după ce organismul a ajuns la maturitate. Dr. Seymour (unul dintre cei care au întocmit harta genetică detaliată a omului) spune că fiecare organ uman are propriul său ceas biologic, iar funcţionarea corectă a ansamblului (metabolismul) are un aşa-zis ceas al ceasurilor, un supraorologiu care coordonează şi ritmul de activitate al ficatului, al inimii, al rinichilor, al creierului etc. De identificarea în patrimoniul genetic uman al acestui ceas se ocupă un discipol al său, Ronald Konopa, care la rândul său afirmă: „Este doar o problemă de ani; s-ar putea ca generaţia actuală de geneticieni să găsească «ceasul ceasurilor»". Etapa imediat următoare este încetinirea mecanismului acestuia, iar apoi chiar oprirea lui, la vârsta dorită de „client". Evident, în actele de identitate calendarul nu se opreşte, dar omul îşi va vedea visul cu ochii".

Cei mai longevivi gemeni au fost japonezii Fukitu, care au trăit până la 104 ani

Simple iluzii? Poate că nu!

Speranţa de viaţă prognozată pentru finele secolului XXI este 125 de ani. Utopie? Deja la sfârşitul secolului XX a fost identificată o proteină extraordinar de importantă pentru toate fiinţele vii, şi anume fotoreceptorul circadian (care reglează ritmul biologic al unei zile). Descoperit la plante, insecte şi mamifere, acest ceas biologic ce funcţionează pe baza alternanţei lumină-întuneric este universal în lumea viului. Şi omul îl deţine şi este deja o certitudine faptul că „nopţile albe" accelerează îmbătrânirea. Dar, paradoxal, în pofida agresivităţii noxelor omiprezente, durata vieţii omului continuă să crească. Până când?

Cea mai longevivă femeie, franţuzoaica Jeanne Calment, a trăit 122 de ani

Filosofii contemporani spun că moartea nu numai că explică viaţa, dar şi o modelează. Prin tentativele de a identifica genetic ceasul ceasurilor biologice şi de a-l încetini, moartea va deveni un simplu accident şi nu o finalitate obligatorie o vieţii. Ce efecte secundare ar putea avea darea peste cap a „programării" celulelor vii? Nu cumva ar fi prea plictisitor să trăieşti „cât lumea"? Vom trăi şi vom vedea.

PAUL IOAN

Întrebări pline de candoare

Pierderea unor capacităţi native ale propriului organism, o dată cu inventarea feluritelor modalităţi de uşurare a existenţei, l-a făcut pe om foarte vulnerabil, sensibilitatea sa la variaţiile climatice obligându-l la eforturi de adaptare periodice. Se ştie că omul face parte din categoria aşa-numitelor „animale cu sânge cald", având tendinţa să-şi menţină corpul la o temperatură constantă (în jur de 37º C), oricare ar fi temperatura exterioară. Pentru a realiza acest lucru, există mai multe mijloace.

Frisoanele care ne străbat corpul – ilustrate stilistic prin elocventa expresie „a-i clănţăni dinţii-n gură"! – reprezintă primele manifestări ale luptei împotriva frigului. În acest mod, se contractă muşchii de sub piele, cei care degajă căldură, simultan provocându-se o dilatare a vaselor sangvine menite să încălzească pielea. Destul de repede după primele frisoane, apare „pielea de găină". Mecanismul declanşator este legat de faptul că fiecare fir de păr are la bază, în piele, un fel de săculeţ ce dispune de un muşchi capabil să „bombeze" epiderma, formând mici ridicături. Când pielea se umflă astfel, firele de păr se rigidizează până devin drepte. Ele protejează în acest fel pielea împotriva agresiunii frigului şi mai ales contracţia amintiţilor muşchi degajă căldură.

Cum se apără corpul de frig?

Dacă temperatura corpului continuă să scadă, ritmul respirator creşte puţin câte puţin, cu scopul de a accelera circulaţia sângelui în organism. Apa conţinută în sânge răceşte corpul, consecinţa imediată fiind nevoia de a urina. Când se ajunge la circa 30º C, se intră în faza de hipotermie, corpul nemaiavând mijloace proprii de combatere a frigului. Un om aflat în hipotermie îşi pierde cunoştinţa între 31º C şi 29º C iar decesul survine în jur de 25º C. Se spune că moartea prin îngheţ, numită şi „moarte albă", este foarte plăcută, dar, desigur, nimănui nu-i este de dorit aşa ceva.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Problemele mileniilor viitoare

SOARTA NESIGURĂ A ANTARCTICII

Mileniul 10 Un ciclu natural de topire a gheţii, într-o regiune antarctică de dimensiunea statelor americane Texas şi Colorado la un loc, ar putea duce la dispariţia totală a gheţii în următorii 7000 de ani. Urmarea? O ridicare cu cinci metri a nivelului oceanului planetar! Un studiu publicat recent prezintă evoluţia procesului de „dezgolire" progresivă de gheaţă a munţilor din vecinătatea Polului Sud. „Retragerea" a fost de mai puţin de 1 cm pe an şi... continuă! Dacă procesul se va desfăşura la fel de lent ca până acum, omul se poate adapta. Dar nu pot fi excluse surprizele. Şi există locuri în lume unde şi o ridicare de 1 cm a nivelului mării poate fi catastrofală!

Era glaciară nu s-a încheiat Constatarea cea mai surprinzătoare a fost subţierea extraordinară a stratului de gheaţă din Antarctica de Vest – un proces început acum 10000 de ani, când gheaţa se retrăsese din toată Europa şi America de Nord. Masivele muntoase de lângă Marea Ross erau complet acoperite cu gheaţă în acel moment, dar a început topirea, retragerea gheţarilor, dezgolirea rocilor şi, în fine, expunerea lor la fluxul puternic de raze cosmice provenind din adâncimile spaţiului cosmic. Compoziţia lor chimică a fost complet schimbată. Aşa a putut de altfel prof. John Stone, Universitatea Washington, să urmărească modul cum marginea stratului de gheaţă a tot coborât de-a lungul pantelor munţilor.

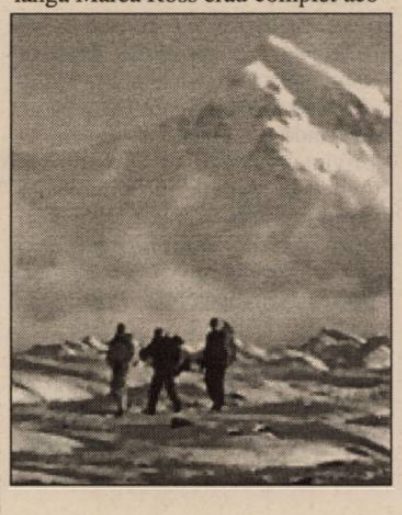

Gheaţă şi efect de seră Deşi nu există dovezi directe, nici efectul de seră nu trebuie înlăturat. Arderea combustibililor fosili ar putea accelera procesul de topire, intervenind în ciclul de formare a gheţii şi topire a ei care se desfăşoară de câteva milioane de ani. Robert P. Ackert Jr. de la Institutul Oceanografic de la Woods Hole spune că „dacă omul nu poate opri acest ciclu natural, încălzirea provocată de activităţile sale îl poate accelera!" Măsurătorile de izotopi de pe coastele munţilor din zona vestică Marie Byrd Land permit rescrierea istoriei întregului proces şi a viitoarei sale desfăşurări.

Ceasul a început să bată Cum spune John Stone, „ceasul începe să bată în momentul când gheaţa începe să se topească". Era glaciară ar putea să ajungă la un sfârşit şi în singurul loc de pe Terra unde încă mai continuă. Datele izotopice devin astfel extrem de preţioase pentru monitorizarea vitezei de topire a gheţii şi anticiparea eventualelor surprize care pot fi extrem de neplăcute. „Restrângerea gheţii" în Antarctica a început, spre surpriza cercetătorilor de astăzi, în acelaşi timp cu dispariţia sa în Europa şi America, dar ea devine vizibilă de-abia astăzi! Ce se va întâmpla în mileniile viitoare este o problemă care doar aparent aparţine generaţiilor următoare...

MIHAELA DOROBANŢU

Anatomia secundei

HORMESIS

O nouă teorie, cu numele din titlu (care în greceşte înseamnă: excitare) se strecoară în lumea biologiei. „Campionul" ei este celebrul toxicolog american Edward Calabrese şi el susţine – ca şi homeopaţii – că otrăvuri care ucid viul pot avea efect exact contrariu dacă sunt administrate în doze foarte mici. La oameni, la animale, la plante. Prima sa experienţă reuşită s-a petrecut chiar şi în vremea liceului, la ora de Ştiinţele Naturii, când trebuind să ucidă o plantă cu o substanţă toxică, şi-a uluit profesorul făcând metrul său pătrat de verdeaţă să crească pur şi simplu luxuriant: Edward folosise otrava în doze infime şi... descoperise un nou efect. Ca biolog, specializat mai târziu în toxicologie, Calabrese şi-a câştigat o reputaţie de nezdruncinat. Abia ajuns la acest nivel de recunoaştere publică, a îndrăznit să-şi facă cunoscute cercetările în domeniul fenomenului hormesis – mai ales că observa, în jurul său, semne încurajatoare, alţi cercetători „pipăind" această stranie capacitate a organismelor vii de a se mobiliza specific, atunci când sunt agresate uşor.

Experimentele au fost, pe rând: viermişori – supuşi la temperatură ridicată – dar suportabilă – au devenit rezistenţi la căldură, altfel, de nesuportat; şoareci „trataţi" în doze mici, nu numai că au ajuns să suporte doze mari (acesta ar fi efect homeopatic) dar îşi îmbunătăţesc pur şi simplu performanţele biologice şi... trăiesc mai mult!; iar oamenii şi şoarecii, expuşi la radioactivitate, în doze mici, înfloresc pur şi simplu, uitându-şi bolile cu care intraseră în laborator! Calabrese stabileşte, la un moment dat, diferenţa clară dintre homeopatie şi hormesis: homeopaţii susţin că trebuie stimulat sistemul imunitar prin toxine care produc aceleaşi simptome ca şi boala pe care o tratăm (exemplu: un deranjament stomacal produs de un virus trebuie tratat cu arsenic –, dar, fireşte, în cantităţi mici – tocmai pentru că această otravă produce dureri stomacale şi vărsături); este vorba mai mult de analogie decât de biologie, spune Calabrese, iar concentraţiile soluţiilor folosite ca medicamente homeopatice sunt de mii, chiar de milioane de ori mai mici decât cele din soluţiile utilizate la experimentele pentru hormesis care, ca fenomen, este mult mai larg şi îmbrăţişează toate fenomenele care înconjoară lumea vie, mai exact, toate formele vii din lumea vie. În 4.500 de cazuri studiate, de pildă, Calabrese şi colega sa, Linda Baldwin, descoperă că a folosi medicamente cu substanţe în doze de 2,5 ori mai mari decât cele obişnuite duce la efecte spectaculoase în sănătatea celui tratat, fie animal, fie plantă; surprinzător, din calcule îi iese că poluarea în ape nu este chiar atât de ucigătoare pe cât pare; dimpotrivă, poluanţi în doză moderată fac bine ecosistemelor (!); dar mai ales uluieşte lumea medicinei demonstrând, statistic, că bolnavi de cancer, trecuţi prin radioterapii în doze mici, au ajuns să supravieţuiască, 84% dintre ei, 12 ani (în timp ce grupul neutru ce experiment – doze obişnuite sau fără radioterapie – n-au avut decât 50% şansă de a-şi prelungi vieţile cu (doar) 9 ani!

Ceea ce nu te ucide, te face mai tare, spusese, cândva, Neitsche – şi dacă, stăm să ne gândim, halterofilii, maratoniştii, înotătorii (şi toţi sportivii de performanţă, în general) respectă acest principiu. Iar Calabrese şi Baldwin, în cercetările lor, încearcă să descopere mecanismele biologice care se pun în mişcare în cazul straniului fenomen. Ei au reuşit să identifice 30 de tipuri de receptori, să detecteze etape din divizia celulară unde fenomenul ar putea interveni, cum sistemul imunitar al entităţii vii se potriveşte cu efectele hormesis-ului, care sunt semnalele nervoase implicate, unde şi cum agresorii – toxine, radiaţii – acţionează, spre binele entităţii în cauză.

Nu va fi uşor de convins lumea ştiinţei că reacţia la excitare trebuie luată în seamă, procesată şi utilizată constructiv. Va fi greu să aplicăm oamenilor, spune el, că o doză mică din ucigătorul gaz care este oxidul de carbon poate preveni atacurile de cord! Că expunerea bolnavului la temperaturi foarte înalte poate duce la reacţii care vindecă tumori (vă amintiţi, celebrul vindecător Valeriu Popa recomanda procedeul!) Sau că, expunându-te la radiaţii, dai un bobârnac propriului tău sistem imunitar...

„Viaţa nu este un fenomen liniar", spune Edward Calabrese – iar în punctele ei de inflexiune ne poate oferi surprinzătoare perspective. Cum este acest hermesis, care ne prezintă o neaşteptată faţă a viului, de fapt o posibilă interfaţă cu noi tehnologii pentru sănătate.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Era o vreme când purtarea ochelarilor de către şcolarii mici sau copiii de grădiniţă crea purtătorilor lor, un sentiment de timiditate, o senzaţie de inferioritate.

Duri şi egoişti, într-un fel needucaţi de familie, în cartiere şi în mediul rural, auzeai în recreaţia mare „ochelaristule, cu câţi ochi mă vezi"? Astăzi cei care poartă ochelari, inclusiv copiii, îşi tratează în acest mod o suferinţă, îşi corectează un defect de vedere. Se acordă o deosebită importanţă sănătăţii ochilor, pe care cu drept cuvânt îi numim „ferestre spre lume".

OCHELARII LA COPII

Organismul uman este constituit pentru vederea egală, binoculară. Aceasta presupune că ambii ochi trebuie să aibă putere egală de percepere a imaginilor înconjurătoare şi să le transmită la creier. Adesea însă, lucrurile nu stau tocmai aşa: un ochi are o vedere mai mare, mai precisă, iar vederea celuilalt poate fi atrofiată sau nulă. La cel mai mic semn de îndoială asupra calităţii vederii, mamele trebuie ca, sfătuindu-se cu medicul pediatru, să-l prezinte pe copil la specialistul oftalmolog. Tratate cu întârziere ori neglijate, micile defecte de vedere ale copilului mic se pot complica ori pot avea consecinţe din cele mai grave. La Iaşi, Cluj-Napoca, Timişoara, Tg. Mureş, la Spitalul de ochi din Bucureşti funcţionează centre specializate în ortoptică (gimnastică oculară). Aici corectarea tulburărilor de vedere se face cu aparate speciale, foarte moderne.

Alteori, la şcolarii mici se depistează o stare de miopie. Eforturile făcute de ochii şcolarului mic sunt mari la instalarea acestui defect de vedere. Adesea ne este atrasă atenţia asupra acestui defect de vedere, de către însăşi copilul afectat. El nu mai vede bine la tablă, înţelege foarte greu explicaţiile învăţătoarei, devine timid şi retras, are dureri de cap şi chiar o stare de rău general.

Masa şi scaunul, la care şcolarul îşi pregăteşte lecţiile acasă, trebuie să fie potrivite staturii sale. În timpul scrisului şi al cititului, distanţa faţă de caiet şi carte trebuie să fie de 30-35 cm. La distanţă mai mică, ochii suferă. Obositor pentru ochi este şi privitul vreme prea mare la televizor sau la calculator.

Dr. VALERIU MANTA

Şarm englezesc

Dacă ne-am obişnuit deja cu reabilitarea fibrelor naturale – lână, mătase, bumbac – considerate de creatori ideale pentru confecţionarea ţinutelor moderne, iată că 2003 ne oferă alte argumente în sprijinul ideii că moda anilor '60-'70 revine. Fusta scurtă revine în actualitate iar în ţinutele de zi şarmul englezesc cucereşte teritorii importante. Sunt în vogă dungile, carourile, tweedul, vestele din lână, pălăriile. Stilul englezesc, ce presupune o îmbinare bine dozată între clasic şi modern, ne permite să readucem în ţinutele de zi şi culorile calde, pline de rafinament.

ALIMENTE care vindecă 2

Fără a ezita, cercetătorii afirmă că o alimentaţie aleasă cu grijă poate reduce cu 30-60% riscul maladiilor cardio-vasculare, a cancerelor şi chiar a maladiei Alzheimer. Iată detalii despre alte „alimente-medicament".

Consumul ***fructelor şi legumelor*** poate stopa osteoporoza. Este un adevăr ce nu mai trebuie demonstrat: pentru o sănătate perfectă consumaţi zilnic fructe şi legume. Acestea ne protejează de angină pectorală, infarct şi accidente vasculare cerebrale. Efectul este datorat conţinutului bogat în potasiu fibre şi vitamine antioxidante. Sunt elemente care reduc tensiunea, reglează zahărul şi colesterolul din sânge.

Cercetări laborioase au demonstrat, de asemenea, rolul legumelor şi fructelor în prevenirea cancerelor digestive şi a celor ale organelor respiratorii. S-a demonstrat că grecii, care consumă de două ori mai multe legume şi fructe decât restul europenilor sunt mai puţin atinşi de aceste afecţiuni. Mai mult, o anumită varietate de salată, consumată frecvent de greci are un conţinut ridicat de „omega 3". În sfârşit, legumele şi fructele diminuând pierderile de calciu din os, ne protejează împotriva osteoporozei.

Cantitatea de legume şi fructe ce ar trebui consumată zilnic ar fi de minimum 400 g. Dacă atingeţi 600 g este şi mai bine.

Pâinea şi cerealele pot acţiona împotriva tensiunii şi diabetului. Cu condiţia de a fi bine alese. În nici un caz nu este vorba despre cornurile fine şi pâinea albă, bogate în zaharuri rapide, nefaste pentru aparatul cardiovascular. „Sunt de preferat cerealele şi produsele de panificaţie complete. Bogăţia lor în zaharuri lente, în fibre, în magneziu şi vitamine B scad tensiunea, colesterolul «rău» şi reduc riscul de diabet", subliniază dr. Jacques Fricker. De altfel, comparativ cu alimentele rafinate, aportul acestora în vitamine şi minerale este dublu.

Peştele gras este extrem de benefic pentru sănătate. Astfel, somonul, thonul, macroul sau sardina conţin, de asemenea, faimoşii acizi graşi „omega 3", cu multiple proprietăţi benefice organismului. „Consumând peşte de două-trei ori pe săptămână, riscul maladiilor cardiovasculare se reduce cu 50%, iar riscul morţii subite cu 80%" afirmă dr. J. M. Bourre.

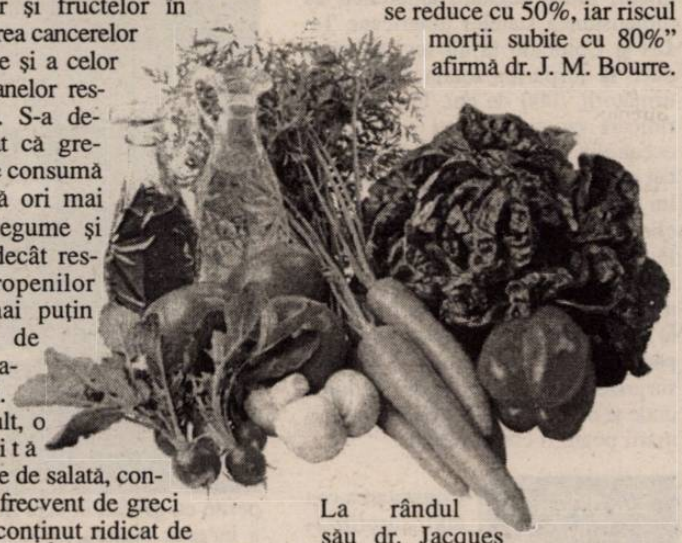

La rândul său dr. Jacques Fricker aminteşte: „este demonstrat faptul că olandezii cu vârste de peste 69 de ani, care consumă cu regularitate peşte gras, au de două ori şi jumătate mai puţine alteraţii intelectuale legate de vârstă".

Cercetătorii au constatat, de asemenea, o influenţă pozitivă asupra riscului depresiilor. Maladia este mai rar întâlnită la cei cu deprinderi alimentare corecte în privinţa peştelui gras şi mult mai frecventă în ţările cu un consum de peşte redus. Săptămâna viitoare vă vom oferi alte amănunte despre „alimentele-medicament". Şi, pentru a anticipa puţin, vă pot spune că şi... vinul este inclus pe această listă. Evident, cu respectarea unor condiţii...

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

Apa este unul dintre cele mai apreciate elemente folosite dintotdeauna în menţinerea frumuseţii. Pentru a evita deshidratarea, zilnic trebuie să bem 1,5-2 l de apă.

◆ Pentru refrişarea aspectului obrazului o uşoară vaporizare cu apă minerală este miraculoasă. Ea activează circulaţia sangvină şi înfrumuseţează aspectul epidermei. Obişnuiţi-vă să o folosiţi dimineaţa, înainte de a aplica pe obraz crema, apoi pe machiaj, pentru a-l fixa, şi seara, ca tonic, după demachiere.

APA ŞI VIRTUŢILE EI

◆ Apa rece dă o strălucire aparte părului. După ce vă şamponaţi şi limpeziţi bine părul, terminaţi „operaţiunea" cu un jet de apă aproape rece.

◆ O insomnie rebelă sau o stare de nervozitate pot fi rezolvate uneori cu ajutorul apei. Faceţi, înainte de culcare, o baie de 10 minute, la o temperatură a apei de 36ºC. Orice tensiune va dispărea instantaneu.

◆ Un duş cald, în ploaie fină, are un efect decontractant, iar unul rece este un excelent revigorant şi un stimulent al circulaţiei sangvine.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 5
Valabil până pe data de: 6 FEBRUARIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Gastronomice

Pentru această săptămână, doamna Chereji Clara, cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, ne sugerează:

Ruladă de ficat

3 cutii de pateu de ficat, 4 linguri de orez, 3 cepe, 1 salată verde, ouă, unt, pătrunjel verde, mărar, sare, piper.

Ouăle se fierb, apoi se lasă să se răcească şi se curăţă. Orezul se fierbe, iar ceapa se dă pe răzătoare şi se amestecă bine cu pateul. Se adaugă orezul, puţină sare, pătrunjel verde şi mărar tocate şi se amestecă bine până se omogenizează. Într-o tavă unsă cu unt se întinde un strat de compoziţie de pateu, deasupra se aşază ouăle fierte, tăiate felii şi se acoperă cu compoziţia rămasă. Se coace la foc potrivit, apoi se lasă să se răcească în tavă. Se răstoarnă pe un platou ornat cu frunze de salată.

Ruladă-surpriză

4 felii de pâine fără coajă, 4 crenvurşti, 100 g brânză topită, 4 linguriţe muştar, pătrunjel verde.

Crenvurştii se fierb şi se lasă să se răcească. Se aşază feliile de pâine, una lângă alta, pe folie de aluminiu, şi se presează bine cu ajutorul unui sucitor. Se unge fiecare felie cu brânză şi muştar şi se presară cu pătrunjel verde tocat. Se pun crenvurştii pe feliile de pâine, apoi se rulează cu ajutorul feliei. Se lasă la rece timp de 1-2 ore. Rulada se despachetează şi se taie de 1 cm grosime.

Fasole verde cu carne

600 g carne, 1 kg fasole verde (congelată), 2 cepe, 1 lingură de untură, 1 lingură de bulion sau 4 roşii, 1 linguriţă de făină, sare, verdeaţă.

Se taie carnea în bucăţi potrivite. Se prăjeşte cu 2 cepe tăiate mărunt şi cu o lingură de untură. După ce s-a rumenit carnea, se adaugă făina, se amestecă, se toarnă apă caldă, cât s-o cuprindă şi se pune fasolea. Se pune sare şi se lasă să fiarbă împreună. Când fasolea este aproape fiartă, se adaugă o lingură de bulion, puţină verdeaţă şi se dă la cuptor. Mâncarea se poate face şi cu fasolea fiartă separat şi scursă bine. Se pune peste carne, când aceasta este gata frăgezită.

Gulaş bavarez

600 g antricot fără os, 1 ceapă, 2 căţei de usturoi, 2 linguri de ulei, sare, 1 lingură de boia dulce, 750 ml zeamă de carne, 100 g orez, 4 roşii, 1/2 linguriţă de chimen măcinat, 150 ml smântână.

Se spală carnea şi se taie în cuburi de 3 cm diametru. Se mărunţesc ceapa şi usturoiul, se călesc în ulei înfierbântat, se presară cu boia, apoi se adaugă 100 ml apă. Se adaugă carnea, sare după gust, jumătate din cantitatea de zeamă de carne şi se călească la foc mic timp de 30 minute. Se spală bine orezul, se lasă să se scurgă şi se adaugă la carne. Se mai adaugă zeama de carne rămasă şi se lasă la fiert încă 20 minute. Între timp roşiile se introduc în apă fierbinte, se scot şi se îndepărtează coaja, se taie în cubuleţe şi cu chimenul măcinat se adaugă la orezul cu carne. Se fierbe 10 minute, apoi se ia de pe foc şi se adaugă smântâna. Se serveşte cald, cu cartofi stropiţi cu unt topit.

Remedii naturale

Plante vitaminizante

Sărăcia vitaminelor de peste iarnă, datorată consumului mai scăzut de fructe şi legume proaspete, poate fi compensată apelând la „rezervele" conţinute în plantele cu virtuţi medicinale.

◆ *Fructe de cătină.* Decoct cu 1-2 linguriţe la cană. Se beau 2-3 căni pe zi. ◆ *Fructe de măceşe.* ◆ Infuzie sau decoct cu o lingură de fructe la cană, se fierb 5-10 minute. Se beau 2 căni pe zi. ◆ Băutură răcoritoare pregătită din 100 g măceşe zdrobite, macerate timp de 12 ore într-un litru de apă; se adaugă 100 g miere, apoi se strecoară şi se păstrează la rece. Se beau 3 căni pe zi. ◆ *Sirop de măceşe* din 250 g măceşe uscate şi zdrobite

care se pun într-un litru şi jumătate de apă clocotită, apoi se lasă la macerat 12 ore; se filtrează şi se adaugă o jumătate de kg de zahăr, fierbându-se până la consistenţa unui sirop. Se beau 2-3 linguri pe zi, ca atare sau cu apă minerală.

◆ *Fructe de păducel.* Infuzie cu o lingură la o cană. Se beau 2-3 căni pe zi. ◆ *Frunze de urzică.* Infuzie cu o lingură de plantă uscată şi mărunţită la o cană cu apă. Se beau 2-3 căni pe zi. ◆ *Frunze de măceşe şi fructe de cătină albă* (câte 100 g din fiecare plantă se amestecă). Se prepară o infuzie dintr-o linguriţă de amestec la o cană cu apă. Se beau 2-3 căni pe zi.

SFIDAREA maladiilor infecţioase

22 de duşmani ucigaşi

Cunoscute din cele mai vechi timpuri, bolile infecţioase sunt încă, în ciuda progreselor medicinii, cele mai de temut pericole pentru sănătatea şi viaţa omului. În timp ce unele forme noi apar, altele, considerate de mult învinse, îşi fac din nou simţită prezenţa, în variante perfide. Din 51 milioane de decese datorate bolilor de tot felul – înregistrate de OMS în anul 2000 – 17,8 milioane au survenit din cauza maladiilor infecţioase. O adevărată sfidare pentru avansata ştiinţă a secolului XXI, care ştie că are de învins cel puţin 22 de agenţi infecţioşi, adică pe cei mai periculoşi dintre cei 1.415 agenţi patogeni, câţi se cunosc până la ora actuală.

Care sunt cele mai redutabile boli infecţioase?

SIDA

◆ *Agentul patogen care o produce:* Virusul imunodeficienţei umane (HIV) ◆ *Căile de contaminare:* sânge, spermă ◆ *Tratament:* combinaţia de medicamente antiretrovirale ◆ *Numărul mondial al victimelor:* 40 de milioane de persoane infectate şi aproape 3 milioane de decese în anul 2000.

Detectat în 1983 la Institutul Pasteur (Franţa), HIV atacă sistemul de apărare al organismului, ceea ce permite diferiţilor agenţi patogeni să se dezvolte şi să afecteze sănătatea fără să întâmpine nici un fel de rezistenţă. Virusul HIV este extrem de variabil, prezentând variante foarte rezistente la tratamentele folosite până în prezent. În numeroase clinici importante din lume se lucrează de mai mulţi ani la elaborarea unui vaccin, dar până în prezent nici un produs nu a fost încununat de succes. Promisiunile cercetătorilor lasă să se înţeleagă că în cel mult zece ani, „misterul" SIDA (vaccin şi tratament eficient) va fi pe deplin dezlegat.

PNEUMONIA

◆ *Agentul patogen principal care o produce:* bacteria Streptococcus pneumoniae ◆ *Căile de contaminare:* aerosol ◆ *Modalitate de prevenire:* vaccin ◆ *Tratament:* antibiotice ◆ *Numărul mondial al victimelor:* aproape 4 milioane de decese în anul 2000

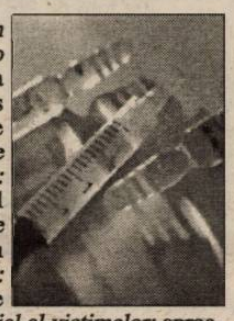

Contaminarea cu Streptococcus pneumoniae este foarte uşoară, fiind suficientă inhalarea aerului contaminat prin strănut sau tuse de către o persoană infectată. În mod curent, oamenii găzduiesc în faringe agentul patogen, fără însă să facă boala. Depinde însă şi de virulenţa variantei de virus care pătrunde în organism (există peste 100 de serotipuri, unele extrem de virulente). O simplă slăbire a rezistenţei organismului, provocată de o viroză, de o gripă sau altă boală, poate permite bacteriei Streptococcus pneumoniae să intre în acţiune, fără ca sistemul imunitar să fie capabil să i se opună suficient.

RUJEOLA

◆ *Agentul care o produce:* virusul Measles Virus ◆ *Căile de contaminare:* aeriană ◆ *Modalităţi de prevenţie:* vaccin

◆ *Tratament specific bolii:* nu există ◆ *Numărul mondial al victimelor:* 30 de milioane de cazuri din care 777.000 de decese în anul 2000

Vaccinul antirujeolic a fost pentru prima oară testat pe eşantioane umane semnificative ca număr în 1954. Vaccinarea este obligatorie şi se face în copilărie. În ţările dezvoltate, numărul cazurilor de îmbolnăviri a scăzut semnificativ, dar în lumea a treia maladia face încă numeroase victime. Potrivit OMS, costul unui vaccin folosit în campaniile sale de vaccinare este de 0,29 euro, suficient de mult ca să poată fi realizată o acţiune globală de vaccinare sistematică.

TUBERCULOZA

◆ *Agentul care o produce:* bacteria Mycobacterium tuberculosis ◆ *Căile de contaminare:* aeriană ◆ *Modalităţi de prevenţie:* vaccin BCG (cu eficacitate inegală) ◆ *Tratament:* combinaţii de antibiotice ◆ *Numărul mondial al victimelor:* 8 milioane de cazuri din care 1,66 milioane de decese în anul 2000

Potrivit estimărilor OMS, în fiecare secundă, o persoană este infectată cu bacteria tuberculozei. Un organism în deplină sănătate poate să reziste la atacul bacteriei, numai că aceasta are capacitatea de a rămâne ascunsă şi „tăcută" în corpul uman timp de câţiva ani, aşteptând ocazia favorabilă să se manifeste. Deşi numai între 5 şi 10 % dintre persoanele infectate dezvoltă boala, OMS estimează că până în 2020 se vor înregistra peste 200 milioane de cazuri noi de îmbolnăviri. În secolul XX, după ce în 1908 a fost pus la punct vaccinul BCG, iar în 1944 a fost salvat cu ajutorul streptomicinei primul pacient, s-a considerat că tuberculoza va putea fi ştearsă de pe lista bolilor ucigătoare. Din nefericire, populaţia globului se confruntă în prezent cu variante noi ale bacteriei, mult mai rezistente şi mai periculoase, care în plus, devin aliaţi de nădejde ai virusului HIV. Peste un sfert din bolnavii de SIDA care au murit au avut drept cauză a decesului infecţia cu bacteria tuberculozei.

GRIPA

◆ *Agentul patogen care o produce:* Influenza virus ◆ *Căile de contaminare:* calea respiratorie ◆ *Modalităţi de prevenţie:* vaccin anual ◆ *Tratament specific:* nu există ◆ *Numărul mondial al victimelor:* între 10 şi 20% din populaţie; între 500 şi 1 milion de decese; patru pandemii pe secol

Virusul gripei, responsabil de epidemii mondiale repetate, şi-a căpătat „renumele" de „cel mai ucigaş" de-al lungul istoriei. În 1918, într-un an şi jumătate, aşa-numita gripă spaniolă a ucis un număr impresionant de persoane, încă imprecis cunoscut, dar estimat între 25 şi 40 de milioane. În 1957, „gripa asiatică" a făcut 70.000 de victime, iar „gripa Hong Kong" s-a însoţit de 31.000 de morţi în 1968 şi de încă 32.000 în 1977... După aceste sinistre episoade a fost descoperită o familie numeroasă de viruşi, cei mai periculoşi fiind cei din grupa A, capabili de mutaţii şi disimulări. Aşa se explică de ce în fiecare an se încearcă punerea la punct de noi vaccinuri, contra ultimelor suşe în circulaţie.

MENINGITA

◆ *Agentul patogen care o produce:* bacteria Neisseria meningitidis ◆ *Căile de contaminare:* aerosol ◆ *Modalităţi de prevenţie:* vaccinuri (numai pentru serogrupul B), antibioprofilaxie ◆ *Tratament:* antibiotice (nu în toate cazurile eficiente) ◆ *Numărul mondial al victimelor:* 500.000 de cazuri; 50.000 de persoane decedate în 2002

Meningitele sunt infecţii ale ţesutului (meningele) care înveleşte creierul. Bacteria care produce boala poate să supravieţuiască pe traseul rino-faringial al individului ani în şir, fără să se manifeste, dar poate să profite de o altă infecţie ORL şi să treacă în sânge şi apoi să traverseze bariera meningeală. Copiii, bătrânii şi persoanele cu organismul şubrezit de alte boli sunt deosebit de vulnerabili la această infecţie, care poate dezvolta forme foarte grave şi poate produce decesul.

INFECŢII DIAREICE

◆ *Agenţii patogeni care produc boala:* bacterii (Salmonella, Shigella, Escherichia coli), viruşi (Rotavirus), protozoare (Entamoeba histolytica) ◆ *Căile de contaminare:* orală, prin apă, alimente, contactul cu obiecte contaminate ◆ *Modalităţi de prevenţie:* igienă ◆ *Tratament:* rehidratare, antibiotice, regim igieno-dietetic ◆ *Numărul mondial al victimelor:* peste 70 de milioane şi peste 2 milioane de decese în 2002 (cazurile de îmbolnăvire nu au fost declarate în totalitate)

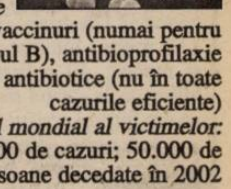

Infecţiile diareice reprezintă una dintre cele mai mari probleme ale lumii a treia, în special pentru copiii cu vârste de până la 5 ani. Cifra de 2 milioane de decese în 2002 este totuşi un progres înregistrat pe plan mondial deoarece în anii 1980 numărul deceselor prin această boală se ridica la 5 milioane.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Morărescu Dinu *din Bucureşti.* Hernia inghinală este mult mai frecventă la bărbaţi decât la femei şi reprezintă aproape 80% din totalul herniilor la bărbaţi. Se formează de-a lungul canalului inghinal – un spaţiu la nivelul muşchilor abdominali (între coapsă şi abdomen). La bărbaţi, canalul

Hernia inghinală

urmează traseul cordonului spermatic dintre cavitatea abdominală şi scrot. Câteodată, proeminenţa intestinală pătrunde în scrot, acest tip de hernie fiind deosebit de dureroasă. Determină creşterea în volum a scrotului. Primul semn de hernie inghinală poate fi apariţia unei umflături. Când vă aplecaţi, tuşiţi sau ridicaţi un obiect greu, puteţi simţi o senzaţie de disconfort, de „greutate", de „frânare". Hernia inghinală nu poate fi vindecată prin metode simple, de autoîngrijire. Dacă nu vă supără în mod deosebit, puteţi să mai amânaţi intervenţia chirurgicală şi să purtaţi un corset sau un bandaj strâns. Acestea însă nu vor reduce şi nici nu vor vindeca hernia.

Îmi este tare ruşine de soţia mea...

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Domnul Dan C., de 42 ani, din Uricani, ne scrie: „am început să am tulburări de erecţie şi îmi este tare ruşine de soţia mea, pe care o iubesc nespus. Ştiu că un leac din bătrâni zice că un pahar de vin roşu te ajută pentru a redeveni bărbat. Dar eu am încercat chiar cu mai multe pahare şi nu am observat nici o ameliorare. Ce sfat îmi daţi?"

– Stimate Domnule Dan, tulburarile de erecţie la vârsta dumneavoastră pot avea multiple cauze şi manifestări. Dintre acestea, pentru dv. şi pentru cititorii interesaţi, voi prezenta în continuare primele trei, cu comentariile de rigoare, urmând ca alte patru cauze să constituie un alt subiect.

Voi începe cu ceea ce se numeşte ***erecţia completă*** (10/10), care permite imprimarea de mici mişcări voluntare penisului prin contracţia ischio-cavernoşilor. Trebuie ştiut că este necesară o erecţie de 50% (5/10) pentru a permite trecerea prin orificiul vaginal şi penetrare. Sub această limită, penisul este prea moale pentru a fi introdus.

În ceea ce priveşte **absenţa totală** a erecţiei, aceasta poate fi spontană sau în prezenţa unei partenere.

Erecţia insuficientă nu este de un singur tip, ci intensitatea erecţiei observată la individ se poate clasifica pe o scară de la 0 la 10.

Frecvent în cazul bolnavilor cu erecţie insuficientă, partenera se plânge că penisul este „rece".

Este apoi vorba de aşa-numita ***erecţie instabilă***. Aceasta se constată în cazurile în care, în cursul şedinţei erotice, penisul prezintă „ascensiuni şi căderi". Se poate întâmpla ca o bună erecţie în timpul preludiului să poată să scadă în momentul tentativei de penetrare. Se poate însă întâmpla şi invers, adică o erecţie de 5/10 poate să se completeze după intromisie. Şi acestea nu sunt singurele aspecte.

MIHAELA DOROBANŢU

CAROL CEL MARE
şi visul european

Istoricii îl numesc, pe bună dreptate, „părintele civilizaţiei europene", pe cel care a domnit 47 de ani şi a creat cel mai extins imperiu în Europa, pe fondul promovării unei mişcări de culturalizare a tuturor categoriilor sociale, fenomen numit „Renaşterea carolingiană". Excepţionalul avânt al culturii şi al spiritului creştin pe ruinele Imperiului Roman de Apus, impus să fie completă, acest „învăţăcel tenace" a reformat scrierea, iniţiind „caligrafia minusculelor carolingiene", din care s-a inspirat însuşi Gutenberg! Nu e de mirare că prin ordinele sale (faimoasele „Capiturarii") şi şerbii, şi oamenii liberi, şi copiii acestora trebuiau să înveţe scrisul şi socotitul, iniţiativă inimaginabilă faţă de aroganţa monarhilor de mai târziu... A dovedit o cruzime fără seamăn în campania de creştinare a saxonilor, păgânii din nordul Europei, cronicile spunând că numai într-o zi au fost decapitaţi peste 4 mii de adversari.

Puternic şi sănătos până la adânci bătrâneţi, Carol cel Mare a fost un gurmand şi un mare iubitor de femei, care l-au adorat la rândul lor; a avut patru neveste şi cinci concubine oficiale; 9 copii legitimi (trei băieţi, dintre care singurul urmaş a fost Ludovic cel Pios) şi peste 20 nelegitimi (câţiva, se pare că 8, recunoscuţi ulterior). Bea moderat şi-i plăcea, cum am zice azi, sportul, preferând înotul şi călăria. Bărbatul majestuos nu se sfia să plângă în public, la moartea celor apropiaţi. Dragostea de tată faţă ce cele şase fiice a fost atât de mare, încât le-a interzis să se căsătorească pentru a nu trăi departe de el şi a închis ochii îngăduitor atunci când a devenit, totuşi, bunic... A salvat de la moarte un papă contestat, acuzat de fărădelegi, pe Leon III, care ulterior l-a încoronat împărat al „Sfântului Imperiu Roman de Apus", la 25 decembrie anul 800, când deja domnea de... 33 de ani.

A fost suveranul unui „imperiu cu picioarele de lut", mai spun istoricii. Ar fi fost imposibil să reziste o Europă întreagă sub o conducere unitară. Dar în statele care s-au conturat mai apoi, suflul unei unităţi în spirit şi cel civilizator ale Occidentului au rezistat, în pofida tuturor convulsiilor. Poate că moneda Euro, prin simbolurile ei, îi datorează ceva şi lui Carol cel Mare.

Un împărat care învaţă să scrie

Despre Carol cel Mare (742-814, fiul lui Pepin cel Scurt) s-au scris biblioteci întregi. Dar cine a fost acest om cu ambiţii şi reuşite epocale? Un uriaş – scheletul său a măsurat 1,92 metri – înţelept, care ştia să fie şi măreţ, şi modest. El a fost primul elev al şcolii înfiinţate în palatul regal de la Aachen; *„exersa ore întregi scrisul, dormea cu papirusurile sub pernă, dar rezultatele erau modeste"*, afirmă biograful său, Einhard. Pare incredibil, dar acest împărat, deşi înţelegea şi vorbea latina şi greaca, se poticnea când era vorba de aşternerea literelor. Şi, pentru ca perplexitatea posterităţii de Carol cel Mare, se petrecea la finele secolului VIII şi începutul secolului IX. Din nord şi până-n Italia şi parţial Spania, civilizarea şi creştinarea impuse de Carol cel Mare unui Occident cu zeci de milioane de analfabeţi (inclusiv printre clerici) au reprezentat o iniţiativă şi o reuşită purtând pecetea unei precocităţii de geniu în gândirea civilizatoare a unui suveran. El a făcut – spun istoricii – începutul pentru ceea ce civilizaţia occidentală este astăzi. Folosind un termen la modă, am putea spune că „tranziţia" a debutat în ţările vest-europene acum douăsprezece secole.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Foto 1. Carol cel Mare cu barbă, deşi nici un împărat roman nu a purtat această podoabă.

Foto 2. *Evagheliar din 800-833, scris cu „minuscule carolingiene"; este o ediţie pe care preoţii puteau s-o poarte în buzunar.*

OBSERVATOR ASTRONOMIC în epoca bronzului!

Construcţiile enigmaticelor observatoare astronomice (destinaţie încă ipotetică), datând de mii de ani, nu sunt specifice unui continent sau altul. Astfel, cea mai recent descoperită amenajare de acest gen este cea de pe Platourile Golan (la graniţa dintre Israel şi Siria). Acum mai bine de cinci mii de ani, cei care locuiau în această regiune au „desenat" cu ajutorul pietrelor cinci cercuri concentrice; cel exterior are circumferinţa de 500 de metri, iar cel mai mic are diametrul de 19 metri. Pereţii acestor ziduri circulare au grosimi de până la 3,3 metri şi înălţimi de 2 – 2,5 metri. Ansamblul poartă şi o denumire ciudată, traducerea din limba arabă fiind „grămada de pietre a pisicii sălbatice". Să fie vorba despre o veche legendă a unei zeităţi zoomorfe (pisică)?

Experţii nu cunosc cu certitudine scopul pentru care a fost realizată această bizară construcţie, care a necesitat, probabil, cinci ani de muncă susţinută a peste 250 de lucrători. Având în vedere dimensiunile impresionante, amenajarea poate fi văzută în toată mărirea ei numai din avion, aşa cum este şi cazul desenelor gigantice de pe platoul Nazca din Peru. Paleoantropologii cred că destinaţiile cele mai probabile sunt cele legate de ceremonii religioase şi de observaţii astronomice. Poarta cercului central este orientată exact pe direcţia Soarelui, atunci când acesta se află la solstiţiul de vară. Sub zona centrală a fost găsită o cameră funerară, dar fără rămăşiţe omeneşti. Evident, mulţi comentatori cochetează cu ideea unui mod de comunicare cu extratereştrii sau chiar pun ideea construcţiei pe seama acestora. Ca şi în cazul altor realizări de astfel de dimensiuni, efortul depus la construcţie a fost enorm, iar mijloacele rudimentare. Care a fost cauza reală pentru care, acum cinci mii de ani, când nu se cunoştea roata, au fost făcute cercurile concentrice cu atâta rigoare geometrică? Enigmele strămoşilor noştri nu încetează să ne uimească.

TRADIŢII

Dura probă a maturităţii

În timpul unei expediţii ştiinţifice în Insula Pentecost (Pacificul de Sud), cercetătorii au descoperit o tradiţie extrem de spectaculoasă a societăţilor tribale din acea regiune. Este vorba de cea mai veche practică a „sportului" numit în lumea „civilizată" bungee jumping, adică săritura de la mare înălţime şi frânarea căzăturii cu ajutorul unei „frânghii" elastice.

Triburile din Insula Pentecost practică această probă a maturităţii de peste două secole. Adevărata semnificaţie a săriturilor este următoarea: la începutul primăverii, pământul trebuie atins cu fruntea pentru a-l îndupleca pe zeul fertilităţii, Naghol, să dea roade cât mai bogate în acel an. Treptat, simbolurile „săriturii Naghol" s-au multiplicat. Astăzi, ieşirea din copilărie şi intrarea în perioada matură a băieţilor de 14 ani se face în cadrul acestui ritual. După ce adolescentul s-a încumetat să sară (de pe un turn de 25 de metri ridicat ad-hoc) sub privirile mamei sale, aceasta aruncă în foc cea mai dragă jucărie (obiect) a fiului său. De asemenea, tinerii care doresc să se însoare fac astfel de sărituri în faţa aleselor inimilor lor. Oamenii de ştiinţă consideră că de aici a plecat obiceiul săriturilor de tip bungee jumping, anulând ideea conform căreia sportul acesta este o invenţie relativ recentă a lumii civilizate. De remarcat că nu s-au înregistrat niciodată accidente mortale.

CAPODOPERE ALE ARHITECTURII AFRICANE

MOSCHEELE DE PĂMÂNT

„Moscheea rotundă" de la Tamberma, Togo, construită la sfârşitul secolului XVIII

Odată cu răspândirea islamismului în numeroase ţări africane, construirea lăcaşurilor de cult specifice acestei religii a devenit o prioritate pentru autorităţile respective, începând cu secolele XI şi XII. Dar, în regiunile sahariene şi subsahariene, constructorii acelor timpuri, ca şi urmaşii lor de peste secole, au trebuit să treacă peste un obstacol major, acela al lipsei materiei prime clasice: lemnul şi piatra. În consecinţă, pe baza unor planuri riguroase şi al unui efort colectiv excepţional, materia primă pentru numeroase moschei din vestul Africii a devenit pământul. Umezit şi amestecat cu fibre vegetale (tulpini) pentru consolidare, pământul noroios (oarecum similar chirpiciului de la noi) devenea cărămidă, care ulterior era uscată la Soare. Grosimea zidurilor este descrescătoare – de la bază spre vârf –, iar mortarul folosit era preparat din aceeaşi materie primă.

Cea mai mare moschee de pământ este cea de la Djenne, din statul Mali. Este de formă rectangulară (multe moschei mai mici au forme rotunjite, care suportă mai uşor rafalele de vânt) şi, pentru a rezista întreaga structură, zidurile au grosimi de 50-100 de centimetri. „Marea Moschee", important loc de pelerinaj, a fost finalizată în anul 1907 (construcţia a durat aproximativ un an) şi este „urmaşa" primei moschei de pământ durate aici în anul 1240. Rezistenţa uluitoare a acestor genuri de construcţii are la bază şi principiul conservării în interior a unei temperaturi cât mai scăzute. În acest scop, arhitecţii moscheelor de pământ au prevăzut un sistem de ventilaţie (la partea superioară) datorită căruia răcoarea nopţii este păstrată şi-n timpul zilei, când temperaturile de afară depăşesc de regulă 30 de grade.

La menţinerea integrităţii moscheelor de pământ participă anual toţi credincioşii, în cadrul unor adevărate festivaluri de primăvară. Prin efort colectiv, moscheele sunt tencuite anual şi eventual întărite cu bârne de lemn. Întreaga activitate (voluntară) de întreţinere şi refacere este însoţită de manifestări religioase şi laice. Astfel de festivaluri dedicate moscheelor de pământ au o vechime de peste două secole.

Moscheea cu ziduri conice, de o surprinzătoare modernitate, de la Kawara, Volta Superioară

Impunătoarea moschee de pământ de la Djenne, Mali

Știați că...

◆ *...denumirea folosită în chimie pentru sticla organică (polimetacrilat de metal) este stiplex? Cuvântul este sinonim cu „plexiglas".*

◆ *...pe latura nord-vestică a masivului Ceahlău se află o cascadă numită „Duruitoarea"? Are două trepte și o înălțime totală de aproape 30 de metri.*

◆ *...iugărul era o veche măsură de suprafață folosită în Transilvania? Valoarea sa era de 5775 mp.*

◆ *...simunul este un vânt puternic, uscat și cald, încărcat*

cu nisip? Este caracteristic Saharei și deșerturilor din Arabia.

◆ *...prin „filipică" se înțelege un discurs violent, acuzator, îndreptat împotriva unei persoane? La origine cuvântul a denumit discursurile lui Demostene împotriva lui Filip al II-lea al Macedoniei.*

◆ *...în mitologia sumero-babiloniană exista o zeiță a nopții care se numea Lilatu? Era considerată o divinitate sumbră și nemiloasă.*

◆ *...verigariul este un arbust înalt de până la trei metri, cu ramuri cenușii cu spini, flori mici, verzui și fructe utilizate în industria farmaceutică? Este răspândit în zona de câmpie și de dealuri.*

◆ *...portocalul este originar din Asia? Este răspândit mai ales în zona subtropicală.*

◆ *...„torsada" este un motiv ornamental care imită o funie răsucită? A fost frecvent folosită în țările române în plastica arhitectonică de lemn sau de piatră.*

◆ *...kasida este o specie literară, caracteristică liricii arabe clasice? Astăzi termenul este folosit pentru a desemna o compoziție poetică de mai mari dimensiuni.*

◆ *...palmacul era o unitate de măsură a lungimii folosită în trecut în Moldova? Era egală cu 3,484 cm și opt palmace făceau o „palmă".*

◆ *...narvalul este un mamifer cetaceu asemănător cu delfinul? Trăiește în Oceanul Arctic și este un animal foarte rar.* (I.S.)

Știați că...

ȚARA MORILOR DE VÂNT

Zaan

Patrie a lui Rubens și Rembrandt, Olanda este renumită, în același timp, pentru excepționala ei piață de brânzeturi și pentru morile de vânt, risipite pretutindeni.

Siluete familiare odinioară, aceste mori au dispărut în cea mai mare parte din Amsterdamul zilelor noastre, existând doar atâtea cât pot fi ușor numărate și fiind menținute mai ales în scopuri turistice. Una dintre cele mai cunoscute rămâne moara Gooyer, aflată în partea estică a orașului. De fapt nu aici a fost plasată moara inițial. În 1725, când a fost construită, era așezată ceva mai spre sud, dar, un secol mai târziu, datorită unei cazarme din imediata apropiere, care împiedica „activitatea" vântului, a fost demontată piesă cu piesă și adusă pe locul unde se află și astăzi. Era folosită în special pentru grâu, aripile ei fiind foarte moderne pentru vremea respectivă. În anii'20 ai secolului trecut, pierzându-și importanța, moara a-junsese aproape în ruină. Municipalitatea a intervenit însă prompt, cumpărând-o și restaurând-o complet, astăzi ea adăpostind o cameră de degustare a berii fabricată de o mică uzină din apropiere, și constituind o veritabilă atracție pentru turiști.

Moara Gooyer

Cele mai vestite mori de vânt din împrejurimile orașului pot fi întâlnite la Zaan, o mică suburbie a Amsterdamului. Aici au fost reasamblate o serie de case și mori, creându-se un veritabil sat olandez. „Satul" este străbătut de râul cu același nume, iar locuitorii lui se numesc „zaankauters". De-a lungul anilor, ei s-au îmbogățit din comerț și prima moară de vânt a fost ridicată în jurul anilor 1600. Inițial ele au folosit, mai ales la păstrarea alimentelor, care astfel puteau fi menținute uscate, dar, ulterior, aici a înflorit o adevărată zonă industrială. Se prelucrau, în peste 1000 de mori de vânt: orzul, orzoaica, piperul, lemnul, mușt arul, uleiurile vegetale, cânepa, tutunul. În anul 1850 a început dotarea acestor mori cu motoare electrice, dar 13 dintre ele au fost păstrate în forma inițială. Cea mai mare parte dintre aceste mori au dispărut. Ca un unicat însă, a fost reasamblată aici o moară de culori. Acest gen de mori producea coloranții pentru postav. Moara respectivă, construită pe la 1780, folosea lemnul colorat adus în cantități mari de la tropice, din colonii. Bucățile mari erau tăiate apoi mărunțite, transformându-se în pudră. Apoi, puțin înainte de 1700, a început să se prelucreze aici și piatra, argila, creta, obținându-se prafuri pe care pictorii, amestecându-le cu ulei, le foloseau cu mult succes.

În 1959, constructorul de mori B.Huisslage a construit în interiorul vechii mori, numită „Vânătorul dunelor" o nouă moară, numită „Pisica".

Vânzarea pigmenților s-a bucurat de o largă răspândire în țară și străinătate și iată cum, unica moară de culori acționată de vânt din întreaga lume dă noi valori vechii istorii a orașului, aducând pe lângă turiști reale foloase dintr-un comerț de factură aparte în „țara morilor de vânt".

IRINA STOICA

Piața Rembrandt

Rijksmuseum

Viitorul aparține spațiului

HYPER-X în zbor de MACH 7!

După opt ani de la abandonarea programului avionului spațial NASP, Administrația americană pentru aeronautică și spațiu, NASA și-a reconsiderat bugetul pentru ca acesta să asigure construirea și testarea în zbor a primului spațioplan reutilizabil, capabil să facă naveta la Stația Spațială Internațională ALPHA și să permită salvarea echipajului acesteia, în caz de pericol iminent. Folosind rezerve și experiența căpătată la programul înlocuitorului navetelor spațiale, cunoscut sub numele de „Inițiativa de lansări spațiale" (SLI), NASA a optat pentru un vehicul aerospațial fiabil, mai mic decât navetele și deci mai ieftin, deși este recuperabil; acesta urmează să evolueze în atmosfera înaltă la viteze hipersonice ce corespund la Mach = 7. De aici provine și denumirea programului: HYPER-X. Criticii programului afirmă că NASA a avut nevoie de...35 de ani pentru a depăși cu doar... 0,3 Mach ștacheta ridicată în 1967 de avionul experimental X-15, la 6,7 Mach(!); trebuie totuși să remarcăm că, de această dată, HYPER-X va utiliza un propulsor care combină într-o singură unitate, o rachetă cu un statoreactor hipersonic! Programul HYPER-X, condus de centrele pentru zboruri spațiale DRYDEN și LANGLAY ale NASA, va beneficia de noi tehnologii aplicabile spațioplanului hipersonic și lansatoarelor cosmice reutilizabile; aici, de asemenea, vor fi utilizate rezultatele experimentărilor efectuate de avionul orbital demonstrator X-43 care, în Faza 1 a programului, a efectuat mai multe testări statice și tehnologice, prototipul având lungimea de 3,6 m și anvergura aripii triunghiulare de 1,5 m. În zborurile preliminate să înceapă anul acesta, trei prototipuri X-43 vor atinge viteze cuprinse între Mach 7 și Mach 10, validând astfel echipamente și tehnologii pe care HYPER-X, proiectat de firma ORBITAL SCIENCE Co (vezi desenul alăturat), ar urma să le aplice...

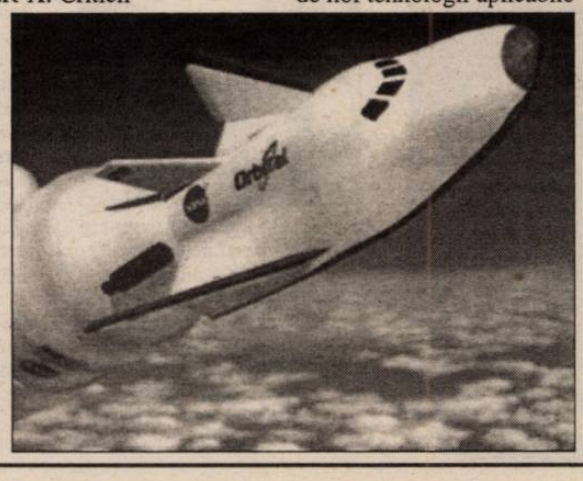

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

COMORILE ALEXANDRIEI ies la suprafață

De mii de ani, Portus Magnus zace pe fundul apelor din golful Alexandriei, sub sedimentele cărate de apele Nilului. Arheologia submarină încearcă, „bucată cu bucată", să-l aducă la suprafață.

Statuia unui preot al zeiței Isis, într-o ipostază melancolică

Apa din golful Alexandriei este iremediabil tulbure, murdară, agitată de mizeriile care se scurg prin canalele metropolei. Undeva, pe fundul apelor, se ascund vechile cartiere regale ale celui mai renumit oraș al antichității. Aceste locuri care sunt legate, printre altele, de numele Cleopatrei, ale lui Marc Antoniu sau Caracalla, au fost în repetate rânduri afectate de surpări de teren și de valurile seismice de la începutul erei noastre. Azi se află sub ape importante reședințe, temple, porturi, mari esplanade pline de comori. De-abia în urmă cu un deceniu, un arheolog a propus autorităților egiptene să cartografieze marele port antic, Portus Magnus. Un proiect care doar anul trecut a fost pus în aplicare, prin efortul comun al unor arheologi din mai multe țări, echipați cu mijloace tehnice performante. Printre ele, un magnetometru extrem de precis, capabil să pună în evidență anomaliile câmpului magnetic terestru, semnalând astfel orice structuri aflate în sedimente. S-au făcut măsurători topografice și geologice în timpul a 10.000 de ore de scufundări pentru a se întocmi o hartă. O hartă care diferă de cele anterioare, vechi sau moderne. Prima dintre ele a fost realizată în 1866, pe baza scrierilor lui Pliniu cel Bătrân și Strabon, o hartă ce concentrează cartierele scufundate în partea de est a Portului Magnus. Noua hartă indică amplasamentul lor exact și pune în evidență și prezența clădirilor și a infrastructurilor portuare din partea de vest. Ceea ce a făcut posibilă „renașterea" portului din Alexandria la o mie de ani după distrugerea sa.

Portul Magnus e divizat în patru sectoare cu o suprafață de 300 de hectare: insula Antirhodos, peninsula lui Poseidon, coasta antică și capul Lochias. Insula reprezintă însă centrul de interes al arheologilor, locul în care Cleopatra s-a sinucis în anul 30 î.Ch., într-un palat somptuos care, se spune, ar fi fost ornat cu aur, onix, abanos, fildeș și carapace de broaște țestoase cu monturi de smaralde. Nimeni nu a știut unde se află exact insula până în momentul în care recentele investigații au localizat-o cu ajutorul magnetoscopului. O insulă de mici dimensiuni, cu o lungime de 350 m și o lățime de 70 m. În acest perimetru scufundătorii au descoperit epava unui vas scufundat în secolul I d. Ch. în care s-au găsit, îngropate în sedimente, obiecte de ceramică și două inele de aur. În apropiere a mai fost descoperită o esplanadă cu o suprafață de 6.000 m², presărată cu coloane și capiteluri sparte din granit roșu, culcate la pământ, și rămășițe ale unei case regale construită prin anii 250 î.Ch. Scufundătorii au mai degajat în partea de sud-vest a insulei doi sfincși de piatră de 150 cm înălțime și o statuie reprezentând un preot al zeiței Isis. În zona coastei antice au fost scoase la iveală alte și alte statui, unele dintre ele atestând fuziunea culturilor greacă și egipteană. Una din marile enigme care îi provoacă pe arheologi o constituie localizarea Farului din Alexandria, cea de-a șaptea minune a lumii. Cercetările, care vor continua cel puțin zece ani de-acum încolo, ar putea da de urmele acestei legendare construcții, ceea ce ar constitui un eveniment arheologic cu adevărat senzațional.

Cap din marmură albă aparținând unui personaj feminin neidentificat

Ibis, pasărea sacră a zeului Thot

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

Saltul spre cer

Misterul continuu Lucrările arheologice de la Gizeh au fost efectuate în colaborare cu mari institute de cercetări științifice, cum ar fi cel de la Stanford. Și, într-un fel, totul a pornit de la profețiile lui Edgar Cayce despre tot felul de pasaje secrete și camere ascunse care s-ar afla în marea Piramidă. Și, oricât de incredibil ar fi putut să pară la prima vedere, toate acestea chiar au fost descoperite. Cercetătorii s-au găsit în situația de a nu mai putea discuta sau studia fiecare obiectiv arheologic în parte: platoul de la Gizeh devenea o entitate aparte. Trebuia înțeles în întreaga sa complexitate. Semnificația sa pentru civilizația contemporană devenea una din problemele majore pe care, arheologii o aveau de rezolvat – lucru pe care, de altminteri, nu-l mai puteau face singuri.

Legătura neașteptată Expediții franceze și japoneze au semnalat anomalii în structura interioară a Piramidei. Gattenbrink și roboții săi au identificat o ușă necunoscută. Expedița Schor a descoperit o trecere pe care nu o bănuia nimeni. Și, pentru ca lucrurile să fie încă și mai complicate, pe suprafața planetei Marte a fost descoperită, observată, celebra figură misterioasă care a deschis o nouă direcție de interpretări și speculații. Același Edgar Cayce a prezis că anii pe care îi trăim vor fi cei în care omenirea va începe să se înțeleagă mai bine pe sine însăși. Richard Hoagland, fost consultant științific, printre altele la CBS News, CNN și NASA, și deținător (august 1993) al Medaliei Fundației Angstrom pentru Excelență în știință, este unul din susținătorii ideii că figura și piramidele marțiene sunt de fapt creații artificiale.

O explicație uluitoare Aceste anomalii marțiene au fost cele care l-au condus la studiul vechilor mistere egiptene, după ce a observat șocantele asemănări între chipul de pe Marte și Sfinx. Pentru el totul a devenit o problemă a două complexe „speciale", cel din zona marțiană și cel pământean de la Gizeh. Iar prima problemă pe care și-a pus-o a fost scopul pentru care cele două grupuri de piramide au fost construite. Afirmația lui Hoagland este clară: „Studiind numerele, geometria, unghiurile specifice, relațiile dintre ele și relațiile dintre construcțiile de pe Terra și cele de pe Marte, ne-am trezit că ne aflăm pe drumul a ceea ce am numit fizica hiperdimensională." Oricât de surprinzător ar putea să pară, numerele legate de multe dintre construcțiile sacre ale Terrei sunt aceleași care au fost invocate odinioară în discuțiile lui Maxwell și Kelvin. Piramidele de la Gizeh, spune el, nu puteau fi doar niște simple morminte: ele ar putea foarte bine să fi fost niște mașini. Niște mașini uriașe care au servit la fondarea unei științe pe care de-abia astăzi începem să o întrevedem și care, pentru multă vreme a fost pierdută...

MIHAELA DOROBANȚU

Splendorile naturii

Ascunzătoarea haiducilor lui Zeicu

Peștera Zeicului este situată ca și *Peștera cu Corali* pe Valea Jiului de Vest, în versantul drept al Scocului Mare. Odată ajunși la confluența Scocului Mare cu Valea Scorotei, mergem pe firul Văii Scorotei, printre versanți abrupți și împăduriți, pentru ca apoi să urcăm serpentine traversând pe deasupra unor prispe de calcar. De-abia acum putem zări intrarea în peșteră.

Peștera Zeicului, cunoscută localnicilor ca ascunzătoare pentru haiducii lui Zeicu, este o cavitate mixtă. Din portalul cu dimensiuni de 6 pe 8 m se coboară o pantă de grohotiș într-o sală spațioasă, cu podeaua acoperită de argilă și bolovani iar tavanul sfredelit de hornuri și clopote de coroziune. În sală se mai poate vedea trunchiul gros, cioplit poate pentru adunarea apei. La capătul acestei săli, lungă de circa 50 m, temerarii întâlnesc un horn greu de escaladat. Odată ieșiți din horn, se ajunge într-o sală foarte înaltă, cu podeaua acoperită de bolovani și curgeri stalagmitice și pereții împodobiți cu uriașe cascade împietrite de mondmilch de culoarea smântânii. În partea nordică a sălii aveți posibilitatea să admirați câteva formațiuni impresionant de frumoase. La capătul sălii putem vedea un puț adânc de 40 m, adevărat loc periculos. Cei ce au curajul să coboare vor avea ocazia să admire un hău de peste 40 m unde se găsesc platforme uriașe de calcar, îmbrăcate în concrețiuni. Pe partea stângă, de tavan stau atârnate în grup stalactite elegante, de formă conică, împodobite cu coralite și cristalictite. Cea mai lungă are peste 5 m și se numără printre cele mai lungi stalactite din țară. Curajoșii pot să-și continue coborârea și vor „ateriza" pe vârful unui uriaș dom stalacmitic, înalt de 8 m.

Fundul sălii este acoperit de argilă dar ne atrag atenția câteva frumoase stalactite, gururi și cristalictite. Ceea ce merită să admirăm, dacă avem curajul să pătrundem în această zonă a adâncului, este verticala de coborâre și tavanul sălii unde stau neclintite stalactite și formațiuni discoidale uriașe.

Peștera Zeicului este una din splendorile naturii care ne încântă sufletul și ne trezesc admirația.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creștin

Ioan Gură de Aur

Sfântul Ioan Hrisostom – „Gură de Aur" este considerat cel mai de seamă predicator al creștinilor. Născut în Antiohia, în anul 344, din părinți nobili, își pierde tatăl, aristocratul Secundus, la scurt timp după naștere. Mama, Antuza, care la vremea respectivă avea 20 de ani, se dedică în totul creșterii fiului ei. Așa cum ne spune preotul Nicolae Barbu, tânărul va fi crescut în spirit evanghelic, dovedind o înclinație deosebită pentru oratorie. Își desăvârșește învățătura în Antiohia la școala lui Diodor din Tars și la școala retorică a lui Libanus. În tot acest timp este atras de viața călugărească având legături cu o casă creștină de asceți.

În anul 373 poporul îl cere drept episcop, dar el se retrage în munții Antiohiei. Mama sa moare în anul 374, iar el își continuă viața de ascet retrăgându-se vreme de doi ani într-o peșteră, după ce petrecuse patru într-o mănăstire. În anul 381 este făcut diacon de arhiepiscopul Meletie, povățuitorul său, iar în 386, urmașul acestuia, Flavian, îl hirotonește preot în Duminica Floriilor.

Vreme de 12 ani ține predici pentru care devine vestit și scrie chiar cartea „Despre preoție". Se remarcă drept un fervent apărător al adevăratei credințe combătând ereziile unor secte. În anul 397 ajunge patriarh de Constantinopol iar la 26 februarie 398 împăratul Arcadie îl ridică la rangul de arhiepiscop. În această calitate întreprinde o serie de acte de caritate întemeind așezăminte de ajutor social și lansează o amplă acțiune de evanghelizare a satelor.

În urma unui sinod din anul 403, prezidat de episcopul Teofil, sfântul, care își făcuse un dușman din împărăteasa Eudoxia, este învinuit de erezie, este alungat din scaunul arhieresc și este exilat în Caucaz. În 404 revine pentru o foarte scurtă perioadă, dar este din nou exilat în Armenia. Pleacă spre Marea Neagră și este izolat în localitatea Caucaz-Georgia, apoi la Komana-Pont.

Moare la 14 septembrie 407 lăsând o serie de scrieri valoroase: „Cuvântările asupra Evangheliei lui Matei", „Cuvântările la cele 14 epistole ale Sfântului Apostol Pavel" și altele, remarcabile pentru frumusețea lor spirituală și stilistică.

Este îngropat la Komana, dar în anul 438, împăratul Teodosie (408-450), aduce moaștele la Constantinopol și le depune în biserica „Sfinții Apostoli" cerând iertare pentru greșeala mamei sale.

Mai târziu moaștele sunt duse la Roma în Biserica Sfântului Petru iar în 1907 Papa Pius al X-lea îl proclamă patron al predicii.

Este prăznuit la 13 noiembrie, apoi la 27 ianuarie – sărbătoare numită „Aducerea moaștelor" și, în sfârșit, în ziua de 30 ianuarie, ziua de „Trei Ierarhi", cinstind împreună cu el pe Sfinții Vasile cel Mare și pe Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul.

IRINA STOICA

UN MILIARDAR nefericit

Cine are un miliard de dolari nu-şi poate pune problema nefericirii în dragoste. Există, às ta e adevărul, multe femei frumoase care ar fi fericite să-şi dăruiască cu generozitate graţiile unui asemenea personaj, şi chiar să-l convingă de bunele lor sentimente. Miliardarul englez, Edgar Bronfman, supranumit baronul lichiorului, a crezut în dragoste ca un licean şi nu şi-a pus niciodată problema dacă banii îl vor face sau nu fericit în dragoste. După o căsătorie ratată în care nepotrivirea de caracter şi-a spus cuvântul, miliardarul a încercat să-şi refacă viaţa cu o doamnă din înalta societate. Lady Carolyn T. dar mariajul lor n-a durat decât un an, timp în care aceasta i-a făcut zile fripte. A urmat un divorţ răsunător în care, câţiva martori au declarat că în noaptea nunţii, Lady Carolyn şi-a făcut de cap cu un alt bărbat.

Miliardarul şi-a încercat din nou norocul cu o femeie simplă, o chelneriţă de vreo 25 de ani, frumuşică, ce-i drept, care lucra într-un bar din Londra. La vremea aceea, Bronfman avea 45 de ani, o vârstă „compatibilă" cu cea a alesei inimii sale, având în vedere faptul că în lumea mondenă se poartă diferenţe de vârstă de 30-40 de ani! În ciuda comportamentului său elegant, îngăduitor şi extrem de generos, nici această căsătorie n-a rezistat. A urmat inevitabilul divorţ dar după un an de „negocieri" noi şi dovezi de iubire din partea miliardarului, cei doi se recăsătoresc. După câţiva ani de frământări conjugale, şi cea de-a doua căsătorie se surpă. Bronfman şi-a dat seama că orice ar face, nu poate beneficia de sentimentele şi pasiunea soţiei sale, şi de care a fost nevoit încă o dată să se despartă. Deşi e trecut de 60 de ani, Bronfman e un bărbat care mai are multe de spus femeilor şi care nu se plânge de succes. Unul amar însă, pe care-l resimte intens pentru că dragostea care i se oferă e condiţionată mereu de conturile sale iar cea după care jinduieşte, sinceră, dezinteresată, întârzie să apară. Oricum, Bronfman nu-şi mai face iluzii. „Dacă ar fi să mă mai nasc o dată, aş prefera să fiu sărac lipit pământului dar fericit în dragoste", a declarat peresei nefericitul miliardar. *(D.M.)*

BANII din cimitirul de maşini

Când la radioul de la bordul maşinii se anunţă ora două din noapte, Julie hotărî să se retragă. De peste 12 ore hoinărea pe străzile din Detroit (SUA), ca taximetristă, şi încasase destul pentru o zi. La un moment dat, doi indivizi îi făcură cu mâna. Să mai ia clienţi sau nu? Opri şi-i lăsă pe cei doi înăuntru. Mergeau la gară, în drumul ei spre casă. După câteva momente de tăcere, pasagerii începură să vorbească în limba franceză. Era clar că aveau ceva confidenţial să-şi comunice. Numai că, spre ghinionul lor, tatăl Juliei era francez şi femeia de la volan înţelegea totul. Când desluşi ce taină aveau clienţii, nu-i mai păru rău că mai face o cursă.

Bărbaţii voiau să doboască o geantă cu bani. Era prada pe care, în urma spargerii unui magazin de electronice, trebuiau s-o abandoneze pentru că poliţia deţinea indicii care duceau la ei. Taifasuind fără grijă, hoţii o „anunţară" pe Julie că vor lua trenul spre Kardige, o mică staţie aflată la douăzeci de kilometri de Detroit... Ajunşi la destinaţie, infractorii au plătit cu generozitate cursa şi au intrat liniştiţi în gară.

Julie n-a putut închide ochii în noaptea aceea. „De ce tocmai la Kardige?", se întreba fără să găsească un răspuns plauzibil. Să-i fi urmărit pe borfaşi? Ar fi fost prea riscant şi nici nu se pricepea la filaj. Dar în cele din urmă, Juliei i s-a aprins beculeţul câştigător. Unul din colegii săi de taximetrie îi spusese că, atunci când maşina va deveni o rablă în toată legea, s-o ducă la cimitirul de maşini de lângă... Kardige! A doua zi, femeia a apărut la locul cu pricina. Interesându-se dacă au fost aduse recent niscaiva ruginituri, ea fu lăsată să colinde de pe aleile cimitirului în care maşinile uzate erau treptat îngropate în nisip sau tocate pentru fier vechi. Însă cum să găseşti acul în carul cu fân? Unde şi-or fi ascuns hoţii geanta cu bani?

Tentativa i se părea zadarnică. Dar, într-una din marginile cimitirului, Julie observă urme de paşi proaspete. Şi nu strică să verifice, urmări traseul paşilor şi ajunse la o vechitură acoperită aproape în întregime. Unul din geamurile laterale era lăsat... Femeia se apropie şi zări pe bancheta din spate o geantă diplomat, aidoma celei purtate de unul din clienţii de azi-noapte. Se uită atentă în jur, apoi o luă cu o mişcare rapidă. Înnebunită de curiozitate, o deschise şi văzu câteva teancuri de bancnote. Imediat, Juliei îi trecură prin minte o casă cu etaj, propria firmă de taximetrie, toalete elegante... Iar în urechei îi răsună clinchetul unui revolver căruia i se ridică piedica. Din neant apăruseră câţiva poliţişti în civil, iar în privirile lor nu desluşi faptul că i-ar împărtăşi bucuria. Dimpotrivă. Trebuie să le predea geanta şi să plece în căutuşe. S-a dumirit cu greu că tocmai fusese arestată... Poliţia îi urmărise pe hoţi, dar nu aflase exact locul unde ascunseseră banii. Julie îi ajutase pe oamenii legii să recupereze banii şi acum trebuia să-i convingă că nu fusese complice la spargere. *(P.I.)*

HOŢUL PĂCĂLIT

dar nu de vulpe

Bill K. era unul dintre acei găinari mărunţi din Millwakeen (S.U.A.) care se hotărâse să dea lovitura. Ducându-se într-o zi la pescuit, îl întâlnise pe mezinul familiei Chase, un puşti de 12 ani, teribil de vorbăreţ. Aflase repede că fratele lui mai mare e plecat într-o tabără în sud şi că restul familiei îşi va petrece vacanţa pe coasta Atlanticului. Plecarea urma să aibă loc după câteva zile. De asemenea Bill mai află că în casă există o importantă colecţie de timbre şi încă una de monede.

Bill aşteptă răbdător plecarea familiei, spionă casa încă două zile, se convinse că nu mai este nimeni care ar putea să-i opună rezistenţă, ştia de la băiat că nu există alarme, aşa că noaptea, la adăpostul întunericului, încearcă să descuie. Broaştele nu reprezentară nici o complicaţie şi Bill împinse uşor uşa dar, în acel moment, simţi că ceva greu îl loveşte în frunte. Se rostogoli pe trepte, dar peste câteva momente îşi reveni din buimăceală şi încercă din nou să intre. Lovitura se repetă şi, la lumina Lunii văzu o mână uriaşă care acţionează. Îngrozit o luă la fugă pe alee şi se lovi de maşina poliţiei care îşi făcea plimbarea de rutină. Din bâlbâielile lui poliţiştii nu înţeleseră nimic dar verificară totuşi uşa care având yale obişnuite era din nou încuiată. Preventiv totuşi, poliţiştii sigilară intrarea.

Misterul se lămuri abia la întoarcerea familiei. Mezinul găsise în podul casei o mână din acelea pe care se făceau până nu demult probe la croitorie. Era un model vechi, umplut cu paie, deosebit de greoi, având la capăt o mănuşă gri. Se gândi să-i facă fratelui o farsă, ştiind că va sosi înaintea lor din tabără. Pretextând că a uitat ceva se întorsese din drum, lăsându-şi părinţii în maşină. Fixase „mâna" pe uşă astfel încât să-l lovească pe fratele lui când va deschide uşa. Fratele întârziase însă într-o altă excursie şi familia găsi uşa sigilată de poliţie şi invitaţia la sediul respectiv. Aici mezinul Chase povesti, stârnind hohote de râs, toată istoria care îl îngrozise pe ghinionistul hoţ. *(I.S.)*

Telefonul mobil i-a salvat viaţa

Théophile Amarantidis, un păstor grec în vârstă de 23 de ani, va fi recunoscător pe viaţă invenţiilor tehnicii moderne care l-au salvat de la moarte. În timp ce traversa cu turma de oi un sat abandonat din apropierea frontierei Greciei cu Bulgaria, păstorul a observat venind spre el un lup. Instinctiv, a luat-o la fugă şi doar după câţiva metri şi-a dat seama că era deja încercuit de o haită de 19 animale feroce. Din fericire, în apropierea sa se afla un copac înalt în care s-a cătărat cât ai zice peşte. Dar nici aşa nu era în siguranţă. Mai avea o şansă: telefonul mobil. I-a sunat pe fraţii Karropulos, prietenii lui. Aceştia au venit înarmaţi cu carabine şi însoţiţi de câini şi au alungat haita de lupi. Unul dintre cei trei fraţi Karropulos a povestit presei că se întâmplă destul de des ca lupii, proveniţi din Bulgaria, să-i atace pe păstorii greci sau turmele lor. Necazul e că animalele, fiind protejate de lege, nu pot fi ucise, ci doar alungate. *(A.P.)*

Tigru de lux

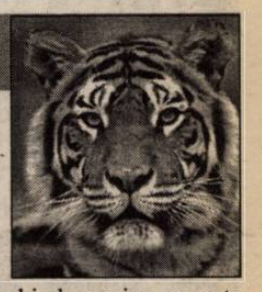

Quadesh are frumoasa vârstă de 14 ani (la specia lui, înseamnă că e un adult în putere, şi nu etatea la care se obţine buletinul de identitate!), vreo 227 kilograme şi o frumoasă... limuzină albă. La drept vorbind, maşina nu este chiar a lui, ci a stăpânului său pe nume Bill Frazer, din Pickering, oraşel învecinat cu Toronto. Se pare însă că felina are o slăbiciune pentru vehiculele pe patru roţi, lucru pus în evidenţă cu prilejul unei escapade nevinovate pe străzile urbei.

De fapt, Bill a relatat ulterior că-şi lăsase companionul la un prieten, pentru a merge la o farmacie veterinară să caute un medicament pentru acesta (este vorba despre tigru, firește). Probabil sătul de atâta stat între patru pereţi, Quadesh şi-a luat cu de la sine putere permisiunea să pornească într-o promenadă stradală. Plăcerea lui nu a fost însă împărtăşită şi de concitadinii bipezi, poliţia mobilizând echipaje serioase, inclusiv un elicopter, pentru capturarea uriaşului siberian. După o hârjoană obositoare, felina şi-a ales drept loc de odihnă o maşină a poliţiei, aflată într-o parcare, pe plafonul căreia a găsit culcuşul ideal. E drept, tabla s-a cam îndoit, dar agentul aflat înăuntru s-a dovedit a sta la fel de cuminte ca şi Quadesh, până la sosirea stăpânului. Aşadar, un happy-end pentru tigru, dar nu şi pentru Bill, care s-a ales cu o amendă pe măsura amicului său, pe care l-a dus totuşi acasă cu limuzina. Pentru că prietenul la nevoie se cunoaşte! *(A.N.P.)*

Vânarea iubitei cu... GPS-ul!

O veche şi banală poveste de neînţelegere între doi iubiţi dintre care unul nu-l mai vrea pe celălalt a ajuns în faţa tribunalului pentru un motiv, am putea spune, în premieră absolută. Connie Adams din Kenosha, Wisconsin, locuia de mulţi ani împreună cu prietenul ei Paul Seidler, în casa ei. Ei bine, la un moment dat, Connie nu a mai vrut să locuiască împreună cu el şi i-a cerut să se mute. Paul a făcut-o fără nici o discuţie, dar se pare că nu a putut să accepte un alt lucru, şi anume să nu continue să ştie în fiecare clipă unde este iubita lui. Aşa că, în curând, Connie avea să constate că Paul apărea unde nu se aştepta şi... când nu se aştepta. Aceasta în condiţiile în care nu părea că... „se ţine după ea"! Apărea, pur şi simplu. Fără să se gândească la cine ştie ce scenariu, ea a depus totuşi o plângere la poliţie.

Poliţiştii au început imediat cercetările, dar nici ei nu au observat nici o „urmărire" vizibilă din

partea lui Paul. Dar, exact aşa cum suna reclamaţia, se trezeau cu el fie acasă, fie la serviciu, de multe ori în momentele cele mai neplăcute pentru Connie. Intrigaţi, poliţiştii au decis să examineze cu cea mai mare atenţie şi locuinţa, dar au avut inspiraţia să-i cerceteze şi maşina. Nimic. Atunci s-a trezit o bănuială şi le-a venit ideea să examineze maşina lui Connie! Şi nu le-a fost foarte greu să descopere sub maşină un dispozitiv... GPS! Care îi permitea în orice moment să urmărească traseul fostei sale iubite! Cum ştim cu toţii, GPS, de la Global Positioning System, utilizează sateliţii şi tehnologia digitală celulară pentru a localiza ţinta urmărită. Numai că, fără să fie impresionaţi de recurgerea la „high tech", poliţiştii l-au arestat imediat pe Seidler, l-au acuzat de hărţuire şi urmărire ilegală şi i-au fixat o cauţiune de 50.000 de dolari. Aşa că după cum se vede, nici măcar tehnologia cea mai înaltă nu ajută atunci când cineva nu vrea să mai continue o relaţie... *(M.D.)*

Patrupede cu epoleţi

Deşi hăituite şi masacrate cu pasiune animalică, pe timp de pace, de către vânătorii „sportivi" (neinspirată sintagmă!), necuvântătoarele se pare că ajung la mare preţ în vreme de război. Fără îndoială, niciodată ele nu vor deveni agenţi secreţi ori trăgători de elită, dar există zone de pe glob unde prezenţa lor într-o armată poate fi vitală. Cel puţin, aceasta este opinia unor oficiali ai armatei ruse, care au în planul de rechiziţii – pentru cazurile de conflicte armate – cai, catâri, măgari, cămile, câini de sanie şi reni. Gluma e glumă, dar strategia respectivă nu e gândită deloc la întâmplare. Fiecare specie solicitată pentru „colaborare" prezintă adaptări specifice la mediul din zona de potenţial conflict vizată, iar la întinderea Rusiei de-a lungul şi de-a latul Eurasiei, ideea e binevenită. Astfel, în zonele muntoase din sud, caii şi rudele lor cu urechi lungi ar putea reprezenta „motorul" unor acţiuni militare; în zone deşertice, cămilele ar bate la preţ orice limuzină, iar în nordul îngheţat, câinii de sanie şi renii ar putea coborî din basmele cu Moş Crăciun, direct în bocancii cazoni!

Acum, dacă ar fi să facem speculaţii, ne putem întreba totuşi de partea cui vor alege dobitoacele să lupte şi dacă nu cumva, ca băştinaşi, îşi vor apăra arealul. Depinde cine pe cine atacă. Şi ce recompense ori grade militare se vor promite. Oricum, formularea titlului este clar că nu trebuie să inducă în eroare: în discuţie intră chiar animale – nu înrolate, ci rechiziţionate pentru armată. *(A.N.P.)*

Săptămâna 31 IANUARIE - 6 FEBRUARIE

1

VINERI 7.30 Bună dimineața, România! **11.50** Desene animate **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Drepturile omului **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Amy" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Alt filaj" (SUA, 1993). Cu: Richard Dreyfuss **22.05** Serial: „Criminaliştii **23.30** Film: „Ziua de după" (SUA, 1983) **3.30** Serial: „Viaţa la răscruce".

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător **8.00** Desene animate **9.00** Aventuri cu Lilipufi **11.00** Debut 50 Plus **13.15** Istorie polemică **14.20** Mulţumesc! **17.00** Ora G **18.00** Teleenciclopedia **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Psihiatrul în vacanţă" (SUA, 1991). Cu: Bill Murray **22.00** Serial: „Pasadena" **23.15** Film: „Zece chestii nu-mi plac la tine" (SUA, 1999) **1.00** Marele Jazz.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei **9.00** Desene animate **10.00** Tip-top, minitop **11.00** Viaţa satului **12.00** Tezaur folcloric **13.00** Ultima ediţie **14.20** Siesta... şi fiesta **15.45** Cupa Davis – mai aproape de vis! **17.15** Bravo, bravissimo! **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Hamlet" (coprod., 1990). Cu: Mel Gibson, Glenn Close **23.20** Taverna **1.05** Crime în cetatea filmului.

LUNI 7.30 Bună dimineaţa, România! **11.40** Bravo, bravissimo! (r) **14.30** Spectacolul lumii (r) **15.00** Pro Patria **16.00** Kronika **17.30** Sănătate pentru toţi! **18.05** Serial: „Dragoste şi răzbunare" **19.00** Jurnal **20.00** Iartă-mă! **21.00** Serial: „Om bogat, om sărac" **22.00** Cafeneaua poloitică **23.30** Profesioniştii **0.30** Film: „Îmbrăţişează-mă! Sărută-mă!" (SUA, 1993) **3.30** Serial: „Viaţă la răscruce" (ultimul ep.)

MARŢI 7.30 Bună dimineaţa, România! **11.00** Iartă-mă! (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **14.30** Puncte cardinale **16.00** Kronika **17.05** Serial: „Amy" **18.05** Serial: „Dragoste şi răzbunare" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Creatura Delilah" (SUA, 1994). Cu: Billy Zane **21.45** Seară bună! **23.30** Cu ochii'n 4 **0.30** Film: „Guinevere" (SUA, 1999) **3.30** Serial: „Magnum" (ep.1).

MIERCURI 7.30 Bună dimineaţa, România! **11.00** Profesioniştii (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **15.00** Bucuriile muzicii **16.00** Panorama **17.05** Serial: „Amy" **18.05** Serial: „Dragoste şi răzbunare" **19.00** Jurnal **20.00** Film: „Eroii" (SUA, 1977). Cu: Sally Field, Harrison Ford **22.00** Seară bună! **23.30** Nocturna artelor **0.30** Film: „Balada micuţului Jo" (SUA, 1993) **3.30** Serial: „Magnum".

JOI 7.30 Bună dimineaţa, România! **11.00** Nocturna artelor (r) **13.15** Serial: „Pasiuni" **15.00** Eveniment **16.00** Convieţuiri **16.30** Panorama **17.05** Serial: „Amy" **18.05** Serial: „Dragoste şi răzbunare" **19.00** Jurnal **21.00** Film: „Revenire nedorită" (SUA, 1993) **23.30** Interes general: Piaţa şi banii **0.30** Film: „Un muzeu însângerat" (coprod., 1995) **3.30** Serial: „Magnum".

HARRISON FORD
ROMÂNIA 1, miercuri, 20.00

acasa

VINERI 6.00 – 13.20 Reluări **13.45** Serial: „Seducţie" **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.20** Serial: „Îngeraşii" **18.20** Serial: „Perla, cărările iubirii" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **22.00** Serial: „Clona" **23.00** Serial: „Miresele din Copacabana" **0.45** Serial: „Amor latino".

SÂMBĂTĂ 8.50 Serial: „Zorro" **9.30** Serial: „Prima dragoste" (ultimele ep.) **14.00** Club 700 **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Iubire fără de păcat" **18.00** Serial: „Arabela se întoarce" **18.30** Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Inimă sălbatică" **22.00** Serial: „Singură şi disponibilă" **23.00** Serial: „Profu'".

DUMINICĂ 9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" (ep.1) **13.15** Serial: „Eco Moda" **15.45** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Dana de pică **18.00** Serial: „Arabela se întoarce" **18.30** Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Inimă sălbatică" **22.00** Serial: „Singură şi disponibilă" **23.00** Serial: „Regina".

LUNI 6.00 – 13.15 Reluări **13.45** Serial: „Seducţie" **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.20** Serial: „Îngeraşii" **18.20** Serial: „Perla, cărările iubirii" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.00** Serial: „Dragoste şi putere" **0.15** Serial: „Amor latino".

MARŢI 6.00 – 13.20 Reluări **13.45** Serial: „Seducţie" **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Terra nostra" **17.30** Serial: „Îngeraşii" **18.20** Serial: „Perla, cărările iubirii" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.00** Serial: „Dragoste şi putere" **0.15** Serial: „Amor latino".

MIERCURI 6.00 – 13.20 Reluări **13.45** Serial: „Seducţie" **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Terra nostra" (ultimul ep.) **17.30** Serial: „Îngeraşii" **18.20** Serial: „Perla, cărările iubirii" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.00** Serial: „Dragoste şi putere" **0.15** Serial: „Amor latino".

JOI 6.00 – 13.20 Reluări **13.45** Serial: „Seducţie" **15.30** Serial: „Taina din adâncuri" **16.30** Serial: „Intrusa" (ep.1) **17.30** Serial: „Îngeraşii" **18.20** Serial: „Perla, cărările iubirii" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Secretul iubirii" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Clona" **23.00** Serial: „Dragoste şi putere" **0.15** Serial: „Amor latino".

MARILYN MONROE
PRIMA, sâmbătă, 23.00

MEL GIBSON
ROMÂNIA 1, duminică, 20.00

CAMERON DIAZ
PRO TV, vineri, 20.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile ProTV **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.25** Serial: „Părinţi la Hollywood" **14.45** Serial: „Jesse" **15.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Ghinionista" (coprod., 1996). Cu: Harvey Keitel, Cameron Diaz **22.00** Film: „Dune" (SUA, 1984) **0.45** Serial: „Viaţa la Casa Albă".

SÂMBĂTĂ 7.45 Desene animate **10.15** Serial: „Scorpionul negru" **11.15** Promotor **12.00** Documentar **13.00** Serial: „Niciodată nu este prea târziu" **13.30** Serial: „Susan" **14.00** Film: „Întâlnirea" (România, 1982). Cu: Ovidiu Iuliu Moldovan, Gheorghe Dinică **16.00** Film: „Prietenii" (SUA, 1981). Cu: Jack Lemmon, Walter Matthau **18.00** Serial: „Smallville" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Banii vorbesc" (SUA, 1997). Cu: Charlie Sheen **21.45** Film: „Batman" (SUA, 1989). Cu: Michael Keaton, Jack Nicholson, Kim Basinger **0.00** Serial: „Viaţa la Casa Albă".

DUMINICĂ 7.45 Desene animate **9.00** Serial: „Rebelii şi tocilarii" **10.00** Serial: „Scorpionul negru" **11.00** Parte de carte **12.00** Profeţii despre trecut **13.00** Serial: „Niciodată nu este prea târziu" **13.30** Serial: „Susan" **14.00** Bucătăria lui Radu **14.30** Serial: „Misterele Planetei Albastre" **15.30** Film: „Jailhouse Rock: Prietenie cu cântec" (SUA, 1957). Cu: Elivis Presley **17.30** ProTv Magazin cu Oreste **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Camera morţii" (SUA, 1996). Cu: Chris O'Donnell, Gene Hackman **22.15** Film: „Robocop – noua generaţie" (SUA, 2000) **0.30** Serial: „Viaţa la Casa Albă".

LUNI 8.00 Ştirile ProTv **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Ce vrăji mai fac fetele" (SUA, 1998). Cu: Sandra Bullock, Nicole Kidman **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.15** Serial: „Alias" **0.30** Serial: „Asta-i televiziunea" **1.30** Film: „Lupta cu destinul" (SUA, 1997).

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.25** Serial: „Părinţi la Hollywood" **14.45** Serial: „Jesse" **15.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „La un pas de dezastru" (SUA, 2001) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.10** Film: „Un plan diabolic" (SUA, 1993) **1.15** Serial: „Asta-i televiziunea" **2.00** Film: „Războiul fratelui meu" (SUA, 1997).

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.15** Serial: „Părinţi la Hollywood" **14.45** Serial: „Jesse" **15.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Kung Fu – Legenda continuă" (SUA, 1992) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.10** Film: „În braţele pericolului" (SUA, 1992).

JOI 8.00 Ştirile ProTv **13.00** 13-14 cu Andrei Gheorghe **14.15** Serial: „Părinţi la Hollywood" **14.45** Serial: „Jesse" **15.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **16.10** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Oraşul păcatului" (SUA, 2001) **22.30** La Bloc **0.30** Film: „Legea talionului" (SUA, 1983).

prima

VINERI 8.00 Zid **14.30** Serial: „Prietene şi rivale" **16.00** Serial: „Detectivi de elită" **17.00** Serial: „Vânătoarea comorilor" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Largo Winch" **20.00** Serial: „În familie" **20.30** Film: „Poliţistul din Beverly Hills III" (SUA, 1994). Cu: Eddie Murphy **22.30** Focus Plus.

SÂMBĂTĂ 7.00 Documentar **8.00** Desene animate **10.00** Tibanu' pescuieşte şi vânează **11.00** Sport Magazin **14.30** Serial: „Vânătoarea comorilor" **15.30** Serial: „În familie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Tracker" **20.00** Film: „Predator II" (SUA, 1990). Cu: Adam Baldwin **22.00** Serial: „24 de ore" **23.00** Film: „Afaceri încurcate" (SUA, 1952). Cu: Marilyn Monroe, Cary Grant **0.45** Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor **7.30** Desene animate **10.00** Top 10 – top muzical **11.30** Filmul & Televiziunea **12.30** Ambianţa **16.00** Film: „Colierul de turcoaze" (România, 1985) **18.00** Focus **20.00** Film: „Frankie şi Johnny" (SUA, 1991). Cu: Al Pacino, Michelle Pfeiffer **22.00** Film: „Cocoon" (SUA, 1985).

LUNI 8.00 Zid **12.00** Desene animate **16.00** Serial: „În căutarea dreptăţii" (ep.1) **17.00** Serial: „Detectivi de elită" **18.00** Focus **19.00** Impact **19.30** Serial: „Largo Winch" **20.30** Serial: „În familie" **21.00** Film: „Scandal în cartierul chinezesc" (SUA, 1986). Cu: Kurt Russell **23.00** Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid **12.00** Desene animate **16.00** Serial: „În căutarea dreptăţii" **17.00** Serial: „Detectivi de elită" **18.00** Focus **19.00** Impact **19.30** Serial: „Largo Winch" **20.30** Serial: „În familie" **21.00** Vrei să fii miliardar? **22.30** Poliţia în acţiune **23.00** Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid **12.00** Desene animate **16.00** Serial: „În căutarea dreptăţii" **17.00** Serial: „Detectivi de elită" **18.00** Focus **19.00** Impact **19.30** Serial: „Largo Winch" **20.30** Serial: „În familie" **21.00** Cârcotaşii în Europa **23.00** Focus Plus.

JOI 8.00 Zid **12.00** Desene animate **16.00** Serial: „În căutarea dreptăţii" **17.00** Serial: „Detectivi de elită" **18.00** Focus **19.00** Impact **19.30** Serial: „Vânătoarea comorilor" **20.30** Serial: „În familie" **21.00** Te iubesc! **22.00** Profesioniştii crimei **23.00** Focus Plus.

2

VINERI 7.05 Desene animate **8.35** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **11.20** Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" **11.50** Serial: „Viaţa la 15 ani" **13.45** Desene animate **15.05** Televiziunea, dragostea mea! **17.00** Serial: „Zona crepusculară" **19.00** Documentar **20.00** De ce, nene Caragiale? **21.10** D'ale lu'Mitică **22.15** Film: „Providenţa" (coprod., 1976) **0.15** Film: „Ameninţare din cer" (SUA, 1996).

SÂMBĂTĂ 9.05 Arta apărării **10.40** Desene animate **11.05** Lumea lui Chit-Chit **12.00** Arca lui Noe **12.30** Documentar **13.05** Planeta singuratică **13.55** Film: „Angelo, îngerul păzitor" (partea a IV-a) **16.00** Atlas **16.35** Serial: „Bonanza" **18.10** Serial: „Tabăra din Alpi" **18.45** Serial: „În înaltul cerului" **19.35** Serial: „Stevens contra Stevens" **20.10** Serial: „În faţa instanţei" **21.05** Serial: „La început de drum" (ep.1) **22.00** Serial: „Necunoscuta de la Wildfell Hall" (ep.1) **23.00** Povestea unui Revelion ratat... cu Grupul Vouă.

DUMINICĂ 8.45 Tradiţii **9.15** Croinici votive **9.45** Ferma **10.40** Desene animate **11.05** Prietenii lui Piticot **11.50** Serial: „Mărul lui Newton" **13.30** Medalion: Tina Militaru **14.05** Documentar **15.00** Club Art **16.45** Florea din Grădină **18.10** Serial: „Tabăra din Alpi" **18.45** Serial: „În înaltul cerului" **19.35** Serial: „Stevens contra Stevens" **20.05** Serial: „În faţa instanţei" **21.05** Serial: „La început de drum" **22.00** Serial: „Necunoscuta de la Wildfell Hall" **23.00** Film: „Anotimp fierbinte" (Canada, 1993).

LUNI 7.05 Floarea din Grădină (r) **10.05** Primul pas **11.20** Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" **11.50** Serial: „Viaţa la 15 ani" **13.45** Desene animate **15.05** Toţi, împreună **16.30** Eco **17.00** Serial: „Zona crepusculară" **17.35** Răscruci **19.00** Documentar **20.00** Serial: „Poliţist în Brooklyn" **21.10** Serial: „Locuinţă pentru doi" **23.00** Teatru: „Prinţul negru" de Iris Murdoch.

MARŢI 7.05 Desene animate **8.35** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **11.20** Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" **11.50** Serial: „Viaţa la 15 ani" **13.45** Desene animate **15.05** Toţi, împreună **16.30** Documentar **17.00** Serial: „Zona crepusculară" **17.35** E dreptul tău **19.30** Documentar **20.00** Serial: „Poliţist în Brooklyn" **21.10** Serial: „Locuinţă pentru doi" **21.40** Film: „Un comisar acuză" (România, 1974) **23.35** Remix-„undergROund".

MIERCURI 7.05 Desene animate **8.35** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **11.20** Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" **11.50** Serial: „Viaţa la 15 ani" **13.45** Desene animate **15.05** Toţi, împreună **16.30** Documentar **17.00** Serial: „Zona crepusculară" **19.00** Documentar **20.00** Serial: „Poliţist în Brooklyn" **21.10** Serial: „Locuinţă pentru doi" **21.45** Film: „Jocuri de culise" (Anglia, 1996) **23.10** Cauza şi defectul.

JOI 7.05 Desene animate **8.35** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **11.20** Serial: „Aventurile lui Chuck Finn" **11.50** Serial: „Viaţa la 15 ani" **13.45** Desene animate **16.30** Documentar **17.00** Serial: „Zona crepusculară" **17.35** Puls 2003 **19.00** Documentar **20.00** Serial: „Poliţist în Brooklyn" **21.10** Serial: „Locuinţă pentru doi" **21.45** Film: „Nero Wolfe, detectiv – Jocul cu moartea" (SUA, 2001). Cu: Timothy Hutton **23.20** Din coasta Evei.

antena 1

VINERI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Milagros" **13.15** Film: „Spirit de echipă" (SUA, 1986). Cu: Michael Keaton, Mimi Rogers **16.00** Serial: „Zile din viaţa noastră" **17.20** Serial: „Isabella" **19.00** Observator **20.00** Film: „Surplus de bagaje" (SUA, 1997) **22.00** Film: „Esenţa răului" (SUA, 1998) **0.00** Film: „Ultimul american virgin" (SUA, 1982).

SÂMBĂTĂ 9.30 Fir întins **10.00** Casa de piatră **11.00** Film: „Goana după avere" (SUA, 1979) **12.30** Serial: „Bob" **13.00** Serial: „Pretender" **14.00** Film: „Toate pânzele sus – Întâlnire în Atlantic" (România, 1976) **15.30** Serial: „Cei şapte magnifici" **16.30** Film: „Cercetaşii din Beverly Hills" (SUA, 1989) **19.00** Observator **20.00** Film: „Gangsteri" (SUA, 1997) **22.00** Film: „Necesary Roughness" (SUA, 1991). Cu: Scott Bakula, Robert Loggia **0.00** Film: „Toamna vieţii" (M. Britanie, 1994). Cu: Greta Scacchi.

DUMINICĂ 8.30 Film (r) **10.00** Desene animate **11.00** Documentar **12.00** Film: „Grease 2" (SUA, 1982). Cu: Michelle Pfeiffer **14.00** Serial: „Bob" **14.30** Serial: „Cu capu'-n nori" **15.00** Serial: „Pretender" **16.00** Serial: „Aventuri extreme" **17.00** Film: „Frontul terorii" (SUA, 1987) **19.00** Observator **20.00** Film: „Rob Roy" (SUA, 1995). Cu: Liam Neeson, Jessica Lange **22.30** Serial: „Stargate: SG1" **23.30** Film: „Explozia" (România, 1973).

LUNI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **10.00** Serial: „Milagros" **16.00** Serial: „Zile din viaţa noastră" **17.00** Serial: „Isabella" **17.45** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Wiseguy" (SUA, 1996) **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Serial: „Cu capu-n nori".

MARŢI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Milagros" **13.15** Film: „Cerul albastru din Hawaii" (SUA, 1962). Cu: Elvis Presley **15.00** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Zile din viaţa noastră" **17.00** Serial: „Isabella" **17.45** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Sheena, regina junglei" (SUA, 1984). Cu: Tanya Roberts **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Serial: „Cu capu-n nori".

MIERCURI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Milagros" **15.00** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Zile din viaţa noastră" **17.00** Serial: „Isabella" **17.45** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Revolta" (SUA, 1995) **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Serial: „Cu capu-n nori" **0.00** Închiderea programului – revizie tehnică.

JOI 7.00 Observator **8.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Milagros" **13.15** Film: „Muşchetarii zilelor noastre" (SUA, 1998). Cu: Michael Dudikoff **15.00** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Zile din viaţa noastră" **17.00** Serial: „Isabella" **17.45** Babilonia **19.00** Observator **20.00** Film: „Asasini cibernetici" (SUA, 1995) **22.00** Marius Tucă Show **23.30** Serial: „Cu capu-n nori".

MICHELLE PFEIFFER
ANTENA 1, duminică, 12.00

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

TELE 7

VINERI 8.05 Serial pentru copii **9.30** Videoclipuri **10.30** Chestiunea zilei **12.00** Documentar **13.10** Videoclipuri **17.00** Documentar **18.30** Secretele succesului **19.20** Şapte ştiri **20.00** Serial: „Sifonarul îndrăgostit" **20.50** Chestiunea zilei **21.00** Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial pentru copii **10.30** Videoclipuri **11.00** Documentar **12.00** Serial (r) **16.00** Ocolul pământului cu farfuria plină **16.30** Muzică populară **18.00** Viaţa în roz **18.30** Cutia muzicală **19.20** Şapte ştiri **20.00** Film: „Reţeaua" (SUA, 1987) **21.00** Serial: „Agent 22 – Nebunul" **22.30** Serial: „Pe strada felinarelor sparte".

DUMINICĂ 8.10 Serial pentru copii **10.30** Vertical **12.10** Cântăreţii străzii **12.40** Secretele succesului **13.30** Documentar **14.00** Chestiunea zilei (retrospectivă) **15.00** Muzică populară **18.00** Documentar **19.20** Şapte ştiri **20.00** Film: „Febra" (SUA, 1986) **21.45** Serial: „Hollywood" **22.10** Loto-Pariu Trio.

LUNI 8.05 Serial pentru copii **9.30** Videoclipuri **11.00** Documentar **13.00** Chestiunea zilei **17.00** Documentar **18.00** Cântăreţii străzii **18.30** Secretele succesului **19.20** Şapte ştiri **20.00** Serial: „Sifonarul îndrăgostit" **21.00** Alo, Florin!

MARŢI 8.05 Serial pentru copii **9.30** Videoclipuri **11.00** Documentar **13.00** Chestiunea zilei **17.00** Documentar **18.00** Cântăreţii străzii **18.30** Secretele succesului **19.20** Şapte ştiri **20.00** Serial: „Sifonarul îndrăgostit" **21.00** Alo, Florin!

MIERCURI 8.05 Serial pentru copii **9.30** Videoclipuri **11.00** Documentar **13.00** Chestiunea zilei **17.00** Documentar **18.00** Cântăreţii străzii **18.30** Secretele succesului **19.20** Şapte ştiri **20.00** Serial: „Sifonarul îndrăgostit" **21.00** Alo, Florin!

JOI 8.05 Serial pentru copii **9.30** Videoclipuri **11.00** Documentar **13.00** Chestiunea zilei **17.00** Documentar **18.00** Cântăreţii străzii **18.30** Secretele succesului **19.20** Şapte ştiri **20.00** Serial: „Sifonarul îndrăgostit" **21.00** Alo, Florin! **23.45** Loto – Pariul Trio.

AL PACINO
PRIMA, duminică, 20.00

KIM BASINGER
PRO TV, sâmbătă, 21.45

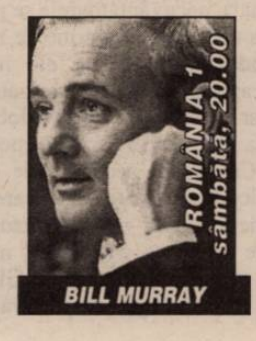

BILL MURRAY
ROMÂNIA 1, sâmbătă, 20.00

JESSICA LANGE
ANTENA 1, duminică, 20.00

Cândva, așa a fost America

Pe un fundal mustind de sânge și violență, generate de sălbăticia luptelor de stradă cu aspect tribal, Martin Scorsese evocă în *Gangs of New York* nașterea Americii de astăzi. Este o poveste lungă – de aproape trei ore – care îi are ca protagoniști pe Leonardo DiCaprio (28 de ani) și Daniel Day-Lewis (45 de ani).

Legea fundamentală: lupta primitivă pentru supremație

1846. New York. Cartierul Five Points din Manhattan. Bande de hoți cu alură medievală, prostituate, polițiști fără mamă, fără tată, politicieni corupți – aceasta este fauna orașului și a străzii. Într-o piațetă strategică, bandele de imigranți furioși și flămânzi își dispută supremația și sunt gata să-și ucidă cu sânge rece adversarul pentru a cuceri o fărâmă de teritoriu; ei sunt de fapt „părinții" fondatori ai ceea ce avea să ia denumirea de America străzii, populată de mafia italiană, bandiții negri și criminalii portoricani.

Acesta este mediul în care Martin Scorsese își țese filmul *Gangs of New York*, așteptat mai bine de doi ani de către public pentru a fi lansat în cinematografe. Regizorul readuce pe pânză un fragment aproape uitat din istoria Americii, perioada în care violența extremă, rasismul și puterea malefică a gangsterilor de stradă guvernau societatea care își căuta un făgaș propriu de afirmare.

Încă din 1840, populația New York-ului începe să crească într-un ritm galopant. După foametea din Irlanda, emigrarea săracilor lipsiți de orice speranță de supraviețuire în propria lor țară se înmulțește cu zece. Cei mai mulți dintre noii sosiți în America se opresc în zona dintre port și cartierele „de vază" de pe Wall Street, adică în Five Point, prada războiului dintre gangsteri.

Refuzând invazia emigranților catolici, șeful „Nativilor Americani" – William Cutting (Daniel Day-Lewis) – își trimite oamenii împotriva celor din „Dead Rabbits" (iepuri morți), adică împotriva irlandezilor care îl urmează pe părintele Vallon (Liam Neeson). Lupta dintre cele două grupări se desfășoară după „regulile" unui primitivism greu de imaginat pentru americanii zilelor noastre – descendenți ai generației de atunci ! – și Cutting iese învingător, ucigându-l pe Vallon sub ochii fiului lui.

Șaisprezece ani mai târziu, Amsterdam Vallon (Leonardo DiCaprio) revine în mizerabilul cartier suprapopulat, Five Points, pentru a răzbuna moartea tatălui său. Răbdător, el se înrolează mai întâi în trupele „Nativilor" și face tot posibilul să intre în grațiile lui Cutting, timp în care, paradoxal, se atașează afectiv de el. Planul de răzbunare se complică așadar: tânărul va trebui să lupte nu doar cu bărbatul care deși i-a ucis tatăl a devenit pentru el un fel de tată adoptiv, ci și cu puterea de fascinație pe care acesta o are asupra sa.

Dar, în același timp, Statele Unite se află în pragul războiului de secesiune iar emigranții invadează docurile, în căutarea visului american. Reforma militară se plătește cu vieți omenești. Conscripția forțată a imigranților săraci, combinată cu tensiunea rasială și naționalismul, este sursa unor proteste violente, cele mai sângeroase cunoscute vreodată de New York; revolta cunoscută sub denumirea „Draft Riots" a făcut de exemplu 1.200 de morți și 10.000 de răniți... Pe acest fond se desfășoară și duelul ucigaș dintre Amsterdam Vallon și William Cutting.

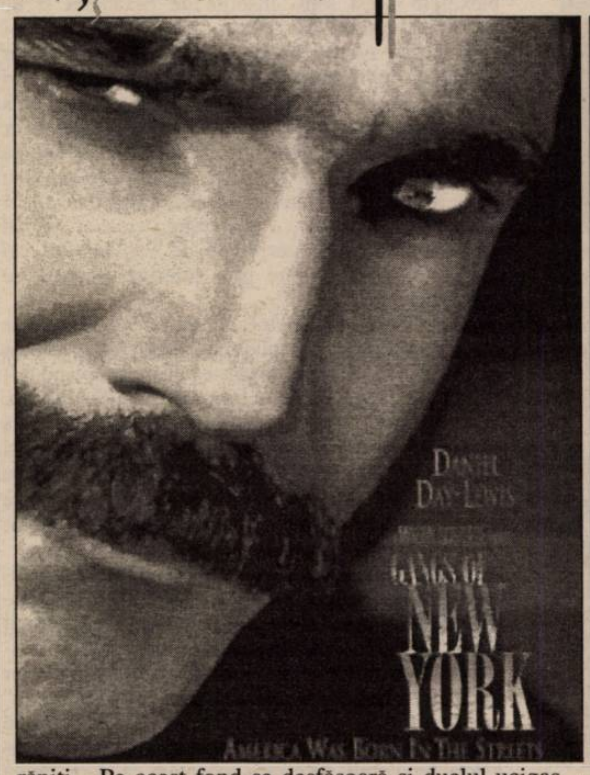

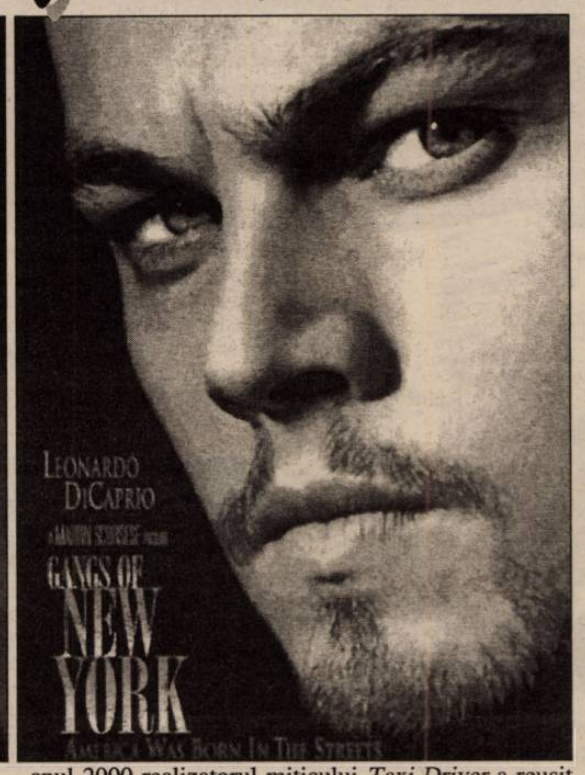

Păcatul originar al morții

Martin Scorsese, de al cărui nume se leagă deopotrivă creații celebre cum ar fi *Taxi Driver*, *Mean Streets*, *New York, New York* sau *Vârsta inocenței*, știe cum să-l implice pe spectator în atmosfera filmului său și îl face să plonjeze într-o lume zgomotoasă și furioasă, marcată de păcatul actului ucigaș la ordinea zilei, de fapt o societate surprinsă în „chinurile facerii". Fauna New York-ului de acum 150 de ani are ceva din oamenii cavernelor și din *Mad Max* și a fost imaginată de decoratorul italian Dante Ferretti. În orașul condus de politicieni corupți până în măduva oaselor, în care totul e de cumpărat, până și cadavrele, oamenii se ucid între ei după bunul plac, își dau în cap unul altuia cu ce au la îndemână – cu toporul, cu securea, cu orice alt obiect bun de lovit. Bântuie pe străzi răspândind groază, chefuiesc în stil grobian, fumează opium în pagodele chinezești. În ceea ce privește grupurile armate, acestea au propriul lor argou, propriile lor semne de recunoaștere și, evident, propriul cod de onoare.

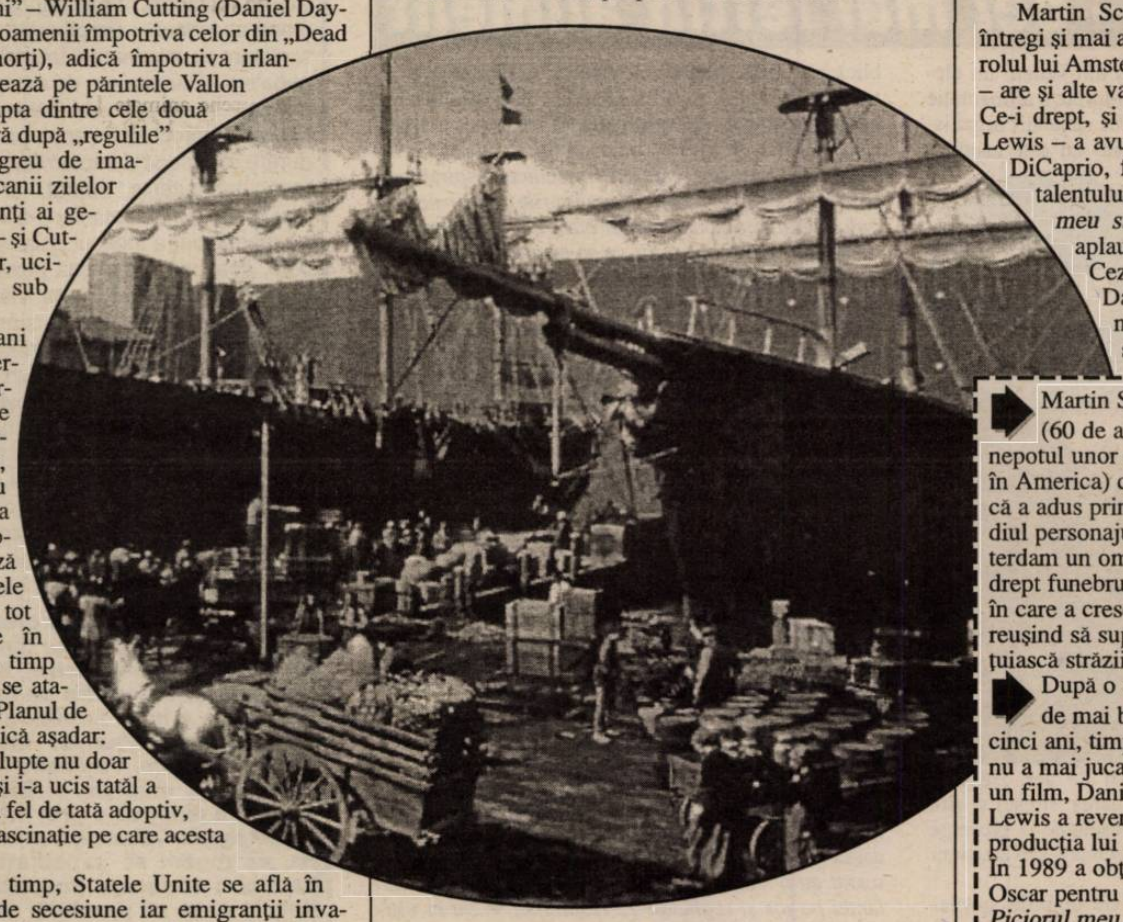

O gestație de 40 de ani

Pentru a da viață acestui proiect și pentru a-l aduce pe ecrane, cineastului american i-au trebuit 40 de ani. Cel mai dificil lucru a fost reconstituirea completă a New York-ului din epoca respectivă. Abia în anul 2000 realizatorul mitic al lui *Taxi Driver* a reușit să deschidă porțile studiourilor Cinecitta din Roma, unde filmul a fost turnat, de la cap la coadă, într-un decor de un realism care taie respirația oricui.

Rezultatul recompensează lunga perioadă de gestație a filmului care reușește să facă o frescă precisă a fațetei inedite a New York-ului și implicit a acelei Americi care își căuta identitatea folosind reguli crude de joc: „care pe care". Astfel, creația lui Scorsese este valoroasă pe de-o parte pentru interesul istoric pe care îl suscită, iar pe de altă parte pentru maniera în care a fost realizată, mâna sigură de maestru simțindu-se în fiecare secundă, până la cel mai mic detaliu. Și, nu în ultimul rând, distribuția atrage deopotrivă.

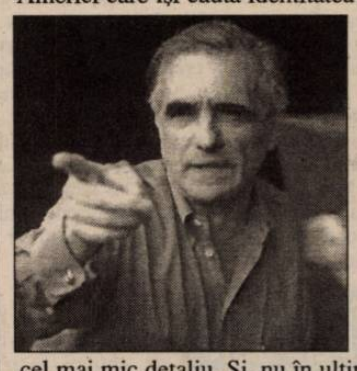

Un alt DiCaprio

Martin Scorsese a avut ambiția să arate lumii întregi și mai ales criticilor că actorul ales de el pentru rolul lui Amsterdam Vallon – alias Leonardo DiCaprio – are și alte valențe actoricești decât cele din *Titanic*. Ce-i drept, și partenerul său de film – Daniel Day-Lewis – a avut darul să-l pună în valoare pe tânărul DiCaprio, făcându-i loc, cu generozitate, în aura talentului său confirmat de multe ori (*Piciorul meu stâng*, *În numele tatălui*). Criticii l-au aplaudat de data aceasta pe Leo, dar au dat Cezarului ce-i al Cezarului, susținând că Daniel Day-Lewis este cel care duce filmul în spate, arzând ecranul cu privirea sa oțelită.

Martin Scorsese (60 de ani, nepotul unor emigranți în America) consideră că a adus prin intermediul personajului Amsterdam un omagiu, e drept funebru, orașului în care a crescut, reușind să supraviețuiască străzii.

După o absență de mai bine de cinci ani, timp în care nu a mai jucat în nici un film, Daniel Day-Lewis a revenit în producția lui Scorsese. În 1989 a obținut un Oscar pentru rolul din *Piciorul meu stâng*.

Cu actualul film, Leonardo DiCaprio ar putea beneficia de o nouă relansare în cariera sa care, după *Titanic* și *Plaja*, a intrat pe o traiectorie descendentă.

Gangs of New York este produs de Miramax, bugetul alocat fiind estimat la 100 de milioane de dolari; de la *Tărâmul făgăduinței* (1980) realizat de Michael Cimino, care s-a dovedit a fi un fiasco financiar, Miramax nu s-a mai angajat până acum în realizarea unei producții de o asemenea anvergură. Saga lui Scorsese este o superproducție de două ore și 40 de minute.

Filmul va închide cea de-a 53-a ediție a Festivalului de la Berlin, care se va derula în perioada 6-16 februarie.

GLOBUL DE AUR netezește calea spre Oscar

Nominalizații și, mai ales câștigătorii premiilor decernate în cadrul celei de-a 60-a ediții Golden Globe pot spera, conform obiceiului din anii precedenți, că au toate șansele să se afle și pe listele pentru mult râvnitele Oscaruri ce vor fi decernate pe 23 martie. Cei 90 de membri ai Asociației Presei Străine de la Hollywood, care își spun cuvântul când e vorba de trofeele Golden Globe, sunt totodată considerați un indicator demn de luat în seamă pentru ceea ce urmează să se întâmple la Gala Oscarurilor.

Nominalizat la opt categorii și constituindu-se în marele favorit de la Golden Globe, *Chicago*, comedia muzicală care readuce în actualitate vârsta de aur a anilor 20, a fost recompensată cu toate onorurile rezervate acestui gen: cel mai bun film muzical, cel mai bun actor într-o comedie muzicală (Richard Gere) și cea mai bună actriță într-o comedie muzicală (Rene Zellweger). „Nu mă așteptam absolut deloc la acest premiu", declara imediat după ceremonie Richard Gere (54 de ani), care cu acest film și-a făcut debutul ca dansator și cântăreț în... Chicago. „De obicei, Nicholas (Cage) primește astfel de premii", a mai adăugat actorul.

La categoria cel mai bun film dramatic, *Orele*, o ecranizare a biografiei scriitoarei britanice Virginia Woolf și inspirată de romanul care a obținut prestigiosul premiu Pulitzer, a detronat fresca istorică *Gangs of New York* semnată de Martin Scorsese. *Orele* a fost considerat cel mai bun film dramatic, iar Nicole Kidman, în rolul Virginiei Woolf, cea mai bună actriță în film dramatic. „A fost un film și un rol delicat din cauza subiectului", a declarat actrița australiancă, recompensată și anul trecut cu un Golden Globe identic, pentru prestația din *Moulin Rouge*. Același film dedicat scriitoarei suicidare i-a adus și lui Meryl Streep (54 de ani) un Glob de Aur pentru cea mai bună actriță într-un rol secundar.

Martin Scorsese s-a ales cu premiul pentru cel mai bun regizor, o recompensă onorantă pentru măiestria dovedită și de data aceasta – și pentru a câta oară în cariera sa? – în *Gangs of New York*. „Aveam doar șapte ani când am citit pentru prima dată istoria epocii din filmul meu. A trebuit să aștept 40 de ani pentru a ajunge aici. Visul a devenit realitate", declara cineastul.

Unul dintre monștrii sacri ai cinematografiei – e vorba de Jack Nicholson – nu putea, evident, să treacă neobservat. Cu rolul din *M. Schmidt* a mai adăugat, la bogata sa colecție de trofee, încă un Glob de Aur pentru cel mai bun actor într-un rol dramatic. Cu umoru-i bine cunoscut, stârnind hohote de râs și aplauze în rândul asistenței, a declarat: „Nu știu dacă trebuie să fiu fericit sau rușinat. Eu am crezut tot timpul că am făcut comedie. Dar sunt foarte mândru de această recompensă".

Spaniolul Pedro Almodovar cu siguranță se bucură de simpatie și apreciere universală. Când s-a anunțat că este câștigătorul premiului pentru cel mai bun film străin – *Vorbește cu ea* –, spectatorii l-au ovaționat îndelung.

Pentru ediția de anul acesta, Asociația Presei Străine a rezervat trofeul „Cecil B. DeMille" actorului Gene Hacman, pentru întreaga sa carieră, concretizată în 91 de filme.

Pe 11 februarie, Academia Americană de Film va da publicității nominalizații care vor intra în cursa pentru Oscaruri, aleși din 279 de... aspiranți – filme, regizori, actori, specialiști în efecte speciale, autori de coloane sonore etc., etc. Favoriții? Actualii câștigători ai trofeelor Globului de Aur și, în plus, cu siguranță unele surprize.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

TRATAMENT pentru spirit şi mental

Am publicat de curând un articol despre alungarea entităţilor malefice, în bolile mentalului, având drept sursă scrisoarea unei cititoare care nu semna decât Cristina Ardeleanu. Reproducerea în parte a materialului respectiv se motivează prin interesul deosebit reprezentat de subiectul abordat (în conformitate cu specificul paginii de faţă), subiect analizat şi interpretat pe diverse căi, inclusiv ştiinţifice, ca şi prin referirea la o serie întreagă de afecţiuni psihice, ce au luat amploare fără precedent, şi în ţara noastră.

Corpul – între două lumi

Remarcam anterior că printre manifestările patologice susceptibile a fi cazuri tipice de posesie, posibil de vindecat, se numără anxietăţile, depresiile, violenţele de tip impuls, vorbit singur etc. Deseori, bolnavul nu mai are nici un fel de capacitate de autoobservaţie ori de autocenzură, nu ştie de ce spune anumite lucruri (se întâmplă chiar să nu-şi aducă aminte că le-a spus), dar toate afirmaţiile sale adunate la un loc pot da imaginea tipului de agresiune la care este supus în plan spiritual. Depăşind planul fizic, agresiunea capătă aspectul unei lupte între spirite, între spiritul bolnavului şi cele agresoare. Retras tot mai adânc în sine, confundându-se chiar cu acesta, spiritul bolnavului rămâne uneori în acest plan doar „agăţat" de corpul fizic.

„Parcă ar fi pe altă lume!" – se comentează frecvent în preajma bolnavului. Nimic mai adevărat: spiritul bolnavului, parţial ieşit din corp, trăieşte între două lumi iar corpul lui, preluat de agresor, se mişcă şovăielnic, ca un om intrat în casă străină, pe care este tentat câteodată s-o devasteze, urând faptul că posesorul ei este mai bogat decât el. Din păcate, deseori familia nu poate decât să asiste neputincioasă la lunecarea acestuia spre autodistrugere, fără a şti cum să-l ajute cu-adevărat. Deşi există şi în asemenea cazuri strategii de apărare!

Strategii pentru un front invizibil

Trebuie conştientizată mai întâi situaţia exactă şi faptul că lupta pentru revenirea la normalitate va începe de pe o poziţie defensivă. Familia va identifica poziţia bolnavului faţă de agresiune, care poate fi teamă, supărare, plăcere, rezistenţă ori coabitare. Nu trebuie scăpat din vedere amănuntul că aceptarea coabitării porneşte, cel mai adesea, de la viclenia maleficului de a lua chipul unei persoane dragi dispărute, al unei iubiri neîmplinite, al unei promisiuni de succes nesperat etc.

Decizia abordării unui front de luptă împotriva energiilor malefice implică automat apelarea la forţa Divinităţii, adică invocarea şi atragerea energiilor pozitive, benefice. Nu e deloc simplu, cu-atât mai mult cu cât o asemenea cale se loveşte de numeroase bariere: suspiciune, falsă credinţă şi ridiculizare a ajutorului „nepalpabil" şi nevizualizat la modul concret, material, chiar jena faţă de cei din jur, care ar putea privi cu ironie asemenea demersuri, cultura superficială în domeniul respectiv (care nu înseamnă habotnicie) ş.a.m.d. Totuşi, dacă ne gândim că oamenii de ştiinţă înşişi au început să-şi apropie ariile de studiu de ceea ce s-ar circumscrie credinţelor religioase, ezitările vor scădea, cu siguranţă.

Bolnavul este participant activ la vindecare!

Acţiunile vor începe prin curăţirea casei de entităţi malefice. Există ritualuri mai simple sau mai complexe, în acest sens, însoţite de rugăciuni şi de folosirea luminii. (Se poate observa că lumina – element de esenţă divină – reprezintă un factor terapeutic indispensabil în multe tehnici clasice ori complementare.) Ori de câte ori se remarcă prezenţa unei rude dispărute în tabloul manifestărilor considerate anormale, se impune desfacerea legăturilor dintre vii şi morţi, legături ce nu s-au putut rupe în mod normal, din mai multe cauze. Cel mai frecvent, pentru că le întreţine cineva: ori cel plecat nu se poate desprinde de Pământ, ori cei rămaşi în viaţă îl reţin prin suferinţa cauzată de despărţire.

Să nu neglijăm faptul că nici un fel de acţiune nu poate izbândi fără implicarea bolnavului. El trebuie să ştie că rolul lui nu este să stea inert, aşteptând să-l salveze „cineva" şi că răul din el poate fi eliminat, boala pe are o suportă însemnând o încercare, faţă de care trebuie să aibă dorinţa şi voinţa de a o depăşi prin eliminarea maleficului. Altfel, totul riscă să devină un joc prelungit de vindecări şi căderi, care mai devreme sau mai târziu va fi fatal pentru bolnav.

Cine ne sunt agresorii?

Foarte greu de identificat prin cele cinci simţuri şi potrivit mentalităţii noastre, inamicii invizibili, în cazul agresiunilor malefice, trebuie să capete cumva o „imagine" pentru bolnav, fie ea şi abstractă. În fond, şi o durere de cap, o ameţeală, o stare de greaţă reprezintă „atacatori" invizibili, pe care îi acceptăm ca atare, fără a le căuta chipul. Bolnavii mental se află însă în stadiul „invaziei" unor entităţi numite şi „oameni fără corp", spirite inferioare care au sfidat legile divine şi care acum caută o cale de manifestare materială, rupând mai întâi echilibrul unor persoane slabe din punct de vedere afectiv, moral, spiritual şi fizic. Teama reprezintă una dintre armele cele mai redutabile ale răului şi de aceea bolnavul trebuie ajutat, cu dragoste şi cu blândeţe, să-şi alunge acest sentiment, să încerce treptat să facă ceea ce înainte i se părea imposibil, să ajungă la a nu se mai grăbi să spună „nu pot", înainte de a începe o acţiune. Teama aceasta este cea care ucide încrederea, speranţa, induce apatia şi resemnarea, fie la nivel de individ, fie la nivel de grup.

În concluzie, terapeutul, împreună cu bolnavul şi cu familia acestuia, va căuta să trezească la realitate spiritul „anesteziat" al pacientului, ajutându-l astfel să lupte cu boala. În cazurile grave, acesta va fi direcţionat concomitent spre tratamentul medical de specialitate, psihiatrie ori neuropsihiatrie, după caz, pentru a-i da suportul biochimic necesar creierului, în depăşirea stării de blocaj şi pentru o sedare menită să blocheze tendinţele de autodistrugere.

Terapii vechi pentru... nas

Deseori „victimă inocentă" a ironiilor, organul mirosului reprezintă totuşi unul dintre cele cinci simţuri (re)cunoscute, lucru ce nu trebuie omis nici o clipă, cu atât mai mult cu cât nasul este şi prima şi principala poartă prin care circulă spre şi dinspre organism atât de preţiosul aer. La modul empiric, omul a conştientizat dintotdeauna importanţa sanitară a acestui organ, acordându-i o atenţie aparte. Astfel, între manifestările cotidiene au pătruns şi elemente legate de igiena sa, practici devenite într-un fel tradiţionale, deşi nu se poate vorbi aici despre leacuri străvechi, specifice pentru nas.

◆ Se zice că, dacă cineva are mîncărimi la nas, va „mânca" bătaie. De fapt, aceasta este mai degrabă traducerea metaforică a unei stări de dezechilibru energetic: mâncărimea din regiunea nazală indică o stare de nervozitate. Totodată, ea poate să însemne – în special la copii – apariţia unor paraziţi intestinali ori a unei infecţii purulente în nări, în faza de început.

◆ Nasul lucitor constituie pentru unele persoane, în special femei, un element dizgraţios, inestetic. Inconvenientul este cauzat de fapt de excesul de grăsimi din regiunea feţei (deci nu se limitează strict la exteriorul nasului). Pentru a scăpa de această problemă, odinioară se recomanda următorul tratament: – dimineaţa şi seara, spălare cu apă caldă, în care s-a pus în prealabil puţină piatră acră; – clătirea cu apă rece; – pudrarea cu un amestec de sublimat de sulf (3 g), salicilat de bismut (5 g) şi talc (20 g). Astăzi, „leacurile băbeşti" au fost înlocuite de creme speciale.

◆ Nasul pistruiat este un alt prilej de nelinişte pentru tinere afectate de această împrăştiere inegală a pigmentului melanic în zona feţei, activat în special după expunerea la soare. Cu decenii în urmă, se încerca profilaxia pistruilor prin ungerea pielii cu bromhidrat de chinină, înaintea expunerii la soare. Dacă totuşi petele apăreau, se încerca „ştergerea" lor prin decolorare cu perhidrol sau cu hidrochinonă. De preferat este însă ca micii „stropi" maronii să fie lăsaţi la locul lor, dar niciodată să nu uităm că trebuie să-i acordăm şi nasului atenţia cuvenită, tocmai în ideea bunei funcţionări a întregului organism.

AERUL – cel mai ieftin aliment

De (prea) multe ori pierdem din vedere un element esenţial, atunci când ne gândim la o alimentaţie cât mai potrivită pentru asigurarea sănătăţii organismului nostru. Un bun metabolism nu este asigurat doar de mâncărurile solide şi de lichidele introduse în corp pe cale digestivă, ci şi de calitatea aerului respirat. De acest aer depind arderile interne, schimburile nutritive, oxigenarea sângelui menit să poarte către toate celulele acele substanţe care ajută la menţinerea echilibrului energetic şi evoluţia pozitivă a individului. Or, dacă ceea ce respirăm noi conţine elemente toxice, deci nu corespunde calitativ cerinţelor funcţiilor vitale, în mod cert o serie întreagă de boli riscă să se instaleze şi să progreseze în organism. Pe de altă parte, nu trebuie neglijat nici amănuntul că, prin plămânii unui om adult, trec în fiecare oră aproximativ 800 litri de aer. De fapt aceasta e cifra normală, însă poluarea, stresul şi alte neajunsuri determină deseori o respiraţie la procente cu mult sub necesarul curent; consecinţa – alte afecţiuni dificil de eliminat.

Am preluat şi în alte contexte opiniile specialiştilor despre felul cum respiră omul zilelor noastre şi despre calitatea criticabilă a aerului, mai ales în marile oraşe şi centre industriale. Oare nu trebuie să ne îngrijoreze faptul că Bucureştiul se află pe un nedorit loc 2 în Europa, în ce priveşte poluarea atmosferică? Totuşi, dacă factorii responsabili se dovedesc insensibili la acest capitol iar opinia publică pare de-a dreptul anesteziată, fiecare dintre noi trebuie ca măcar să aibă în reflex câteva elemente banal de simple, dar esenţiale, în ce priveşte respiraţia. Aşadar: ◆ *învăţaţi să respiraţi adânc;* ◆ *nu folosiţi vestimentaţie care să împiedice respiraţia liberă;* ◆ *adoptaţi în toate împrejurările poziţii ale corpului cât mai relaxate, astfel încât coşul pieptului să nu fie apăsat;* ◆ *obişnuiţi-vă să inspiraţi întotdeauna pe nas (este şi acesta un „filtru" pentru aer);* ◆ *mai ales când sunteţi obosiţi, dar şi periodic, de-a lungul zilei, respiraţi adânc, stând în dreptul ferestrei deschise (de preferat, nu către strada plină de maşini, ci către un parc sau o grădină);* ◆ *deoarece aerul închis devine o veritabilă otravă pentru organism, ţineţi fereastra deschisă cât mai mult timp, chiar şi noaptea, dacă acest lucru nu are inconveniente (aerul proaspăt induce un somn odihnitor, deci sănătate şi bună dispoziţie);* ◆ *dacă totuşi aţi fost nevoiţi să staţi mai mult timp într-o încăpere neaerisită, împreună cu alte persoane, căutaţi imediat prilejul de a face o plimbare în aer liber, respirând adânc şi regulat;* ◆ *eventual, la întoarcerea acasă de la serviciu, coborâţi din autobuzul aglomerat cu o staţie mai înainte, parcurgând restul distanţei pe jos şi reglându-vă respiraţia;* ◆ *nu în ultimul rând, gândiţi-vă la două lucruri: că omul poate rezista zile întregi fără apă şi fără hrană, dar nici măcar zece minute fără aer; că viaţa omului începe şi se sfârşeşte cu actul reflex al respiraţiei.*

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Consultaţii parapsihologice

SĂNĂTATEA SE CUCEREŞTE!

Nu trebuie să surprindă deloc formularea titlului acestui articol. În condiţii de viaţă aşazicând normale, în subconştientul nostru considerăm că starea de sănătate ne e dată pentru că ni se cuvine; că, dacă ne îmbolnăvim, cauzele suferinţelor se află undeva, în exteriorul fiinţei noastre; că tratamentul şi vindecarea vin în mod obligatoriu de la alte persoane, fără ca noi să facem altceva decât să spunem ce ne doare şi cât de mult ne chinuim... Nu e mai puţin adevărat că auzim deseori spunându-se că *organismul luptă* cu boala, că *medicii luptă* să menţină pacientul în viaţă sau că *bolnavul X a renunţat să lupte* pentru a supravieţui. Această pseudofilosofie a cotidianului conduce totuşi către una şi-aceeaşi concluzie, dacă o aşezăm alături de realitatea non-subiectivă: sănătatea se cucereşte prin luptă nevăzută, cu agresorii din afară, dar şi cu propriile slăbiciuni, carenţe, defecte şi prejudecăţi.

Emilia VLĂDESCU – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium – a remarcat, în marea majoritate a cazurilor de care s-a ocupat, o anume inerţie a pacienţilor, opriţi în faţa unor bariere reale ori închipuite, să înfrunte direct ideea de boală şi de învingere necondiţionată a acesteia. Dincolo de încrederea în metodă şi în terapeut, de renunţarea la „comoditatea" bolnavului (unii pacienţi se complac în această stare, pentru păstrarea „privilegiilor" specifice: atenţia excesivă şi compasiunea celor din jur, îngrijirile suplimentare etc.) sau de obsesia fatalităţii suferinţei, o piedică redutabilă o constituie refuzul subiectului de a se cunoaşte bine, de a-şi recunoaşte greşelile şi defectele şi de a participa la combaterea lor.

Un caz „de mijloc", în acest sens, indică deopotrivă atât consecinţele dezavantajoase ale atitudinii defensive a bolnavului, cât şi avantajele efortului de a înţelege şi a participa activ la terapie. O femeie din Cluj, în vârstă de 64 de ani, suferea de reumatism la capăt de coloană care, evoluând timp de mai mulţi ani, a ajuns până la a-i afecta grav mersul, pe lângă alte probleme. Având copiii medici într-o ţară occidentală, bolnava a mers acolo în câteva rânduri pentru a face unele proceduri menite să-i regenereze coloana. Stimulentele respective nu au avut însă efectul dorit, astfel că femeia nu se mai putea îmbrăca, pieptăna, îi slăbise total puterea în mâini, iar în pat nu se putea răsuci singură. A apelat la ajutorul Emiliei Vlădescu şi, după două şedinţe de tratament, efectele s-au manifestat violent, conform regulii cunoscute, că în prima etapă a vindecării simptomele bolii se amplifică, simultan cu eliminarea toxinelor şi a energiilor negative. „Reacţia era de aşteptat: cu cât apare mai repede, cu atât vindecarea este şi ea mai rapidă şi reciproc. La început, pacienta plângea de durere, dar după o săptămână de tratament şi-a recăpătat puterile, treptat, iar acea «fierbere» mai veche a încheieturilor s-a liniştit. O săptămână mai târziu, a început chiar să se simtă foarte bine, doar mâna dreaptă rămânând puţin afectată." – ne-a relatat Emilia Vlădescu, precizând că pacientul trebuie să simtă acţiunile bioterapeutului (furnicături, căldură, înţepături etc.), care înseamnă de fapt un transfer energetic.

Problema de care s-a lovit terapeuta, şi în cazul respectiv, a fost abandonul pacientei, la un moment dat, care s-a lăsat cu totul în grija acesteia. „Este un adevărat război ce se desfăşoară în corpul bolnavului şi tocmai de aceea, la el trebuie să participe activ şi subiectul, perfect conştient şi responsabil. În fond, e vorba despre propria lui sănătate." – conchide Emilia Vlădescu.

Vom continua să vă prezentăm asemenea cazuri ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

ADEVĂR

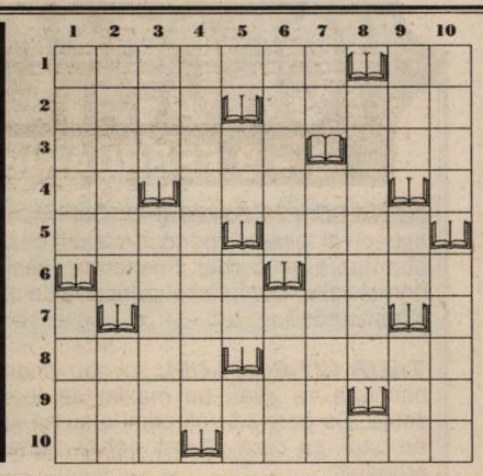

ORIZONTAL: 1) Scriitor german, iluminist, care considera că „Nu pote fi mare ce nu e adevărat" (Gotthold, Ephraim; 1729-1781) – Intră într-un grupaj. 2) Liric clujean, în a cărei poezie „Dumnezeu" acesta poruncește balaurului să înghită pe cei care „fură și mint" (Emil) – A acționa pentru aflarea adevărului. 3) Interpretul de neuitat a lui „Tudor" din filmul omonim unde afirmă că „Voi lupta pentru dreptate și adevăr" (Emanoil) – Culme în Germania. 4) Are 365 zile – Pantaloni rustici. 5) Cu părul alb (fig.) – A privi cu calm o realitate nedorită. 6) Trăiește în afara adevărului – Liric transilvănean care a lansat metafora „Adevărul este o floare albă" (Tiberiu). 7) Dramaturg francez, care în piesa „Fedra" susține că „o crimă face punte spre o crimă și mai mare" (Jean; 1639-1699). 8) Cuprins de negură! – Propagator al adevărului în antichitatea greco-romană. 9) Prozator francez, enciclopedist, autorul cugetării „Adevărul este simplu și clar, miraculosul prevestește falsitatea" (Denis; 1713-1784) – Posed. 10) Eroina a romanului „Ion" de Liviu Rebreanu, înșelată în dragostea ei – Autorul romanului „Mărturia unei generații" (Felix).

VERTICAL: 1) Eroina romanului „Baltagul" de M. Sadoveanu care luptă cu hotărâre pentru a afla adevărul cu privire la dispariția soțului ei (Vitoria) – Compozitor român, autorul melodiei „Știu adevărul" (Edmond). 2) Liric rus, care și-a inspirat opera din peisajul real al satului natal (Serghei) – Bătută tare. 3) Mediu purtător al celor mai vechi realități ale vieții poporului – Mare poet chilian, care a considerat adevărul și dreptatea ca date fudamentale ale operei sale (Pablo; 1904-1973). 4) Text scris folosit adeseori în justiție ca probă a aflării adevărului. 5) Vechiul Do – Metru cub – Soarele egiptean . 6) Se ocupă cu autentificarea actelor publice – Umblă cu vicleimul. 7) George Pop – Elemente care pot deveni probe de adevăr. 8) Filozof grec (50-138 d.Ch.) care considera că „Atunci când ai găsit adevărul, nimeni nu te mai poate învinge". 9) Sentiment generat de cei ce ascund adevărul – Dânsa – Refren lacustru. 10) Liric român, autorul poemului „Adevăruri simple" (Saşa) – Regulă obligatorie fixată prin lege sau prin uz, bazată pe adevăr.

DICȚIONAR: PAN, UGUR.

GHEORGHE CÂMPEANU –*Focșani*

SOLUȚIA CARUSELULUI („Adevăr"): LESSING - UP - ISAC - OPERA - PETRUT - PAN - AN - ITAR! - A - NINS - RECE - NEOM - UTAN - D - RACINE - O - UGUR - RITOR - DIDEROT - AM - ANA - ADERCA.

Verificați-vă cunoștințele

HAI SĂ FACEM O ORCHESTRĂ...

1. Care este cel mai grav instrument de suflat din alamă?
2. Ce este un „orchestrion"?
3. Cine era considerat, în mitologia greacă, inventatorul naiului?
4. Cine a compus muzica operei „Flautul fermecat"?
5. Ce pictor italian a realizat la începutul secolului al XVII-lea tabloul „Tânără femeie cântând la lăută", tablou expus la muzeul Ermitaj?
6. Cine a scris volumul de proză „Muzicuța cu schimbător"?
7. Cine a realizat, în 1979, filmul „Toba de tinichea", ecranizare a romanului lui Günter Grass?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Șerpii sunt risipiți pe toate continentele cu excepția Antarcticii și a regiunilor arctice. 2) Șarpele Universului din mitologia vedică se numea Ananta. 3) „Șarpele Fantastic" a cărui statuie este expusă la Muzeul din Constanța, se numește Glycon. 4) Romanul „Cuibul de vipere" aparține prozatorului francez François Mauriac (1885-1970). 5) În botanică „Pălăria șarpelui" (Amanita muscaria) reprezintă o ciupercă otrăvitoare cu pălăria roșie cu pete albe. 6) Tabloul „Îmblânzitoarea de șerpi" este opera lui Henri Rousseau (1844-1910). 7) Filmul „Șarpele și curcubeul" a fost realizat în 1988 de regizorul Wes Craven.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Baluri" apărute în primul număr al acestui an am primit scrisori de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Învățător Florentina Gorea – Topliță; Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei* și *Mihai Waspush – București.*

– 6 răspunsuri corecte: *Prof. Maria Iova – Constanța; Ion Vlad – Timișoara* și *Monica Ionescu – București.*

– 5 răspunsuri corecte: *Dinu Vasilescu - Târgoviște.*

Vă dorim, mult succes în continuare, *(I. Stoica)*

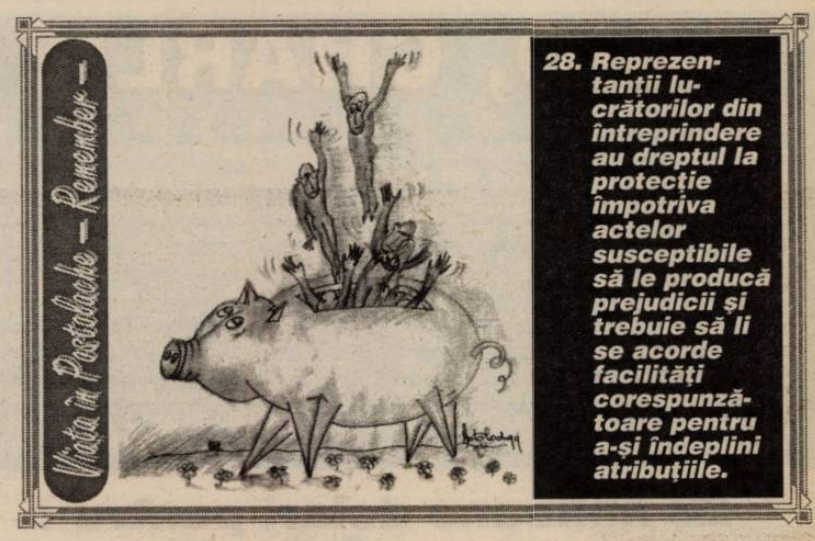

28. Reprezentanții lucrătorilor din întreprindere au dreptul la protecție împotriva actelor susceptibile să le producă prejudicii și trebuie să li se acorde facilități corespunzătoare pentru a-și îndeplini atribuțiile.

ȘAH

Evevz - Kiffmeyer, 1964

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Nf4!! (dacă 1. ... h6? f4 2. h7 f5 - +) 1. ... Rf4 2. h6 și pionul se transformă imparabil.

© **GHEORGHE POPESCU** –
maestru F.I.D.E.

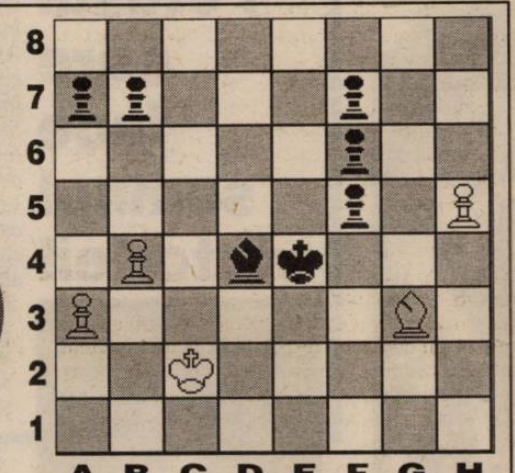

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Stimată redacție,

Sunt un pasionat de floricultură, de horticultură în general, pe care o practic cu plăcere într-o curte, la câteva zeci de kilometri de București. V-aș ruga să scrieți despre pasiunea mea, ca să pot lua legătura cu alte persoane cu același hobby, cu care să pot face schimb de experiență și material dendrofloricol.

Pot oferi: *arbuști de coacăz (negru și roșu); zmeur; agriș; liliac alb supraparfumat, cu flori duble; trandafiri urcători albi; bulbi de iris (stânjenel) albastru și galben cu tijă de 120 cm; narcise olandeze deosebite (un soi cu petale și trompet mare, complet albe, și soiul „Birma", bicolore, cu petale galbene și trompet roșu); crini roșii de grădină care iernează în curte (cu tijă de 60 cm); crini de toamnă (Hosta); crini portocalii de grădină (Lilium Henry) cu tijă de 200 cm; lalele roșii.*

Mai pot oferi semințe de: *lagenaria (tigvă), câteva soiuri; dovleci mari, roșii, comestibili; dovleac Turchestan; dovlecei tip „farfurie zburătoare"; dovlecei plăcintari; dovleac ornamental; tărtăcuțe; fasole decorativă, urcătoare, cu flori roșu-carmin; fasole chinezească urcătoare, cu păstăi de peste 50 cm; pepene verde cu coaja complet galbenă.*

Ofer din acestea, la schimb cu: *butași de trandafiri altoiți cu înflorire lunară; unul-doi puieți de magnolie mov; albizia; afin de cultură cu tufă înaltă; câțiva butași viță de vie cu struguri de masă, mari, soiurile „Muscat de Adda", „Regina Viilor", „Țâța-caprei" „Cardinal"; crizanteme cu flori mari, cu înflorire în octombrie; irișI albi, albi cu albastru, maron, mov cu galben etc; liliac altoit (mov închis sau roșu închis); canna portocalie; zmeur galben Knifofia; bujor arborescent; eremurus; actinidia; migdal; trompeta turcului etc.*

(Dumitru Florică O.P.57, C.P. 87 București, cod 74500, sect.3)

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„DILEMIE"

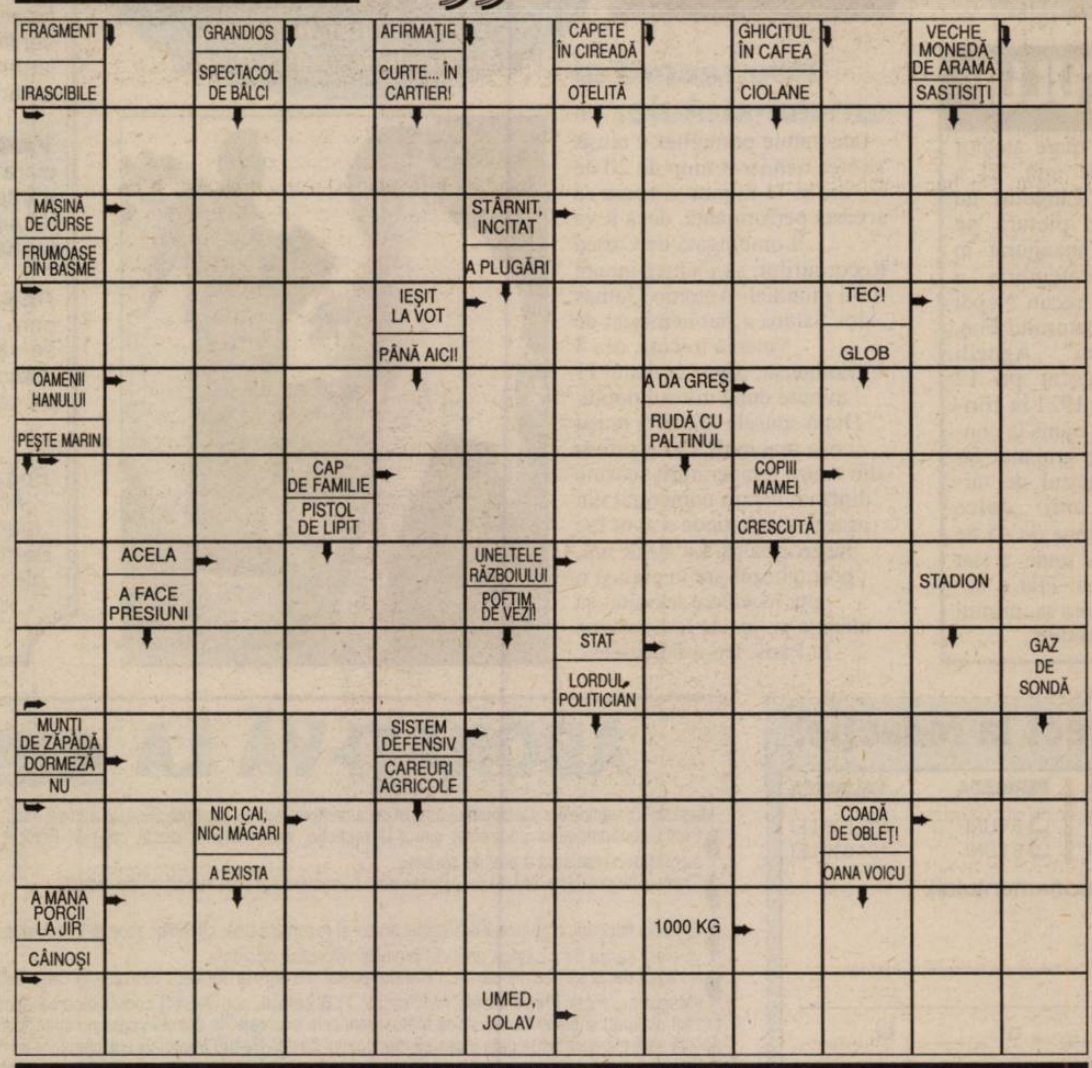

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „CARUSEL"

Orizontal: O - A - A - C - V - E - PROFESIONIST - AMOR - ALINIA - PRUN - CHIN - LN - A - SABOT - GRIS - RIO - AR - BEATA - PRAZ - MI - VAR - OO - RAMAZAN - E - TAC - ORACAI - NERABDARE - EM - CASA - MALURI - BATISTA - ARIE.

SPORT FLASH

Agassi, terminator

Duminică s-a încheiat Openul Australiei, primul turneu de Mare Slem al anului. Categoric, cea mai frumoasă partidă a acestui turneu destul de anost a fost cea din sferturi de finală, dintre americanul Andy Roddick și marocanul Younes El Aynaoui, calificat pentru prima oară în carieră în această fază a unui turneu de Grand Slem. După un meci-maraton, care a durat 5

ore, când s-a terminat la Melbourne trecuse de miezul nopții, americanul de 20 de ani a reușit să se impună în setul al cincilea, care a durat numai el peste 2 ore, și care s-a terminat cu scorul de 21-19! S-au jucat, în total 83 de game-uri partida fiind foarte aproape de a detrona vechile recorduri de durată ale turneului. Marocanul, mai în vârstă cu 11 ani decât oponentul său, a servit impecabil, a plasat mingi incredibile, a avut chiar și două mingi de meci și doar oboseala care l-a ajuns a făcut ca americanul să pășească, pentru prima oară în cariera sa, în semifinalele unui turneu de acest calibru. Pe lângă această saga, finala dintre Andre Agassi și germanul Rainer Schuettler a fost o epigramă. Revenit în elita tenisului mondial, Agassi a fost ca un vânt cald care a spulberat un fir de iarbă, într-o partidă fără nici un fel de istorie (1 oră și 16 minute), în care americanul n-a pierdut decât 5 jocuri în trei seturi, în fața unui jucător uimit el însuși de performanța de a fi ajuns atât de sus. Agassi a câștigat duminică cel de-al patrulea titlu de campion la Melbourne, fiind ne-australianul cu cele mai multe victorii la acest open din întreaga lui istorie, la numai două titluri depărtare de recordmanul absolut al victoriilor în Australia, australianul Roy Emerson. În tribune s-a aflat și soția lui Agassi, cândva celebra Steffi Graf și gurile rele vorbesc că ea va reveni la serviciu cu ocazia turneului de la Rolland Garros, când va face echipă la dublu mixt chiar cu Andre.

Nemuritoarea Navratilova

Competiția fetelor a fost și mai nesărată, în finala la simplu ajungând, cum era de așteptat, surorile Williams, victoria fiind decisă, de acasă, probabil, de partea Serenei. Surorile se pare că n-au adversar, de vreme ce au câștigat și dublul feminin. În schimb, dublul mixt a fost câștigat de perechea Leander Paes (India)-Martina Navratilova (SUA). Cine credea că Martina a dispărut din tenis s-a înșelat amarnic. În vârstă de 46

de ani și 3 luni, nemuritoarea Navratilova nu numai că trăiește în tenis, dar câștigând finala de duminică, ea a ajuns la cea de-a 57 victorie într-un turneu de Grand Slem, instalându-se în fruntea topului celor mai longevivi tenismeni. Australianul Norman Brookes a câștigat proba de dublu bărbați la Openul Australiei în 1924, pe când era mai tânăr cu o lună decât Navratilova...

GEORGE CUȘNARENCU

ADIO, CHARLIE

Acestea au fost cuvintele rostite, cu lacrimi în ochi, de un malaiezian care a fost nevoit să se despartă de animalul său de casă, un splendid tigru pe nume Charlie. Tigrul aparţinea omului de afaceri Zaitun Arshad, care a apărut în presa locală, fotografiat împreună cu tigrul ţinut în lesă. Această „dovadă" a pus pe jar poliţia din Kuala Lumpur asta pentru că în Malaiezia este interzisă uciderea, importarea, capturarea sau posesia tigrilor fără a avea un permis special. În plus, oamenii s-au declarat îngroziţi ori de câte ori Arshad apărea în jeep avându-l în scaunul alăturat pe Charlie... „Era foarte jucăuş şi bine crescut, dar nu-i plăcea să stea închis în cuşcă, aşa că îl scoteam la plimbare în fiecare zi, o jumătate de oră, asta îi plăcea foarte mult", a declarat Arshad. În aceste condiţii, stăpânul tigrului a fost obligat de poliţie să elibereze tigrul, redându-l junglei, undeva în nordul ţării, în statul Kedah. În Malaiezia există cam 500-600 de tigri, cam 10 la sută din populaţia totală a acestei specii protejate.

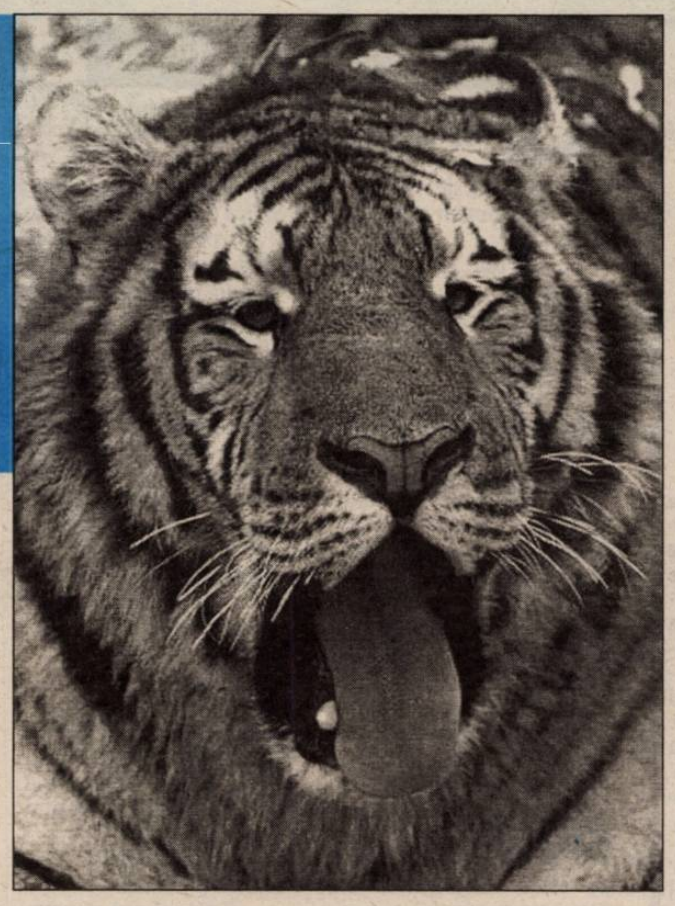

28 milioane dolari pentru o „COBORÂRE DIN CERURI"

O operă de excepţie, aparţinându-i pictorului renascentist Andrea Mantegna, a fost adjudecată la casa de licitaţie Sotheby's din New York pentru suma de 28.560.000 dolari (aproximativ 26 milioane euro), mai mult de dublu în comparaţie cu preţul record atins de o lucrare a pictorului italian. Tabloul intitulat „Coborârea din Ceruri" datează din secolul al XV-lea şi reprezintă coborârea lui Iisus pentru a salva sufletele celor drepţi. Piesa este ultimul tablou al lui Mantegna aflat într-o colecţie particulară care este pus în vânzare. Un alt tablou al artistului, „Adorarea Regilor", fusese achiziţionat, tot la Sotheby's, în anul 1985, cu „doar" 10,4 milioane dolari. E adevărat că pe vremea aia şi suta de dolari era alta...

Fetusul care face semnul victoriei!

Fetusul viitorului nepot al preşedintelui mexican Vicente Fox se dovedeşte implicat în lupta politică încă înainte de naştere. Asta dacă ar fi să dăm crezare unei ecografii pe care chiar preşedintele a înmânat-o presei mexicane şi care acum face înconjurul lumii. În această ecografie fetusul este surprins într-o poziţie a degetelor mâinii care aduce cu litera „V", semnul victoriei. „Semnul" făcut de copilul care urmează să se nască în martie este considerat o premoniţie, având în vedere alegerile legislative care se vor desfăşura în Mexic în luna iulie. Vicente Fox, care este şi şeful partidului „Acţiunea Naţională", a intrat deja în campanie electorală. Sperând să câştige alegerile, face des, în campania sa, semnul „V", al victoriei.

OMAGIU ADUS „AVOCATULUI"

Italienii au adus sâmbătă, la Torino, un ultim omagiu „Avocatului". Giovanni Agnelli", fostul preşedinte al grupului industrial şi automobilistic Fiat. Aproape o sută de mii de cetăţeni, de la personalităţi politice, economice şi vedete din lumea sportului până la simpli anonimi, au trecut prin faţa sicriului expus într-o capelă amenajată la Lingotto, prin faţa celui care era încă din timpul vieţii o adevărată legendă vie a industriei italiene. Puţini ştiu că marele industriaş Agnelli era şi un mare amator şi colecţionar de artă. El a construit la Lingotto un muzeu de pictură pe care l-a inaugurat în luna septembrie a anului trecut. Nepot al fondatorului Fiat, „Gianni" Agnelli s-a născut pe 12 martie 1921 la Torino şi a ajuns la conducerea grupului familial destul de târziu, în anii „dolce vita", la vârsta de 45 de ani, în 1966, unde a stat timp de 30 de ani. Fiat a devenit, sub conducerea sa, primul grup industrial italienesc.

Nou record al omului-statuie. Un om-statuie portughez a reuşit să stea nemişcat timp de 20 de ore şi 11 minute şi speră ca această performanţă, dacă îi va fi omologată de Cartea Recordurilor, să-i aducă înapoi titlul mondial. Antonio Gomes dos Santos a stat nemişcat de vinerea trecută, ora 4 dimineaţa, până sâmbătă, 11 minute după miezul nopţii. După spusele lui, ar fi reuşit ceva mai mult, dar a suferit din cauza temperaturii scăzute dintr-un centru comercial din oraşul Viseu, unde a avut loc încercarea sa. La 40 de ani, portughezul are în plan şi o altă încercare trăsnită: să meargă pe jos de la Lisabona la Paris. De-a-ndaratelea.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:
- Regenerarea, un miracol anatomic
- Descoperirea unui fragment din Templul lui Solomon
- Munca – un drog al secolului XXI
- Ziua „Vulcanului mâncăcios"
- Prezicătoarele din Delphi

HOROSCOP
3 – 9 FEBRUARIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai interesant aspect al acestei perioade este descreşterea alarmantă a curbei financiare, mai ales în primele zile. Din fericire, perioada de criză se va sfârşi curând.

TAUR (21.04-21.05): Joi sau vineri curba financiară va avea un maxim de toată frumuseţea. Se pare că veţi primi o sumă apreciabilă de bani, cu care vă veţi achita toate datoriile, probabil.

GEMENI (22.05-21.06): Atenţie la relaţiile din cuplu! În această săptămână, curba afectivităţii are oscilaţii foarte mari, semn că dv. sau partenerul de viaţă vă pierdeţi deseori echilibrul psihic.

RAC (22.06-22.07): Având în vedere poziţia Lunii faţă de Soare, se pare că în acest interval veţi fi mai nervos decât de obicei; excesele temperamentale vor afecta relaţiile din mediul profesional.

LEU (23.07-22.08): Nimic deosebit în constelaţia dv. Liniştea şi pacea sunt însă aparente. Fie în mediul familial, fie la serviciu sunt posibile disensiuni dure, din motive materiale, în primul rând.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Două bucurii vă pândesc în această săptămână. Prima soseşte din sfera sentimentală (veţi aplana toate conflictele din cuplu), iar cea de-a doua este de natură afectivă.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Sub influenţa favorabilă a lui Jupiter, veţi lua câteva decizii înţelepte, care vă vor ameliora situaţia în mediul profesional. În weekend este posibil să întâlniţi o persoană foarte dragă.

SCORPION (23.10-21.11): Fapt mai rar întâlnit, în această perioadă curba financiară are un maxim şi un minim, în această ordine. Din fericire, rezultatele ambelor evenimente se vor compensa.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Un eveniment cu totul special se va produce la serviciu, în prima parte a săptămânii. Va fi o situaţie delicată pentru dv., dar veţi ieşi cu fruntea sus din orice confruntare.

CAPRICORN (21.12-19.01): Cel mai semnificativ aspect este acum cel care ţine de relaţiile sentimentale. După o perioadă de „glaciaţiune", legăturile normale se restabilesc spre binele amândurora.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară oscilează destul de mult în prima jumătate a intervalului, fapt care poate însemna apariţia unui ghinion la bani. Dar lucrurile se redresează foarte repede.

PEŞTI (19.02-20.03): Nici o scamă de nor nu pare să întunece constelaţia dv. Monotonia vieţii se va menţine până joi sau vineri, când vă veţi întâlni cu o persoană interesantă pe care aproape că aţi uitat-o.

Personalităţile săptămânii: *Geo Bogza, Dinicu Golescu, Vasile Cârlova, Adrian Maniu, Constantin Arseni, Emanoil Petruţ;* Jules Verne, Victor Hugo, Felix Mendelssohn-Bartholdy, Benjamin Johnson (dramaturgul englez despre care unii susţin că ar fi semnat şi cu pseudonimul *W. Shakespeare*), Mia Farow.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 611 • ANUL XLVI • 6 FEBRUARIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 6 (2361)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Pe strada „Mai târziu" se ajunge în piaţa „Niciodată".*
(Proverb spaniol)

■ *Excesul de severitate produce ură. Excesul de îngăduinţă produce haos.*
(M. Saadi)

■ *O femeie măritată e ca o farfurie de mâncare începută de altul. Trebuie să-ţi fie foame rău ca să te atingi de ea.*
(Anton Pavlovici Cehov)

PREZICĂTOARELE DIN DELPHI

Femina club

Dosarele frumuseţii

Război acneei

●

Cromoterapia în actualitate

TV

■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2
■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

113, misiune cu ghinion pentru familia NASA

DE CE S-A DEZINTEGRAT NAVETA COLUMBIA?

■ *Ce se va întâmpla cu Staţia Spaţială Internaţională?*

■ *Cosmonauţii aflaţi la bord au rezerve limitate de aer şi hrană*

Semănând cu un asteroid, naveta Columbia în flăcări

Ceea ce părea să fie o misiune de 16 zile în Cosmos încununată de succes s-a transformat într-o tragedie, în momentul în care naveta Columbia a reintrat în atmosfera terestră şi se pregătea să aterizeze la Cape Canaveral, în Florida. Cu 16 minute înainte de aterizarea prevăzută la ora 8:16 (ora locală), centrul de control al NASA a pierdut contactul cu echipajul şi ceea ce părea că este un accident minor s-a transformat într-o certitudine teribilă: naveta s-a dezintegrat deasupra statului Texas, toţi cei 7 astronauţi pierzându-şi viaţa. Deşi naveta era prevăzută cu sisteme de ejectare în caz de accident, echipajul n-a putut să-l folosească având în vedere că, în momentul dezintegrării, naveta Columbia se afla la peste 60 km altitudine (207.000 picioare) şi cobora cu o viteză de 21.252 km/h, de peste 18 ori viteza sunetului. Imediat după confirmarea dezintegrării, pe teritoriul statelor Texas şi Louisiana a început acţiunea de recuperare a resturilor navetei şi ale echipajului, operaţiune dificilă, pentru că suprafaţa pe care s-au răspândit acestea este de 360 km pe 120 km.

Probleme încă de la lansare?

După exact 6 ore de la dezintegrarea navetei Columbia, la Centrul Spaţial de la Houston a avut loc prima conferinţă de presă a oficialilor NASA. Deşi mare lucru nu s-a putut spune, s-a aflat, totuşi, că lucrurile nu au mers cum trebuia chiar de la lansare, un amănunt complet necunoscut publicului. Ron Dittemore, directorul programului de zbor al navetei spaţiale a anunţat că o bucată de material desprinsă de pe racheta purtătoare în momentul decolării (16 ianuarie) a lovit aripa stângă a navetei. După analiza datelor şi revederea filmului lansării, oficialii NASA au considerat că acest incident nu pune în pericol securitatea zborului.

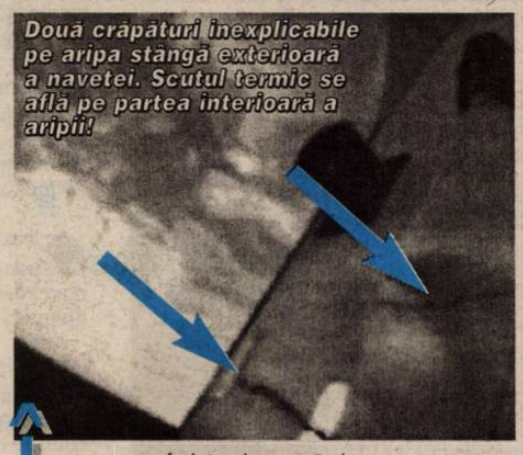

Două crăpături inexplicabile pe aripa stângă exterioară a navetei. Scutul termic se află pe partea interioară a aripii!

Şi-au cunoscut astronauţii sfârşitul?

În conferinţa de presă de duminică, Ron Dittemore a evidenţiat, cu titlu provizoriu, cauza dezintegrării navetei Columbia. Este vorba despre creşterea temperaturii în secţiunea stângă a navetei, o creştere de 60 de grade în ultimele 5 minute, mai exact între 7,53 şi 7,58, şi o creştere a factorului de rezistenţă la înaintare, motiv pentru care computerul a comandat un viraj pentru repoziţionarea navetei. În secundele următoare naveta s-a dezintegrat. Întrebarea este cum s-a ajuns la acest final? Ron Dittemore este de părere că bucata de material izolator care s-a desprins de pe rezervorul de combustibil, la 80 de secunde după decolare, despre care s-a crezut iniţial că nu a afectat naveta într-o asemenea măsură încât să prezinte probleme de securitate, ar fi putut provoca avarierea câtorva plăcuţe izolatoare de pe aripa stângă a navetei, esenţiale pentru protejarea acesteia în momentul reintrării în atmosferă, când temperatura ajunge la 1600 grade Celsius. O imagine din timpul misiunii, prezentată de televiziunea israeliană, demonstrează, totuşi, gravitatea situaţiei: două crăpături inexplicabile pe aripa stângă a navetei! Ele nu puteau proveni decât de la incidentul produs în timpul decolării.

Devine astfel evident faptul că astronauţii au fost conştienţi pe toată durata misiunii lor de gravitatea situaţiei în care se aflau şi de pericolul care-i pândea la reintarea în atmosfera terestră. Numai o minune îi mai putea salva. Această minune, din nefericire, nu s-a produs. De altfel, cu două minute înainte de dezintegrare, din schimbul de mesaje între navetă şi centrul spaţial, reiese că echipajul a devenit conştient că se afla într-o situaţie gravă. Era posibilă o încercare de salvare a astronauţilor, o reparare în spaţiu a avariei? Ron Dittemore spune că nu.

Pare curios că Rick Husband, pilotul navetei, vorbeşte din spaţiu despre tragediile anterioare ale NASA, iar Ilan Ramon scrie în ultimul mail transmis familiei că este „foarte fericit în spaţiu, aproape că nu m-aş mai întoarce pe Pământ", ceea ce pare ceva mai mult decât o premoniţie.

Steagul american coborât în bernă şi rampa de lansare de la Kennedy Space Center, de unde Columbia plecase în misiune cu 16 zile în urmă

Ce se va întâmpla cu astronauţii de pe SSI?

În SUA, unii vorbesc şi despre posibilitatea unui atac terorist de la sol, avându-se în vedere că la bordul navetei s-a aflat şi un cosmonaut evreu. E drept că, din această cauză, măsurile de securitate ale acestui zbor au fost fără precedent la NASA, totuşi Ron Dittemore a ţinut să sublinieze că, la o asemenea altitudine şi viteză, naveta nu putea fi atinsă de nici o armă lansată de pe pământ, excluzând, astfel, orice legătură între zborul 113 şi terorism.

Grupaj realizat de
GEORGE CUŞNARENCU

(Continuare în pag. 9)

Imagine cu patru dintre cei şapte membri ai echipajului, din timpul misiunii care avea să se termine tragic

Biblioteca [illegible]eană

divanul galben

TRAGEDIA LUI BISMARK

Discovery Channel a lansat, marţi seara, în Sala Norvegiană a Cercului Militar Naţional, filmul „Expediţia lui James Cameron: Bismark", care va fi difuzat, în premiera europeană, pe data de 16 februarie, la ora 22,00. Realizat de regizorul american James Cameron, specializat în filme de reconstituire, premiul Oscar pentru filmul „Titanic", documentarul prezintă, pe parcursul a două ore, istoria scufundării, pe 27 mai 1941, a cuirasatului german Bismark, reuşită trecută în contul forţelor maritime britanice. Destinul acestui vas a început cu ghinion şi s-a sfârşit în aceeaşi notă. Lansat la apă ca simbol al forţei militare a celui de-al Treilea Reich, era cât pe ce să se lovească de o altă navă din radă. Când s-a scufundat, acest lucru s-a întâmplat la doar câţiva metri de locul în care s-a scufundat un alt vas celebru, Titanic. Dacă istoria

Titanicului e sigură, istoria scufundării navei Bismark este încă incertă. Culmea ironiei a fost că, deşi considerat imbatabil de către Hitler însuşi, având 2.321 de marinari la bord, Bismark a fost scufundat la doar nouă zile de la prima lui misiune de luptă, doar 105 dintre membrii echipajului găsindu-şi salvarea... pe vasul britanic HMS Dorsetshire. Vânarea lui Bismark, după ce acesta scufundase HMS Hood cu patru zile înainte, a fost hotărâtă de W. Churchill, care a lansat ordinul „Get the Bismark!" („Prindeţi vasul Bismark!") Epava, aflată în poziţie verticală, la 4.660 m, pe fundul Atlanticului de Nord, a rămas practic neexplorată, deşi fusese descoperită în 1989, până în luna mai a anului 2002, când James Cameron şi-a aţintit privirile către ea, făcând primele cercetări cu un batiscaf rusesc, capabil să se scufunde la 6.000 m adâncime. Documentarul aminteşte şi o mai veche dilemă: Ce a determinat, de fapt, scufundarea lui Bismark? Atacul final al crucişătorului greu HMS Dorsetshire sau propriii marinari? Puţinii supravieţuitori ai tragediei de la bordul cuirasatului german au afirmat că ei şi-au dinamitat propriul vas pentru a-l scufunda, răpind trupelor britanice bucuria victoriei depline.

„TRASEELE MEMORIEI"

La Muzeul Naţional de Istorie a României s-a deschis recent expoziţia „Traseele memoriei" care prezintă publicului român istoria Europei în perioada 1933-1949. Având în centrul atenţiei mărturiile unor persoane care au trăit evenimentele din acea perioadă şi care, la vremea respectivă, erau fie copii, fie foarte tineri, expoziţia are ca scop prezentarea unui fragment al istoriei Germaniei. Manifestarea a fost organizată din iniţiativa *Institutului Goethe Inter Nationes* şi a fost itinerată în Rusia, Italia, Grecia, Suedia, Olanda şi Franţa, având ca bază aşa-numitele module naţionale realizate de către elevi germani sau din ţările amintite. La modulele existente se adaugă acum cel românesc, la care au contribuit grupuri de elevi, studenţi şi cadre didactice din Bucureşti, Ploieşti, Braşov, Iaşi, Reghin, Slatina şi Cluj-Napoca. Biografiile martorilor au fost repovestite de scriitoarea de expresie germana, originară din România, Karin Gundisch, distinsă cu mai multe premii literare. Inaugurată la 9 mai 1995, la Moscova, cu ocazia aniversării a 50 de ani de la terminarea războiului în Europa, expoziţia va fi deschisă pentru publicul bucureştean până la 26 februarie, urmând să ajungă şi la Braşov, Cluj, Timişoara, Iaşi. Avea dreptate Nicolae Iorga, care spunea cu mai bine de jumătate de secol în urmă că „istoria se scrie prin cei mici".

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

MAGDALENA N., Bucureşti: „Am încercat, numai pe baza celor scrise la această rubrică, să întocmesc un clasament al celor mai fericite cupluri şi unul al genurilor de femei din diferite zodii. Trebuie să recunosc faptul că m-am inspirat şi din propria mea experienţă sentimentală, şi din păţaniile fiicelor mele, care au acum copii mari (...) Iată cum ar arăta acest clasament: 1. Cea mai puţin capricioasă şi cea mai puţin geloasă femeie este cea din Balanţă; alături de ea, bărbatul iubit nu se plictiseşte niciodată; 2. Cea mai dificilă parteneră este cea din Fecioară; mereu suspicioasă şi mofturoasă, ea riscă să fie urâtă şi părăsită; 3. Cea care se resemnează cel mai uşor este femeia din Peşti; extrem de sensibilă şi foarte plăcută în societate, ea este foarte ezitantă şi până la urmă rămâne cu buzele umflate, cum se spune (...) La final, vă mărturisesc că eu sunt Balanţă, iar cele două fiice ale mele sunt Fecioară (mariaj nefericit) şi Peşte (necăsătorită). Nu am pretenţia că acest clasament este indiscutabil, aşa că vă întreb pe dumneavoastră ce părere aveţi. Confirmaţi sau nu cele scrise de mine?"

– Stimată doamnă, cele câteva clasamente publicate la această rubrică au fost preluate după reviste de specialitate străine, deci nu reprezintă părerile mele personale şi nici extrase din propria-mi experienţă. În esenţă, opinia mea este că acest gen de topuri au în primul rând o latură distractivă. Nu cred că vreo femeie care află ce-i spune astrologia despre comportamentul ei îşi schimbă felul de a fi, în sensul îmbunătăţirii lui. Toate observaţiile dumneavoastră pot fi foarte aproape de realitate, iar asta este mai degrabă un izvor de speculaţii pentru o discuţie agreabilă.

*

– Dragă ***Mariana,*** scrisoarea ta (mult mai amplă decât fragmentul de faţă) m-a năucit. Eşti o adevărată cuceritoare. Ce cuceritoare?, zdrobitoare de inimi şi cred că e periculos să stea omul prea mult în preajma ta. Ce-i drept, despre Fecioare se spune că sunt foarte atractive, dar cinci candidaţi simultan, asta n–am mai auzit, iar la telenovele nu mă uit, pentru că mă solicită nervos şi intelectual prea mult. Teoria spune că Fecioarele au afinitate maximă faţă de Gemeni şi Peşti, iar pe Berbeci, Raci şi Vărsători să nu-i vadă în ochi! Atunci când va trebui să faci curăţenie în agenda ta sentimentală, să nu cumva să încurci numele celor pentru care ai o afinitate „palpitantă".

*

– Dragă ***Monica,*** parcă ne-am cunoaşte de-o viaţă. M-a relaxat epistola ta dulce-amăruie, dar chestia cu sinuciderea n-o accept şi nu o acceptă,

MARIANA P., Ploieşti: „...Aţi scris la această rubrică despre faptul că femeile din Fecioară nu au afinitate maximă faţă de nici un fel de băieţi şi nici de zodii. V-am scris ca să vă spun că eu sunt Fecioară şi că până la 26 de ani am prea multă afinitate faţă de mai mulţi prieteni pe care i-am cunoscut. Poate că n-o să vă vină să credeţi, dar sunt înconjurată de cinci bărbaţi şi toţi mi-au cerut mâna. Problema mea e că nu vreau să mă mărit înainte de 30 de ani. Doar o informaţie aş vrea să primesc de la dumneavoastră: ce fel de om mi se potriveşte cel mai bine. Eu cred că bărbaţii din Săgetător, pentru că sunt foarte tandri, dar am descoperit acest lucru şi la cei din Taur şi Scorpion. Cel mai nepotrivit pentru mine mi se pare a fi cel din zodia Leului, pentru că şi eu sunt foarte orgolioasă de felul meu (...) Singura deziluze pe care am avut-o în dragoste a fost cea în care un Săgetător m-a sedus (în timpul liceului) şi apoi mi-a spus, după vreun an, că eu nu am reprezentat pentru el decât «un exerciţiu sentimental». Vă daţi seama cum m-am simţit atunci? Şi cu toate acestea, mi-am făcut mereu prieteni, fără să-mi iau nici un fel de precauţie (...) N-aş putea să spun cu mâna pe inimă că în fiecare caz este vorba despre dragoste, dar mă simt atrasă de toţi şi ei se simt foarte bine cu mine (separat, evident). Dar ştiu că va veni o vreme când va trebui să aleg şi-mi va fi foarte dificil să o fac. Ce-mi recomandaţi?"

MONICA T.N., Suceava: „...Când îţi scriu, Radule, sunt singură şi afară e zăpadă cât casa. Numai la tine mă gândesc şi la câte lucruri înţelepte mi-ai spus până acum (...) Sunt o domnişoară din Capricorn neiubită de nimeni, aşa suntem noi, cele «încornorate» de soartă (...) îmi vine să plâng şi abia aştept să apară revista «Magazin» ca să am o alinare (...) Acum un an şi ceva am vrut să mă sinucid, dar s-a dat la televizor un film de dragoste extraordinar, cu Iurie Darie, şi am renunţat. Părinţii mei doar se fac că mă înţeleg, mama mai ales, căci tata e plecat mereu în delegaţie şi când vine mă întreabă doar dacă am învăţat ca lumea pentru facultate... Vreau să dau la Drept, ca avocat voi cunoaşte, poate, bărbaţi din zodia Taurului, cei mai frumoşi şi mai fideli, aşa, ca Arnold Schwarzenegger, unul dintre preferaţii mei. Sunt compatibilă cu Taurii?"

de fapt, nimeni. Poţi să te sinucizi altfel, îngropându-te în cărţi, pentru a te pregăti să intri la Drept. Fecioarele nu prea se împacă cu Taurii, dar ceea ce e sigur este că ai deschis, prin scrisoarea ta generoasă, un concurs al celor mai fierbinţi rânduri primite de la cititoare.

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

V-aţi gândit vreodată la riscurile căsătoriei?

◆Nu cred că cei care se căsătoresc îşi pun problema riscurilor pe care le implică o căsătorie. Ar fi ca în „Povestea prostului" a lui Creangă, când unui ţăran i se face frică să coboare în pivniţă pentru a-şi lua nu ştiu ce provizii, pentru faptul că în cuiul grinzii era atârnat un topor, care prin nu ştiu ce minune ar fi putut să-i cadă în cap. Cei care se căsătoresc nu se gândesc decât la clipele de fericire pe care le vor trăi mai departe, conştienţi însă că se vor ivi şi probleme. *(Alexandra, 19 ani)*

◆Având în vedere faptul că în zilele noastre sunt din ce în ce mai frecvente divorţurile, sunt mai mult decât convinsă că cei care se căsătoresc nu-şi dau seama ce capcane îi aşteaptă. Trebuie să fii Făt-Frumos sau Batman, ca să treci cu bine de ele. *(Luteţia Caranfil, 17 ani)*

◆Căsătoria ar trebui să fie o chestie super. Dar e un paradox, pentru că pendulează între sublim şi dramatic. *(Alec Darie, 22 ani)*

◆Domnule, e o vorbă pe care am auzit-o de curând, spusă de actorul Valentin Uritescu şi care vine din popor cu toată înţelepciunea care se află în miezul ei: „Să ne îngăduim!" Aici e cheia, zic eu, a reuşitei în căsătorie. Fiecare are micile lui ţăcăneli, tabieturi. Dacă nu există îngăduinţă din partea fiecăruia, mariajul devine un supliciu. *(Cornel P, 47 ani)*

◆Despre căsătorie se pot scrie tratate. Eu cred un lucru. Că după câteva luni de stat împreună ştii exact dacă te duci să faci actele sau nu. Bineînţeles că se pot întâmpla multe şi, după nu ştiu câţi ani de fericire conjugală, filmul se taie şi totul se duce de râpă. Cred că aici e toată filozofia. Să nu te grăbeşti, că graba strică treaba. *(anonim, 30 ani)*

◆Eu îi văd pe ai mei. M-au făcut, m-au crescut, dar viaţa lor e total aiurea. Sunt ca ciocanul şi nicovala. Mă gândesc dacă s-au iubit vreodată. S-or fi plăcut la început, dar de când îi ştiu eu parcă se urăsc. De-abia aştept să devin majoră şi să-mi fac familia mea. Între mine şi soţul meu va fi mereu armonie şi iubire. *(Lia, 16 ani)*

◆Căsătoria e o chestie cât se poate de normală şi cine se ia o face pentru a-i fi mai bine. Dar, pe cât de aparent inofensivă e această „instituţie", pe atât poate fi de periculoasă. Sentimentele se tocesc, partenerii devin mai egoişti, mai nesuferiţi unul cu celălalt. Dacă cu un an în urmă îţi sorbeai nevasta din ochi, acum îţi vine să mături cu ea prin casă. Aştia sunt oamenii, asta e căsătoria. Asta e viaţa. *(Dorel Iancu, 29 ani)*

◆Scandaluri, bătăi, adulter, divorţ, partaj, copii traumatizaţi. Vieţi distruse... Cam astea sunt riscurile căsătoriei. *(Ingrid, 18 ani)*

◆Nimănui nu-i e frică de căsătorie. Cei care o afirmă fac pe nebunii, pentru a-şi salva onoarea de victime sentimentale care nu-şi găsesc jumătatea. *(Mihaela Dunca, 21 ani)*

◆Riscuri? Căsătoria se poate transforma într-un păcat foarte mare, dacă te-ai căsătorit religios şi apoi divorţezi. *(Carmela Simionescu, 16 ani)*

◆Eu nu prea cred în căsătorie. Lumea e din ce în ce mai libertină, mai puţin dispusă să suporte fiţele celuilalt. Unul se culcă la zece, altul la unu noaptea, unul vrea *Familia Bundy*, altul *Animal Planet*, unul mestecă mămăliga în sensul acelor de ceasornic, altul invers... Toate acestea încep să te streseze. Trebuie să ai nervii tari sau să fii un mare nesimţit ca să suporţi ceea ce nu-ţi place la celălalt. Cel puţin aşa gândesc eu acum. Mâine, cine ştie... *(Laurenţiu, 18 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

A fost inventat un sutien magic

Adio intervenţii chirurgicale, adio săli de fitness, adio tratamente hormonale! Cam asta vrea să le sugereze americanul Roger Khouri tinerelor femei care vor să-şi mărească sânii. O sugestie acoperită de o invenţie – un sutien dotat cu un dispozitiv cu vacuum – care ajută sânii să crească. Inventatorul susţine că ţesutul mamar supus la o anumită presiune constantă este obligat să producă noi celule care măresc volumul sânilor. Sutienul trebuie purtat cel puţin 10 ore pe zi, mai ales în cursul nopţii, pentru a-şi face efectul. Rezultatele se fac simţite, mai mult sau mai puţin, de la caz la caz, dar acestea sunt reale, fără excepţii, le asigură inventatorul american pe viitoarele sale cliente. Invenţia sa a primit aprobarea direcţiilor de sănătate din SUA şi Marea Britanie.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

REGENERAREA
un miracol anatomic

Stelele de mare, hidrele, homarii, salamandrele... Iată câteva specii de animale capabile să-şi regenereze părţi ale corpului, amputate. Această „magie" anatomică îi fascinează pe cercetători, care se gândesc deja la o chirurgie revoluţionară.

Dacă tai capul unei hidre, acesta creşte la loc în trei zile. Dacă tai în 200 de bucăţi o specie de vierme plat – platelmint – din ele se vor naşte 200 de viermi. O excepţională capacitate de autoregenerare, specifică şi unor specii de şopârlă, cum ar fi salamandra şi tritonul. Dacă li se amputează coada, aceasta creşte la loc. Mai puţin cunoscut e faptul că aceste vertebrate îşi pot regenera labele, ţesuturi ale ochilor sau ale inimii. Sunt lesne de imaginat miracolele pe care medicina le-ar putea săvârşi dacă ar pătrunde secretele acestui fenomen. Mâna amputată a unui pacient ar creşte la loc, pielea arsă s-ar reface... Studiul în laborator al acestor aşi ai regenerării nu a înregistrat rezultate notabile, dar cercetătorii se află pe un drum bun, atenţia lor fiind concentrată asupra secretelor pe care le conţin genele acestor animale. O echipă de oameni de ştiinţă din Kobe (Japonia) specializaţi în studiul platelmintelor, viermi care ating o lungime de 1 cm, a descoperit recent câteva gene implicate în regenerarea acestora. Una dintre ele joacă un rol important, procesul de transformare a celulelor suşe (celule-matcă) în neuroni, acestea având un rol fundamental în regenerarea ţesuturilor şi remodelarea organelor afectate sau a unor părţi din corp amputate. În cazul viermilor plaţi sau al hidrei, celulele suşe reprezintă până la 30% din masa celulară a individului. În momentul în care anatomia acestuia e afectată, celulele suşe sunt chemate în ajutor, acestea migrând spre locul afectat pentru a efectua reparaţiile necesare, mai precis pentru a lua locul celulelor care lipsesc, „preluându-le" funcţiile şi pentru a prolifera până când toate ţesuturile sunt reconstituite. Specialiştii au detectat însă şi o altă strategie de regenerare, la salamandră. În acest caz nu se mai face apel la rezervele de celule suşe, ele fiind fabricate chiar în locul în care s-a produs amputarea, plecând de la celule deja specializate, cum ar fi celulele musculare, nervoase, ale dermei etc. La prima vedere, s-ar părea că regenerarea ţesuturilor, un fenomen rarisim în lumea animală, ar fi rezultatul fericit al unui accident al evoluţiei. Cum se explică atunci faptul că speciile foarte apropiate aşilor autoregenerării, nu au această capacitate?

Regenerarea piciorului unei salamandre, urmărită în imagini succesive.

O altă întrebare: cum se descurcă organismul pentru a afla amplasamentul, natura şi mărimea exactă a membrului care trebuie reînnoit? Un control greşit al acestui mecanism ar putea favoriza crearea unor anomalii, ceea ce nu se întâmplă. Iată doar câteva întrebări la care, deocamdată, specialiştii nu au găsit răspuns.

Steaua de mare, unul dintre aşii autoregenerării

DORIN MĂRAN

HOŢII DE MIERE

Apropierea omului de natură îmbracă uneori aspecte de o spectaculozitate aparte. Astfel de imagini unice pe mapamond oferă membrii tribului Gbaya, din Camerun, care „vânează" mierea albinelor sălbatice, înveşmântaţi în stranii armuri vegetale.

PASĂREA-CĂLĂUZĂ. *Indicator indicator* este denumirea ştiinţifică a păsării după sunetele căreia se orientează „hoţii de miere", în căutarea scorburilor-stupi. Ea îi călăuzeşte pe băştinaşi până la copacii respectivi, unde asistă cuminte la derularea operaţiunii. Nu degeaba, întrucât în final se alege cu câţiva faguri plini cu larve de albine, lăsaţi special pentru ea de vânători. Pregătirile acestora sunt foarte laborioase. Pe copacul unde a fost reperat roiul, se improvizează pe loc o scară, care poate să urce până la 15-20 de metri deasupra solului.

OAMENII „VEGETALI". Ţesătura de plante se fixează cu mare grijă pe trupul celui ce va culege mierea. Corpul, mâinile, picioarele şi coiful conic fac ca omul să capete înfăţişarea unei sălbăticiuni bizare, datorită acestei „costumaţii" deloc uşor de purtat. Vânătorul are de altfel la dispoziţie foarte puţin timp, ca să acţioneze. Cu mişcări încete, el urcă la gura

scroburii şi în circa 10 secunde îndepărtează pelicula de ceară de la intrarea în „stup", introduce înăuntru frunzele zdrobite ale unei plante anesteziante, apoi astupă totul cu un capac de pământ amestecat cu apă.

SOMNIFERE PENTRU ALBINE. După o oră, albinele sunt anihilate, datorită acţiunii „somniferului" vegetal, într-un mod similar cu acţiunea fumului apicultorilor. Atunci, vânătorul îşi poate introduce mâna în scorbură, scoate pe rând fagurii şi îi pune în vasele speciale, pe care le lasă să coboare încet către colegul de... serviciu. În asemenea momente e totuşi imposibil de evitat atacul albinelor mai vigilente; într-un stup de albine sălbatice, trăiesc peste 50.000 de indivizi. Ulterior, din mâna tumefiată a „hoţului", acele sunt extrase, simplu, cu vârful cuţitului. Dar sacrificiul nu este zadarnic. O recoltă bună înseamnă cam 20 de scorburi a câte 25 litri de miere. Extrasă din faguri, aceasta va fi în parte vândută şi în parte pusă la fermentat, pentru fabricarea deliciosului *kui* (hidromel).

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Secolul XXI – performanţe medicale

GEMENII SIAMEZI
şansa unei vieţi normale

În vârstă de 17 luni, gemenele au fost separate în luna august 2002 printr-o operaţie pe cât de dificilă, pe atât de rară. Dar de-abia acum li s-a permis să revină acasă, la bordul unui avion pus la dispoziţie de o companie de poştă rapidă. Născute într-o familie extrem de săracă şi într-o zonă pe măsură, ele nu ar fi avut nici o şansă, având în vedere costurile enorme ale operaţiei: peste 2 milioane de dolari, sumă care nu include şi prestaţia medicilor! Era vorba însă despre un caz extrem de rar – gemenii siamezi reprezintă 1 la 200.000 de naşteri de copii vii, iar din aceşte cazuri doar 2% (!) sunt cazuri de craniopagus, copii uniţi în zona capului. Banii au fost totuşi adunaţi datorită eforturilor unui grup non-profit dedicat vindecării copiilor. Mai mult, au fost asigurate fondurile necesare supravegherii lor post-operatorii şi chiar şi celor doi părinţi li s-a găsit un serviciu, pentru a li se asigura un câştig minim...

Operaţia de separare a gemenelor siameze Maria de Jesus şi Maria-Tereza, născute în Guatemala, care a avut loc la Spitalul Mattel din Los Angeles, a fost calificată un miracol.

Adaptarea la... înălţime

„Se află într-o condiţie perfectă" este caracterizarea lui Frederic Ranero, şeful clinicii private de pediatrie din Guatemala City, unde fetiţele vor mai petrece un timp sub supravegherea neurochirurgilor. Ele nu mai trebuie să fie hrănite intravenos, nici să fie ţinute în pat tot timpul, principala grijă acum fiind adaptarea la altitudinea de peste 1.500 m a oraşului. Jorge Lazareff, însă, şeful echipei de chirurgi care au efectuat intervenţia şi le-a însoţit în timpul „repatrierii", consideră că se adaptează bine şi au toate şansele să aibă de acum înainte o viaţă normală. Urmează terapia vorbirii şi psihoterapia! Aceasta pentru că cele două fetiţe sunt în unele privinţe perfect dezvoltate, conform vârstei lor, iar în altele parcă ar fi nişte bebeluşi de câteva luni... Va mai fi nevoie de chirurgie plastică pentru a li se „ascunde" cicatricele operaţiei şi pentru a face ca restul oamenilor să le vadă perfect normale.

O nouă realitate

„Am suferit atât de mult când s-au născut", spune Sandra Hernandez, o prietenă apropiată a familiei. Acum însă toţi sunt bucuroşi că familia Quiej a revenit acasă „cu efectiv complet". Şi pentru ei, şi pentru prieteni, se construieşte o nouă realitate. Pe care cele două Marii o învaţă aproape clipă de clipă – să ne gândim că ele nu au mers niciodată, nici măcar de-a buşilea... Pericolele mai există, dar, după părerea Dr. Itzhak Fried, neurochirurg la Universitatea din California, „sunt încă suficient de mici şi creierele lor suficient de plastice pentru a se adapta". Sau, cum spune Dr. Jorge Lazareff, „creierele lor trebuie să se adapteze progresiv la noua realitate pe care o trăiesc – funcţionarea lor ca două fiinţe separate".

MIHAELA DOROBANŢU

Terra – o planetă „precoce"

Până nu demult, se considera că bătrâna noastră planetă ar fi avut nevoie de circa 60 milioane de ani pentru a ajunge la maturitate, adică pentru a atinge talia sa definitivă. Cercetări recente au arătat însă că ea a fost mult mai „precoce", creşterea sa durând numai 30 milioane de ani. Studiată simultan cu sora sa „albastră", Marte şi-a stabilit diametrul final doar în 13 milioane de ani. Echipa de cercetători britanici, francezi şi germani a reanalizat hafniul şi tungstenul din meteoriţi, comparându-l cu fragmente de roci terestre şi marţiene, proces în urma căruia se obţine un fel de orologiu planetar: durata de viaţă a hafniului care se degradează, dând naştere tungstenului, este cunoscută. Concluzia generală – planetele Sistemului Solar s-au format mai rapid decât s-a crezut.

Antigel interstelar

Calea Lactee ar putea furniza antigel farfuriilor zburătoare! Cam aşa ar suna anunţul plin de entuziasm al unor cercetători care au descoperit în centrul galaxiei noastre molecule de *etilen glycol*, principalul compus al binecunoscutului antigel pentru automobilele terestre. Prezenţa respectivă a fost sesizată în norul interstelar din Săgetător, datorită uriaşului radiotelescop (12 metri diametrul) de la Observatorul Naţional de Radioastronomie din Arizona. Echipa care a făcut descoperirea consideră că aceasta ar putea aduce un argument în plus în favoarea celor ce susţin că viaţa a luat naştere în spaţiul interstelar. Replica unui cercetător francez ne lasă însă perplecşi, când aflăm că etilen glycolul nu e un precursor clasic al compuşilor biologici. Până când oamenii de ştiinţă se vor pune de acord, să reţinem totuşi că un voiaj pe Calea Lactee ar putea fi benefic, măcar pentru motoarele farfuriilor zburătoare...

Păianjenul cu ceas

Metoda clasică prin care păianjenii îşi capturează prada – pânza-capcană capabilă să imobilizeze insecta prinsă, până la rapida sosire a „proprietarului" – se pare că nu e pe placul speciei numite *bola*. Incapabil să producă o pânză veritabilă, acest păianjen şi-a dezvoltat o tehnică de vânătoare originală. Agăţat de firele sale la o anumită înălţime, el lasă să coboare, pendulând, o picătură de suc lipicios (un fel de... „super glue"), la capătul unui fir aproape invizibil. Insolitul strategiei constă în impregnarea biluţei-momeală cu hormonii sexuali specifici prăzii obişnuite (fluturi de noapte şi heterocere). Imediat ce imprudentul se arată interesat de picătura ispititoare, vânătorul învârte firul ca pe acele *bolas* folosite de gauchos la vânătoarea de struţi. Şi mai uimitor este că un asemenea păianjen se pricepe să atragă două feluri de heterocere, cu feromoni totalmente diferiţi. El ştie că prăzile sale pornesc la plimbare la un interval de timp de circa 30 minute, ceea ce-i permite să schimbe rapid compoziţia chimică a momelii, în funcţie de... ora oficială! *(A.N.P.)*

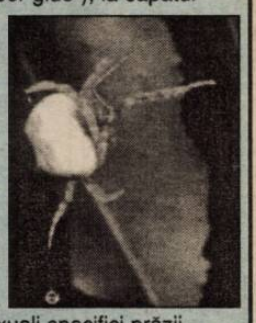

Răpiți de OZN-uri

Bariera dintre două lumi

Prof. John Mack observă că „La ora actuală există suficient de multă informație disponibilă [...] pentru a sugera ferm că multor persoane li se întâmplă ceva ce desfide explicațiile convenționale", deci nu mai putem accepta scuza ignoranței. El adaugă: „dacă ceea ce acești oameni spun că li s-a întâmplat nu s-a întâmplat de fapt, atunci ce s-a întâmplat, totuși?".

Lucrurile trebuie regândite din temelii

Întregul mister al fenomenului – spune Mack – se găsește în marea similaritate a istorisirilor celor răpiți, ca și în consistența detaliilor din relatările lor. „Dar, dacă nu este vorba de falsuri sau de produsul unor minți bolnave, *care-i explicația*?" a fost el întrebat la conferința de la M.I.T. ținută în 1992. „N-am idee" a răspuns Mack. Întrucât cei din jurul său insistau, el a completat: „Avem o epistemologie și o ontologie adecvate să explice procese de tipul aprinderii unei țigări cu bricheta; știința nu acceptă deocamdată acea realitate care permite ca adevărul meu să fie spus". Și a refuzat să continue discuția...

Mack critică „paradigma materialistă", conform căreia există doar o singură realitate, cea „solidă", observabilă prin metode senzoriale, empirice. El precizează: „Faptul că ceea ce martorii descriu pur și simplu este imposibil conform viziunii științifice tradiționale, mi se pare o provocare semnificativă și *rațională* la schimbarea acestei viziuni, la extinderea noțiunii de realitate". Există o credință centrală în cultura noastră – spune Mack – pe care fenomenul răpirilor o violează – și anume separația totală dintre spirit și lumea fizică. Spiritul (subiectiv) a fost lăsat în seama religiei, în timp ce domeniul material (obiectiv) i-a fost încredințat științei. Nu știm ce să facem cu un fenomen care trece peste această barieră.

Paradigma științifică occidentală, ca o teologie

Mack fusese vechi prieten de familie cu *Thomas Kuhn* (1922-1996), unul dintre cei mai importanți filosofi ai științei din secolul XX, discutând cu acesta și problemele legate de răpirile OZN. Kuhn considera că „paradigma științifică occidentală a ajuns să-și asume rigiditatea unei teologii și sistemul său de credințe a fost ținut în loc de structurile, categoriile și polaritățile limbajului, cum ar fi: real/ireal, există/nu există, obiectiv/subiectiv, intrapsihic/lume externă și s-a întâmplat/nu s-a întâmplat". Kuhn i-a sugerat lui Mack „să-și continue cercetările renunțând, pe cât posibil, la aceste forme lingvistice și să colecteze informații primare, fără a ține cont dacă acestea se potrivesc sau nu cu o anumită viziune particulară asupra lumii. Va vedea mai târziu ce s-a adunat și dacă asupra acestor date este posibilă o teorie coerentă". Mack a încercat să-i urmeze sfatul.

Care este explicația?

Prof. John Mack scria: „Dacă, așa cum pare să fie cazul, nu putem găsi o explicație tradițională a acestui fenomen, atunci n-ar fi exclus să trăim într-un Univers mult diferit de cel despre care, eu cel puțin, am învățat în familie și la școală". Se pare că o inteligență nepământeană ne urmărește, cu un scop dificil de precizat: poate o îmbunătățire biologică a speciei umane sau o hibridare a pământenilor cu o altă specie, pentru a repopula Pământul în cazul unei catastrofe globale. Un alt obiectiv pare să fie transformarea spirituală a celor răpiți. Mack crede că răpirile nu ascund intenții rele, dar admite că această apreciere se bazează mai degrabă pe convingerile sale profunde, decât pe dovezi.

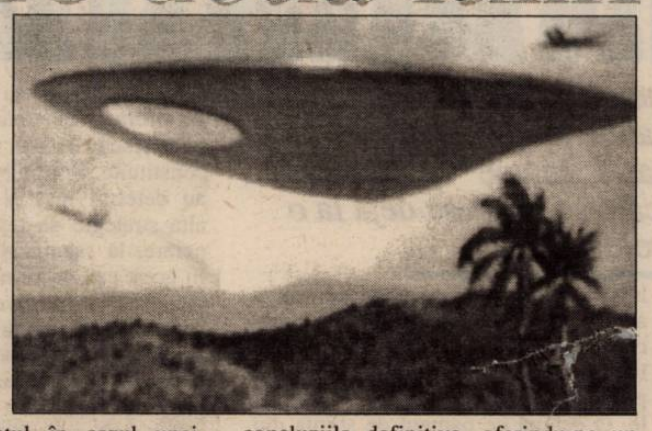

Citând întrebarea-clișeu pe care o pun adesea scepticii – Dacă extratereștrii ne vizitează, de ce nu aterizează ei pe peluza din fața Casei Albe? – Mack crede că inteligența care se manifestă prin răpiri încearcă „să dea o deschidere conștiințelor noastre, dar într-un mod care să evite concluziile definitive, oferindu-ne un mod de cunoaștere diferit de cel tradițional. Este o inteligență care produce suficiente dovezi că ceva foarte important se află în desfășurare, dar în același timp nu ne pune la dispoziție dovezi care să satisfacă modul de cunoaștere exclusiv empiric și raționalist. Rămâne ca noi să recunoaștem realitatea fenomenului și să acceptăm treptat, pas cu pas, că trăim într-un univers diferit de cel în care am fost învățați să credem".

DAN D. FARCAŞ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Ce s-a întâmplat în Portul Philadelphia?

Experimentul Philadelphia rămâne unul dintre cele mai stranii din întreaga literatură, s-o numim *„neconformistă"*. Legăturile cu fenomenul OZN, aparenta ascundere a tot ce s-a întâmplat în docurile portului Philadelphia în vara anului 1943, tot ce s-a scris apoi în vremurile mai apropiate de noi, pare a nu face altceva decât să sporească starea de confuzie generală. Iată deci o altă mărturie. De data aceasta nu doar incredibilă, ci și de-a dreptul șocantă. Câte din acestea vor mai apărea și cum ne vor ajuta ele să răspundem la o întrebare foarte simplă: ce s-a întâmplat, de fapt, în portul Philadelphia, în anul 1943?

Alfred Bielek, vorbind într-o conferință publică, se prezintă ca supraviețuitor al Experimentului. Un proiect de enorme proporții, demarat nu în anii celui de-al doilea război mondial, ci cu mult înainte. Mai mult, un proiect legat de numele Institutului de Studii Avansate de la Princeton, una dintre cele mai celebre instituții de cercetare fundamentală din lume. Fondat în 1933, găzduit pe terenurile Universității Princeton, dar fără să facă parte oficial din aceasta, institutul a fost creat pentru a permite cercetări la nivel post-doctoral și studii avansate. Iar proiectele militare și nu numai, mai mult sau mai puțin secrete, aveau nevoie de oameni cu un solid antrenament științific. Dar, într-un fel, aceștia au fost „izolați" de lumea normală: informațiile pe care le dețineau, rezultatele lor îi făceau mult prea prețioși pentru a-i mai lăsa „în libertate". Doar puțini dintre ei au mai revenit în viața socială. Ei sunt, de fapt, supraviețuitorii...

Primul nume super-important care este citat în legătură cu Experimentul Philadelphia este, cum se știe, ce al lui Albert Einstein. Declarat de curând cel mai mare savant al secolului și chiar mileniului, nu mai are nevoie de nici o prezentare. El s-a „mutat" de la Pasadena la Princeton, unde a devenit membru al Institutului în 1933, a fost „teoreticianul pur", inventator al Teoriilor Relativității și „căutător" al Teoriei de Unificare a Câmpului electromagnetic cu cel gravitațional. Se spune că nu a reușit-o, că a murit cu acest vis neîmplinit. Unii nu sunt însă prea siguri că a fost chiar așa. Alături de el, John von Neumann, născut la Budapesta și prieten cu J.R.Oppenheimer, părintele bombei atomice. Spre deosebire de Einstein, el nu era doar un teoretician, ci și un om cu remarcabile disponibilități practice. Și, în fine, tot în cercul lor, cel care nu a lucrat la Princeton, ci în Germania: matematicianul David Hilbert. Lui i se datorează – în formularea lui Bielek – un concept de matematică (spațiile Hilbert) care permite o definiție riguroasă a realităților multiple. Lucru deosebit de util în experimentele despre care tocmai discutăm...

La Institut sunt repartizați în 1939 doi frați vitregi (aveau același tată), Edward și Duncan Jr. Cameron, amândoi cu câte un doctorat în fizică. Sunt angajați la „Proiectul Invizibilitate", în plină desfășurare și cu un prim test de succes integral în 1940 în docurile portului Brooklin, New York. Proiectul își schimbă în curând numele în „Proiectul Curcubeul" și administrația sa este mutată într-un alt loc: în birourile portului Philadelphia. În acea perioadă, șeful proiectului era Tesla, înlocuit în 1942 cu John von Neumann. După ce servesc în armata SUA, pe mare, cei doi frați revin la Princeton și încep din nou o adevărată navetă între Institut și Philadelphia. În 1943 au loc cele două teste cu vasul Eldrige. Cu consecințe uluitoare pentru ei: Duncan Jr. dispare și nu va mai fi văzut niciodată. Edward se va căsători, va avea copii. dar și viața sa va fi brusc modificată: în împrejurări greu de crezut și de imaginat, va ajunge chiar să poarte un alt nume – Alfred Bielek.

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME_____ PRENUME_____
ANUL___, LUNA___, ZIUA NAȘTERII___ și LOCALITATEA_____
ADRESA: str._____ nr.___, bl.___
sc.___, et.___, ap.___, sector___, localitate_____
cod_____, județul_____ M/6

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

Porți în spațiul mioritic

CĂLĂTORII PRIN NORI

Ceremoniile și incantațiile religioase aveau loc în sanctuare, de formă circulară sau de patrulater, de pe munții înalți (cum sunt cele de la Sarmizegetusa, Costești, Piatra Roșie, Bâtca Doamnei). Dacii își ardeau morții – cenușa și resturile de oase erau puse în urne așezate în pământ. Totuși, în timpuri încă și mai vechi, ei au practicat și îngroparea. Preoții lor erau prezicători și medici, în același timp. Ei nu se căsătoreau, nu mâncau carne, ci numai lapte, brânză și miere. Viața pe care o duceau era cea a unor asceți. Poporul îi privea cu un imens respect, referindu-se la ei ca la niște „călători prin nori". Preoții dacilor mai erau cunoscuți și sub numele de ktistai, adică de „întemeietori". Din relatarea lui Herodot, printre altele, știm că pentru daci moartea însăși nu reprezenta nici o nenorocire: „dacii merg la moarte mai veseli decât în orice altă călătorie", spunea însuși Împăratul Traian, ceea ce ar explica vitejia și eroismul lor în luptă. Un alt element important este că s-ar putea ca tocmai această credință a dacilor în nemurire să explice ușurința cu care dacii romanizați au acceptat religia creștină.

În fruntea lor se afla, cum știm, un Mare Preot. Locuința acestuia era pe Kogaion, muntele sfânt a cărui localizare precisă este și astăzi subiect de dispută științifică. În ochii oamenilor el era un zeu și hotărârile sale deveneau imediat literă de lege și erau ascultate și îndeplinite cu sfințenie. Cel mai cunoscut dintre ei a fost, fără îndoială, Deceneu, Mare Preot al lui Burebista, care l-a ajutat la unificarea țării și despre care mari istorici ai Antichității spun că a călătorit prin Egipt, cunoștințele sale, alături de activitatea dusă printre daci, fiind admirabile!

Desigur, și el, și ceilalți preoți au jucat un rol deosebit de important în alegerea locului și construirea efectivă a templelor. Care aveau în același timp un indiscutabil rol științific. Așa se face că Sarmizegetusa, de pildă, este în același timp un observator astronomic și un monument construit din spirale și cercuri trasate pe pământ.

Este de-a dreptul tulburător să compari informațiile parvenite până la noi despre Sarmizegetusa cu ceea ce se știe și mai ales cu noile evoluții în discuția și interpretarea ansamblului de la Stonehenge. O serie de analogii și observații ar fi părut cel puțin deplasate cu nu foarte multă vreme în urmă. Astăzi, însă, le putem privi cu alți ochi, mai ales dacă ținem seama de tot ce s-a descoperit recent și nu în ultimul rând de schimbarea importantă de atitudine și mentalitate a specialiștilor, mult mai deschiși acum decât cu câteva decenii în urmă la curajoase paralele și preluări. Atât de „mică", așa cum a început să devină lumea de la un timp încoace, se vede că nici pe vremea dacilor nu era atât de mare, de necunoscută și de imposibil de străbătut...

MIHAELA DOROBANȚU

Dominarea viitorului

Oracolul din frunză

Poate că cea mai romantică metodă de divinație este sycomancia, care folosește mesajele scrise pe frunze de copaci. Se pare că la originea acestui „procedeu" stau două legende ale antichității romane. Prima variantă spune că în timpul unui banchet, generalului Nalbus i s-a părut că pe o frunză de viță vede semnul „X" și a simțit o primejdie iminentă; el s-a furișat afară din cort și astfel a scăpat de furia unor sclavi răsculați. A doua variantă aduce în prim-plan o fiică de patrician, care a „zărit" pe o frunză de laur un „X" și o inimă. Ea avea să se căsătorească, fără să știe, tocmai cu asasinul tatălui său...

Istoricii ocultismului spun că după secolele V-VI d.Ch., sycomancia a căpătat o nuanță dinamică, în sensul că oamenii au început să facă semne pe frunze și să-și ghicească destinul după cum evolua respectiva frunză; dacă se usca foarte repede, dorința nu avea șanse de reușită și invers. Un mileniu mai târziu, frunzele pe care domnișoarele făceau inimioare sau scriau inițialele iubitului erau puse la păstrare într-un manuscris, la un anume capitol. Fetișcanele din mediul rural puneau astfel de mesaje într-un vas cu miere și luau de acolo zilnic câte o linguriță. „Făt-Frumos" trebuia să pună ochii pe ea înainte ca mierea să se termine. Altele dormeau cu frunzele însemnate de natură sub pernă; toamna se producea o adevărată vânătoare de frunze cu semne bune, care, o dată descoperite, erau ascunse între sâni. Și vechii greci practicau sycomancia, pentru a ghici șansele în diferite conflicte. Ba, chiar unele tribunale dădeau verdictul pe baza unor mesaje divine adăpostite de tainicele frunze de smochin. Unii istorici ai științelor oculte spun că vestitele mesaje aruncate de naufragiați în sticle, pentru a anunța cuiva nenorocirea lor și locul unde se află, își au originea în sycomancie. Și astăzi, frunzele pot vorbi foarte „clar"; dacă într-o glastră sunt trandafiri roșii și galbeni, femeia observă care este mai rezistent. Dacă se scutură mai greu cel galben, e de bine. Cu cât rezistă mai mult cel roșu, cu atât dragostea își va menține mai mult prospețimea.

PAUL IOAN

Senzaţie arheologică

Descoperirea unui fragment din TEMPLUL LUI SOLOMON

Mistere dezvăluite ale istoriei

„Descoperirile noastre arată autenticitatea" – este afirmaţia lui Shimon Ilani de la Institutul Geologic al Israelului. Obiectul afirmaţiei – o veche tăbliţă de piatră, descoperită pe locul unde tradiţia spune că altădată se afla Templul lui Solomon. Pe ea se află inscripţionate o serie de detalii din cadrul reparaţiilor Templului. Fragmentul de tăbliţă descoperit a fost datat într-o perioadă de acum aproximativ 2800 de ani, ceea ce coincide cu perioada existenţei primului Templu.

Instrucţiuni „biblice"

Conform cotidianului *Haaretz*, fragmentul de tăbliţă, înnegrit de timp, a fost descoperit în timpul lucrărilor de renovare, de către autorităţile musulmane, a complexului Haram as-Sharif, cunoscut evreilor ca Templul de pe Munte. Inscripţia de pe plăcuţă este în feniciana veche şi se referă la invitaţia adresată de către rege preoţilor, de a „folosi bani sfinţi pentru a cumpăra piatră şi lemn şi aramă, de a lucra pentru a-şi îndeplini cu credinţă datoria"... Adăugând că, dacă vor face aşa, „Domnul va apăra poporul cu binecuvântarea sa". Cuvintele seamănă foarte bine cu textul din cea de a doua Carte a Regilor şi se referă la domnia lui Josua, succesorul lui Moise.

Epoca de aur

Domnia Regelui Solomon este considerată ca epocă de maximă înflorire a Israelului. În jurul anului 950 î.Ch., el avea să împlinească şi cea mai importantă dintre sarcinile pe care şi le asumase: realizarea dorinţei tatălui său, Regele David, de a ridica un mare Templu lui Dumnezeu. A ales Muntele Moria, munte sfânt, în primul rând datorită Legământului lui Isaac care a fost gata să fie sacrificat acolo de către tatăl său Avraam, dar şi de Visul lui Iacov şi Scara care urca la cer. Vârful muntelui este considerat a fi piatra de temelie a Creaţiei lumii şi acolo, după o muncă de şapte ani, a fost ridicată Sfânta Sfintelor a Templului, unde a fost adusă pentru a fi adăpostită Arca Legământului cu Dumnezeu. Templul a fost distrus prima oară de Nabucodonosor, în 587 î.Ch., a fost reconstruit de două ori şi în final distrus de romani, care au ridicat în locul său un templu păgân.

Templul lui Solomon – una dintre cele mai celebre construcţii din istorie

Celebra plăcuţă din zidul templului descoperită recent

Templul, aşa cum arăta probabil în zilele sale de glorie...

În piatra pe care este inscripţionată tăbliţa recent descoperită s-au găsit inserţii de aur, ceea ce dovedeşte şi că aceasta s-a aflat chiar în Templu, şi că aurul a fost din plin folosit la construcţia acestuia. Deşi până în prezent nu se găsise nici măcar o piatră aparţinând Templului, descrieri biblice au permis reconstituirea unei imagini extrem de fidele a acestuia. Dar atât. Iată de ce Gabriel Barkai, arheolog israelian, are perfectă dreptate când consideră că, dacă va fi autentificată, tăbliţa va deveni o descoperire cu adevărat senzaţională. Chiar dacă directorul Trustului islamic din Ierusalim afirmă că nu în zona Moscheii Al Acsa (care se află pe locul unde odinioară se afla Templul) ar fi fost făcută descoperirea...

MIHAELA DOROBANŢU

Întrebări pline de candoare

Soarele nostru cel (foarte) cald, luminos şi dătător de viaţă se află cam la 150 milioane de kilometri de Pământ. Pământ pe care, dacă ne încumetăm să urcăm spre înălţimile montane cele mai mari, nu ne „ridicăm" nici măcar până la 9 kilometri (Everestul are altitudinea maximă evaluată la 8850 metri). În raport cu distanţa faţă de Soare, aceste cifre sunt relativ neglijabile, deci bunul simţ ştiinţific ne

De ce este mai frig la altitudine mai mare, dacă ne aflăm mai aproape de Soare?

trimite să căutăm în altă parte răspunsul la întrebarea de mai sus. De fapt, sursa de căldură de care trebuie să ţinem cont este chiar Pământul! Bineînţeles, el este încălzit de Soare, însă razele acestuia sunt absorbite şi emanate ulterior sub formă de căldură (raze infraroşii). Într-un fel, am putea spune că Terra este un imens radiator şi, la fel ca într-o locuinţă obişnuită, cu cât ne apropiem mai mult de radiator, cu-atât primim mai multă căldură. Revenind cu picioarele pe Pământ, constatăm aşadar că, urcând de exemplu pe Everest, ne apropiem de Soare, dar ne îndepărtăm de suprafaţa caldă a planetei-mamă.

Există şi un al doilea argument al prezenţei acestui fenomen: pe măsură ce aerul cald se ridică la altitudini mai mari, el se dilată în raport cu presiunea atmosferică, mai slabă la înălţime. Iar când un gaz se dilată, se şi răceşte, deoarece devine mai puţin dens şi energia conţinută se „diluează". Iată de ce zicem noi că acasă e cald şi bine!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Idei în dezbatere

A intrat pedeapsa cu moartea în agonie?

Mare zarvă mare peste ocean, după ce guvernatorul statului american Illinois a graţiat, atenţie!, 167 de persoane care aşteptau injecţia letală în anticamera morţii. Gest fără precedent într-o ţară care a inventat linşajul (de la John Linch) şi apoi l-a înlocuit cu execuţiile „civilizate". Ce l-a apucat pe George Ryan, guvernatorul cu pricina?

Agitaţie în jurul eşafodului

Şi totuşi, graţierea atâtor condamnaţi n-a fost trecută cu vederea de analiştii fenomenului, căci decizia dlui Ryan mai are şi un alt substrat, poate cel mai important în dezbaterea de idei iscată. Acest guvernator a oprit execuţiile încă de acum trei ani (atunci fără comutarea la închisoare pe viaţă), căci justiţia a constatat că din 1976 şi până-n 1999, în Illinois au fost condamnaţi la moarte 13 bărbaţi cărora ulterior le-a fost demonstrată nevinovăţia! În acest context de nesiguranţă a actului dreptăţii, ne întrebăm câţi din cei 695 de executaţi în SUA (între 1976 şi 2002, cei mai mulţi în Texas, 242) au trecut pe lumea cealaltă (în special prin injecţie letală) degeaba, făptaşii aflându-se bine mersi în libertate?

Gee Jon, primul condamnat executat prin injecţie letală, în 1924

Tocmai din acest motiv, agitaţia „corului" din preajma eşafodului justiţiei americane (şi nu numai) cântă pe trei voci: abolirea pedepsei cu moartea (indiferent de gravitatea acuzaţiilor), menţinerea pedepsei cu moartea (nu şi în cazul retardaţilor) şi glasul căii de mijloc (în funcţie de gravitatea acuzaţiilor clar dovedite). Numai în 38 de state americane se mai practică execuţiile; asta, şi pentru că există – din 1998, cu sediul la Chicago – Conferinţa Anuală a celor Condamnaţi la Moarte pe Nedrept, la care participă avocaţi, magistraţi şi inculpaţi care au reuşit să scape de execuţie la timp (la prima întrunire au fost 30 de astfel de cetăţeni americani, care şi-au povestit păţania unui auditoriu încremenit). Membrii acestei organizaţii au scăpat de la moarte, de atunci, încă 73 de bărbaţi şi două femei...

Echilibrul precar al moralităţii

Bisericile creştine din SUA vorbesc şi ele pe voci diferite. De-a lungul secolului XX atitudinea a fost destul de fluctuantă. Exploziile de ucigaşi în serie au clătinat balanţa spre menţinerea pedepsei capitale. Însuşi Ioan Paul II, Capul Bisericii Catolice, spunea că se poate justifica moartea în „cazuri de strictă necesitate". Cele mai multe organizaţii creştine sunt împotriva execuţiior, cu excepţiile de rigoare (de ex. uciderea preşedintelui ţării echivalează, pentru unii, cu un genocid). Dar există şi secte creştine (cum ar fi „Waldenses", care găseşte într-o Epistolă a Sf. Pavel acceptarea pedepsei capitale). Cine are dreptate?

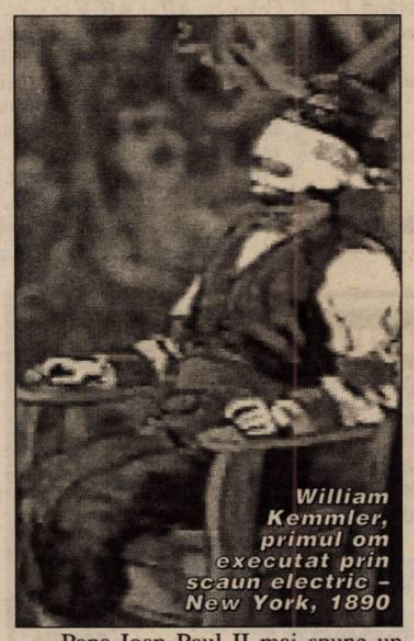

William Kemmler, primul om executat prin scaun electric – New York, 1890

Papa Ioan Paul II mai spune un lucru interesant, şi anume: execuţia unui făptaş îl privează pe acesta de timpul în care ar fi ros de remuşcări şi căinţă? Dar, ne întrebăm noi, oare de căinţă le arde celor care ucid cu sânge rece? Căci un vechi înţelept spunea că un om poate lua viaţa altuia cu „sânge cald" (fără premeditare, la furie sau nebunie temporară – vezi crimele pasionale iertate de Napoleon) şi sânge „rece" (cu premeditare), caz care nu trebuie, în opinia multor americani, să fie iertat de moarte. Dar dacă premeditarea aparţine unui minor de 16-17 ani? Întrebări cu duiumul, răspunsuri aidoma, cu infinite nuanţe. Noi avem o singură întrebare: ce fel de sânge are societatea care acceptă execuţiile, cald sau rece? Înainte să punem termometrul, ştim că execuţiile capitale sunt, fără excepţie, premeditate.

PAUL IOAN

Anatomia secundei

CHANDRA

Inginerul Homo faber a dat în pasiunea fabricării de rachete şi sateliţi. Şi de atunci peste 8.000 de artefacte celeste însoţesc Pământul în drumul lui cosmic, cele mai multe fiind resturi, „gunoaie" cosmice, rămase din diversele noastre aventuri în cerul de deasupra capetelor.

Câteva zeci sunt însă mecanisme funcţionale, sateliţii care ne asigură comunicaţiile, teledetecţia, circulaţia navelor şi a avioanelor. Trei sunt însă „spioni" certificaţi ai lui Homo sapiens, cu sarcina de a scruta adânc abisurile Cosmosului, îmbogăţindu-ne biblioteca cunoaşterii şi pregătind inevitabilele aventuri cosmice viitoare, poate şi exodurile către alte planete – personal văd anul 2020 ca momentul când Marte va fi cu adevărat „atacată", iar Luna va redeveni potenţiala mină şi baza de lansare către celelalte planete – aşa cum o visam la mijlocul secolului trecut – plus staţiile-oraşele construite pe orbite aproapiate Terrei. Cel mai important – dar şi cel mai oneros – este ISS, Staţia Spaţială Internaţională, în curs de construcţie (şantier foarte lent, după părerea mea). Al doilea spion este „Hubble", telescopul spaţial care baleiază tot Universul înconjurător, cu succes atât de mare, încât putem spune că averea noastră în biţi privind Cosmosul este de zece ori mai mare acum decât înainte ca „Hubble" să fi urcat la ceruri. În sfârşit, al treilea observator – urcat de câţiva ani pe orbită – se numeşte *Chandra*, după numele unui astrofizician indian renumit, Subrahmanyan Chandrasekar – şi este făcut să perceapă razele X. Ce sunt razele X? Radiaţiile cosmice, ne învaţă manualul de fizică de liceu, se întind în funcţie de frecvenţa lor, pe un spectru larg, care cuprinde, în ordine: razele gamma, razele X, ultravioletele, lumina vizibilă ochiului omenesc (roşu-oranj-galben-verde-albastru-indigo-violet, deci faimosul *rogvaiv*, cu combinaţiile lor), radiaţiile infraroşii (căldura, pe care o percepem nu cu ochii sau cu urechile, ci cu pielea), microundele şi undele radio (pe care le „prind" circuitele oscilante şi le traduc în sunete, pentru ureche, adică având frecvenţă între 16 şi 20.000 de hertzi – oscilaţii pe secundă). Am simţit nevoia să vă fac această mică lecţie pentru că razele X s-au dovedit o găselniţă extraordinară, care au făcut din *Chandra* o mare vedetă. Căci rotindu-ne în jurul Terrei în revoluţii de 2,6 zile, pe o orbită eliptică, destul de departe de planeta constructorilor ei – face cam o treime din drumul Pământ-Lună! – şi înarmată fiind cu un sistem de oglinzi ultraperformante şi un spectrometru de înaltă rezoluţie, *Chandra* vede enorm... şi ne face pe noi să simţim monstruos, cum ar spune nenea Iancu, cât de mare este Universul care ne înconjoară.

Iată câteva dintre „faptele de arme" ale cititorului în stele *Chandra:* o cercetare amănunţită a suprafeţei vecinei noastre, Venus, despre care nu mai aveam ştiri, de aproape două decenii; clarificarea „concubinajului" dintre Sirius A şi Sirius B, stea dublă, aflată la 8,6 ani-lumină de noi; pe post de „paparazzo", a prins colapsarea stelei RXJ 1856, 5-3754, întâmplată la 400 ani-lumină de Pământ, deci acum 400 de ani; ne-a adus fotografii (computerele transformă, pentru ochiul uman, imaginile X în imagini *rogvaiv)* absolut uluitoare din centrul galaxiei Calea Laptelui, aflat la 25.000 ani-lumină de Pământ şi indicându-ne – descoperire extraordinară! – că în miezul galaxiei se găseşte o super black hole, o monstruoasă gaură neagră, de milioane de ori mai masivă decât Soarele; găseşte rămăşiţele supernovei N 132D, la 160.000 ani-lumină, inducându-ne ideea că din prăbuşirea spre sine a unui asemenea gigant se poate naşte o gaură neagră; „vizitează" galaxia Cygnus A – de fapt, vede un strop din istoria ei, de acum 750 milioane ani; se „înalţă pe vârfuri" – dacă putem spune aşa ceva despre o staţie orbitală – şi aruncă priviri tocmai dincolo de orizontul a 12 miliarde ani-lumină, adică priveşte Cosmosul în copilăria lui, şi îl găseşte încărcat de quasari şi nuclee de galaxii energizate de stranii black holes ale începutului de lumi, cu mult înainte ca materia să înceapă a se vaporiza, transformându-se în galaxii, stele şi planete – pe care să apară, iată, viaţa, să evolueze până la raţiune, construindu-se astfel maşinăriile prin care Cosmosul se percepe pe sine.

Superbă unealtă, *Chandra,* păcat că şi-a pierdut, de curând, „frăţiorul", pe *Compton Gamma Ray Observatory* (urcat pe cer, *CGRO* s-a dovedit născut mort, urmare a unei erori tehnice dar, sigur, ajutat, în viitorul apropiat de ceea ce va fi *Space Infrared Telescope Facility* (cititor al radiaţiilor infraroşii) – iată turnul de cercetăşie al lui Sapiens sapiens, sumeţit în afara Pământului.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

SCARLATINA

În ultimele decenii, de când îmbolnăvirea de scarlatină se tratează cu penicilină, boala a devenit frecvent benignă. O scarlatină cu simptome şi manifestări atenuate rămâne totuşi mai de temut decât atunci când trece neobservată.

Cauzată de un anumit tip de streptococ, virusul declanşator produce o erupţie cutanată tipică, dar care afectează şi alte organe ale persoanei bolnave. În primele 3-4 luni de viaţă, sugarul este imun prin anticorpii transmişi de mamă, mai ales dacă aceasta a avut, la rândul ei, scarlatină. Boala începe brusc, cu febră mare, 38-39ºC, copilul are dureri în gât, ganglionii din zona respectivă sunt inflamaţi. Copilul bolnav suferă de aşa-numita anghină roşie, când partea de sus a palatinului, văzută prin gura larg deschisă, pare semănată cu punctişoare uşor roşietice.

Obosit, mofturos şi plângăcios, copilul contaminat cu scarlatină (care durează 2-7 zile până la erupţie) va traversa şi primele simptôme. Corpul lui se va acoperi rapid cu mici băşicuţe, declarate în zona pliurilor, a spatelui, a pieptului, pe mânuţe, pe palme şi chiar pe tălpile picioarelor. Este o erupţie care poate dura doar câteva ore şi care poate trece uneori neobservată.

Şi totuşi, din ziua a 8-a după contaminare apare descuamarea zonelor afectate. Un fel de tărâţă „curge" de pe trupşorul bolnav de scarlatină.

Semnalul suprem al bolii este colorarea limbii. La început, aceasta este acoperită de un strat aparent albicios, înconjurată de maginile de culoare roşu-aprins şi strălucitoare. În a 6-a zi, după ce băşicuţele de pe corp au dispărut, limba bolnavului este roşie precum căpşunile coapte, apoi devine netedă, după care îşi reia aspectul normal.

În plus, destul de frecvent, în săptămâna a doua, pielea se descuamează fin, (mai mare la niveul palmelor şi al tălpilor) şi, sub tratament, febra dispare. Drept complicaţii posibile ale scarlatinei se enumeră: otita, miocardita, nefrita şi, uneori, pătrunderea puroiului de la nodulii tumefiaţi în circulaţia sangvină.

Tratamentul făcut sub observarea directă de către medic elimină riscurile majore, dar bolnavul trebuie să stea obligatoriu în pat, câtă vreme febra persistă. Dieta va fi în general lichidă: supe, compoturi puţin îndulcite, sucuri din fructe acrişoare, infuzii din plante medicinale.

Când descuamarea se încheie, copilul bolnav este adus acasă, dacă a fost internat, în cameră bine igienizată, îmbrăcat în lenjerie foarte curată şi având în acelaşi timp toate jucăriile, tacâmurile şi obiectele de uz personal dezinfectate. Dacă scarlatina evoluează fără complicaţii, după 5-10 zile, fostul bolnav poate reveni la grădiniţă ori la şcoală.

În toate cazurile se prescrie săptămânal realizarea unui examen de urină, pentru că sunt posibile şi unele complicaţii tardive.

Dr. VALERIU MANTA

INDISCREŢII

Blonda lui Leonardo DiCaprio

Eroul din „Gangs of New York" nu pare a fi un statornic în ale iubirii. Cea mai recentă cucerire, Sara Foster, o frumoasă blondă de 22 ani, manechin şi actriţă, era, până de curând, o celibatară convinsă. Numai că, indiscreţii i-au văzut împreună prea des, în ultimul timp, luând masa la restaurante din New York. Ba au fost împreună şi la un concert, la Los Angeles.

În pijama, pe străzile din Malibu

Se spune că adesea starurile au idei trăznite. În această sferă se poate încadra ideea lui Bruce Willis de a se plimba prin Malibu cu fetiţele sale, Tallulah (8 ani) şi Scout (11 ani) în pijama. Ţinându-l strâns de braţele musculoase pe curajosul lor tată, fetiţele se simt în siguranţă. Şi atunci, de ce să se mai îmbrace?!

Cum îl va chema?

Claudia Schiffer este proaspătă mămică. Joia trecută ea a născut un băieţel sănătos, de 3,170 kg. (În ultimele luni de sarcină, un ghinion a făcut să-şi fracturеze un picior. Pruncul nu a avut de suferit, dar pentru a se elimina orice traumă la naştere, s-a optat pentru operaţia cezariană.) Frumoasa mămică şi micuţul se simt excelent, iar tăticul, producătorul britanic Matthew Vaughn, care a asistat la naşterea fiului său, „este în al nouălea cer". Acum, marea dilemă a fericitului cuplu este legată de alegerea numelui micuţului.

CROMOTERAPIA, în actualitate

Terapia ce foloseşte efectul culorilor, cromoterapia, nu este o descoperire modernă. Încă din antichitate culorile erau considerate şi folosite drept remediu în diverse boli. Cercetările ştiinţifice vizând acţiunea lor tămăduitoare, iniţiate în Europa abia la mijlocul sec. al XIX-lea, au confirmat intuiţia anticilor în această privinţă. Cu toate acestea, cromoterapia a devenit metodă de profilaxie şi tratament abia în ultimele două decenii. Astfel, specialiştii au stabilit corelaţii surprinzătoare între grupa sangvină şi culorile benefice fiecăruia. Se consideră că persoanelor cu grupa sangvină ***0I*** le sunt benefice culorile *roşu, portocaliu* şi cele din gama *purpuriu.* Celor cu ***AII*** şi ***ABIV*** le sunt favorabile *verdele închis* şi *albastrul deschis.* În schimb, persoanelor cu grupa sangvină ***BIII,*** *roşul* şi *portocaliul* le tonifică organismul, iar *albastrul* şi *verdele* le calmează, le reglează somnul şi digestia, favorizând eliminarea toxinelor. Indiferent de grupa sangvină, roşul întăreşte sistemul imunitar, reglează circulaţia şi activitatea cardiacă. De asemenea, dezvoltă memoria, răbdarea, înlătură depresia şi măreşte rezistenţa la efort. Din aceste considerente, persoanele cu imunitate scăzută ar trebui să includă în obiectele de vestimentaţie sau între accesorii unele de culoare roşie.

Portocaliul are un efect de întinerire asupra organismului, împrospătează tenul şi contribuie la dezvoltarea masei musculare.

Galbenul contribuie la eliminarea toxinelor din organism şi stimulează pofta de mâncare. Elimină riscul insomniei. În cazul copiilor, un tricou galben, purtat, de exemplu la o serbare, înlătură tracul, iar o farfurie galbenă stimulează pofta de mâncare.

Verdele este considerată cea mai armonioasă dintre culori, înlesneşte schimburile celulare, ameliorează durerile şi grăbeşte vindecarea. De asemenea, verdele reglează activitatea cardiacă, normalizează tensiunea arterială, fiind simultan şi un remediu excelent al durerilor coloanei vertebrale, al durerilor de cap sau al artritei.

Albastrul deschis este eficient în tratarea afecţiunilor gâtului şi corzilor vocale. Se recomandă şi în reumatism, stări de vertij, stres, insomnii. Foarte interesant, perceperea acestei culori scade pofta de mâncare, fiind ideală pentru cei care încep o cură de slăbit.

Albastrul intens calmează durerile, fiind eficient şi în stările febrile, în afecţiunile pulmonare, în bronşite. Surprinzător, este o culoare benefică celor ce vor să scape de dependenţa de alcool şi tutun.

Violetul stimulează circulaţia sangvină la nivelul creierului şi este eficient în nevralgii. Înviorează ochii obosiţi şi ameliorează nevrozele.

Rozul îi avantajează pe cei care lucrează mult şi se odihnesc puţin. Este culoarea care elimină tensiunile fizice şi psihice şi asigură un somn sănătos.

Gastronomice

Alte reţete din inepuizabila „carte de bucate" a doamnei Chereji Clara, din Vişeul de Sus:

CIORBĂ DE OASE GARF

700 g oase garf, 80 g morcovi, 80 g ţelină, sare, 80 g gulii, 1 ceapă, 1 căţel de usturoi, 1 linguriţă boia, 1 linguriţă şofran, 1 linguriţă piper boabe, 1 legătură frunze de pătrunjel, 1 legătură frunze de ţelină, 3-4 boabe de enibahar, 1 ou, 100 g făină.

Se spală oasele şi se pun la fiert în 2 l apă rece. După ce dă în clocot se îndepărtează spuma formată, se adaugă puţină sare şi se fierb 15 minute la flacără mică. Se introduce ceapa curăţată, usturoiul, apoi se condimentează cu piper, enibahar, boia dulce. După 30 minute se adaugă zarzavatul curăţat, frunzele de pătrunjel şi de ţelină, apoi se lasă la fiert până ce se frăgezeşte carnea. Între timp din făină, ou şi puţină sare se face un aluat solid, care se lasă 10 minute în dospire. Apoi se răzuieşte pe răzătoarea mare, după care se mai lasă 10 minute la uscat. Supa se strecoară uşor printr-un tifon, se fierbe din nou, se adaugă aluatul ras şi se fierbe. Coasta se despică. Se serveşte fierbinte. Oasele cărnoase se servesc cu castraveţi muraţi.

RULADA PRINŢESEI

700 g ciolan (de porc), 300 g piept de curcan, 100 g stafide, 80 g caise uscate, 80 g prune uscate, 2 linguriţe de gelatină, 2 ouă, sare, 1 linguriţă de roiniţă, 1,5 linguriţe piper alb, 1 lingură ulei.

Se toacă carnea şi piperul, apoi se adaugă ouăle, stafidele, caisele şi prunele uscate tăiate cubuleţe, se presară cu gelatina, se adaugă sare, piper alb, se condimentează cu roiniţă, apoi se omogenizează bine. Se unge cu ulei o tavă lungă, se căptuşeşte cu folie de aluminiu, apoi se toarnă masa omogenă de carne. Se acoperă cu marginile alufoliei, apoi se introduce în cuptor circa 50 minute. Când carnea s-a frăgezit, se scoate din cuptor, se lasă să se răcească, apoi se introduce (împreună cu tava) în frigider. Se taie în felii înainte de servire. Se serveşte cu salată franţuzească.

RULADĂ DE ŞUNCĂ CU BANANE

400 g orez, 250 ml zeamă de oase, 1 lingură de curry, 50 g stafide, 200 ml suc de portocale, 2 banane, sare, 1 lingură de unt, 1 lingură de pătrunjel verde, 1/2 linguriţă de piper alb, 4 felii subţiri de şuncă fiartă.

Se prepară zeama de oase, se adaugă orezul călit, sarea, curry şi se fierbe la foc mic timp de 25 minute. Stafidele spălate se pun în zeama de portocale, în care se fierb timp de 4 minute. Se decojesc bananele, se taie în două felii lungi şi se prăjesc în untul încins în prealabil, se înfăşoară în felii de şuncă, marginile acestora se prind cu scobitori, se reaşează în tigaie şi se prăjesc la foc mic 5 minute. Sucul de portocale şi stafidele se adaugă la orezul fiert, se adaugă sare şi piper alb, se pun deasupra ruladele. Se serveşte presărat cu pătrunjel verde.

DIN VARZĂ

8 frunze mari de varză, 500 ml zeamă de oase, 40 g unt, 1 vârf de cuţit de nucşoară, 3 linguriţe de amidon, 2 ouă, 3 chifle, sare, 300 g carne tocată, coajă răzuită a 1/4 lămâie.

Se scoate cotorul tare din fiecare frunză de varză. Frunzele se opăresc în apă fierbinte sărată. Chiflele înmuiate în apă rece se strecoară şi se adaugă la carne. Se mai pun untul, ouăle şi se condimentează cu sare şi nucşoară. Se omogenizează bine, apoi fiecare frunză se umple cu această compoziţie. Se închide bine la margini. Untul rămas se încinge într-o oală în care se introduce varza umplută, se adaugă zeama de oase şi se fierbe 40 minute. Când sarmalele s-au fiert, se scot şi se pun deoparte. Zeama se îngroaşă cu amidon. Se condimentează cu sare şi nucşoară, apoi se adaugă la varză înainte de servire. Se serveşte cald.

Dosarele frumuseţii

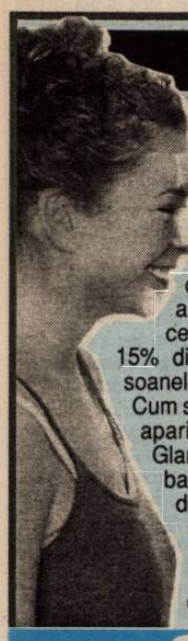

RĂZBOI ACNEEI

Acneea supără aproximativ 80% dintre adolescente (şi adolescenţi) şi 15% dintre persoanele adulte. Cum se explică apariţia ei? Glandele sebacee produc sebum, un corp gras care împiedică pielea să se deshidrateze. În anumite perioade ale vieţii glandele secretă prea mult sebum, canalele care permit evacuarea se obstrucţionează, pielea devine mai grasă şi apar coşurile şi punctele negre.

Cum tratăm acest inconvenient la 15 ani? La adolescenţă trebuie acordată atenţie specială curăţirii pielii. Dimineaţa şi seara curăţaţi obrazul cu geluri speciale sau cu loţiuni astringente. O dată pe săptămână efectuaţi un gomaj cu o cremă exfoliantă ce are în compoziţie acizi de fructe şi zinc.

Spre 30 de ani devine importantă hidratarea pielii şi, în consecinţă, lupta împotriva excesului de sebum se va duce cu ajutorul unor creme potrivite.

În cazul unei acnee severe sau persistente, se impune o vizită la un cabinet de cosmetică şi, eventual, un control medical la dermatolog.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 6
Valabil până pe data de: 13 FEBRUARIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

ALIMENTELE care vindecă 3

Prin bogăţia sa în polifenoli – substanţe care luptă împotriva alterării celulelor, relaxând arterele – ***vinul roşu*** este un excelent protector cardio-vascular. Are capacitatea de a lupta împotriva infarcturilor, arteritei, sau accidentelor cerebrale. „Aşa cum a fost demonstrat în Statele Unite, un pahar de vin roşu la masă diminuează de patru ori riscul maladiei Alzheimer şi al demenţei senile", afirmă dr. J. M. Boure. Cu un astfel de consum, moderat, există şanse reale de a conserva mai bine şi performanţele intelectuale, au demonstrat cercetătorii americani. Atenţie, însă! Supradoza nu este mai eficientă, ci devine periculoasă pentru ficat, creşte riscul de cancer, demenţă etc. De notat, vinul alb nu are aceleaşi valenţe cu cel roşu.

Un alt protector cardio-vascular este şi ***usturoiul.*** De ce? Mister... Dar efectul protector cardio-vascular este cert. Usturoiul diminuează colesterolul, acţionând asupra fluidizării sangvine. Mai mult, s-a demonstrat că marii consumatori de ceapă şi usturoi prezintă un risc al cancerului de colon mult diminuat. Un alt anticancerigen puternic este ***brocoli.*** Fără să se ştie exact care dintre componenţii săi (beta-caroten, seleniu) acţionează împotriva creşterii tumorilor canceroase, studiile au demonstrat o netă corelaţie între consumul de brocoli şi diminuarea cancerului de colon sau de sân. Aceeaşi corelaţie, dar în mai mică proporţie, s-a identificat şi în privinţa cancerului de plămân sau stomac. Consumul recomandat este de aproximativ 200-300 g pe săptămână, în trei „prize".

Şi ***iaurtul*** diminuează producerea de substanţe cancerigene, stimulând apărarea imunitară la nivelul colonului, putând astfel proteja împotriva cancerului.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Remedii naturale

HREAN CONTRA ARTROZEI

Cataplasmele cu hrean sunt folosite „de când lumea" pentru calmarea durerilor şi anchilozelor provocate de artroză şi sciatică.

Se fierbe în apă (2-3 căni) un pumn de tărâţe de grâu (sau mălai), până când, prin evaporarea apei, în vas se formează un fel de piure gros, fără zeamă. Separat, se rad câteva rădăcini de hrean care se încorporează în terciul fierbinte, după ce vasul a fost luat de pe foc. Compoziţia se toarnă pe un prosop gros (preferabil de in) şi, după ce se mai răceşte, cât să suporte pielea, se pune pe locul dureros.

Hreanul poate să provoace arsuri, de aceea între prosop şi piele e de preferat să se mai pună un alt prosop mai subţire (sau o cârpă), care atunci când se umezeşte sau când pielea începe să usture, să fie schimbat. Acelaşi terci se poate reîncălzi pentru a-l aplica de două-trei ori pe zi. În nici un caz nu se pun cataplasme care să fie lăsate pe tot parcursul nopţii, pentru că pot provoca arsuri. Tratamentul se face două-trei zile, timp în care bolnavul trebuie să stea în pat, la căldură.

CEAI DE GHIMPE PENTRU PROSTATĂ

Cura de ceai de ghimpe este de un an, dar efectele binefăcătoare încep să se vadă cu mult înainte de acest termen.

Primele şase luni, se beau două căni de ceai pe zi, una dimineaţa, una seara, cu o jumătate de oră înainte de masă. Se prepară astfel: o linguriţă de plantă bine mărunţită se fierbe un sfert de oră la foc mic într-o cană de 200 ml de apă. Apoi, se lasă încă un sfert de oră să se răcească. Următoarele şase luni, ceaiul preparat în acelaşi mod se bea numai dimineaţa. În toată această perioadă a curei sunt interzise: alcoolul, mâncarea sărată, ardeiată sau piperată, precum şi acriturile.

HRANA
la vârsta a III-a

Se spune că otrava cea mai perfidă din lume este mâncarea, de fapt alimentaţia nesăbuită, iraţională. „Descoperirea" nu e nouă, încă din antichitate se considera că, în privinţa sănătăţii, sursa tuturor relelor este modul în care omul se hrăneşte. Azi, ideea e confirmată de mii de cercetări care ajung la concluzia că indiferent de vârstă trebuie să ştii să te alimentezi, pe de-o parte ca să nu te îmbolnăveşti, iar pe de altă parte ca să nu-ţi agravezi bolile cronice degenerative, apărute în decursul anilor.

La persoanele în vârstă (65-70 de ani), aportul caloric zilnic al unei alimentaţii corecte este de maximum 2000-2200 de calorii pentru bărbaţi şi de 1800-2000 pentru femei. Aceste valori pot varia în funcţie de starea de sănătate, modul de viaţă al fiecăruia şi efortul fizic pe care îl depune.

◆ Glucidele (pâine, făinoase, dulciuri) nu trebuie să depăşească 400 grame, ele reprezentând 50% din valoarea total calorică alimentară. Asta înseamnă că omul în vârstă trebuie să consume cât mai puţine zaharuri rafinate, produse industriale, să excludă din hrana zilnică pâinea albă în favoarea pâinii integrale sau intermediare. Nevoia de glucide poate fi şi trebuie acoperită aproape în întregime din fructe, leguminoase şi cereale.

◆ Nevoia de proteine (carne, ouă...) este de 1-1,5 grame pe kilogram/corp, din care numai 50% să fie de proveniență animală.

◆ Cantitatea de lipide (grăsimi) zilnică trebuie redusă la minimum, în special cele de origine animală.

◆ Este obligatoriu ca alimentele să fie proaspete sau conservate în condiţii optime.

◆ Meniurile potrivite vârstei trebuie să se bazeze în general pe preparate obţinute prin fierbere, evitându-se sosurile cu rântaş, condimentele iritante, prăjelile la tigaie.

◆ Foarte important este ca sarea de bucătărie să nu depăşească o linguriţă pe zi la vârstnicul sănătos. În cazul celor cu probleme de sănătate, în funcţie de recomandările din cadrul bolii, e posibil să fie necesar ca sarea să fie mult scăzută sau suprimată în totalitate.

◆ Sunt de evitat băuturile alcoolice tari.

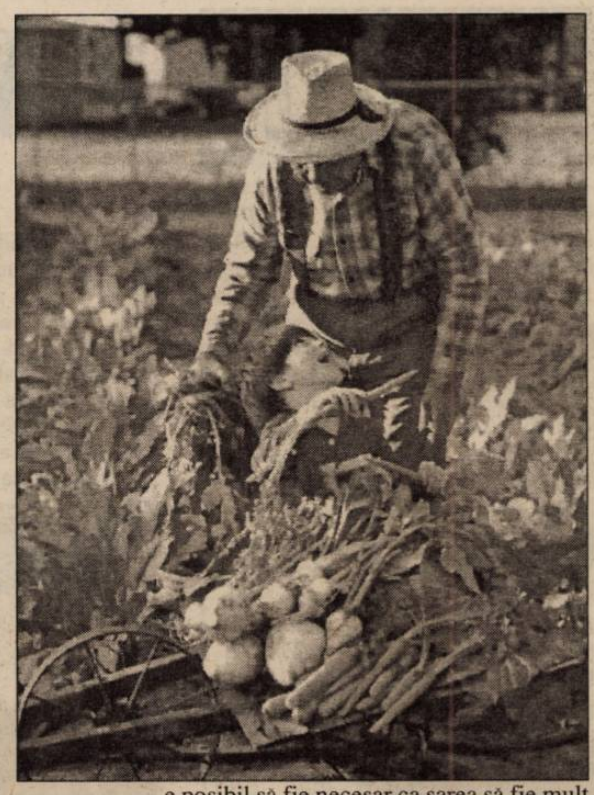

COMPRIMATE

Cercetătorii englezi au descoperit în boabele de cacao o substanţă mai eficientă în calmarea tusei decât codeina, unul dintre cele mai cunoscute remedii.

Un sondaj realizat de institutul american Pew Research Centre din Washington în rândul a 38.000 de persoane din 44 de ţări pe tema fericirii şi încrederii într-un viitor mai bun a scos la iveală un fapt surprinzător: cei mai fericiţi şi optimişti sunt vietnamezii. 69% dintre ei au declarat că sunt foarte mulţumiţi de starea naţiunii lor.

Un studiu american confirmă încă o dată pericolul consumului de alcool în timpul sarcinii; acesta are consecinţe cerebrale grave asupra copilului. Consumul a 21 de pahare de băuturi alcoolice pe săptămână (3 pe zi în medie) duce la aşa-numita alcoolizare fetală. Specialiştii recomandă „consumul zero" în timpul sarcinii.

Bebeluşii au un sistem de recunoaştere mai evoluat decât al adulţilor. De exemplu, un bebeluş de şase luni poate deosebi chipurile a două maimuţe, o capacitate care se pierde după vârsta de nouă luni din cauza evoluţiei creierului care dă prioritate aptitudinilor utile.

Consumul excesiv de grăsimi favorizează apariţia cancerului de colon. Statisticile arată că frecvenţa acestei boli este mult mai mare în Statele Unite unde regimurile alimentare grase sunt obişnuite, în comparaţie cu Japonia, unde se consumă puţine grăsimi iar cancerul de colon este aproape inexistent. Vitamina D ajută organismul uman să asimileze grăsimile, fapt care contribuie la reducerea riscului de apariţie a cancerului de colon.

TROMBOFLEBITA NU SE DUCE PE PICIOARE!

Tromboflebita este maladia care se datorează formării unui cheag de sânge în interiorul unei vene, ceea ce produce blocarea circulaţiei normale a sângelui, precum şi inflamarea zonei din jur. Cel mai adesea, tromboflebita se instalează la nivelul gambelor, de unde se poate extinde la coapsă, afectând astfel întreg membrul inferior. Bolnavul simte o durere permanentă, nu neapărat foarte puternică, o greutate în piciorul afectat, care face dificil mersul. Concomitent, glezna se umflă, edemul urcă progresiv, cuprinzând treptat toată gamba, uneori trecând şi peste genunchi.

Pericolul major al tromboflebitei este desprinderea unei părţi din cheagul de sânge format în interiorul venei şi transportarea acestuia de către cursul sangvin către plămâni, unde astupă inevitabil o arteră pulmonară, producând embolie pulmonară – situaţie extrem de periculoasă, uneori cu final tragic. Pacientul simte un junghi în regiunea toracică, tuşeşte şi respiră greu.

Cauzele tromboflebitei sunt multiple: sedentarismul, care încetineşte mult circulaţia sângelui, obezitatea, repausul prelungit la pat impus de o serie de boli, alte suferinţe care favorizează coagularea sângelui. S-a constatat că şi unele femei care folosesc anumite tipuri de anticoncepţionale (nepotrivite cu starea lor de sănătate şi cu particularităţile organismului) sunt predispuse la tromboflebită.

Tromboflebita este o afecţiune care nu poate fi neglijată, chiar dacă bolnavului i se pare că se poate obişnui cu situaţia şi că... poate duce boala pe picioare. De la bun început, investigaţiile în vederea elucidării cauzelor care au declanşat boala şi tratamentul corespunzător sunt absolut necesare. Nefiind o boală infecţioasă, antibioticele sunt inutile. Tratamentul de bază se face cu heparină, un anticoagulant foarte puternic. Un remarcabil succes al industriei farmaceutice şi al medicinii moderne este crearea şi folosirea medicamentelor fibrinolitice, cu rolul de a topi cheagul de sânge, restabilind circulaţia prin vasul de sânge respectiv. Aplicate de la începutul bolii, aceste medicamente fac adevărate minuni.

În medicina tradiţională, împotriva acestei boli se foloseau, cu rezultate bune, lipitori. Lipitorile sunt încă folosite în unele regiuni de pe vastul teritoriu al Rusiei, precum şi în China sau în alte ţări.

De reţinut este şi faptul că tromboflebita lasă sechele şi are tendinţa de a recidiva, ca să nu mai vorbim de faptul că este un pericol major pentru viaţă.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Dinescu M. din Buzău. Sindromul colonului iritabil, cunoscut şi sub numele de „intestin spastic" sau „colon spastic", este o problemă medicală curentă, cu pondere în rândul femeilor, adolescenţilor şi copiilor. Simptomele pot include dureri abdominale, constipaţie sau diaree, balonare, eliminarea de gaze. Colonul iritabil se tratează de către medic, dar ceea ce ţine de dv. pentru ameliorare se bazează pe dietă şi măsuri ce ţin de stilul de viaţă. Fiţi atent la ceea ce mâncaţi, evitaţi iritanţii cum ar fi: tutunul, alcoolul, alimentele picante, băuturile gazoase, sucurile concentrate de fructe, zarzavaturile şi fructele crude, alimentele grase, îndulcitorii fără zahăr sau cei care conţin sorbitol sau manitol. Beţi cantităţi mari de lichide – cel puţin doi litri pe zi. Folosiţi suplimente de fibre (sub forma produselor care se comercializează în farmacii), pentru a ameliora fie constipaţia, fie diareea. Dacă aceste măsuri nu vă ajută, apelaţi la un consult medical, pentru a vi se recomanda reţete mai complexe, menite să vă amelioreze spasmele musculare. Dacă problemele de stres şi sistem nervos joacă la rândul lor un rol important în simptomatologie, tratamentul specializat în acest sens vă poate fi de asemenea de mare folos. Trebuie să luaţi în calcul şi varianta potrivit căreia sindromul colonului iritabil poate să ascundă afecţiuni mai grave (probleme ale vezicii biliare, ulcere, cancer).

Colon iritabil

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

MUNCA
un drog al secolului XXI

Psihologii şi sociologii au constatat că la începutul acestui secol pe lista drogurilor periculoase pentru sănătatea omului se prefigurează un nou candidat: dependenţa de muncă. Tot mai mulţi indivizi, îndeosebi din ţările dezvoltate, muncesc mai mult de 50 de ore pe săptămână. Sunt aşa-numiţii dependenţi de muncă, fapt care le creează mari probleme sociale. Aproape că nu mai au viaţă personală, înstrăinându-se treptat de familie şi de prieteni. Graniţa dintre plăcerea de a munci (normală!) şi dependenţă (periculoasă!) este foarte subţire. Persoana obsedată de munca sa nu se mai gândeşte la nimic altceva, ceea ce produce un dezechilibru între viaţa profesională şi cea personală. Obsesia faţă de muncă, spun psihologii, este generată de trei mecanisme:

❶ individul are o imagine foarte fragilă faţă de propria persoană, lipsit fiind de încrederea în sine; ❷ supraestimarea concepţiei din societatea actuală, care consideră că valoarea individului este în strânsă legătură cu activitatea sa profesională; ❸ patronii pretind tot mai mult de la angajaţii lor.

Formele de dependenţă de muncă întâlnite cel mai frecvent sunt:

Persoana care vrea atât de mult să facă totul bine, încât îşi epuizează toate forţele, fără să obţină însă rezultate pe măsura eforturilor. Este forma cea mai gravă de dependenţă, deoarece individul se înscrie într-o cursă fără sfârşit, dar ineficientă. În plan psihologic, insatisfacţia, frustrarea atinge cote maxime.

Perfecţionistul, cel care încearcă să atingă un ideal, o ţintă pe care de regulă o fixează prea sus. Acesta îşi consacră majoritatea timpului şi energiei în realizarea propriilor ambiţii, din ce în ce mai înalte. În cele din urmă se epuizează şi cade într-o stare de apatie, de blazare şi indiferenţă faţă de propriile realizări „pe bandă rulantă".

Carieristul sau persoana care este motivată în dependenţa faţă de muncă de un obiectiv precis. În caz de eşec, nu dramatizează foarte mult situaţia, se mulţumeşte să schimbe locul de muncă şi să meargă mai departe în acelaşi ritm.

Cercetează-ţi mai bine sufletul!

– „Am renunţat la o petrecere preferând să rămân singură, acasă, şi mă gândeam: oare câţi oameni or mai fi singuri, aşa, ca mine. Nu mi-a părut rău, pentru că decât să mă cert cu prietenul meu, mai bine să fiu singură, dar liniştită. De anul trecut mi-am propus asta. Dar mă gândeam la ceilalţi care poate nu erau la fel de împăcaţi ca mine"...

– Dragă M.A. cred că tu ne-ai scris nu numai pentru ceilalţi, ci şi pentru tine. Ce le-ai dorit lor, îţi doresc şi ţie. Chiar dacă vrei să pari detaşată şi împăcată cu viaţa ta. Nu ai fost fericită că ai preferat să rămâi singură acasă. Poate liniştită, dar fericită în nici un caz. Ai făcut un târg cu tine însăţi. Să renunţi la fericirea alături de cineva, pentru a avea, în schimb, siguranţa că nu vei mai suferi, nu vei mai fi respinsă, nu te vei mai simţi neglijată de cel de lângă tine. Dar, oare, asta e o soluţie? Este pentru tine? Prin scrisoarea pe care ne-ai trimis-o, încerci să stabileşti o legătură cu oamenii, cu altcineva la fel de singur ca şi tine, pe care spui că ai vrea să-l convingi că singurătatea e o variantă rezonabilă, preferabilă suferinţei în doi. Eu cred că, de fapt, tu ai vrea să fii convinsă de celălalt că nu e obligatoriu să suferi din dragoste, că e mai bine să-ţi împarţi viaţa cu cineva, dacă ştii pe cine să alegi. Şi cine ar putea să te înţeleagă mai bine decât cineva care a trecut prin aceeaşi experienţă ca şi tine? În plus, o relaţie intermediată de o foaie hârtie – de scrisoare, de revistă, e mai „sigură", te simţi mai la adăpost, poţi „să te mişti" mai în libertate, fără teamă. Pe urmă, vei vedea dacă vei vrea să te apropii mai mult şi în viaţa reală.

În general se spune că, cu cât negi mai tare un lucru, cu atât el s-ar putea să fie adevărat. Pui atât de mult accent pe împăcarea ta cu situaţia de acum, că mă faci să mă întreb de ce ţi-e mai mult frică: de un nou eşec sau de singurătate. Mă tem că tu vrei să te convingi singură că eşti fericită aşa, când, de fapt, nimic nu e mai departe de adevăr. Fii sinceră cu tine însăţi! Frica e un sentiment firesc, omenesc, pe care îl încercăm toţi, de nenumărate ori în viaţă. Şi foarte mulţi dintre noi ne temem să nu fim respinşi, să nu fim abandonaţi de fiinţa iubită. Dar dacă nu avem curajul să mergem mai departe, vom fi oare mai împliniţi? Eu cred că nu. Pentru fiecare există cineva pe lumea asta, cu care să-şi împartă bucuriile şi necazurile. Uneori e mai aproape, alteori e mai departe. Dar dacă noi nu mai căutăm, rămânem şi noi singuri, dar şi cel pe care ar trebui să-l întâlnim. Cum e mai bine? Eu cred că dacă îţi cercetezi mai bine sufletul, vei găsi răspunsul la întrebare. Mai e nevoie, apoi, doar de puţin curaj!

MIHAELA DOROBANŢU

Isteţime surprinzătoare

Oceanologii de la Marele Acvariu din Los Angeles doreau doar să studieze reacţia unor caracatiţe în prezenţa unor obiecte de diferite culori, ştiindu-se că aceste cefalopode nu reacţionează cromatic, ci numai după strălucirea diferită a prăzii. Într-un acvariu vecin, testul era urmărit de alte caracatiţe (Octopus vulgaris, ale căror braţe pot atinge şi 10 metri). Atunci când vreuna din octopodele testate se apropia, totuşi, de bilele colorate, era răsplătită cu hrană autentică. Surpriza a venit atunci când suratele martore au fost la rându-le studiate. Ele nu au mai avut nici o reţinere, ci s-au năpustit asupra falsei prăzi, ştiind că va urma recompensa. Practic, cercetătorii instalaseră un reflex de tip Pavlovian numai prin urmărirea experimentului; isteţele caracatiţe-martor învăţaseră lecţia fără să fie supuse nici unei păcăleli din partea oceanologilor... Acest „coeficient de inteligenţă" atât de ridicat este unic în lumea vietăţilor marine, depăşindu-l (la scara evoluţiei necuvântătoarelor) pe cel al şoriceilor care se orientează în labirint pentru a găsi calea cea mai scurtă spre hrană.

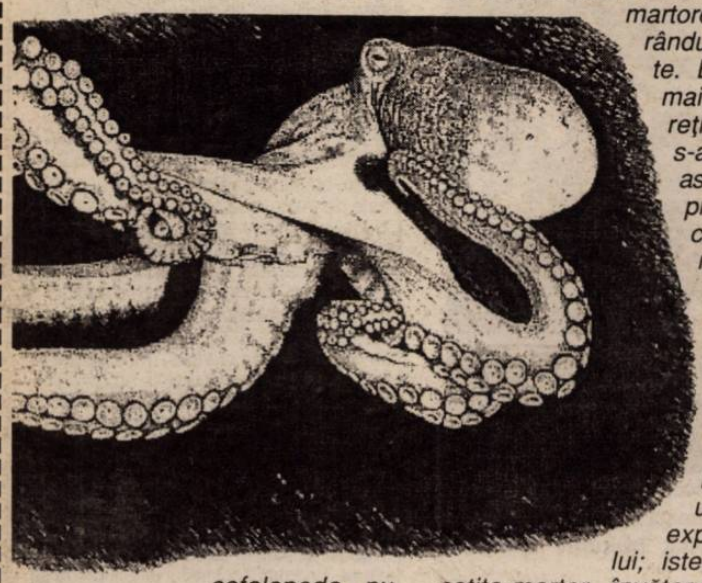

MARELE ZID CHINEZESC, vedere din Cosmos

Considerat una dintre marile minuni ale lumii şi o comoară a patrimoniului universal, Marele zid chinezesc reprezintă cea mai mare construcţie destinată a fi o structură defensivă la graniţa unui stat. De-a lungul frontierei de nord a Chinei, giganticul „şarpe de piatră" străbate dezinvolt toate genurile de soluri, prin deşert şi vegetaţie sălbatică, de la Munţii Coreii (la est) şi până în Deşertul Gobi (la vest). Lungimea totală este de aproximativ 7.200 de kilometri, sau de două ori distanţa dintre Lisabona şi Moscova.

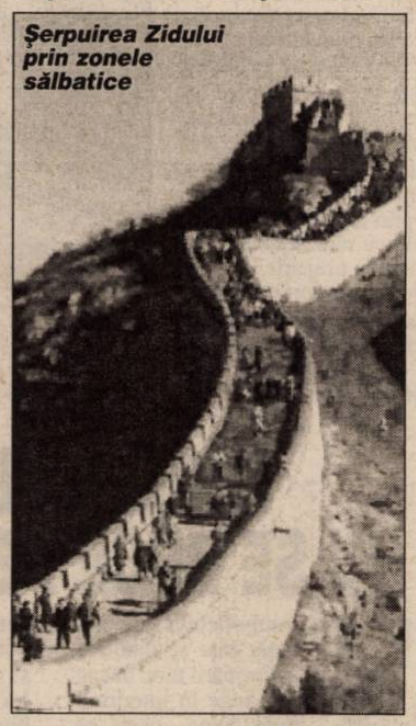

Şerpuirea Zidului prin zonele sălbatice

Durat într-o perioadă ce s-a întins pe parcursul a 14 de secole (cu intermitenţe), Zidul a început să se contureze atunci când, în secolul III î.Ch., a debutat epoca imperială a Chinei. Prima dinastie, Qin (221-206 î.Ch.), a dorit să-şi apere teritoriul de invaziile triburilor asiatice din nord, care ameninţau în permanenţă stabilitatea politică (şi aşa precară) a regatelor chineze reunite. Pentru a reuşi în tentativa realizării unei astfel de construcţii gigantice, suveranii dinastiei Qin a impus munca forţată şi reguli draconice pentru supuşii lor. Din acest motiv, această primă „dinastie a Zidului", cea mai despotică, a fost înlăturată. În acea perioadă a fost creată cea mai mare parte a „marelui şarpe". Dinastia Han a continuat lucrările de înaintare spre vest şi în acelaşi timp s-a preocupat de consolidările necesare vechiului Zid. Suveranii Han au dus o politică de deschidere a regatului lor spre alte civilizaţii.

Ultima mare dinastie care a finalizat Marele zid chinezesc a fost Ming (1368-1644), cea care a fixat capitala la Pekin. Istoricii caracterizează această perioadă prin sintagma: „o mare putere îşi închide uşile". Suveranii Ming au continuat construirea Zidului până în Deşertul Gobi şi au întărit vechile structuri. Simultan, în aceste secole a fost continuată uimitoarea dezvoltare a artelor şi culturii chineze din perioada imperială din epoca precedentă, cea a împăraţilor Song. Artele caligrafiei, a porţelanurilor şi a prelucrării pietrelor preţioase au atins sublimul. Arhitectura pagodelor şi stilurile de mobilier decorativ au căpătat o dimensiune clasică. Astfel, Marele zid chinezesc nu reprezintă numai un simbol al ingeniozităţii şi tenacităţii spiritului chinezesc, ci şi o reflectare a evoluţiei civilizaţiei acestui popor.

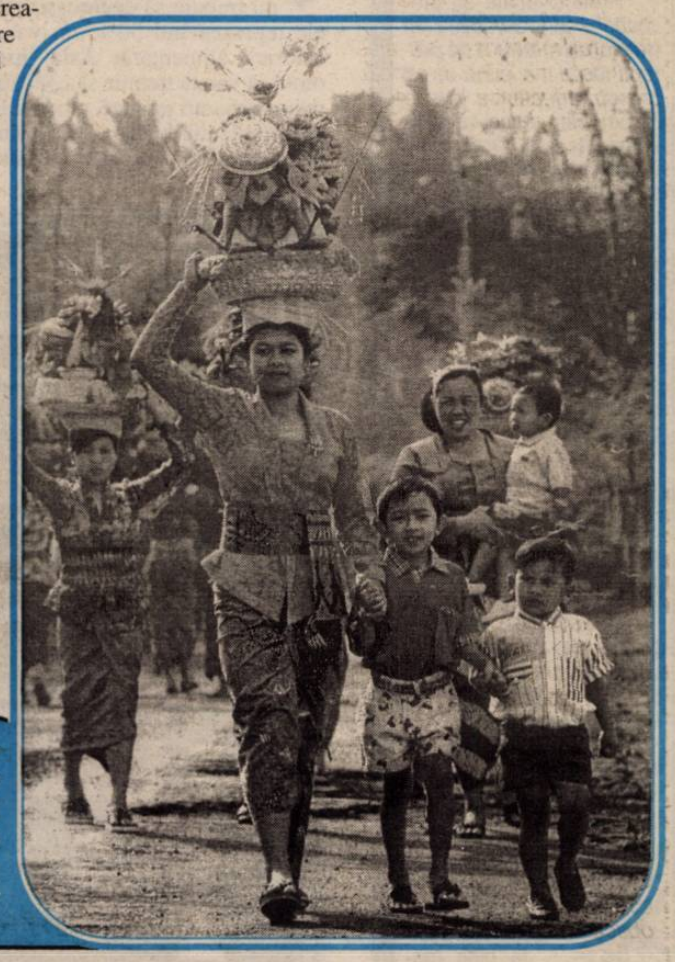

TRADIŢII

Ziua „VULCANULUI MÂNCĂCIOS"

Acum aproximativ 2500 de ani, erupţia unui puternic vulcan submarin din Pacific a dat naştere unui petic de pământ, la o distanţă de 960 de kilometri sud de Tokyo. Pe acel „timbru" de lavă vulcanică (Insula Volcano) se încumetă să locuiască astăzi o populaţie asiatică compozită (mai puţin de cinci mii de suflete), într-un decor luxuriant în care cea mai mare înălţime o are conul fostului vulcan, în fapt un simplu deal de 220 de metri înălţime. Denumirea acestei relicve geologice este Iwo Tai sau „Vulcanul mâncăcios". Tradiţia spune că atunci când a erupt, din măruntaiele pământului au ţâşnit spre cer stoluri de păsări ţinute captive de un zeu malefic, Tawkan.

Primejdia ca Tawkan să izbucnească în orice clipă, cu urmări dezastruoase pentru localnici, este „anihilată" prin jertfelele periodice de păsări care i se aduc.

În cadrul festivalului „Vulcanul mâncăcios", femeile poartă veşmintele cele mai frumoase, făcute din mătase brodată, şi poartă pe cap coşurile cu ofrande. Găinile şi curcanii fripţi tronează în mijlocul unei amenajări florale, iar defilarea se face pe sub arcade din tulpini de bambus împodobite cu ghirlande din orhidee multicolore. Se spune că numai în acest mod Iwo Tai nu se mai supără... Poate că tradiţia are un sâmbure de adevăr, căci în pofida nervozităţii distructive a Cercului de Foc al Pacificului (cea mai mare aglomerare de vulcani activi ai Terrei), pe Insula Volcano se trăieşte de secole în linişte şi pace.

ARTA FOTOGRAFICĂ

AMINTIRI FLUIDE

„Îşi aminteşte cineva de viaţa dinainte de naştere, de baletul fetusului în lichidul amniotic?", se întreabă artistul fotograf american Howard Schatz, unul dintre cei mai des prezenţi la marile expoziţii internaţionale. „Ce-ar fi dacă li s-ar oferi femeilor şansa şi răsplata de a se bucura ele însele de liniştea fluidă a „oceanului?"

„Legănând pruncul nenăscut al apei"

Principiul artei lui Schatz este aparent simplu: „Eu vreau să privesc numai ceea ce nu a mai fost privit niciodată". Imaginându-şi că s-a ascuns cu aparatul foto în mediul fluid unde omul se „lăfăie" nouă luni, maestrul îşi închipuie câteva situaţii intitulate „Amintiri fluide". Şase fotografii din această colecţie au fost incluse în prestigiosul catalog anual „Eyewitness 2002" (Martor ocular), unde au fost acceptate doar 200 de imagini selectate din peste 36.000 de propuneri ale câtorva mii de fotografi profesionişti.

„Călătorind spre abis"

„Sunt foarte supărat pe gravitaţie, mai spune artistul; aceasta împiedică femeia să-şi desfăşoare în faţa ochilor noştri supleţea şi graţia ei desăvârşite. Dacă femeile ar putea pluti pe stradă, m-aş îndrăgosti în fiecare zi... Sunt convins că, în vremuri imemoriale, mediul firesc al omului a fost apa, şi nu uscatul terestru. Tânjesc după splendoarea acelui tip de viaţă". Aceeaşi tendinţă antigravitaţională este evidentă în ciclurile dedicate baletului clasic. Încărcate de un erotism discret, compoziţiile dedicate ansamblului bărbat-femeie sugerează că tandemul nu-şi poate manifesta pe deplin tandreţea decât eliberat de constrângerile forţei care îl leagă de Pământ. Parcă oftând, nonconformistul Howard Schatz nu uită, totuşi, că suntem oameni, şi nu zei.

„Păşind pe obrazul apei"

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

◆ *... „misirul" era o monedă de aur turcească, bătută la Cairo? A circulat şi în ţările române din secolul XVIII până în prima jumătate a secolului XIX.*

◆ *...cel mai înalt vârf de munte din Australia este Kosciuszko? Are circa 2228 metri şi*

este situat în sudul Alpilor Australieni.

◆ *...în mitologia celtică irlandeză exista un zeu al mării numit Ler? Numele apare şi în folclorul românesc, mai ales în colinde, fiind însă un simplu refren interjecţional, lipsit de funcţie magică.*

◆ *...prin „silişte" se înţelegea în trecut în ţările române locul unde fusese sau era aşezat un sat. Era o denumire folosită frecvent în evul mediu.*

◆ *...bazele fotometriei au fost puse de savantul francez Pierre Bouguer (1698-1758)? A fost fizician, astronom, matematician şi hidrograf.*

◆ *...vârşa este o unealtă de pescuit având forma unui sac lung, ascuţit la capăt, cu o gură îngustată şi răsfrântă în interior ca o pâlnie? Este conceput astfel încât peştele intrat să nu mai poată ieşi.*

◆ *... „tenebroşii" constituiau un grup de pictori italieni din secolul al XVII-lea? Erau influenţaţi de pictura lui Caravaggio, cu puternice efecte de clar-obscur.*

◆ *...agava este o plantă din familia amarilidaceelor, cu frunze mari, până la doi metri,*

cu spini pe margini? Este originară din Mexic unde se cultivă ca plantă textilă, iar la noi este cunoscută drept plantă ornamentală.

◆ *...peplumul (sau peplul) era un fel de mantie antică, fără mâneci, prinsă pe umeri cu o agrafă? Era purtată de femei.*

◆ *...filologul francez Auguste Emile Picot a fost profesor de limba română la şcoala de limbi orientale din Paris? A fost membru al Academiei Române şi a publicat – printre altele – o colecţie de poezii populare româneşti, o ediţie a cronicii lui Grigore Ureche şi un studiu despre spătarul Nicolae Milescu.* (I.S.)

Știați că...

113, misiune cu ghinion pentru familia NASA

DE CE S-A DEZINTEGRAT NAVETA COLUMBIA?

(Urmare din pag. 1)

Analiza datelor va dura câteva luni sau chiar câţiva ani; cert este că, până la clarificarea cauzelor accidentului de pe 1 februarie, NASA nu va mai efectua, cu naveta spaţială, zboruri pe orbită. După accidentul din 28 ianuarie 1986, NASA şi-a întrerupt zborurile cu naveta timp de 32 de luni. Dacă aşa se va întâmpla şi acum, atunci existenţa Staţiei Spaţiale Internaţionale (SSI) este pusă sub semnul întrebării. Cu toate acestea, oficialii ruşi au anunţat că programul lor spaţial nu va suferi modificări, o nouă lansare către SSI a navei de aprovizionare *Progres* fiind aşteptată pentru zilele următoare. La bordul SSI se află, totuşi, trei cosmonauţi care în acest moment par abandonaţi. Viaţa lor, spun specialiştii, nu e în pericol, ei având provizii (aer, hrană) pentru câteva luni, dar, oricum, ei aşteptau sosirea navetei americane *Atlantis*, a cărei lansare era prevăzută pentru 1 martie.

7 zile pline de ghinion

NASA nu se află la primul eşec în care pierde cosmonauţi. Este al treilea accident de acest gen în istoria Agenţiei şi culmea coincidenţei, toate trei s-au petrecut într-o singură săptămână. Primul accident s-a înregistrat pe 27 ianuarie 1967, zi în care echipajul misiunii Apollo 1, care trebuia să ajungă pe Lună, a ars de viu la sol, pe rampa de lansare nr. 34, în timpul unor teste. Cei

Imagine radar din momentul dezintegrării navetei

trei cosmonauţi care, oficial, sunt primele victime aparţinând de familia NASA au fost Virgil „Gus" Ivan Grissom, Edward Higgins White şi Roger Bruce Chaffee.

Pe 28 ianuarie 1986 piere, într-o explozie, naveta spaţială Challenger, de data asta la lansare, după un zbor de numai 74 de secunde, şi, o dată cu ea, echipajul format din 7 cosmonauţi. Printre aceştia s-a aflat şi prima profesoară selectată să vadă Pământul din Cosmos, Sharon Christa McAuliffe, aleasă atunci dintre 11.000 de candidaţi.

Acum, pe 1 februarie, *Columbia*, prima navetă spaţială construită de NASA şi prima navetă care a fost lansată în spaţiu (pe 12 aprilie 1981), a explodat în momentul revenirii de pe orbită, la sfârşitul celei de-a 28-a misiuni a ei în spaţiu. Printre cei 7 cosmonauţi dispăruţi s-a aflat, în premieră, şi un

Fotografie pentru albumul de familie al NASA...

...şi resturi aparţinând echipajului dispărut

cosmonaut ne-american, colonelul în aviaţia israeliană Ilan Ramon. La săptămâna cu ghinion s-a adăugat şi ghinionul cifrei 13, această ultimă misiune a navetei spaţiale fiind cea cu numărul 113. În cei 42 de ani de zboruri spaţiale cu oameni la bord, accidentul *Columbiei* este primul întâmplat la aterizare.

Recuperarea resturilor

Dispărând orice şansă de supravieţuire a echipajului, NASA a declanşat aproape imediat o operaţiune de urgenţă pentru recuperarea resturilor împrăştiate pe suprafaţa a două state federale, Texas şi Louisiana. Populaţia a fost prevenită: „Toate resturile sunt proprietatea Guvernului Statelor Unite şi sunt importante pentru investigarea accidentului. Populaţia nu are voie să se apropie sau să-şi însuşească resturi ale navetei şi este obligată să raporteze imediat autorităţilor guvernamentale prezenţa acestora în teren. Persoanele neautorizate găsite în posesia resturilor provenite de la accident vor suporta rigorile legii". Toate posturile de televiziune din SUA au repetat avertismentul ca lumea să nu se apropie de resturile găsite, invocându-se gradul crescut de periculozitate; acestea, s-a spus, pot fi contaminate cu substanţe toxice, radioactive sau de altă natură. Cu toate acestea, pe Internet, au apărut anunţuri că bucăţi recuperate din naveta *Columbia* sunt de vânzare la licitaţie! Între timp, au fost descoperite şi rămăşiţe din corpurile cosmonauţilor şi ale echipamentului lor, unele dintre acestea găsite de poliţia din Hemphill, oraş din estul Texasului.

SINGAPORE

strălucirea muzeului de artă

Oraş al unor interferenţe culturale, al unor frumuseţi neobişnuite, în care vechiul şi noul păşesc alături, Singapore se mândreşte cu unul dintre cele mai bogate şi mai bine organizate muzee de artă de pe continentul asiatic. Şcoala unei misiuni din secolul al XIX-lea a fost transformată într-o instituţie dinamică preocupată de arta din sud-estul Asiei, acordând o atenţie deosebită artei contemporane.

Galeriile muzeului expun permanent peste 5.500 de opere: picturi, sculpturi, desene, gravuri, piese de mobilier semnate de mari maeştri. Există, de asemenea, săli dedicate unor nume ilustre ca Guggenheim sau Leonardo da Vinci, acesta din urmă fiind evocat ca artist, inventator şi om de ştiinţă.

De la deschiderea sa, muzeul a fost permanent îmbogăţit şi constituie un adevărat stimulent pentru aşezămintele de acest fel din jur. Este un muzeu naţional strâns legat de instituţiile de profil şi prezentând, pe lângă capodoperele artei mondiale, o serie de alte capodopere, ale civilizaţiei din zonă. Renovat cu numai câţiva ani în urmă, a manifestat o deschidere specială către arta asiatică, în special cea din Asia de sud-est. Sunt planificate, de asemenea, expoziţii în străinătate pentru ca cei mai de seamă artiştii locali să fie cunoscuţi şi în afara hotarelor şi pentru ca arta lor să intre în circuitul universal. Evenimentele culturale din cadrul muzeului se succed cu repeziciune, expoziţiile temporare fiind la fel de atractive ca şi cele permanente. Printre aceste expoziţii trebuie amintită cea închinată peisajului Asiei de sud-est. În acest fel sunt explorate spaţiile geografice şi spirituale. Pe lângă picturi, există aici şi sculpturi şi chiar unelte care pot sugera ideea de pământ, de muncă, de natură. Sunt aici semnături ilustre ale artei asiatice: Basuk Abdulah, Fernando Amorsolo, Georgette Chen, Lim Cheng Hol, Hedi Hariyanto şi mulţi alţii. Din colecţia de artă SAM's Tyler au fost selecţionate, de asemenea, câteva opere valoroase, toate grupate sub numele „Impresia formelor". Acestea au fost adunate de renumitul om de cultură Ken Tyler care, vreme de mai bine de 35 de ani, a combinat munca de pictor cu cea de colecţionar. Aspecte dramatice ale vieţii au fost splendid înfăţişate prin operele artistei vietnameze Trang Trung Trin, care a reuşit să exprime printr-o serie de guaşe şi uleiuri nu un peisaj idilic, ci suferinţele ţării sale. Multe săli sunt închinate tinerei generaţii de artişti sau unor retrospective privitoare la evenimente culturale sau istorice de mare importanţă. Se descoperă astfel o lume nouă, al cărei interes pentru frumos nu poate fi pus nici o clipă la îndoială. Din mulţimea muzeelor din Singapore, Muzeul de Artă este poate cel mai bine ancorat în prezentul de fiecare zi.

IRINA STOICA

Viitorul aparţine spaţiului

Recoltă de praf... cometar!

Reamintim cititorilor noştri că în februarie 2001 sonda interplanetară automată NEAR a reuşit premiera aterizării line pe suprafaţa asteroidului 433 EROS; la sfârşitul anului 2002, NASA a informat că o altă sondă interplanetară automată, STARDUST (Pulberea stelară, vezi imaginea alăturată), a efectuat o rotaţie completă în jurul unui alt asteroid, denumit *Anna-Frank*. Asteroidul a fost astfel botezat de Uniunea Astronomică Internaţională în amintirea unei tinere evreice, Anna Frank (1929-1945), care a ţinut între 1942 şi 1944 un „jurnal", a devenit o carte celebră pentru descrierea teroarei hitleriste împotriva evreilor. Cu o lăţime de circa 4 km, asteroidul *Anna-Frank* nu a fost încă definitiv localizat într-unul din grupurile Hirayama, iar datele ce vor fi transmise de STARDUST vor contribui la precizarea cărui grup din „familia Hirayama" îi aparţine acest asteroid. Fotografiile şi datele de la STARDUST vor ajuta şi la definirea ipotezei că scoarţa asteroizilor ar conţine siliciu, magneziu şi aluminiu, ei fiind „relicve" ale Sistemului Solar...

De fapt, principala misiune a sondei STARDUST are loc anul acesta, când va fi survolată cometa WILD-2, de la

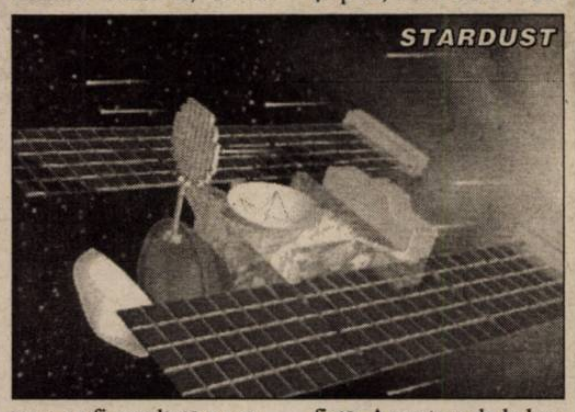

STARDUST

care va fi recoltată o cantitate de praf cometar... Conform actualelor teorii, cometele ar fi foarte numeroase, ele formând un „nor" care se roteşte în jurul Soarelui; traiectoriile cometelor sunt adesea perturbate de atracţia aştrilor Sistemului Solar, forţându-le să se îndrepte către astrul zilei. În jurul *nucleului* solid al oricărei comete există aşa-numita *coamă* (coma), care constă dintr-o sferă de gaze şi praf şi care, împreună cu nucleul, formează *capul cometei;* extinsă în direcţie opusă Soarelui, *coada cometei* este alcătuită din molecule ionizate de oxizi de carbon, azot etc. şi praf, fiind foarte rarefiată. Aparatura de la bordul sondei STARDUST va încerca evidenţierea benzilor moleculare rezultate din disocierea cianogenului, metanului, amoniacului şi a apei, sub acţiunea radiaţiei ultraviolete solare. În 2006, STARDUST va aduce pe Terra primele mostre de praf cometar!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

PREZICĂTOARELE DIN DELPHI

Templul lui Apollo din Delphi şi-a dobândit, începând cu secolul al VI-lea î.Ch., o faimă cu totul excepţională. Şi asta datorită unor „superstaruri" la care veneau în pelerinaj mii de „fani". Aceste vedete nu erau altceva decât nişte ghicitoare prin care vocea zeului Apollo se făcea auzită. Grecii din vestul Mediteranei şi mai cu seamă atenienii umpleau sanctuarul din Delphi pentru a primi răspuns la întrebările care îi frământau. Apollo, prin intermediul femeilor-profet, le arăta viitorul dar mai ales le oferea soluţii pentru a-şi rezolva problemele. De la cele care vizau soarta Atenei şi până la mărunţele sâcâieli cotidiene ale cetăţenilor. Prestigiul oracolelor din Delphi a atins o cotă înaltă în momentul în care grecii, ameninţaţi de perşi, au fost salvaţi de zeul lor protector. Atenienii strânşi în sanctuarul din Delphi i-au pus prezicătoarei următoarea întrebare: „Trebuie să luptăm împotriva armatelor lui Xerxes, regele persan care a cucerit câteva cetăţi greceşti şi acum ameninţă Atena, sau ar fi mai înţelept să predăm armele?" Inspirată de Apollo, prezicătoarea le-a răspuns: „Doar întăriturile din lemn pot salva Atena." Un răspuns care i-a lăsat muţi pe cei din jur. Ce puteau însemna aceste cuvinte ambigue? Un politician, pe nume Temistocle, a reuşit să descifreze oracolul: „Totul e clar, Apollo vrea să adunăm navele de război pentru a apăra Atena." Totul s-a petrecut în anul 480 î.Ch. când atenienii i-au învins pe invadatorii perşi într-o bătălie navală. A fost, probabil, cel mai important oracol din Delphi. În timpul celebrelor şedinţe, femeia-profet era aşezată pe un taburet într-o sală numită adyton, mesteca frunze culese dintr-un laur ce creştea lângă ea şi vorbea ca şi cum ar fi fost ameţită de băutură. Aceasta este în linii mari descrierea făcută de autorii greci şi latini care au participat la oracole.

Aceştia mai aminteau şi faptul că în apropiere s-ar fi aflat un izvor subteran care emana, printr-un orificiu, un „suflu inspirator", pneuma, venit din adâncul Pământului. În jurul acestor aburi magici s-a ţesut o adevărată legendă. În 1892 când arheologii au început să cerceteze ruinele sanctuarului din Delphi, nu au găsit nici un element care să vină în sprijinul contextului magic în care s-ar fi exprimat prezicătoarele. Recent însă, un arheolog american, Jelle de Boer, a declarat că ar fi fost posibilă scurgerea unor gaze printr-o fisură a pământului. Sanctuarul din Delphi s-ar afla chiar sub punctul de intersecţie a două falii tectonice. Este foarte posibil ca apa încălzită care urca la suprafaţă în acel loc, trecând prin straturile de roci impregnate cu bitum, să degaje, printr-o fisură, bioxid de carbon, metan, etan şi etilenă. Absorţia acestor gaze nu le-ar fi indus însă prezicătoarelor o stare de transă. Mai degrabă le-ar fi ucis. Despre delirul acestora, indus de aburi magici, s-au făcut referiri hiperbolice mai ales în perioada în care Imperiul Roman domina Grecia şi în care romanii cultivaţi redescoperă „virtuţile" oracolului, o curiozitate la modă care incită pana făuritorilor de legende. Legende amplificate şi de filozofii creştini, care prin secolul al IV-lea încercau să demonstreze faptul că prezicătoarele păgâne delirau, că oracolele erau o uneltire a diavolului şi că zeii greci erau falşi.

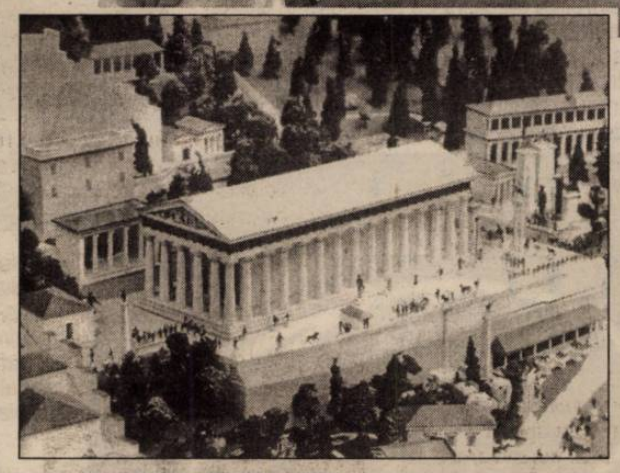

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

MISTERUL «CYDONIA»

1976-Senzaţie la NASA. Probabil că mai bine nici nu se poate descrie starea de spirit a cercetătorilor şi a publicului, în momentul când pe imaginile furnizate de sonda marţiană Viking s-a evidenţiat o „figură" cu înălţimea de aproximativ 500 m privind spre Terra din zona Cydonia a Planetei Roşii.

La început s-a crezut că ar fi vorba de o iluzie optică, dar Viking a continuat să transmită imagini luate din cu totul alte unghiuri: *figura* se afla tot acolo! Mai mult, au fost descoperite şi alte „anomalii", cum aveau să fie numite, chiar şi mai impresionante. Printre acestea o piramidă acoperind o zonă de peste 3 km, poziţionată la o distanţă de *figura marţiană* de exact 1/360 din diametrul polar marţian şi îndreptată spre aceasta. În fine, a fost identificat şi un adevărat complex urban care formează, împreună cu *figura* şi piramida, un triunghi echilateral perfect.

Conspiratie? Ar putea ascunde NASA adevărul? Lipsa inexplicabilă de interes pentru studierea imaginilor după primirea de la sonda orbitală marţiană Viking şi încăpăţânarea de a nu da curs solicitărilor multor cercetători de a continua investigarea „misterului Cydonia" au generat „scenariul" conform căruia ar exista o adevărată „afacere a monumentelor de pe Marte"! Până la urmă NASA pare să cedeze şi programează o nouă „campanie de fotografii", în 1993 în aceeaşi zonă Cydonia. Dar, surpriză de proporţii! Modulul orbital este... pierdut de către echipa de control, exact în momentul crucial. Şi dacă adăugăm autorizarea supremă pe care o deţine aceeaşi NASA de a colabora direct cu diverse instituţii implicate în apărarea naţională, ceea ce o obligă în mod specific să nu divulge public anumite informaţii, este clar că cel puţin nu este imposibil ca anumite informaţii să fi fost pur şi simplu ascunse publicului larg... În măsura în care NASA nu are nici o reţinere în a se implica în studiul şi discuţiile privind originea marţiană a unor microbi terestri şi chiar a vieţii pe Pământ.

Controversa Cydonia. Stranietatea *figurii de pe Marte* este mult prea evidentă pentru a o trece cu vederea. Ea i-a împărţit pe cei interesaţi în două tabere: scepticii, care resping ca neştiinţifică orice posibilitate, chiar şi una infimă, de a se putea vorbi despre o „arheologie marţiană" şi cea a unor experţi auto-calificaţi, care insistă asupra existenţei unei adevărate şi vaste reţele de oraşe şi canale de comunicare subterane la scară planetară, explicând astfel construcţiile artificiale de la suprafaţă.

MIHAELA DOROBANŢU

Splendorile naturii

Peştera Coiba Mare

Peştera *Coiba Mare* se deschide la circa 1000 m altitudine în malul drept al Gârdişoarei, adică la obârşia râului Gârda Seacă, puţin mai sus de cătunul Casa de Piatră. Ea constituie elementul central al sistemului carstic de la Vârtop. Pitoreasca aşezare moţească numită Casa de Piatră îşi are casele răsfirate într-o poiană largă, flancată în latura dinspre amonte de un perete prelung de stâncă. În dreptul falezei calcaroase, valea se strâmtează, luând aspectul unor chei, pentru ca la nici 200 de metri, malul să se prăbuşească dintr-o dată, dând naştere unui prag înalt, pe care apa nu-l mai poate depăşi, pierzându-se printr-o enormă gură de peşteră: intrarea *Coiba Mare*.

Chiar dacă această peşteră este destul de mare, ea a rămas necunoscută speologilor până în al treilea deceniu al secolului XX, când R. Jeannel şi A. Winkler au reuşit să viziteze partea vestibulară a peşterii. Dar, prima explorare au făcut-o în 1953 D. Coman, I. Viehman şi M. Bleahu, pentru ca în 1975-1976 să fie descoperit şi nivelul superior al peşterii, ajungând la lungimea de 5050 m. În 1978, un speolog curajos, Florin Păroiu, stabileşte lungimea totală a reţelei subterane: 5680 m.

Deschiderea peşterii este una dintre cele mai impozante, comparându-se doar cu maiestuosul portal al Cetăţilor Ponorului. Fundul întunecat şi umed al văii trezeşte o stare de teamă şi de nelinişte, dar şi curiozitatea de-a descoperi ceva din taina adâncului. Un pârâu curajos, destul de firav, se strecoară timid pe sub arcadele imense, îndemnându-te parcă să-i urmezi cursul. El traversează o sală destul de mare – *Sala Mare* – care se tot îngustează ca o pâlnie. În fundul destul de strâmt al văii, pârâul se strecoară printre două bolţi joase, pentru ca apoi să ajungă în *Sala Confluenţei,* unde întâlneşte un alt râu mai viguros, ce reprezintă scurgerea subterană a apelor Văii Gârdişoara şi care dă naştere unei cascade şi la două lacuri adânci.

Peştera este foarte periculoasă pentru turişti. Vizitarea ei poate fi făcută doar în amonte de cascadă.

Munţii Apuseni, bogaţi în peşteri şi legende, rămân un mister al naturii.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica SFÂNTUL DUMITRU - SUCEAVA

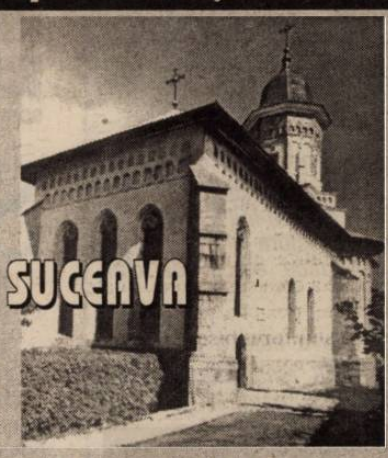

Dintre fiii lui Ştefan cel Mare, dintre urmaşii săi în general, cel care a preluat cel mai bine mesajul cultural şi a dezvoltat tradiţiile constructive ale epocii acestuia, definindu-se ca animator şi ctitor, a fost, fără îndoială, Petru Rareş.

El îşi va îndrepta atenţia spre construirea unor mănăstiri şi biserici de târg folosindu-se de meşteri locali, ca faimosul Ioan Zidarul din Suceava, dar şi de alţi constructori chemaţi special de la Bistriţa.

Una dintre cele mai cunoscute ctitorii ale voievodului este Biserica „Sfântul Dumitru" din Suceava, înălţată între anii 1534 – 1535. Ridicarea unor asemenea biserici de piatră în târguri demonstrează atenţia pe care domnitorul o acorda populaţiei orăşeneşti. Construcţia bisericii denotă un spirit superior de sinteză în mânuirea formelor caracteristice stilului moldovenesc din prima jumătate a secolului al XVI-lea.

Ca în aproape toate bisericile de târg din această perioadă, camera mormintelor a fost eliminată, dar planul şi sistemul de boltire este cel folosit la Moldoviţa. Pronaosul şi naosul sunt alăturate iar semicilindrul transversal al încăperii eliminate este utilizat în pridvor. Acesta, aflat pe latura de vest are trei ferestre lungi şi este încadrat de doi contraforţi. În felul acesta, intrarea, înfrumuseţată şi adăpostită devine un exonartex închis. Este una din formulele de înnoire a formelor arhitecturale moştenite. Exteriorul se remarcă, nu numai prin ferestrele prelungi, ci şi prin dublul rând de ocniţe din registrul de sus al faţadelor şi al absidelor. Cele inferioare sunt mai mari. Aceleaşi ornamente le întâlnim şi pe tamburul turlei aşezate pe un soclu în două trepte. Paramentul turlei este din cărămizi subţiri iar pe absida altarului sunt nouă firide oarbe.

În biserică se află piatra de mormânt a unuia dintre fiii lui Rareş. Acesta se numea Bogdan şi a murit în 1540. Puternicul turn clopotniţă are o înălţime de 30 de metri şi a fost ridicat mai târziu, în 1561, de Alexandru Lăpuşneanu. Aflat la sud-est de biserică, prezintă la rândul său toate caracteristicile stilului arhitectural al vremii. Pe faţada de răsărit a acestui impunător edificiu se află o inscripţie şi stema Moldovei cu cap de bour.

Alături de celelalte ctitorii ale lui Petru Rareş, dintre care trebuie amintite Probota, Moldoviţa, Râşca, Biserica „Sfântul Dumitru" din Suceava se prezintă ca un monument clasic al arhitecturii moldoveneşti din veacul al XVI-lea.

Armonia formelor şi echilibrul volumelor fac din acest locaş nu numai un adăpost al credinţei şi al reculegerii ci şi o oază de veritabilă frumuseţe.

IRINA STOICA

Sherlock Holmes a fost medaliat

Sherlock Holmes a devenit de câteva luni primul personaj de ficţiune recompensat de oamenii de ştiinţă, pentru faptul că a reuşit de nenumărate ori să rezolve cazurile pe care le-a investigat apelând nu doar la logică şi intuiţie, ci şi la binefacerile chimiei.

Acest personaj celebru, care a făcut înconjurul lumii, beneficiază de o statuie aflată în staţia de metrou Baker Street din centrul Londrei, locul în care scriitorul Arthur Conan Doyle a imaginat reşedinţa eroului său. Societatea Regală pentru Chimie s-a gândit să ofere recompensa chiar statuii, legând de gâtul acesteia o medalie. Cel care a făcut acest gest poartă chiar numele asistentului celebrului detectiv, John Watson. El a ţinut cu acest prilej un mic discurs, subliniind faptul că Sherlock Holmes şi-a devansat epoca în care a evoluat, apelând la chimie pentru a combate criminalitatea şi efectuând adevărate expertize medico-legale. Evenimentul a marcat totodată centenarul uneia dintre cele mai cunoscute anchete realizate de sărbătorit, şi anume „Câinele din Baskerville". Deşi Londra nu este scutită de infracţionalitate, mai precis spus de hoţi, medalia de la gâtul statuii nu a fost clintită de la locul ei decât de ploaie şi de vânt. *(D.M.)*

EXORCIZAREA FEMEII-ŞARPE

Cizara întâmplare petrecută în Bucureştiul zilelor noastre pare să fie imagine ruptă, secvenţă cu secvenţă, dintr-un film de groază. Deşi despre farmece şi vrăji, despre posedare şi exorcizare există numeroase lucrări şi articole, unele cu documentaţie serioasă şi argumentate riguros, parcă tot nu ne vine să credem, atunci când ni se spune că aşa s-a întâmplat în realitate. Iar cazul de faţă, chiar povestit de preotul care a fost unul dintre protagonişti, încă are darul de a crea suspiciune, poate şi curiozitate, poate şi spaimă...

Pentru slujitorul bisericii, cutremurătoarea experienţă a început într-o zi obişnuită, pe când mergea cu botezul într-un cartier bucureştean. A intrat şi într-un apartament luxos, aranjat cu bun gust, unde locuia o femeie încă tânără. La plecare, aceasta l-a rugat să rămână încă puţin, pentru că vrea să-l roage ceva foarte important. Şi i-a povestit, pe scurt, că nu cu mult timp în urmă, când se afla cu fostul soţ (de care divorţase ulterior) într-o ţară africană, devenise victima unui ritual de magie neagră. În perioadele de criză – spunea ea – se chinuia cumplit, pentru că se transforma în... şarpe. Şi, la privirile neîncrezătoare ale preotului, i-a descris metamorfoza: solzi apăruţi pe piele, modificarea formei ochilor şi a capului, pierderea controlului şi dorinţa de a-şi face cât mai mult rău... Bărbatul a înţeles. Strigătul de ajutor încă neauzit îi cerea să alunge demonul cuibărit în femeie, printr-o slujbă de exorcizare. I-a spus acesteia ce trebuie să facă pentru a se pregăti, apoi i-a lăsat un număr de telefon la care să-l sune după o săptămână, convins totuşi că ea nu-l va mai căuta.

La capătul termenului stabilit, preotul a primit însă apelul femeii. Era pregătită, deci puteau trece la ritualul de exorcizare. În momentul când a păşit din nou în locuinţa respectivă, bărbatul a simţit din plin o atmosferă apăsătoare, aproape materială, care parcă îl înconjura din toate părţile. Şi-atunci a început teribila confruntare. Prima ciocnire a resimţit-o concret la aprinderea tămâii: imediat ce încerca să pună foc peste micile grăunţe parfumate, ceva nevăzut îl stingea. În cele din urmă, a pus totul într-o lingură şi, deasupra flăcării aragazului, tămâia a început să fumege. A urmat stropirea cu agheazmă. Parcă trasformată în proiectile distrugătoare, picăturile de apă sfinţită au spart toate gemurile şi obiectele de sticlă peste care fuseseră aruncate. Impactul cel mai dur a fost însă declanşat de citirea moliftelor Sfântului Vasile cel Mare. Din acel moment, preotul a constatat cu ochii lui că, într-adevăr, femeia se metamorfozează în demon. Pielea ca de şarpe i-a acoperit cea mai mare parte din trup, capul şi ochii i s-au deformat, ca la reptile şi posedata a început să scoată sunete guturale, smulgându-şi părul şi hainele şi zgâriindu-şi faţa. Pe măsură ce preotul îşi urma cu tenacitate ritualul, oribila făptură a încercat să-l oprească încolăcindu-i-se pe picioare şi împingându-l către fereastra spartă.

Cât a durat halucinanta luptă, preotul nu poate să spună. În cele din urmă, a zărit ceva ca o făptură ieşind din trupul chinuit al femeii şi a auzit o voce respingătoare, avertizându-l: „Noi doi o să ne mai întâlnim!" A ajutat-o apoi pe femeie să se ridice. Revenise la înfăţişarea ei umană, doar că avea faţa zgâriată şi puternic răvăşită, iar părul îi crescuse la loc, numai că era cu totul încărunţit. *(A.N.P.)*

Bolta rece a „ŞOBOLANILOR NOROCOŞI"

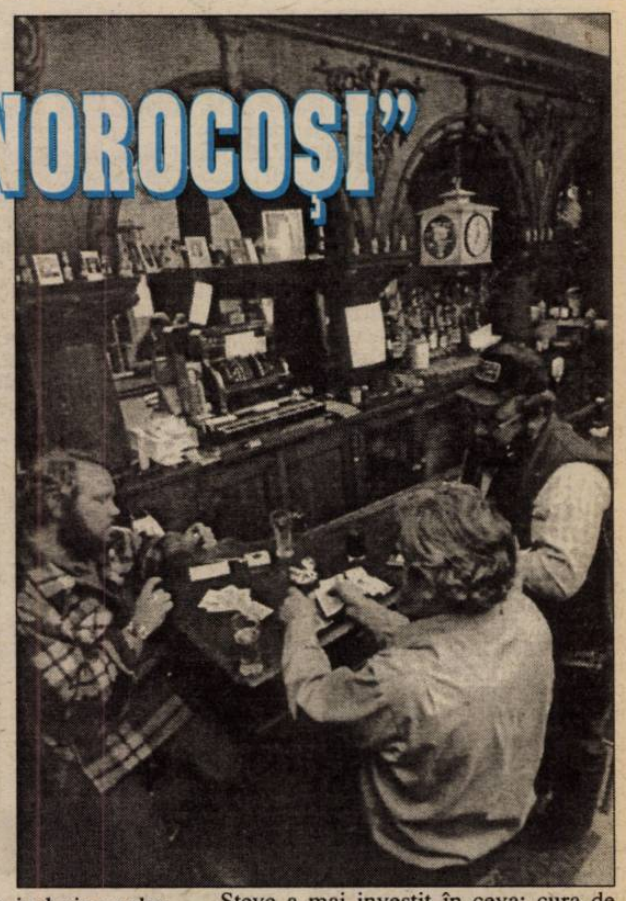

Steve Martinson era încă mahmur când şi-a dat seama că „băieţii răi" îi călcaseră casa cu temeinicie. Zări în curte câinele nemişcat, probabil otrăvit, şi pricepu că Zeela, soră-sa, îl va ucide dacă-l va găsi în viaţă. Într-adevăr, în câteva minute se convinse că bijuteriile ei, moştenite din mamă-n fiică, nu mai erau la locul lor... Aşa s-a decis Steve, un mic fermier din statul Utah (SUA), să ia drumul pribegiei. Cel puţin aşa se va crede că a fugit cu averea Zeelei şi nu că fuseseră prădaţi pe când el zăcea beat criţă, cu televizorul aprins, în plină zi.

Instinctul îl ajută pe un pierde-vară ca Steve să rătăcească spre un adăpost sigur şi gratuit. În coastele dealurilor înalte din apropiere, găsi o peşteră suficient de mare pentru a se feri de ochii şerifului şi ai oamenilor lui... Dar, chiar în prima noapte, Steve descoperi un lucru ciudat; într-o galerie zăceau trupurile unor şobolani care nici nu dormeau, nici nu erau morţi. Îşi dădu seama că rozătoarele erau pur şi simplu amorţite de alcool! De unde? Căutând în împrejurimi, fugarul descoperi o firavă intrare spre o grotă măricică, de unde venea un miros ascuţit de whisky. Nu i-a trebuit mult pentru a identifica în acel ascunziş un adevărat depozit de butoaie mai mari sau mai mici de tărie, în total vreo 350 de recipiente. La lumina unei torţe, Steve înţelese după inscripţionări că butoaiele şi butoiaşele erau vechi de peste 40-50 de ani. Atunci, clopoţelul i-a sunat idea vieţii lui.

S-a întors vesel la casa soră-si, i-a povestit totul şi, pentru a-şi recupera paguba, i-a propus să facă rost de bani pentru a-i finanţa ideea. În loc să-l păruiască, Zeela, femeie cu spirit gospodăresc, a mirosit că e vorba de o afacere interesantă şi a făcut împrumutul... Aşa s-a născut localul „şobolanii norocoşi" (în cinstea vietăţilor care i-au îndrumat paşii), la peste 25 de metri adâncime, într-o peşteră de lângă Knoxtown, Utah. Barul, dotat cu tot ce-i trebuie, inclusiv cu electricitate şi aerisire naturală, i-a adus venituri mult mai mari decât bijuurile de care s-au bucurat hoţii. E răcoare şi-n timpul arşiţei de afară, iar parcarea de la gura peşterii e mereu aglomerată. Ba, colac peste pupăză, poliţia i-a găsit de curând şi pe şterpelitori, iar Zeela şi Steve au reuşit să-şi recupereze o parte din cele pierdute în urma jafului. Dar Steve a mai investit în ceva: cura de dezalcoolizare, datorită căreia până spre miezul nopţii se ţine sobru ca un adevărat patron.

(P.I.)

Un stomac de beton

Vă plac senzaţiile tari? Ce-aţi zice de o petrecere în care „mesele" să fie pline cu... urzici proaspete? Un astfel de festin a fost iniţiat în plină natură cu ocazia unui festival de bere organizat la o firmă din Marea Britanie, unde zece frumoşi nebuni au trecut de la bere la... urzici, angajându-se într-o competiţie acerbă. Ei au avut la dispoziţie o oră pentru a-şi pune în evidenţă capacitatea de îngurgitare a frunzelor de urzică rupt cu gura de pe tulpina lor. Învingătorul a fost un grădinar englez care a reuşit să înghită frunzele „condimentate" de urzică desprinse de pe tulpini care, puse cap la cap, însumau 23 de metri. Ceea ce i-a ajutat pe competitori să reziste urzicăturilor a fost, se pare, berea, consumată fără cumpătare. *(D.M.)*

De-a „HOŢII şi VARDIŞTII"

Jocurile copilăriei – care, după câte se vede, nu sunt foarte diferite, indiferent de ţară sau chiar de continent – se pare că sunt bune doar atâta timp cât... nu sunt luate în serios de cei ce le joacă. Aşa se face că un adolescent de 16 ani din Stockton, California, are acum de ispăşit o pedeapsă din cauza faptului că... a prelungit cam mult jocul, prezentându-se drept un ofiţer de poliţie însărcinat cu supravegherea altor 11 copii. Aceştia fuseseră eliberaţi condiţionat şi urmau să fie duşi – făcea parte din procesul educativ! – la un teren de minigolf.

Culmea este că băiatul însuşi fusese, nu de mult timp, eliberat condiţionat dar, „ca amintire", luase cu el o uniformă şi... o maşină a poliţiei. S-a dus apoi la familiile celor 11 copii şi le-a spus părinţilor că drept răsplată pentru „comportare exemplară" îi va duce la un parc de distracţii. Unii dintre părinţi nu au comentat nimic, alţii l-au legitimat, iar cei mai mulţi au

crezut că... se afla „în perioadă de probă". Fapt este că nimeni nu a pus la îndoială „calitatea" foarte tânărului poliţist! Şi lucrurile ar fi continuat foarte bine, dacă un echipaj de poliţie pentru circulaţie nu ar fi intervenit din cauza vitezei excesive a maşinii şi zgomotului pe care ocupanţii îl făceau. Evident că la verificarea actelor totul a ieşit la iveală. Când şeriful Tom Letras i-a pus primele întrebări, puştiul, al cărui nume nu a fost dezvăluit de poliţie, a continuat să pretindă că ar fi şi el ofiţer, dar documentele privind încercarea de spargere a unei case dintr-un oraş de lângă San Francisco nu puteau fi contestate. Aşa că, în loc de plimbare, amuzament şi „demonstraţie de forţă" în faţa prietenei sale, tânărul delincvent trebuie acum să răspundă în faţa legii pentru acuzaţia de furt şi de a se fi dat drept ofiţer. Jocul, dus dincolo de limite, ...se plăteşte.

Ceilalţi 11 copii au fost redaţi familiilor lor, destul de nedumerite de uşurinţa cu care au putut să accepte, fără o verificare serioasă, pretenţiile unuia de vârstă apropiată copiilor lor, că ar fi un ofiţer de poliţie. După cum se vede, peste tot lumea poate fi mult prea uşor păcălită. Consecinţele nu au fost dramatice de data aceasta, dar la o nouă întâmplare... *(M.D.)*

Un picior de om, dat la... „Nufărul"

Personalul unei spălătorii din Eskilstuna, la vest de Stockholm (Suedia) a avut surpriza oripilantă să găsească printre cearceafurile primite de la un spital din localitate un picior de om. S-a presupus că a aparţinut unei femei, deoarece avea unghiile date cu ojă. O anchetă de amploare s-a deschis în jurul acestui caz sinistru. (A.P.)

O lume nebună

◆ *Un deţinut din închisoarea La Picota din Bogota, a avut ideea ingenioasă de a evada ascuns într-o valiză pe rotile, trasă de o femeie foarte corpolentă, care venise la el în vizită. Fugarul, condamnat la 35 de ani de detenţie pentru o crimă, a reuşit să înşele vigilenţa primului control al securităţii penitenciarului, dar a fost descoperit de următorul. Mai conştiincioşi, aceştia i-au cerut femeii să deschidă valiza: printre haine, înghesuit şi cu un tub în gură pentru a-l ajuta să respire, se afla Victor Paez, un bărbat de 1,65 m care cântărea 50 kg. Femeia pregătise din timp planul de evadare. De mai bine de două luni, ea a făcut vizite dese deţinutului, de fiecare dată trăgând după ea valiza uriaşă. Asta ca să-i obişnuiască pe gardieni cu prezenţa acestui obiect „inofensiv".*

◆ *Un taiwanez a divorţat de soţia lui, pe motiv că aceasta nu a vrut să renunţe la obiceiul de a lăsa să doarmă cu ei, în patul conjugal, şi pisica. Problema care îl supăra cel mai mult era că animalul obişnuia să facă pipi în pat, iar el se săturase să doarmă în aşternuturi ude şi rău mirositoare. Pentru început, bărbatul a hotărât să doarmă în altă cameră, dar a trecut mai bine de un an şi soţia sa nu a dat nici un semn că i-ar duce dorul. Încercând să-i forţeze mâna şi să o facă să aleagă până la urmă între el şi pisică, a intentat acţiune de divorţ. Ceea ce spera să se întâmple nu s-a întâmplat. Femeia a ales animalul de companie cu obiceiuri proaste.*

◆ *După ce a suferit un accident în urma căruia i s-a amputat un picior, Antonio Magistro, un italian în vârstă de 56 de ani din Sicilia, a hotărât să-şi înmormânteze porţiunea de corp defunctă, cu tot fastul religios care se obişnuieşte la decesul unui om. Nu a fost uşor, a trebuit mai întâi să-l convingă pe chirurg să-i păstreze piciorul îngheţat până în momentul înmormântării, apoi să convingă un preot să oficieze slujba. Dar a reuşit. Piciorul a fost pus într-un sicriu pe măsură iar pe capac a fost inscripţionat anul naşterii şi al „decesului".* (A.P.)

Săptămâna 7 - 13 FEBRUARIE

1

VINERI 7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Teleenciclopedia (r) 12.55 Tenis: România – Franța (primele două meciuri la simplu) 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Răspuns pentru trecut" (SUA, 1994) 21.55 Serial: „Criminaliștii 23.25 Film: „Monstrul din Lake Placid" (SUA, 1999). Cu: Bill Pullman, Bridget Fonda 3.25 Serial: „Magnum".

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deșteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 11.00 Debut 50 Plus 13.15 Istorie polemică 14.15 Mulțumesc! 15.00 Tenis: România – Franța (partida de dublu) 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Totul pentru Celtics" (SUA, 1996) 21.50 Serial: „Pasadena" 23.05 Film: „Atlantic Citty" (SUA, 1980). Cu: Burt Lancaster, Susan Sarandon 1.05 Marele Jazz.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop 11.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Tenis: România – Franța (ultimele două partide de simplu) 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Voință de fier" (SUA, 1994). Cu: Kevin Spacey 22.05 Crime în cetatea filmului 22.50 Taverna.

LUNI 7.30 Bună dimineața, România! 10.30 Parinaj artistic (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toți! 18.00 Serial: „Dragoste și războinare" 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua poloitică 23.30 Profesioniștii 0.30 Film: „Studio 54" (SUA, 1998) 3.30 Serial: „Magnum".

MARȚI 7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Iartă-mă! (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.05 Serial: „Amy" 18.00 Serial: „Dragoste și războinare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Salvați copilul!" (SUA, 1991) 21.40 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.30 Film: „Panică pe stadion" (SUA, 1976) 3.30 Serial: „Magnum".

MIERCURI 7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Profesioniștii (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.05 Serial: „Amy" 18.00 Serial: „Dragoste și războinare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Scufundarea vaporului Rainbow" (Noua Zeelandă, 1993). Cu: John Voight, Sam Neill 21.50 Seară bună! 23.30 Nocturna artelor 0.30 Film: „Detectivul Spenser" (SUA, 1994). Cu: Robert Urich 3.30 Serial: „Magnum".

JOI 7.30 Bună dimineața, România! 11.00 Nocturna artelor (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Eveniment 16.00 Conviețuiri 16.30 Panorama 17.05 Serial: „Amy" 18.00 Serial: „Dragoste și războinare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Donator necunoscut" (SUA, 1995) 23.30 Interes general: Ora de adevăr 0.30 Film: „Chinurile dragostei" (SUA, 1998) 3.25 Serial: „Magnum".

JOHN VOIGHT
ROMÂNIA 1, miercuri, 20.00

acasă

VINERI 6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducție" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngerașii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Miresele din Copacabana" 0.45 Serial: „Amor latino".

SÂMBĂTĂ 8.50 Serial: „Zorro" 9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 14.15 Club 700 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Iubire fără de păcat" 18.00 Serial: „Arabela se întoarce" 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 22.00 Serial: „Singură și disponibilă" (ultimul ep.) 23.00 Serial: „Profu'".

DUMINICĂ 9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Eco Moda" 15.45 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Dana de pică 18.00 Serial: „Arabela se întoarce" 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Regina" (ultimul ep.).

LUNI 6.00 – 13.15 Reluări 13.45 Serial: „Seducție" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngerașii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste și putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

MARȚI 6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducție" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngerașii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste și putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

MIERCURI 6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducție" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngerașii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste și putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

JOI 6.00 – 13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducție" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngerașii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Povești adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste și putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

TVR 2 vineri, 22.10
ISABELLE ADJANI

PROTV sâmbătă, 20.00
MICHAEL DOUGLAS

ANTENA 1, sâmbătă, 20.00
GEENA DAVIS

PRO TV

VINERI 8.00 Știrile ProTV 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.25 Serial: „Părinți la Hollywood" 14.45 Serial: „Jesse" 15.15 Serial: „Spitalul de urgență" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Bobocul" (SUA, 1990). Cu: Clint Eastwood, Charlie Sheen, Raul Julia 22.15 Film: „Tremors – creaturi ucigașe" (SUA, 1990) 0.15 Serial: „Viața la Casa Albă".

SÂMBĂTĂ 7.45 Desene animate 10.15 Serial: „Scorpionul negru" 11.15 Promotor 12.00 Documentar 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Serial: „Susan" (ultimul ep.) 14.00 Serial: „Smallville" 15.00 Film: „Viraj periculos" (România, 1983). Cu: Mircea Albulescu, Ion Besoiu 17.00 Film: „Prieteni pe viață" (SUA, 1982). Cu: Burt Reynolds 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „O crimă perfectă" (SUA, 1998). Cu: Michael Douglas, Gwyneth Palthrow 22.00 Film: „Cutia neagră" (SUA, 1992). Cu: Robert Redford, Sidney Poitier 0.30 Serial: „Viața la Casa Albă".

DUMINICĂ 7.45 Desene animate 9.00 Serial: „Rebelii și tocilarii" 10.00 Serial: „Scorpionul negru" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeții despre trecut 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Serial: „Veronica" (ep.1) 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Misterele Planetei Albastre" (ultimul ep.) 15.30 Film: „Șapte mirese pentru șapte frați" (SUA, 1954) 17.30 ProTv Magazin cu Oreste 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Lupul" (SUA, 1994). Cu: Jack Nicholson, Michelle Pfeiffer 22.30 Film: „Robocop – Reversul medaliei" (SUA, 2000) 0.30 Serial: „Viața la Casa Albă".

LUNI 8.00 Știrile ProTv 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 16.00 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furtună, peripeții și... dragoste" (SUA, 1999). Cu: Ben Affleck, Sandra Bullock 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Serial: „Alias" 0.30 Serial: „Asta-i televiziunea" 1.30 Film: „Fața nevăzută a succesului" (SUA, 1982).

MARȚI 8.00 Știrile ProTv 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.25 Serial: „Părinți la Hollywood" 14.45 Serial: „Jesse" 15.15 Serial: „Spitalul de urgență" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Trenul terorii" (SUA, 2001) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.10 Film: „Iubire de probă" (SUA, 1994). Cu: Melanie Griffith 1.30 Serial: „Asta-i televiziunea" 2.15 Film: „Cavalerii disciplinei" (SUA, 1983).

MIERCURI 8.00 Știrile ProTv 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.15 Serial: „Părinți la Hollywood" 14.45 Serial: „Jesse" 15.15 Serial: „Spitalul de urgență" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile PRO TV 19.45 Film: „Mesaj pentru tine" (SUA, 1998). Cu: Tom Hanks, Meg Ryan 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.10 Film: „Scrisoarea de dragoste" (SUA, 1999).

JOI 8.00 Știrile ProTv 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.15 Serial: „Părinți la Hollywood" 14.45 Serial: „Jesse" 15.15 Serial: „Spitalul de urgență" 16.10 Serial: „Tânăr și neliniștit" 17.45 Teo 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Iubitul meu se însoară" (SUA, 1997). Cu: Julia Roberts 22.30 La Bloc 0.30 Film: „Dincolo de moarte" (M. Britanie, 1984).

prima

VINERI 8.00 Zid 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Tărâmul umbrelor" (UK, 1993). Cu: Anthony Hopkins 23.00 Focus Plus.

SÂMBĂTĂ 7.00 Documentar 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuiește și vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 15.30 Serial: „În familie" (r) 18.00 Focus 19.00 Serial: „Mutant X" (ep.1) 20.00 Film: „Nașul" (SUA, 1972). Cu: Marlon Brando 22.00 Serial: „24 de ore" 23.00 Film: „Comancheros" (SUA, 1961). Cu: John Wayne 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradițiile românilor 7.30 Desene animate 10.00 Top 10 – top muzical 11.30 Filmul & Televiziunea 12.30 Ambianța 15.00 Dog Show 16.00 Cârcotașii în Europa (r) 18.00 Focus 19.00 Impact 20.00 Film: „Cum de s-a înecat Mona?" (SUA, 2000). Cu: Danny DeVito, Bete Midler 22.00 Film: „Cocoon II" (SUA, 1988) 0.00 Serial: „Mutant X".

LUNI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Operațiunea «Broken Arrow»" (SUA, 1996). Cu: John Travolta, Christian Slater 23.00 Focus Plus.

MARȚI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Vrei să fii miliardar? 22.30 Poliția în acțiune 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cârcotașii în Europa 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptății" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Te iubesc! 22.00 Al șaselea simț 23.00 Focus Plus.

2

VINERI 7.05 Desene animate 8.35 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.20 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.50 Serial: „Viața la 15 ani" 13.45 Desene animate 15.05 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Polițist în Brooklyn" 21.05 D'ale lu'Mitică 22.10 Film: „Posedată" (coprod., 1981). Cu: Isabelle Adjani, Sam Neill 0.20 Film: „Pasiune și prejudecată" (SUA, 2001).

SÂMBĂTĂ 9.05 Arta apărării 10.40 Desene animate 11.05 Lumea lui Chiț-Chit 12.00 Arca lui Noe 12.30 Documentar 13.05 Planeta singuratică 13.55 Film: „Angelo, îngerul păzitor" (partea a V-a) 16.00 Atlas 16.35 Serial: „Bonanza" 18.10 Serial: „Tabăra din Alpi" 18.45 Serial: „În înaltul cerului" 19.35 Serial: „Stevens contra Stevens" 20.10 Serial: „În fața instanței" 21.05 Serial: „La început de drum" 22.00 Serial: „Necunoscuta de la Wildfell Hall".

DUMINICĂ 8.45 Tradiții 9.15 Croinici votive 9.45 Ferma 10.40 Desene animate 11.05 Prietenii lui Piticot 11.50 Serial: „Mărul lui Newton" 13.30 Medalion: Elisabeta Țicuță 14.05 Documentar 15.00 Club Art 16.45 Floarea din Grădină 18.10 Serial: „Tabăra din Alpi" 18.45 Serial: „În înaltul cerului" 19.35 Serial: „Stevens contra Stevens" 20.05 Serial: „În fața instanței" 21.05 Serial: „La început de drum" 22.00 Serial: „Lorna Doone" (ep.1) 23.00 Film: „Aventurile Terresei" (Taresa' Tatoo, 1993).

LUNI 7.05 Floarea din Grădină (r) 10.05 Primul pas 11.20 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.50 Serial: „Viața la 15 ani" 13.45 Desene animate 15.05 Toți, împreună 16.30 Eco 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 Răscruci 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Polițist în Brooklyn" 21.10 Eurovision 2003 22.55 Teatru: „Gin Rummy" de Donald L. Coburn.

MARȚI 7.05 Desene animate 8.35 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.20 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.50 Serial: „Viața la 15 ani" 13.45 Desene animate 15.05 Toți, împreună 16.30 Documentar 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 E dreptul tău 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Polițist în Brooklyn" 21.10 Eurovision 2003 21.40 Film: „Revanșa" (România, 1978) 23.30 Remix-„undergROund".

MIERCURI 7.05 Desene animate 8.35 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.20 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.50 Serial: „Viața la 15 ani" 13.45 Desene animate 15.05 Toți, împreună 16.55 Volei 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Polițist în Brooklyn" 21.10 Eurovision 2003 21.45 Film: „Un tărâm al fărădelegii" (Italia, 2000) 23.20 Cauza și defectul.

JOI 7.05 Desene animate 8.35 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.20 Serial: „Aventurile lui Chuck Finn" 11.50 Serial: „Viața la 15 ani" 13.45 Desene animate 16.30 Documentar 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 Puls 2003 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Polițist în Brooklyn" 21.10 Eurovision 2003 21.45 Film: „Nero Wolfe, detectiv – Crime în serie" (SUA, 2001). Cu: Timothy Hutton 23.20 Din coasta Evei.

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Fete la tot pasul!" (SUA, 1962). Cu: Elvis Presley 15.00 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.20 Serial: „Isabella" 19.00 Observator 20.00 Film: „Parcul Gorky" (SUA, 1983) 22.30 Film: „Întâlnirea cu moartea" (coprod., 1988). Cu: Laurel Bacall 0.30 Film: „Dansând cu pericolul" (SUA, 1994).

SÂMBĂTĂ 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 12.00 Serial: „Bob" 12.30 Serial: „Pretender" 13.30 Serial: „Primul sărut" 15.30 Serial: „Cei șapte magnifici" (ultimul ep.) 16.30 Film: „Tată și fiică" (SUA, 1989). Cu: Tony Danza 19.00 Observator 20.00 Film: „Erou din întâmplare" (SUA, 1992). Cu: Dustin Hoffman, Geena Davis 22.30 Film: „Ziua decisivă" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Obiecte de artă" (SUA, 1991). Cu: John Malkovich.

DUMINICĂ 8.30 Film (r) 10.00 Desene animate 11.00 Documentar 12.00 Serial: „Bob" 12.30 Serial: „Cu capu'-n nori" 13.00 Serial: „Pretender" (ultimul ep.) 14.00 Film: „Școala de snowboard" (SUA, 1997) 15.30 Serial: „Aventuri extreme" 16.30 Film: „Jubal" (SUA, 1956) 19.00 Observator 20.00 Film: „Omul cu masca de fier" (SUA, 1998). Cu: Leonardo DiCaprio, Jeremy Irons 22.30 Serial: „Stargate: SG1" 23.30 Film: „B.D. în alertă" (România, 1970).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.00 Serial: „Isabella" 17.45 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Viață la schimb" (SUA, 2003). Cu: Rosanna Arquette 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Cu capu'-n nori" (ultimul ep.).

MARȚI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Mic dejun la Tiffany" (SUA, 1961). Cu: Audrey Hepburn 15.00 Serial: „Cei șapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.00 Serial: „Isabella" 17.45 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Un alt Karate Kid" (SUA, 1994) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 15.00 Serial: „Cei șapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.00 Serial: „Isabella" 17.45 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Lovitură mortală" (SUA, 1994) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Paradisul din Hawaii" (SUA, 1966). Cu: Elvis Presley 15.00 Serial: „Cei șapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.00 Serial: „Isabella" 17.45 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Forță invizibilă" (SUA, 1999) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

AUDREY HEPBURN
ANTENA 1, marți, 13.15

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

VINERI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 10.30 Chestiunea zilei 12.00 Documentar 13.10 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.30 Secretele succesului 19.20 Șapte știri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 20.50 Chestiunea zilei 21.00 Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial pentru copii 10.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 12.00 Serial (r) 16.00 Ocolul pământului cu farfuria plină 16.30 Muzică populară, romanțe, lăutărească 18.00 Viața în roz 18.30 Cutia muzicală 19.20 Șapte știri 20.00 Film: „Fuga" (SUA, 1990) 21.30 Serial: „Agent 22 – Nebunul" 22.30 Serial: „Pe strada felinarelor sparte".

DUMINICĂ 8.10 Serial pentru copii 10.30 Vertical 12.10 Cântăreții străzii 12.40 Secretele succesului 13.30 Documentar 14.00 Chestiunea zilei (retrospectivă) 15.00 Muzică populară 18.00 Documentar 19.20 Șapte știri 20.00 Film: „Intrusul" (coprod., 1984) 21.45 Serial: „Hollywood" 22.10 Loto-Pariu Trio.

LUNI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Șapte știri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MARȚI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Șapte știri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MIERCURI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Șapte știri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

JOI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Șapte știri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin! 23.45 Loto – Pariu Trio.

PRIMA sâmbătă, 20.00
MARLON BRANDO

PRO TV marți, 23.10
MELANIE GRIFFITH

ANTENA 1 sâmbătă, 0,00
JOHN MALKOVICH

ROMANIA 1 sâmbătă, 23.05
SUSAN SARANDON

PREMIILE CÉSAR 2003, O FARSĂ?

Pe 22 februarie, la teatrul Chatelet din Paris vor fi decernate premiile César. Ce va fi atunci vom vedea. Deocamdată se ştiu nominalizaţii. Marele favorit pare a fi *8 Femei,* filmul lui François Ozon, care figurează la 12 categorii. Urmează *Pianistul* lui Roman Polanski, cu 10 nominalizări, controversatul *Amen*, semnat de Costa Gavras, cu 7 nominalizări, *A fi şi a avea* de Nicolas Philibert şi *Hanul spaniol*, de Cedric Klapisch. Candidaţii pentru cel mai bun actor într-un rol principal de asemenea se cunosc: Daniel Auteuil (*Adversarul*), François Berleand (*Idolul meu*), Adrien Brody (*Pianistul*), Bernard Campan (*Amintirea lucrurilor plăcute*), şi Mathieu Kassovitz (*Amen*).

La categoria César pentru cea mai bună actriţă într-un rol principal au fost înscrise Fanny Ardant (*8 Femei*), Arianne Ascaride (*Marie-Jo şi cele două iubiri*), Juliette Binoche (*Decalaj orar*), Isabelle Carre (*Amintirea lucrurilor plăcute*) şi Isabelle Huppert (*8 Femei*). Toate bune şi frumoase, numai că imediat ce s-au anunţat nominalizările, cea de-a 28-a ceremonie de decernare a premiilor Oscar a intrat „Înainte de termen" în tirul gazetarilor şi criticilor care au constatat că anul acesta totul pare a fi pus sub semnul unui „comic de situaţie" aproape fără precedent. De ce?

1. Când s-au anunţat nominalizările, patru dintre actriţele din filmul favorit *8 Femei* au binevoit să fie absente, ca şi cum evenimentul era prea puţin important pentru ele. E vorba de fermecătoarea senzuală (Catherine Deneuve), de femeia cu instincte primare (Emmanuelle Beart), de visătoarea tandră (Firmine Richard) şi de adolescenta fragilă (Virginie Ledoyen). Au fost prezente doar celelalte patru personaje: prototipul tinereţii din film (Ludivine Sagnier), vampa provocatoare (Fanny Ardant), femeia vulnerabilă şi uşor de rănit (Isabelle Huppert) şi arhetipul nostalgiei (Danielle Darieux). Pretutindeni, înainte de acest eveniment, cele 8 femei au fost împreună când au primit aplauze şi recompense colective, dar tocmai în ţara lor, Franţa, nu au găsit de cuviinţă să respecte această minimă obligaţie.

Catherine Deneuve

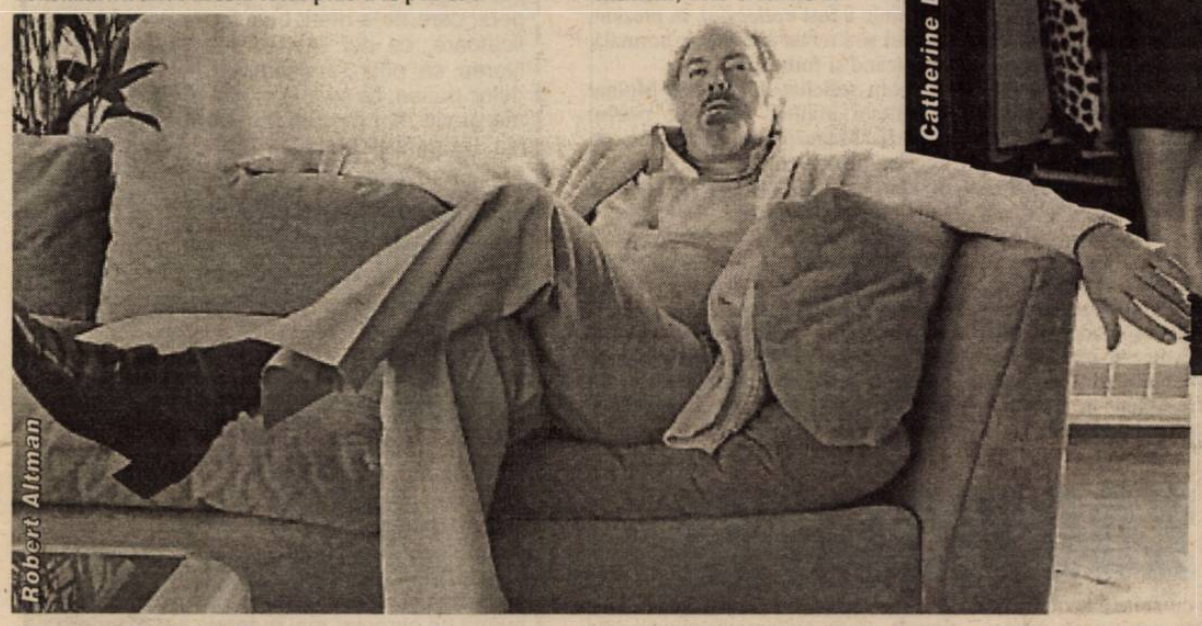
Robert Altman

2. În ceea ce o priveşte pe Isabelle Adjani, compatrioţii săi au etichetat-o drept „o prezenţă snoabă".

3. Ediţia 2003 a premiilor César denotă „un viciu artistic" al producţiilor din anul precedent. Cum poate fi luată în serios lista nominalizărilor – s-au întrebat gazetarii francezi – când două producţii internaţionale care tratează holocaustul (*Pianistul* şi *Amen*), anglofone şi europene doar prin subiect, montaj şi viziune artistică, nu sunt totuşi înscrise la categoria filmelor străine? Cum e posibil ca François Berleand, care are un rol secundar în *Idolul meu*, să fi fost înscris între concurenţii pentru cel mai bun actor într-un rol principal, în timp ce Jamel din *Asterix*, care deţine un rol principal, a fost înscris pe lista rolurilor secundare? Cum se explică faptul că Robert Altman, care este regizor american, concurează la categoria „cel mai bun film european"?

4. Césarul de anul acesta şi-a propus să fie un carnaval? O farsă? Un eveniment marcat de un comic involuntar? Acestea sunt nedumeririle celor care au analizat nominalizările.

8 Femei şi 12 nominalizări

Dansul este o modalitate de exprimare a emoţiei şi totodată o dezvăluire instantanee şi, foarte probabil, imposibil de controlat, a sentimentelor manifestate în fracţiuni de secundă. Pe această idee se construieşte filmul *8 Femei*, care are, spre deosebire de marea majoritate a producţiilor cinematografice, 8 personaje principale feminine foarte diferite între ele ca structură şi a căror personalitate se dezvăluie progresiv, atenţie! doar în timpul prestaţiilor lor coregrafice. Fiecare dintre ele dansează într-un anumit fel, astfel încât să inducă spectatorului pe de-o parte emoţie artistică iar pe de alta informaţia legată de propria-i personalitate. Este momentul când orice convenţie, orice tip de mască sofisticată şi îndelung fasonată cade, lăsând esenţa felului de a fi să iasă la suprafaţă. Coregraful magician este Sebastien Charles iar regizorul François Ozon este „vânătorul" iscusit al emoţiilor exprimate prin gesturi, nu prin cuvinte, dar care îi sugerează spectatorului mult mai mult decât o mie de replici... Este un mesaj eteric, dar foarte personal.

Decorul ales pentru film frizează kitsch-ul anilor 50, fiind realizat de coregrafa germană Sacha Walz.

Meritul filmului este accentuat deopotrivă de coerenţa incredibilă între personaje, costume, muzică şi coregrafie. Bunăoară, rochia actriţei Fanny Ardant, de un roşu care zgârie retina, îi permite să evoce nebunia anilor 50, exploatată doar de filmele hollywood-iene.

Filmul este cu adevărat un mare spectacol.

RUSSELL CROWE
şters de pe lista neagră

Organizatorii premiilor BAFTA de anul acesta au decis, după lungi controverse, să-i permită actorului Russell Crowe să participe la manifestare. Ceremonia de decernare a premiilor britanice va avea loc pe 23 februarie.

Anul trecut, actorul neo-zeelandez a agresat un producător de televiziune – pe Malcom Gerrie –, izbindu-l de un zid, pentru că nu i-a permis să citească integral un poem pe care şi-l pregătise pentru acel eveniment.

Lipsa de conduită a actorului a făcut înconjurul lumii la vremea respectivă, iar englezii, supăraţi nevoie-mare din cauza incidentului neplăcut, au jurat că *Gladiatorul* nu va mai avea ce căuta vreodată la BAFTA. Dar, iată că între timp supărarea le-a trecut şi anul acesta nu mai ştiu cum să facă să-l aibă din nou printre ei pe deţinătorul Oscarului din urmă cu doi ani. Ba chiar l-au asigurat, o dată cu invitaţia pe care i-au lansat-o, că la actuala ediţie va putea să citească un poem întreg, dacă aşa va dori.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

LOUIS DE FUNÈS
comicul cu o mie de feţe

În urmă cu 20 de ani, pe 27 ianuarie, părăsea scena vieţii marele actor francez Louis de Funès, simbolul comicului popular al anilor 70 şi, totodată, după cum am spune noi azi, campionul box-office-ului acelor vremuri, cu *Marea hoinăreală*, seria Jandarmilor regizorului Jean Girault (*Jandarmul din Saint Tropez, Jandarmul la New York, Jandarmul se însoară, Jandarmul la plimbare, Jandarmul şi extratereştrii, Jandarmul şi Jandarmeriţele* – ultimul său film, realizat în 1982) sau *Aventurile lui Rabbi Jacob.*

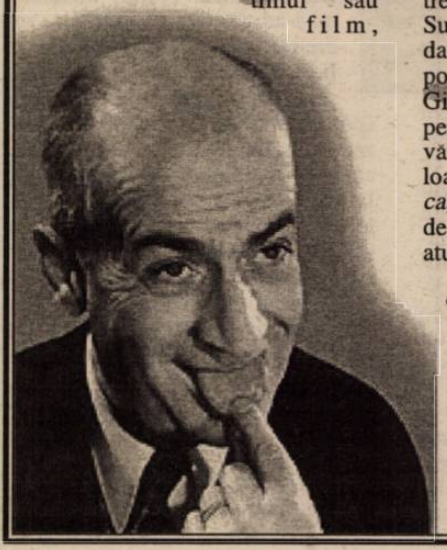

Stilul său inconfundabil se impune relativ târziu, după o îndelungată experienţă filmică: el va rămâne pentru totdeauna sinonim cu omuleţul irascibil, agitat, cârcotaş, care gesticulează mult, inventând astfel un limbaj internaţional pentru publicul amator de comedie bufă.

Prima sa apariţie pe o scenă de teatru datează din anul 1943, dar de-atunci şi până la momentul gloriei depline aveau să mai treacă vreo trei decenii. Succesul în cinema i se datorează fără doar şi poate întâlnirii cu Jean Girault, care i-a pus pentru prima oară adevăratul său talent în valoare, în 1963, în *Aruncaţi banca în aer*. Louis de Funès avea deja pe atunci 50 de ani.

Louis Germains de Funès de Galarza s-a născut pe 31 iulie 1914 la Courbevoie, tatăl său fiind bijutier. După studiile făcute la Condorcet (Paris), practică diferite meserii (decorator de vitrine, ajutor de contabil, tinichigiu auto...), timp în care urmează şi un curs de artă dramatică. Îşi mai câştigă existenţa şi ca pianist într-un bar şi reuşeşte să apară pe scenă într-o piesă de Daniel Gelin. Cel care avea să facă până la sfârşitul vieţii 125 de filme şi să devină „comicul cu 120 de milioane de spectatori" s-a cantonat mulţi ani în roluri minore din filme care în timp au fost uitate, primul de acest fel fiind cel din 1945, în *Ispita de la Barbizon* de Jean Stelli. Abia în 1964, cu *Jandarmul din Saint Tropez*, în viaţa sa apare şi noţiunea de succes.

În ciuda unei crize cardiace care îi pune viaţa în pericol în 1975, actorul continuă să lucreze şi aduce o nouă confirmare a talentului său în *Aripioară sau picior* (1976) şi *Zâzania* (1978), ambele în regia lui Claude Zidi. Din nefericire, ultimele sale roluri nu au mai cunoscut succesul de altădată, în special *Avarul* (1979, Jean Girault) fiind cotat cu mult sub aşteptările actorului şi ale regizorului.

Deşi nu de puţine ori a fost desconsiderat de criticii de film, de gazetari şi intelectuali, Louis de Funès a fost omagiat în 1999 prin intermediul unei piese de teatru, semnate de Valerie Novarina, intitulată *Pentru Louis de Funès.*

ECHILIBRUL BIOENERGETIC

garanţie a sănătăţii

Dintre foarte puţinii bioenergoterapeuţi ale căror rezultate pozitive incontestabile au fost recunoscute oficial la nivelul Ministerului Sănătăţii, poate cel mai cunoscut este tânărul *Tiberiu MOLNAR*. Timişoreanul (stabilit în prezent în Bucureşti) are doar 27 de ani şi, în cei peste zece ani de activitate în domeniu, a înregistrat peste 25.000 de cazuri rezolvate, în medie, în proporţie de circa 80%. Este un procent extraordinar, dar mult mai importante decât cifrele sunt vindecările ca atare, despre care ne-a vorbit, pentru cititorii „Magazinului", chiar terapeutul.

Metoda Molnar – un progres în bioenergoterapie

Aproape permanent, 20-30 de pacienţi îşi aşteaptă rândul la tratament. Nu au însă mult de aşteptat, întrucât Tiberiu Molnar şi-a perfecţionat metoda de lucru astfel încât o singură şedinţă nu durează mai mult de 3 minute. După descoperirea calităţilor sale bioenergetice de excepţie, încă licean fiind, el a fost iniţiat în tehnica Silva de celebrul Rajco Kuzmanovič, pe care a adaptat-o la stilul de lucru personal. De fapt, ce înseamnă aceasta? Tratamentul în sine înseamnă un masaj bioenergetic la distanţă (circa 10 centimetri de corpul pacientului), menit să reechilibreze câmpul energetic afectat din diverse motive. Subiectul poate să aibă rezultatele analizelor clinice, dar de obicei simpla semnalare a simptomelor acuzate de acesta îi oferă terapeutului suficiente date pentru a interveni eficient. Răspunsul organismului pacientului se poate concretiza – nu în mod obligatoriu – prin căldură accentuată, furnicături, în unele cazuri prin transpiraţie abundentă, somnolenţă, urinări mai frecvente, ca reacţie firească la declanşarea procesului de vindecare şi de eliminare a toxinelor.

Autosugestia este exclusă

E adevărat că, încercând să conteste eficacitatea bioenergoterapiei, unii comentatori ai fenomenului au pus vindecările respective pe seama autosugestiei. Totuşi, Tiberiu Molnar a demonstrat clar că nu se pune această problemă. Originalul argument a venit în urma vindecării unor câini, de diverse boli. A fost doar un experiment reuşit, întrucât de obicei nu lucrează pe animale. Pe de altă parte, el a remarcat că pacientul se poate vindeca şi de afecţiuni pe care nu le cunoştea anterior. Cum se explică, relativ simplu şi foarte concis, acest lucru? Câmpul energetic defineşte organismul şi reciproc, influenţa neavând deci un sens unic. În ce priveşte aşa-numitele boli karmice, „nu contest existenţa lor, dar acestea aparţin universului spiritual, aflat în afara limitelor domeniului meu, adică a lucrului pe câmpul energetic", cum spune terapeutul. El remarcă faptul că, dacă medicina clasică „desface" corpul uman în sisteme, organe, ţesuturi ş.a.m.d., bioenergoterapia priveşte organismul în ansamblul său, ca pe un tot unitar.

Cancer, diabet, impotenţă, depresii...

Avantajele incontestabile ale metodei Molnar decurg din mai multe aspecte. Pe parcursul tratamentului, eventualele prescripţii şi remedii medicale clasice nu sunt absolut deloc înlăturate, nu se cere vreun regim alimentar special nici un mod de viaţă restrictiv. Pe de altă parte, vindecarea nu este condiţionată de convingerile religioase ale pacientului, iar tarifele şedinţelor – clar precizate de mulţi alţi terapeuţi – la Tiberiu Molnar pur şi simplu nu există!

Cel mai frecvent, problemele pentru care este solicitat terapeutul şi pe care le-a rezolvat în proporţie foarte mare sunt durerile reumatice, afecţiuni ale coloanei, digestive, ginecologice, respiratorii, noduli la sân, diabet, dar şi diverse forme de cancer, epilepsie, căderea părului, tumori, impotenţă sexuală, depresii ş.a.m.d. O provocare importantă au constituit-o şi câteva cazuri de SIDA. În urma tratamentului, starea generală a bolnavilor s-a îmbunătăţit considerabil, dar diagnosticul în sine nu a dispărut.

Trăieşte-ţi viaţa!

Documentarea pentru articolul de faţă a inclus şi abordarea câtorva pacienţi vindecaţi de boli grave, prin metoda Molnar. Mariana Cărămidă (50 ani) a avut cancer la sânul drept şi a fost propusă pentru operaţie, dar a refuzat. A început tratamentul cu Tiberiu Molnar, iar după două serii a câte şapte şedinţe tumoarea a dispărut. Simptomele manifestate în acest timp s-au limitat la furnicături şi eliminarea de lichide în cantitate mare, prin transpiraţie şi urinat (de fapt, este vorba despre eliberarea toxinelor din organism). În acelaşi timp, ulcerul gastric şi depresiile cauzate de aflarea diagnosticului anterior au dispărut. Foarte recent, cazul lui Alexandru Mitroi, de numai 9 ani, s-a rezolvat după şase serii de şedinţe (diagnosticul clinic a fost *epilepsie).* În prezent, copilul şi-a reluat activitatea normală, practicând şi fotbalul.

I-am solicitat lui Tiberiu Molnar şi câteva sfaturi practice, pentru cititorii „Magazinului". Fără nici un fel de extravaganţe, cu un bun simţ de invidiat, ne-a indicat că „omul e bine să-şi trăiască viaţa, să caute partea pozitivă a lucrurilor. Încrederea în sine, în propriile calităţi şi capacităţi, abordarea cu curaj a provocărilor, gândirea pozitivă şi munca susţinută fac din oricine un învingător. Iar faptele fiecăruia, cele ce slujesc binele personal şi totodată binele celor din jur, constituie un fel de religie individuală, prin roadele pe care le dau."

Leacuri din vechime

PLASTURELE CU GÂNDĂCEI. Există în farmacopeea populară un – să-i zicem – preparat, simplu de realizat, cu proprietăţi multiple asupra organismului. Cantarida este un praf obţinut prin pisarea elitrelor unor anumiţi gândaci (sau a altor părţi din corpul lor, după ce au fost uscate), devenit faimos datorită puternicelor sale efecte afrodisiace. Totuşi, folosirea pulberii respective cu rea intenţie a dus, nu de puţine ori, la adevărate drame, deoarece necunoaşterea dozării optime poate transforma orice remediu în otravă. Plasturele cu gândăcei (cantaridă) sau vezicătoarea se aşeza pe pielea bolnavului, aceasta se irita şi pe locul respectiv apăreau băşicuţe pline cu lichid, care „trăgeau" boala din corp (răcelile, junghiurile, pleureziile, pneumoniile). Pentru ca leacul să nu atace rinichii, se cerea totuşi sfatul medicului şi, ca să se alunge şi alte temeri ori ispite, se zicea că „e mai lesne de pus foaia de muştar".

PECETEA LUI SOLOMON. În ciuda numelui, leacul respectiv nu avea în el nimic... ocult, fiind vorba de fapt despre rădăcina plantei cu acelaşi nume dat în popor. De remarcat că buruiana avea efecte pozitive doar în uz extern, ea fiind foarte otrăvitoare „pe dinăuntru". Se folosea, cum arată medicul şi scriitorul Vasile Voiculescu, pentru „buboae şi sugiuri. Se fierbe rădăcina cu untură de porc şi se face o alifie, o oblojeală, cu care înfăşurau degetul cu sugiu."

BALSAMUL DE COPAE. Un alt nume insolit pentru un remediu utilizat în beteşuguri nu tocmai noi. I se mai spunea *copahu* (!) şi era de fapt răşina unui arbore originar din Brazilia, produs de culoare galbenă şi având consistenţa untdelemnului, dar gust neplăcut. Totuşi, la nevoie se înghiţeau câte 20 de picături pe zi, căci era vorba despre jenantele „scurgeri" genitale. Dar ce e-ntr-o parte leac obosește la stomac, după cum aflăm din scrieri mai vechi despre remediile populare, scrieri ce dau şi sfaturi înţelepte: „pentru orice boală lumească, este mai bine să ne arătăm la medic".

CÂINELE ÎN ZOOTERAPIE

Cu paşi mici, datorită unor iniţiative deocamdată izolate, o serie întreagă de terapii complementare aplicate pe scară largă în ţările avansate în domeniu, îşi fac apariţia şi în România. Nu demult, s-a făcut public faptul că la Centrul de Plasament din Bogheşti (Vaslui), cei circa 100 de copii cu handicap neuropsihic uşor şi moderat îngrijesc 40 de câini comunitari. Efectele se pare că au depăşit aşteptările. Acest gen de zooterapie îi ajută foarte mult pe micuţii pacienţi, care devin astfel mai responsabili, se simt importanţi şi îşi dezvoltă un potenţial afectiv, altfel destul de atrofiat, câtă vreme este lăsat în stare latentă. Dar ce înseamnă terapia cu ajutorul câinilor – insolită şi poate bizară, pentru unii dintre noi? Iată, în continuare, un posibil răspuns edificator.

Limbajul canin

Deloc întâplător, relaţiile dintre om şi animal au fost studiate încă din Antichitate, de romani, egipteni şi greci, anumite specii fiind ridicate chiar la ranguri de divinităţi. Mai târziu, epoca medievală şi în special iluminiştii au aşezat ziduri groase între condiţia şi statutul omului şi stadiul lumii animale, acesteia din urmă fiindu-i negate orice calităţi legate de inteligenţă.

Totuşi, există un limbaj animal, respectiv un limbaj canin. Sonor, el se exprimă prin binecunoscutele mârâituri, lătrături sau urlete. Concret, comunicarea se realizează în stadiu corporal, natura interrelaţionărilor determinând-o atitudinile fizice, mimicile faciale, poziţiile urechilor şi cele ale cozii. Pe de altă parte, o anume „sintaxă" a limbajului canin nu există, deşi animalul asociază imagini distincte cu sunete specifice (de unde şi reacţia pozitivă la anumite comenzi verbale). În zooterapia canină, este extrem de importantă diferenţierea dintre sistemul vocal (cuvintele exprimă obiecte) şi cel gestual (gestul exprimă o relaţie). Pentru câini, cuvintele folosite singure pot servi dacă sunt asociate cu un obiect (minge etc.) sau cu o poziţie (culcat etc.), dar organizarea lor în fraze nu are valoare.

Instinct animal, inteligenţă umană

În zilele noastre a devenit foarte clar că a vorbi despre instinctul animal în opoziţie cu inteligenţa umană reprezintă un nonsens. Aşa-numita gândire conştientă umană se susţine din ce în ce mai greu, pe măsură ce învăţăm să cunoaştem şi să apreciem ingeniozitatea dovedită de animale în rezolvarea problemelor lor. În ce ne priveşte, noi, oamenii, utilizăm gesturile tot mai puţin, ceea ce ne îndepărtează de calităţile noastre native, limbajul exclusiv verbal neînsemnând întotdeauna şi necondiţionat o modalitate de comunicare perfectă. Or, se ştie foarte bine că un câine poate destul de uşor să ne „citească" – într-un dicţionar gestual – bucuriile şi nemulţumirile, stresul şi grijile ş.a.m.d. Este un alt amănunt important în zooterapie. Biologii afirmă că în comportamentul uman există semne, mimici, care transmit în mod automat anumite stări emoţionale. Ceea ce caracterizează acest proces este faptul că el apelează la gesturi minime, foarte simple, care scapă cel mai frecvent observării conştiente.

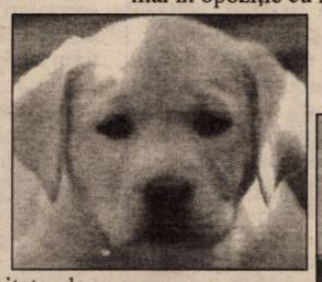

Mecanismul zooterapiei

Misteriosul aparat emiţător şi receptor care permite transmiterea inconştientă a sentimentelor şi a emoţiilor este mult mai vechi decât omenirea. La animalele numite „de companie", facultatea de a înţelege gesturile şi expresiile emoţionale cele mai delicate atinge un grad înalt de percepţie numai pentru că necuvântătoarele nu înţeleg cuvintele şi deci nu pot vorbi. Dacă ar vorbi (ca oamenii), în mod sigur ele şi-ar pierde respectiva capacitate (ca oamenii)... În acest aspect, zooterapia se dovedeşte cel mai eficientă. Noi ştim că un câine ne poate înţelege, chiar fără să-i vorbim. Simţim aceasta undeva, în interiorul nostru. Altfel, niciodată nu i-am încredinţa emoţiile, secretele, tristeţile noastre. Ni se pare chiar că el este în măsură să prindă exact sensul a ceea ce îi spunem şi atunci îi atribuim fără rezerve înclinaţia către afectivitate, către solicitudine, către compasiune. Iată de ce câinele este un excelent mijlocitor în diverse terapii – nu pentru maladii care produc dureri şi suferinţe fizice, ci în afecţiuni ale spiritului, sufletului şi mentalului. Copiii, vârstnicii, oamenii singuri sau cei cu divese probleme de comunicare reprezintă în acest caz principalii beneficiari ai cooperării conştiente cu vechiul prieten al omului.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

„PANSAMENTE" PENTRU SUFLET

Ce facem mai întâi, atunci când avem, cum se spune, „ceva pe suflet"? Unii dintre noi se descarcă împărtăşindu-şi necazul în stânga şi în dreapta, oricui pare un bun ascultător. Alţii au reacţii agresive sau chiar violente, manifestându-se prin distrugeri materiale, concrete. Într-o altă categorie intră persoanele cu tendinţe inconştiente de autodistrugere, care îşi refulează trăirile şi deci acumulează tensiuni din ce în ce mai mari. Făcând o comparaţie frecvent folosită, am putea spune că această din urmă situaţie este comparabilă cu acumularea de gaze într-un recipient închis, care poate (sau nu) să găsească o fisură pentru echilibrarea presiunii, dar care, cel mai probabil, poate să reziste până la un moment imposibil de precizat, când o explozie va distruge atât „recipientul", cât şi ceea ce se află în jur.

Exprimate mai mult sau mai puţin metaforic, situaţiile de acest fel se întâlnesc – din nefericire – foarte frecvent, în zilele noastre. Ele reprezintă şi un important segment al cazurilor înregistrate de *Emilia VLĂDESCU* – psiholog, parapsiholog, medium şi bioterapeut, care ne-a oferit o serie de exemple edificatoare, ce pot servi drept repere în evaluarea, cel puţin, a maladiilor afective. Maladii deloc puţine, ce stau la originea multor probleme grave manifestate în plan fizic şi/sau psihic. Iar principala cauză a declanşării problemelor de tot soiul (de sănătate, sociale, profesionale, familiale etc.) rămâne cea pe care am invocat-o deseori în cadrul rubricii de faţă: necunoaşterea deplină a propriei persoane şi deci nerecunoaşterea propriilor greşeli, carenţe, vicii. A arunca pe altcineva sau pe altceva vina apariţiei maladiilor ori a altor necazuri a devenit un fel de regulă, uneori mai nocivă decât boala însăşi.

Studiul de caz prezentat în acest articol se referă la un bărbat revenit în ţară, după ce a lucrat în străinătate mai mulţi ani. La serviciul de aici, tensiunile acumulate în relaţia cu şeful său, interiorizate, au declanşat probleme de sănătate pe fond nervos. Depresii, atacuri de panică, pesimism erau stări manifestate frecvent la bărbatul puternic introvertit. Soţia provenea şi ea dintr-o familie conflictuală, însă având un caracter mai puternic se exterioriza uşor, eliberându-şi astfel tensiunile. Investigaţiile Emiliei Vlădescu au scos la lumină cauze vechi ale problemelor bărbatului, în copilărie, când a început să realizeze că fratele mai mic era, incontestabil, răsfăţatul familiei. Mângâiat, lăudat, răsplătit mai mult decât era cazul şi, în orice caz în mod inechitabil, în raport cu ceea ce primea el, fratele l-a ţinut (involuntar) pe un permanent loc secund, pe pacientul actual al Emiliei Vlădescu. Atunci, nu s-a manifestat în nici un fel, însă cauzele acumulate în subconştient au dat reacţii mult mai târziu, pe mai multe planuri ale vieţii personale.

Conştientizarea problemelor a fost unul dintre primele scopuri urmărite de terapeută. Cu paşi mărunţi, pentru a evita declanşarea unor atacuri de panică, bărbatul a fost determinat să înţeleagă de unde îi vine suferinţa, să se controleze şi să-şi învingă temerile şi complexele. Fiind un om instruit şi cu o deschidere culturală largă, pacientul a putut să meargă pe traseul optim, către vindecare, fără să respingă demersurile ce-l implicau afectiv destul de mult. Iar dacă am ales să descriem acest caz, am făcut-o pentru a arăta că – în orice fel de tratament, dar în special în afecţiuni ale sufletului suprapuse peste cele ale stării psihice – raţiunea, logica, dreapta judecată au un rol esenţial.

Vom continua să vă prezentăm asemenea cazuri ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

SCARA

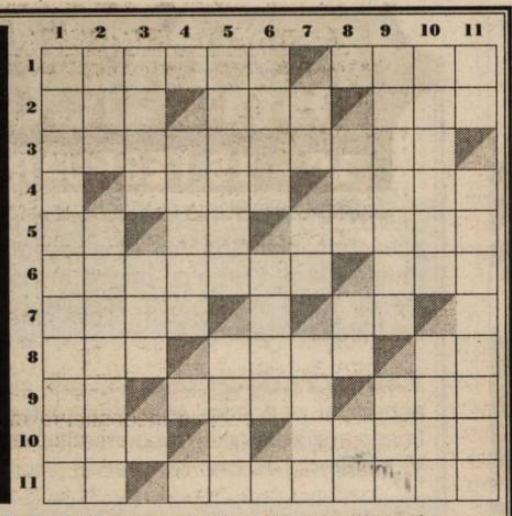

ORIZONTAL: 1) ...operetei „Scara de mătase" aparţine compozitorului italian Antonio Gioacchinno Rossini (1792-1868) – Fiecare... are o scară pentru a urca la etaj. 2) Într-un zapis! (sau prefix la „albine") – Localitate în India (sau poem filozofic semnat de Victor Hugo) – Indică un control de calitate. 3) Această peşteră se află în sudul Masivului Bihor. 4) Plantă de apartament nepretenţioasă – Trup. 5) Ultima scară! – Dublat! – Dispozitiv cu ajutorul căruia se reglează închiderea sau deschiderea unui orificiu de trecere pentru lichide sau gaze. 6) „Scara mâţei" este... compusă de Alexandru Flechtenmacher (1823-1898) - Fir. 7) Soţia lui Jupiter, în mitologia română – Incluse în note! 8) Academia de Ştiinţe Economice (siglă) – „Scara de serviciu" a fost realizat în 1921 de regizorul german Leopold Jessner – Repetat în râs! 9) Nebun la cap! – Opereta „Scara..." s-a jucat pentru prima dată în 1859 (nom.) – Şaua lui are două scări. 10) Dumnezeu la boşimani – Cuviosul Ioan Scărarul a fost starețul acestei mânăstiri pe la anul 600. 11) Cusute cu râuri – Din punct de vedere anatomic, scăriţa reprezintă unul dintre cele trei... ale urechii mijlocii.

VERTICAL: 1) Rolul principal masculin din filmul „Pe scările strâvechi" a fost interpretat de acest actor (Marcello, 1924-1996). 2) Siglă pentru „Analog" – În aceşti munţi la o altitudine de 1200 m se află renumita peşteră Scărişoara. 3) Jurnal – Moşul de la Renel! 4) Moda întoarcerii în timp. 5) Necesare fiecărui elev – Artificial. 6) Toartă la coşuri sau vase – Începe tritura! 7) Nucleu de neon! – Prima şi ultima scară! (sau margini de scară!) – Nu sunt eroi. 8) Acuma – El se află pe cea mai înaltă treaptă de dezvoltare (în zoologie) – Cuprins de fior! 9) Se foloseşte de o scară (la circ) – Consiliul Naţional al Audiovizualului (siglă). 10) Lucrarea „Scara Paradisului" aparţine sfântului căruia i se mai spune şi Scolasticul, el fiind... al Mânăstirii Sinai – Localitate în Germania. 11) Ironie (fig.) – Piesa de teatru „Să nu-ţi faci... cu scară" a fost scrisă în 1968 de Eugen Barbu (1924-1993).

DICŢIONAR: REEA, NNA, UPC, HAAR.

ELISABETA PESCARIU – *Timişoara*

SOLUŢIA CAREULUI („Scara"): MUZICA - CASA - API - ANE - CTC - SCA - OT - V - ASE - FILM - HA - NE - MATA - CAL - NNA - L - SINAI - II - OSCIOARE - RISOARA - T - REEA - CORP - RA - TT - SUBER - OPERETA - ATA - IUNO - R -

Verificaţi-vă cunoştinţele

STEAGURI

1. Cum arăta steagul de luptă al dacilor?

2. Ce însemna un „steag" în armata ţărilor române?

3. Când a fost instituit drapelul naţional român?

4. Cine a scris volumul de poezii „Fire de tort", volum din care face parte şi poezia „Tricolorul"?

5. Cine a compus imnul „Pe-al nostru steag e scris unire"?

6. Ce artist francez a pictat, la 28 iulie 1830, tabloul „Libertatea călăuzind poporul", o alegorie în care o tânără luptătoare poartă steagul ţării?

7. Ce regizor bolivian a realizat în 1984 filmul documentar „Steagurile zorilor"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cel mai grav instrument de suflat din alamă este tuba, prevăzută chiar cu un mecanism de ventilaţie. 2) Un „orchestrion" este un instrument mecanic ce poate imita sonoritatea unei orchestre. A fost construit în 1851 la Dresda de J. Kaufmann. 3) În mitologia greacă, zeul Pan era considerat inventatorul naiului (syrinx). 4) Muzica operei „Flautul fermecat" aparţine lui Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791). 5) Tabloul „Tânăra femeie cântând la lăută", expus la muzeul Ermitaj, este opera pictorului italian Caravaggio (1573-1610). 6) Volumul „Muzicuţa cu schimbător" a fost scris de Nicuţă Tănase. 7) Filmul „Toba de tinichea" a fost realizat în 1979, de regizorul german Volker Schlöndorff.

Poşta cititorilor

Pentru întrebările din numărul 3 al revistei noastre, întrebări cu tema „Ferestre", am primit scrisori cu răspunsuri de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Monica Ionescu – Bucureşti; Ion Vlad – Timişoara* şi vechii noştri prieteni *Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei* şi *Mihai Waspusch – Bucureşti.*

– 6 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea – Topliţa* şi *Prof. Maria Iova – Constanţa.*

– 5 răspunsuri corecte: *Miruna Mitrea – Ploieşti* şi *Ion Grigoriu – Arad.*

Aşteptăm noi sugestii de la toţi cititorii noştri, cărora le dorim în continuare mult, mult succes. *(I. Stoica)*

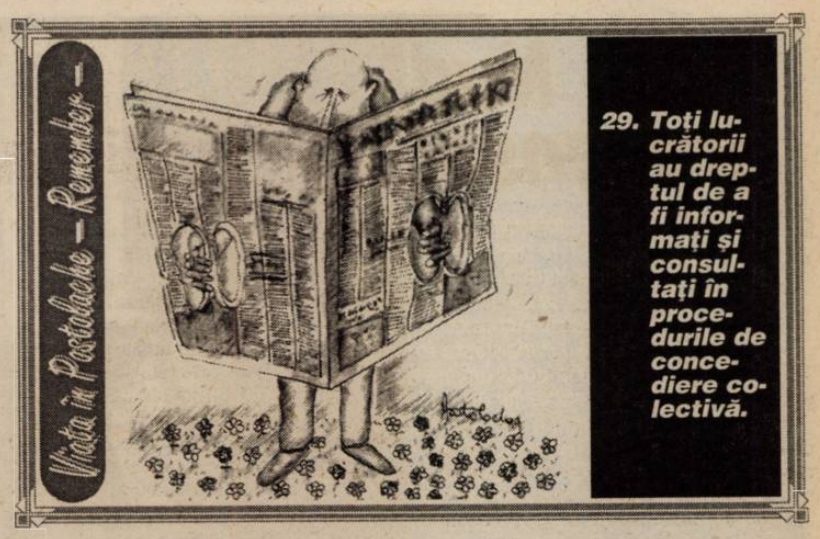

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută şi câştigă

Mieses - Von Bardeleben, 1905

DEZLEGARE:
1. Dd8! Te8
2. Te8 Ne8 3. c7
T:f3 4. c8D
mat.

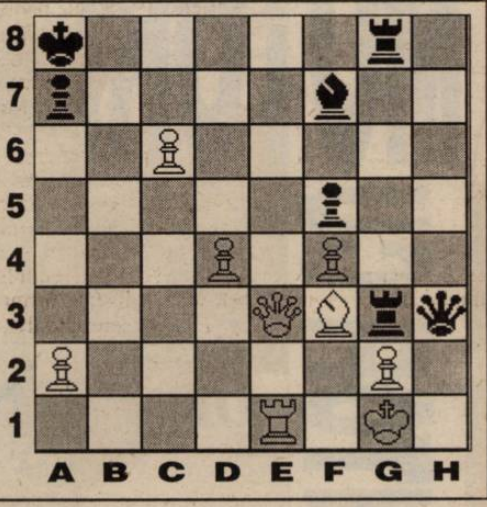

© GHEORGHE POPESCU –
maestru F.I.D.E.

SPORT FLASH

Michael Jordan, ca în vremurile bune. Michael Jordan, azi în vârstă de 39 de ani, a reuşit să marcheze 45 de puncte în partida pe care Washington Wizards a câştigat-o în faţa celor de la New Orleans Hornets, la un scor destul de strâns, 109-104. Săptămâna trecută, Jordan a fost selecţionat pentru a 14-a oară

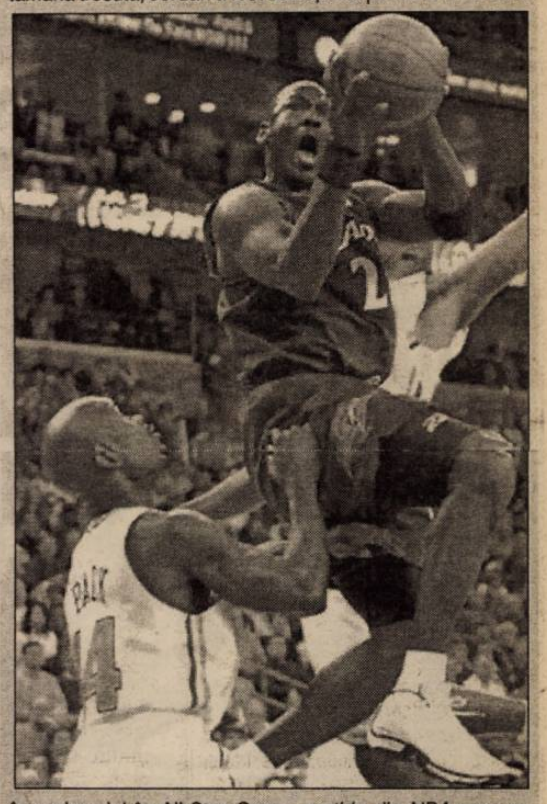

în cariera lui în All-Star Game, partida din NBA care se desfăşoară anual în SUA între selecţionatele Estului şi Vestului. Jordan, împreună cu Karl Malone (care în acest an a ratat prezenţa, pentru prima oară în cariera lui de 15 ani) şi Jerry West, fiecare cu 14 selecţionări, se află pe locul doi în clasamentul selecţionărilor din toată istoria NBA, după recordmanul absolut Kareem Abdul-Jabbar, care a fost selecţionat de 19 ori în All-Star Game. Jordan, în schimb, deţine recordul celor mai multe puncte marcate în All-Star Game, 21,3 puncte. Cu toate acestea, dacă în cele 13 partide anterioare el a jucat ca titular, pe 3 februarie la Atlanta, el a fost doar ca rezervă.

Prunea salutat de Blatter. Într-o scrisoare adresată preşedintelui FRF, Joseph Blatter, preşedintele FIFA se arată fericit că sancţiunea dictată de LPF contra portarului Florin Prunea de la FCM Bacău a fost ridicată de Comitetul executiv al FRF. „Din toate informaţiile pe care am putut să le culeg reieşea că sancţionarea lui Prunea, dictată de LPF, nu era motivată decât prin angajarea acestui jucător în apărarea fotbaliştilor profesionişti din ţara dumneavoastră" (versiunea românească integrală a scrisorii aparţine site-ului „Onlinesport.ro").

Gura bate... punga! Celebra noastră atletă, Gabriela Szabo, trebuie să plătească daune morale în valoare de 5.000 dolari colegei sale Violeta Beclea. După doi ani de procese, tribunalul din Bucureşti a pronunţat verdictul săptămâna trecută contra Gabrielei, care a spus într-un interviu că Violeta Beclea n-a fost invitată la o competiţie internaţională de atletism pentru că „e prea urâtă". Acum, ce să spun, dacă ne uităm în fotografia alăturată...

GEORGE CUŞNARENCU

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Rhododendron

Se mai numeşte şi azalee sau trandafir de munte; în limba greacă „rhodon" înseamnă „rosa" (trandafir) iar „dendron" înseamnă arbore. Rhododendronul este originar din regiunile cu ierni blânde şi veri moderate din China, Japonia, India, SUA, Europa. În Europa, azaleea se cultivă de peste 200 de ani, primele culturi reuşite înregistrându-se la Grădina botanică Kew, de lângă Londra, în anul 1808. În prezent, se cultivă mult în Belgia, Olanda, Germania, Italia, Franţa, precum şi în oraşul Grand din Belgia şi împrejurimile sale, zonă renumită pentru această cultură. În ţara noastră, deşi este admirată, iubită şi solicitată, azaleea se cultivă mai puţin, Staţiunea de cercetări horticole din Cluj fiind deja renumită prin calitatea şi frumuseţea plantelor pe care le produce (crearea unei culturi de azalee este o muncă de lungă durată, de 15-20 de ani). Pe versanţii munţilor Bucegi şi Retezat se întâlneşte soiul *Rhododendron kotschyi*, un arbust cu flori parfumate, care este utilizat ca portaltoi pentru soiurile de cultură cu sensibilitate mare la calciul din sol.

Lucrările de ameliorare a calităţii azaleelor sunt axate pe găsirea modalităţilor de stimulare a creşterii mai rapide a plantei, pe inducerea înfloririi mai timpurii în raport cu vârsta plantei, dezvoltarea unui sistem radicular mai viguros, prelungirea duratei de menţinere a florilor pe plantă, consolidarea rezistenţei la boli şi condiţii de cameră, obţinerea de noi culori ale florilor (în special galben). În prezent, culoarea roşie este cea mai solicitată de iubitorii acestei plante (60%), urmată de roz (30%).

Azaleea este o plantă perenă şi are caracteristici de arbust; în cultura de seră, pentru obţinerea de exemplare de cameră, înflorirea maximă se produce iarna şi primăvara. Mugurii florali se formează în vara precedentă (august-septembrie). *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„IDEI CONSACRATE"

UN FEL CU TOCĂTURĂ / FEMEI CU BUN SIMŢ		DESPOT / RACHIU TARE		A SE INTENSIFICA / BLUZA LELIŢEI		3,14 / SCRUM		STAŢII C.F.R. / A STOPA		ORNICE / LIPSITĂ DE CONŢINUT
VICLENE / BRAŢ							INDICĂ UN EXCES / A PLÂNGE... CARAGHIOS			
				CREDINCIOS / CU CHIU, CU VAI						
TOCURI DE UŞĂ / LUMINEAZĂ ÎN NOAPTE									CUCU! / NĂPASTĂ	
			A RECHEMA / A TĂIA CARNEA					DULAP CU STICLE / PĂRINTE VITREG		
	A AVEA HABAR / GARĂ MICĂ				DOCUMENTE / BOLTA ÎNSTELATĂ					SECETOŞI
		CRUSTACEU CU CLEŞTI / UCIS LA CORIDĂ				SALĂ LA FACULTATE / MĂRUNT					ZĂNE RELE CE DANSEAZĂ NOAPTEA
CEH! / FIR / COJOCARI				ENUNŢĂRI, EXPUNERI / ATMOSFERĂ						
							SORĂ CU MIOARA / ÎN RAFT!			
„CLAXONUL" RĂCELII / POTECĂ					INSECTĂ XILOFAGĂ				ZEL!	
						TĂIATĂ DIN PÂINE				

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „DILEME"

Orizontal: B - M - D - V - Z - L - SUPARACIOASE - CART - ATATAT - ZANE - ALES - TC - TATARI - ESUA - TAR - TATA - FII - O - ALA - ARME - E - NAMETI - TARA - PAT - APARARE - BA - CATARI - ET - SFORAI - TONA - HAINI - REAVAN.

Nud provensal

Până la sfârşitul lunii martie, fundaţia Maeght va ţine deschisă la Saint-Paul-de-Vence (Franţa) expoziţia intitulată „Arles şi fotografia". Specializată pe expoziţii de pictură, fundaţia adăposteşte în acest an, în premieră de la înfiinţarea ei în 1964, o expoziţie de artă fotografică, unde alături de celebrisima lucrare a lui Willy Ronis „Nu provençal" (1949), reprodusă alăturat, vor figura şi peste 180 de fotografii semnate de nu mai puţin celebrii artişti Ansel Adams, Man Ray, Brassaï, Brodovitch sau Marc Riboud, cu al său imponderabil „Vopsitor pe turnul Eiffel", clişeu realizat în 1953.Această singulară colecţie de fotografii, născută la începutul anilor 60, aparţine micului muzeu Réattu, primul muzeu din Franţa care a acordat fotografiei locul pe care-l merită, la Arles existând astăzi o colecţie de peste 4.000 de clişee fotografice.

Creatorul italian de modă Alessandro Consiglio a prezentat, în cadrul unui spectacol la Roma, creaţie vestimentară pentru primăvara-vară anului 2003. Parcă pentru a demonstra că nu doar limba poate fi de lemn, din colecţie s-a evidenţiat rochia decoltată şi senzuală realizată în întregime din coajă de copac.

Pentru un foc e bună şi o

ROCHIE DE LEMN

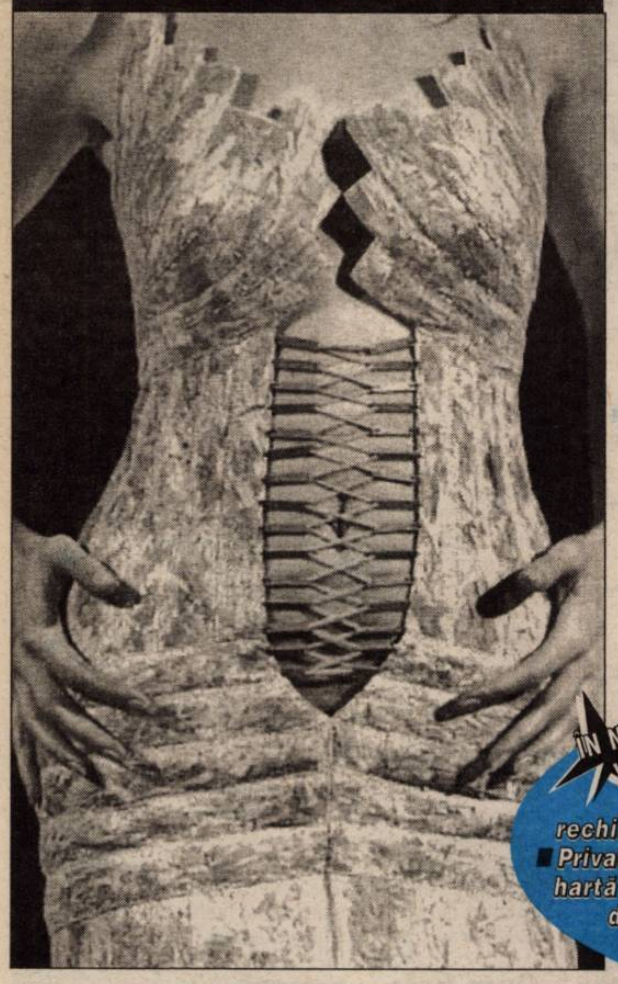

PANTOFI CU MOTORI!

Compania Toyota Motor a prezentat la expoziţia Idea de la Tokio o invenţie despre care spune că este cel mai mic vehicul motorizat din lume: pantofi echipaţi cu motoare electrice alimentate de la o baterie plasată în toc. Asta nu înseamnă că pantofii se transformă în „pantofi de curse", dar constructorul nipon garantează o viteză de înaintare de 20 km/h. Ei nu sunt concepuţi pentru străzi cu gropi, însă la expoziţia Idea au fost prezentate şi alte prototipuri de automobile care ar putea deveni operaţionale în următorii 20 de ani.

GURMANDUL

MÂNCĂCIOŞII VOR DEZLEGARE DE LA PAPA

Brutarul francez Lionel Poilâne a remis săptămâna trecută Papei Ioan Paul II, o jalbă – pe care n-a atârnat-o în vârf de băţ, ci a trimis-o prin fata lui – în care solicita ca lăcomia să fie retrasă de pe lista celor 7 păcate capitale ale bisericii catolice. Fiind vorba despre lăcomia faţă de mâncăruri, despre mâncăcioşi, cu alte cuvinte, şi nu despre lăcomia faţă de averi şi bani, brutarul, care este şi preşedintele unei asociaţii a gurmanzilor, speră să înmoaie inima Papei cu această jalbă de 1000 de cuvinte, în care el scrie printre altele: „Cu umilinţă, vă solicităm, Sfinte Părinte, ştiind că e imposibil să modificaţi lista celor 7 păcate, ca măcar să modificaţi traducerea în limba franceză a cuvântului *lacom*". În locul acestui cuvânt „păcătos" („gourmandise" în franceză), brutarul propune cuvântul „gloutonnerie", adică „pofticios", „mâncău".

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- Submarinul care înaintează ca un rechin
- Mediul natural în pericol!
- Privatizarea şi Luna
- Cea mai veche hartă biblică
- Sabia lui Damocles din Pamir
- Autoapărarea sănătăţii prin mental

HOROSCOP

10 - 16 FEBRUARIE

BERBEC (21.03-20.04): Se pare că în această săptămână veţi da o adevărată lovitură financiară. Curba cu pricina are două maxime de toată frumuseţea. Atenţie! Nu cheltuiţi toţi banii în acelaşi loc!

TAUR (21.04-21.05): Cel mai semnificativ aspect al perioadei este descreşterea curbei financiare şi a celei responsabile cu psihicul. Veţi traversa cu brio un interval dificil.

GEMENI (22.05-21.06): Luni sau marţi veţi primi o veste importantă pentru cariera dv. Întrucât poziţia lui Saturn faţă de Soare este una favorabilă, se pare că vestea vă va bucura foare mult.

RAC (22.06-22.07): Curba financiară are un minim pe la mijlocul intervalului, semn că bugetul dv. se subţiază primejdios de mult. Pe de altă parte, relaţiile din cuplu decurg excelent.

LEU (23.07-22.08): Linişte şi pace în constelaţia dv. până joi sau vineri, după care urmează clipe infernale în mediul familial. Relaţiile cu partenerul de viaţă se „acresc" temporar.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Un Vărsător sau un Capricorn din anturajul profesional se intersectează cu interesele dv. şi devine brusc un inamic feroce. Dar tactul şi înţelepciunea dv. vor triumfa.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Aveţi tendinţa deloc recomandabilă de a amesteca viaţa sentimentală cu cea profesională. Renunţaţi la acest melanj, altfel lucrurile vor lua o întorsătură nefavorabilă.

SCORPION (23.10-21.11): Curba afectivităţii prezintă oscilaţii periculoase, semn că echilibrul dv. psihic este în declin. Se pare că vă supăraţi prea uşor, făcând din ţânţar armăsar cam des.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Două evenimente contradictorii vor umple această săptămână. Un fapt pozitiv se petrece în sânul familiei, dar la serviciu veţi fi protagonistul unei situaţii delicate.

CAPRICORN (21.12-19.01): Curba financiară are tendinţă clară de scădere, aşa că luaţi-vă toate măsurile pentru a contracara o penurie. În viaţa sentimentală, lucrurile sunt destul de tulburi.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): În conformitate cu poziţia lui Marte faţă de Soare, vă caracterizează acum dinamismul şi claritatea cu care veţi lua unele decizii importante la serviciu.

PEŞTI (19.02-20.03): Ieşirea din monotonie va fi făcută datorită unei veşti excelente, provenind din mediul profesional. Pe de altă parte, bugetul dv. se află într-un echilibru instabil.

Personalităţile săptămânii: *Titu Maiorescu, V. Emil Galan, Spiru Haret, I. Peltz, Dimitrie Gusti;* Galileo Galilei, George Washington, Bertolt Brecht, Franco Zefirelli, Jane Seymour.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 612 • ANUL XLVI • 13 FEBRUARIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 7 (2362)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Uşa cea mai bine închisă este cea pe care o putem lăsa deschisă.
(Proverb chinezesc)

Se spune că justiţia e legată la ochi, dar nu e adevărat, e doar coruptă.
(Bisanne de Soleil)

Cine ştie să descifreze privirile femeilor nu mai are nimic de învăţat.
(W. Shakespeare)

După aproape două săptămâni de la dezintegrarea navetei Columbia, apar noi date

5+1 SCENARII ALE DEZASTRULUI

Au trecut două săptămâni de la dezintegrarea navetei Columbia şi întrebările sunt mai numeroase decât răspunsurile. Întrebarea capitală în astfel de situaţii este „care a fost cauza accidentului fatal?". Ron Dittemore, directorul de zbor al navetei spaţiale, se arată rezervat în ipoteze, dar ziariştii deja au inventariat 5 posibile cauze pentru dezintegrarea Columbiei la intrarea în atmosferă. Prima ipoteză, aceea că o bucată de material izolator de pe rezervorul principal de combustibil s-a desprins şi a avariat într-o oarecare măsură scutul termic, format din plăci ceramice, situaţie în care naveta a devenit vulnerabilă la reintrarea în atmosfera Pământului. O ipoteză pomenită cu obstinaţie aproape o săptămână, o ipoteză-vedetă la care NASA a renunţat brusc. Ron Dittemore a recunoscut că o bucată de material s-a desprins de rezervor avariind oarecum scutul termic de pe aripa stângă, dar argumentează că şi alte navete au pierdut plăcuţe ceramice şi misiunile n-au fost puse în pericol. Adevărul este că e destul de puţin probabil ca o spumă izolantă de o jumătate de metru lungime să cauzeze o stricăciune majoră navetei. De altfel filmul incidentului a fost analizat şi s-a constatat că misiunea nu era pusă în pericol. Dar dacă NASA s-a înşelat? Asta este o întrebare la care Ron Dittemore n-a răspuns. O altă ipoteză este că naveta a intrat în atmosferă într-un unghi nepotrivit, ceea ce a devenit fatal în minutele ulterioare. O reintrare sub un unghi greşit ar fi putut duce la o încălzire exagerată a structurii şi în final la explozia ei. Totuşi, traiectoria nu se stabileşte *ad hoc*, ea este prestabilită de computer, este aceeaşi la fiecare misiune, şi nimeni nu se joacă cu traiectoriile. În plus, NASA a spus că până în momentul dezintegrării, naveta era perfect controlabilă şi executa programul de reintrare fără nici o abatere. O a treia ipoteză pomeneşte despre carlinga navetei, care, fiind uzată, ar fi cedat la reintrare, luând foc(?). E drept că naveta *Columbia* era cea mai veche din flotila NASA, dar garanţia ei era de 100 de misiuni în spaţiu. Or ea nu se afla decât la cea de-a 28-a! Se mai vorbeşte de un scurtcircuit care ar fi provocat un incendiu la bord. Există probabil suficiente metode de a stinge un scurtcircuit în navetă, aşa încât ipoteza cade aproape de la sine. În fine, cea mai fantezistă la urmă, naveta s-ar fi ciocnit cu un meteorit cu exact 16 minute înainte de aterizare!

Grupaj realizat de
GEORGE CUŞNARENCU

(Continuare în pag. 9)

CEA MAI VECHE HARTĂ BIBLICĂ

Femina club
• Eleganţă şi şarm
Dosarele frumuseţii
• Ten luminos

Teleportare pe o distanţă de 2 kilometri

Pentru prima oară în lume, structura unui foton (particula de lumină) a putut fi transferată asupra unui alt foton aflat la doi kilometri distanţă cu ajutorul teleportării s-a anunţat recent în revista „Nature". Până acum încercările de teleportare a „cărţii de identitate" a fotonului nu se realizaseră decât pe distanţe foarte scurte, până la un metru. Experienţa a fost realizată împreună cu Universitatea din Aarhus (Danemarca), teleportarea făcându-se între două laboratoare aflate la 55 m distanţă dar prin intermediul unui cablu de fibre optice lung de 2.000 metri. Popularizată de filmele s.f. gen Star Trek, tehnica teleportării nu permite deocamdată teleportarea materiei, deci nici a fiinţelor, ficţiunea fiind condamnată să mai aştepte o vreme, dacă nu chiar un secol. Teleportarea rămâne o descoperire care va putea fi aplicată în telecomunicaţii. *(În imagine, fotonul surprins în timpul teleportării)*

TV
- Pro TV
- România 1
- TVR 2
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

FAPT DIVERS

Madonna nu e gravidă. Cântăreaţa a înaintat o plângere împotriva presei britanice care a lansat zvonul că e însărcinată cu al treilea copil, informaţie complet „inexactă" după spusele fostei sex-simbol, azi în vârstă de 44 de ani. Plângerea este împotriva revistei „Heat", a anunţat un purtător de cuvânt al Comisiei de studiere a plângerilor contra presei, care a publicat ştirea că Madonna, căsătorită cu regizorul Guy Ritchie, s-a prezentat la clinica londoneză Viveka la sfârşitul anului trecut, fiind însărcinată în trei luni. Mama lui Guy Ritchie a declarat agenţiei Press Association că ea nu ştie nimic despre tărăşenia asta.

Cu nevasta în braţe. Nevestele din Thailanda au sărit brusc în braţele soţilor lor, dar nu de bucurie, ci în cadrul unui maraton al ţinerii nevestei în braţe. Cel mai fortos bărbat a reuşit să-şi ţină nevasta în brate aproape 11 ore, stabilind un nou record mondial. Organizatorii din oraşul Pattaya ar fi vrut să facă un concurs pentru „cel mai lung sărut", asta şi pentru că se apropie 14 februarie, ziua îndrăgostiţilor, dar au renunţat fiindcă în Thailanda este interzis sărutul în public. Premiul încasat de învingător a fost de aproximativ 2.300 euro. Amnat Puttigo, un tânăr de 80 kg şi-a ţinut în braţe nevasta de 35 de kg, timp de 10 ore, 49 minute şi 15 secunde doar pentru a putea figura în Cartea Guinness a Recordurilor. În timpul concursului, concurenţii n-aveau dreptul să meargă la toaletă, în schimb se puteau odihni pe un scaun timp de 2 minute la fiecare oră, dar şi atunci trebuiau să-şi ţină nevestele pe genunchi.

Bancă de sperma patriotică. Făcând zel de patriotism, câteva bănci de spermă americane şi-au oferit serviciile militarilor care pleacă în Irak. Societatea californiană Cryobank a anunţat că mai bine de 40 de soldaţi au profitat de ofertă pentru a conserva sperma gratuit timp de un an. Băieţii au ales metoda asta pentru a fi siguri că vor putea avea copii chiar şi în situaţia în care se vor întoarce sterili de pe front, în urma vaccinărilor sau la contactul cu posibile arme chimice.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

divanul galben

Slalom printre expoziţii
Artă şi arme

Palatul Cercului Militar Naţional a împlinit recent 80 de ani de existenţă, prilej cu care în incinta lui a fost deschisă o extrem de interesantă expoziţie pe care publicul o poate vizita pe parcursul acestei luni şi până în martie. Expoziţia cuprinde o seamă de raritãţi, de la documente de epocă, diverse exemplare de carte rară, steaguri, tablouri, numismatică până la uniforme şi fotografii, toate acestea evocând pagini din istoria Palatului Militar Naţional. Şi-au dat concursul la organizarea acestei manifestări culturale în incinta unui palat care vorbeşte mai mult despre arme şi armate, pe lângă Cercul Militar Naţional, şi instituţii serioase cum sunt Uniunea Arhitecţilor, Muzeul Municipiului Bucureşti, Muzeul Naţional de Istorie, Muzeul Militar Naţional precum şi Biblioteca Militară Naţională.

A restaura înseamnă a redescoperi

O altă expoziţie a fost deschisă miercurea trecută, de data aceasta la Muzeul Naţional Cotroceni, în care nu armele din vechime erau lăsate să vorbească, ci opera de artă. Intitulată „Restaurarea – redescoperirea operei de arta", evenimentul vrea să demonstreze un lucru de altminteri simplu: că în acest domeniu se consumă energie, pasiune, bani, dar rezultatul este de fiecare dată dincolo de bani şi mii de ore de muncă. Şi că actorii acestei arte sunt la rândul lor adevăraţi artişti. Expoziţia asta şi îşi propune să evidenţieze: reuşitele activităţii laboratoarelor de restaurare pictură în ulei, pictură tempera – icoane – şi carte veche ale acestei instituţii muzeale. De aceea, iubitorii de artă vor putea admira picturi pe pânză şi carton, icoane brâncoveneşti din secolele XVIII-XIX şi carte veche restaurată. Printre picturile restaurate un loc special îl ocupă tabloul „Alegoria aerului", lucrare ale cărei calităţi stilistice şi artistice o înscriu în seria producţiilor atelierului pictorului venetian de

la sfârşitul secolului al XVI-lea Jacopo da Ponte, născut la 1510 într-un prosper oraş aflat la vreo 30 km de Veneţia, Bassano. Jacopo Bassano, cum i-a rămas numele, mult mai puţin cunoscut decât contemporanii săi Titian, Veronese sau Tintoretto a fost, totuşi, fondatorul unei dinastii artistice, dar şi al unui atelier prolific, care a preluat temele şi manierele sale de lucru. Lucrările de restaurare propriu-zisă, consolidarea stratului de culoare şi grund, îndepărtarea pânzei şi a adezivului de dublare, a retuşurilor şi a repictărilor vechi pe bază de ulei, a chiturilor colorate, consolidarea suportului original cu o pânză nouă, apoi rechituirea, vernisarea, retuşul artistic, toată această muncă a redat înfăţişarea iniţială a tabloului.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

RUXANDRA I., Ploieşti: „...Situaţia disperată în care mă aflu mă determină să încerc să iau legătura cu cât mai mulţi oameni care mă pot sfătui ce să fac. Am citit multe răspunsuri la această rubrică şi cred că nu-mi veţi înşela aşteptările (...) M-am îndrăgostit de L. acum doi ani şi jumătate, atunci când terminam liceul. Ne-am întâlnit de mai multe ori şi apoi am devenit foarte apropiaţi, cum ar fi doi soţi care se iubesc foarte mult (...) Eu nu-mi găseam serviciu, dar el nu îşi făcea nici o problemă din asta, căci muncea şi făcea rost de bani pentru amândoi atât cât să ne descurcăm de pe o zi pe alta. Ne mai ajutau la început şi părinţii mei, dar au renunţat după un timp pentru că nu erau de acord cu relaţia noastră. În acele vremuri nu mi-am pus niciodată întrebarea ce fel de serviciu are el (...) Am petrecut perioade de vis împreună, eram foarte fericiţi şi credeam că aşa va fi toată viaţa. Nenorocirea s-a produs în ziua când L. a fost arestat, fiind implicat în nişte spargeri sau jafuri... Mă minţise tot timpul, dar probabil că întâmplător şi căruia i-am spus toată povestea mea... Acum două luni mi-a spus că mă iubeşte şi că vrea să se căsătorească cu mine, dar eu nu-l iubesc la fel de mult ca pe L. Dacă m-aş mărita cu noul meu prieten, aş scăpa de grijile materiale, dar nu vreau să profit de el. Pe de altă parte, nu ştiu dacă pot să-l mai aştept pe L. până iese din închisoare (...) Din curiozitate, vă spun că eu sunt Balanţă, iar noul meu prieten este din zodia Gemeni. Ce mă sfătuiţi? Cum ar trebui rezolvată o astfel de problemă disperată?"

– Dragă ***Ruxandra,*** povestea ta adevărată m-a impresionat foarte mult şi mă face să-mi cântăresc îndelung fiecare cuvânt. În primul rând aş vrea să-ţi spun că situaţia ta, având în vedere că eşti foarte tânără, nu este disperată decât pe moment. Timpul le va rezolva pe toate. Eu nu-ţi găsesc nici o vină pentru împrejurările dureroase prin care treci, pot doar să-ţi reproşez o doză de naivitate, poate inevitabilă la 20 de ani. În astfel de cazuri, înţelepţii spun că o perioadă de singurătate ar putea avea darul de a vindeca rănile sufletului. În starea de debusolare în care te afli poţi lua foarte lesne decizii pripite, generatoare de alte neajunsuri psihice. Mai întâi împacă-te cu tine însăţi, apoi reflectează la ce ai de făcut. Nu se poate ca această experienţă tristă să nu te fi maturizat... Astrologia nu cred că are vreo importanţă, dar dacă tot m-ai întrebat, îţi răspund că Femeia-Balanţă şi Gemenii nu au, teoretic, nici un fel de relaţie sentimentală specială. Te rog să-mi mai scrii când te linişteşti!

*

– Dragă ***Dana,*** în mod tradiţional, prima zi a zodiei Berbecului este 21 martie, echinocţiul de primăvară şi debutul întregului zodiac. Dacă ai întâlnit data de 20 ca fiind prima zi, asta înseamnă că astrologul respectiv nu este de acord cu această convenţie – fapt firesc în lumea astrologiei, care nu este o ştiinţă, deci nu are nici un fel de precizie. Dar cum majoritatea dictează, 21 este prima zi a Berbecilor. Teoria spune că, de obicei, doi nativi ai aceleiaşi zodii nu prea se înţeleg, cu excepţia Balanţei. O femeie-Berbec are afinitate maximă pentru Raci şi Capricorni, iar un bărbat-Berbec pentru femei din Rac şi Leu. Spre surprinderea multora, bărbatul-Leu, atunci când este dominant în cuplu, se poate înţelege foarte bine cu o Leoaică, în cadrul unei aşa-numite iubiri cu năbădăi.

DANA P., Bucureşti: „...Ce fel de relaţii există între un bărbat şi o femeie născuţi în aceeaşi zodie, respectiv Berbec (în cazul meu şi al iubitului meu)? Dar întrebarea mea se complică dacă vă spun că amândoi suntem născuţi pe 20 martie, care în unele horoscoape este la Peşti, iar în altele (mai numeroase) este în zodia Berbecului. Eu m-am născut pe 20 martie dimineaţa, iar viitorul meu soţ (dacă mă cere de nevastă, încă n-a făcut-o) este născut seara spre miezul nopţii. Are importanţă ora naşterii? În ce zodie suntem şi cât de mult suntem compatibili, având în vedere că ne înţelegem foarte bine de mai mult de doi ani? Pentru o prietenă de-a mea, ce se spune despre legătura dintre un bărbat şi o femeie din Leu?"

ANCHETA săptămânii

Cum trebuie să fie partenerii de dragoste?

Asemănători sau diferiţi?

Adolescenţii se îndrăgostesc, pur şi simplu. În cele mai multe cazuri, la începutul unei relaţii de dragoste ei nu-şi pun problema dacă fericirea lor e condiţionată de asemănările sau de deosebirile temperamentale, spirituale, psihologice sau comportamentale. În momentul în care încep să se cunoască mai bine, apar şi primele semne de întrebare, şi primele răspunsuri privind influenţa acestor asemănări şi deosebiri asupra calităţii relaţiei lor. Din răspunsurile tinerilor intervievaţi legate de acest aspect, se desprind deseori opinii, gânduri rafinate şi profunde la care unii dintre noi nu ajung nici la maturitate. Ca de obicei, nu lipsesc nici unele opinii teribiliste, specifice vârstei lor.

◆ Cred că trebuie să se asemene foarte mult. Dacă prietenul meu n-ar avea umor, n-ar fi şarmant, superinteligent, spiritual, mereu pe fază, dacă n-ar ayea un temperament puternic, nu i-ar plăcea maşinile puternice şi n-ar fi dependent de viteză şi nu ar fi topit după muzica house, cu alte cuvinte, dacă din această perspectivă n-am fi ca două picături de apă, n-ar avea ce să caute în viaţa mea. *(Diana Preoţescu, 18 ani)*

◆ E bine să avem puncte comune, altfel n-am putea comunica civilizat şi n-am putea să ne simţim bine împreună dar dacă ne asemănăm prea mult relaţia devine plictisitoare. La vârsta noastră, mai ales, simţim în permanenţă nevoia de noutate şi surprize. *(Dani S., 17 ani)*

◆ Dacă prietenul meu ar fi mereu de acord cu tot ceea ce fac sau gânesc şi mi-ar cânta în strună, ar fi un imbecil pentru că eu văd prin asta o formă mascată de mimetism. Adică, dacă se preface că e de acord cu mine înseamnă că e ca mine. Dacă asemănarea, sufletească, ar fi naturală cred că m-aş plictisi de moarte cu el şi l-aş concedia, aşa cum s-ar întâmpla şi în cazul în care ar fi artificială. *(Sorana C., 18 ani)*

◆ Când pe portativul dragostei apar două firi colerice, muzica plină de farmec s-ar transforma într-un marş funebru. *(Angela Simion, 15 ani)*

◆ E greu de precizat. Cred că ar fi interesant şi concludent să se facă o statistică, cine cu cine s-a căsătorit, pornind de pildă, de la profesie. Eu nu cred că vocaţia profesională are vreun cuvânt de spus în alegerea pertenerului. Am o prietenă actriţă căsătorită cu un farmacist, o alta, casnică, căsătorită cu un director de fabrică, o alta care e contabil, căsătorită cu un scriitor. Omul se orientează mai puţin după afinităţi într-o relaţie serioasă şi mai mult după ce-i dictează inima. *(Clara Romanescu, 24 de ani)*

◆ Sigur vă spun că până la urmă unul din parteneri va reuşi, sau poate nu, să-l domine pe celălalt. Să facă din el o marionetă fără personalitate pe care s-o manipuleze cum vrea. Aceasta e tendinţa în iubire, în căsătorie şi în viitorul nostru. Deci, nu asemănarea ci opoziţia e la modă. *(Irina Mateescu, 19 ani)*

◆ Nu cred că băieţii îşi pun problema asta ci doar fetele. Pentru băieţi e suficient ca partenera lor să fie o bombă sexy! *(Paul, 17 ani)*

◆ Dacă nu există cât mai multe puncte comune, o relaţie nu poate rezista. Diferenţele, de gust, de temperament, oricât de interesante, de „exotice" par la început, după o vreme devin ca zahărul pe care îl bagi în rezervorul de benzină. *(Cristian, 19 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Arta de a fi o soţie perfectă

În India au apărut câteva şcoli cu un profil inedit: iniţierea tinerelor femei în arta de a deveni soţii şi nurori perfecte. O iniţiativă prin care se încearcă reducerea numărului din ce în ce mai mare de divorţuri. Până în prezent peste 400 de tinere au absolvit aceste cursuri cu o durată de trei luni, beneficiind de o educaţie bazată pe valorile familiale specifice Indiei. Unele din soacrele acestor absolvente s-au declarat foarte mulţumite de „prestaţiile" nurorilor, care s-au dovedit a fi amabile, ascultătoare şi harnice, întruchipând imaginea ideală a unei soţii şi a unei nurori care trăieşte în aceeaşi casă cu soacra. Această iniţiativă instituţională a fost salutată de multe medii sociale din India. S-a pus însă problema ca şi soţii să participe la astfel de cursuri, adaptate obligaţiilor lor familiale având în vedere faptul că cea mai mare parte din divorţuri se datorează egoismului şi dictaturii bărbatului. Au fost şi voci care s-au pronunţat pentru crearea de şcoli şi pentru educaţia soacrelor...

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

SUBMARINUL care înaintează ca un RECHIN

Robot-Thon, submarinul conceput de specialiştii de la Draper Laboratory VCUUV

Cercetătorii din domeniul construcţiilor navale visează de multă vreme să realizeze un submarin fără pilot care să evolueze în adâncul apelor asemenea peştilor sau mamiferelor marine. Un vehicul submarin care să se deplaseze rapid, silenţios, modulându-şi cu supleţe corpul, care să elimine manevrele clasice de viraj ale submarinelor cu elice telecomandate, întoarcerile lente şi greoaie. Peştii sau rechinii pot parcurge distanţe lungi cu o viteză mare, alternând pornirile fulgerătoare, cu opriri instantanee, efectuând schimbări bruşte de direcţie sau întoarceri de 180 grade. Şi toate astea datorită unui singur sistem de propulsie asigurat de mişcarea cozii. Un submersibil care să se deplaseze asemenea unui peşte, aflat de multă vreme în atenţia specialiştilor, nu a putut fi realizat datorită unei probleme de dinamică a fluidelor, pe care peştii şi mamiferele marine au rezolvat-o de multă vreme. Este vorba de un fenomen de rezistenţă extrem de interesant. În timp ce un om sau un submersibil evoluează în apă, forţele de frecare ale lichidului creează în dreapta corpului scufundat, un vârtej care se roteşte în sensul acelor de ceasornic în timp ce în stânga sa, apa se roteşte în sens invers. Cele două turbulenţe se întâlnesc în siajul corpului, formând un cuplu de vârtejuri antagonice care se învârtesc spre interior şi care trag corpul înapoi, micşorându-i viteza. De-a lungul evoluţiei sale, peştele a reuşit să învingă acest fenomen de rezistenţă. În momentul în care vârtejul creat în stânga sa ajunge la nivelul cozii, prin mişcarea acesteia spre dreapta, vârtejul este trimis în dreapta siajului. Şi invers, în momentul în care vârtejul produs în dreapta ajunge la nivelul cozii, cu o lovitură de coadă îl expediază spre stânga. Executând rapid aceste mişcări din coadă, peştele reuşeşte să inverseze poziţia cuplului de vârtejuri antagonice care nu mai „aspiră" apa spre interior, trăgând peştele înapoi, ci dimpotrivă, o resping spre exterior. Peştele e propulsat parcă de un motor aflat în partea sa posterioară, permiţându-i să atingă viteze mari, de până la 20 m/s, în cazul rechinului albastru sau în cazul tonului. O performanţă al cărei model a fost realizat pe calculator şi pe care inginerii de la Laboratorul de dinamică a fluidelor din Departamentul de inginerie aerospaţială a universităţii A & M din Texas au experimentat-o, realizând un prototip de submarin cu o lungime de 1 m, care imită parţial mişcările peştelui, deplasându-se cu o viteză de 1,5 m/s. Un robot dotat cu aparatură electronică, constituit dintr-o coloană vertebrală pe care au fost fixate „coastele" acoperite cu solzi metalici, mobili. Corpul flexibil al robotului se termină, firește, cu o coadă, pusă în mişcare de motoraşe clasice. În paralel, specialiştii de la Draper Laboratory VCUUV din cadrul MIT (Massachusetts Institute of Technology) au pus şi ei la punct un submarin care imită mişcările peştelui, denumit Robot-Thon, dotat cu un motor hidraulic, baterii şi componente electronice care poate înota cu o viteză de 1,2 m/s şi executa viraje cu un unghi de 75 de grade (şi care costă 1 milion de dolari). Testele făcute cu aceşti peşti artificiali sunt mai mult decât promiţătoare. Cele două echipe de specialişti speră ca până în 2005 să realizeze şi modele operaţionale.

DORIN MĂRAN

Alarmă anulată

Fenomenul distrugerii stratului de ozon din jurul Terrei, atât de mult mediatizat, se pare că merge către un deznodământ – în fine! – pozitiv. E drept că trebuie să mai aşteptăm până în anul 2050, dar „efortul" merită. Acest fragil strat protector al vieţii pământeşti, fără de care

cea mai mică expunere la razele solare ultraviolete ar însemna arsuri grave şi cancere ale pielii, se va reface în câteva decenii; firește, cu participarea omului (care a declanşat, de altfel, distrugerea lui). După constatarea alterării alarmante a ozonului din zona Polului Sud, 183 de ţări s-au angajat să nu mai producă gazele nocive existente în aerosoli, în special cele care conţin clor. Procesul de refacere va începe în jurul anului 2010 şi el necesită respectarea necondiţionată a angajamentelor luate în numele vieţii. *(A.N.P.)*

Dezvăluiri recente în Sistemul Solar

Neptun, sateliţii şi „troienii"

◆ Premieră în observaţiile astronomice terestre ◆ Trei noi sateliţi ai lui Neptun şi un asteroid capturat în dansul gravitaţional al planetei ◆ O descoperire ratată de... Galilei

Neptun este cea de a opta planetă ca depărtare de Terra în Sistemul nostru Solar, penultima înainte de Pluto. O uriaşă lume de gheaţă, dezolantă, cu atmosferă de hidrogen şi heliu la care se adaugă mici cantităţi de metan. Din cauza orbitei puternic eliptice a lui Pluto, cele două planete îşi schimbă între ele locurile pentru câţiva ani o dată la câteva secole: în momentul de faţă, Neptun este cea mai îndepărtată de noi, aflându-se la 30 de

Una din luni, aşa cum au observat-o astronomii americani şi canadieni

U.A. (unităţi astronomice, o U.A. fiind egală cu distanţa Pământ-Soare). Din punctul de vedere al numărului de sateliţi, Neptun se află pe locul patru, cu 11 sateliţi, după Jupiter (40), Saturn (30) şi Uranus (21). Dintre sateliţii lui Neptun, ultimii trei au fost descoperiţi în ianuarie 2003 de către astronomii Universităţii din Hawaii.

Cei trei noi sateliţi naturali ai lui Neptun sunt primii descoperiţi după misiunea Voyager din anul 1989 – singura până acum care a furnizat informaţii directe asupra planetei. De asemenea, ei sunt şi primii descoperiţi „de pe Pământ", după satelitul Nereid în anul 1949! Corpuri cereşti extrem de greu de observat şi studiat, în primul rând din cauza dimensiunilor, fiecare dispune de un diametru de aproximativ 30-40 km. În plus, la distanţa la care se află, ei sunt de o sută de milioane de ori mai puţin luminoşi decât orice alt corp ceresc care ar putea fi observat cu ochiul liber de pe Terra! Echipa internaţională autoare a descoperirii a reuşit să-i identifice ca pe nişte puncte luminoase pe fotografiile planetei, realizate prin expuneri repetate, la două observatoare astronomice: telescopul Blanco de la Observatorul Inter-American Cerro Tololo din Chile şi telescopul canadiano-franco-hawaian din Hawaii. Importanţa celor trei noi „luni" neptuniene, după părerea astronomilor care le-au descoperit, este că ele deschid noi perspective în studierea condiţiilor existente în Sistemul Solar în epoca formării primelor planete.

Aidoma sateliţilor săi, Neptun a fost întotdeauna deosebit de dificil de observat de pe Terra (discul său este prea mic şi imaginea sa este înceţoşată din cauza atmosferei terestre). Poziţia sa a fost prezisă de Adams şi Leverrier în 1845, iar cei care l-au observat pentru prima oară au fost tot un englez şi un francez, Galle şi d'Arrest, un an mai târziu. Interesant este că primul care l-a observat a fost de fapt... Galilei, în timp ce studia sateliţii lui Jupiter, dar el a crezut că este vorba despre o simplă stea pe care a prins-o întâmplător în câmpul lunetei sale. Tot în 1846 a fost descoperit şi primul său satelit, Triton. După 1949, doar Voyager 2, respectiv 40 de ani mai târziu, avea să descopere că mai existau încă şase sateliţi. Cei trei descoperiţi anul acesta au fost „rataţi" de Voyager din cauza marii lor depărtări de Neptun dar şi pentru că sunt extrem de slab luminoşi.

La fel de spectaculoasă rămâne anunţarea recentă oficială a observării primului satelit „troian" al lui Neptun, adică nu o „lună", un satelit natural, ci un asteroid capturat, cine ştie pentru cât timp, într-un ciudat dans gravitaţional cu Neptun şi Soarele atotstăpânitor în lumea noastră.

Neptun – o gigantică „planetă gazoasă"

MIHAELA DOROBANŢU

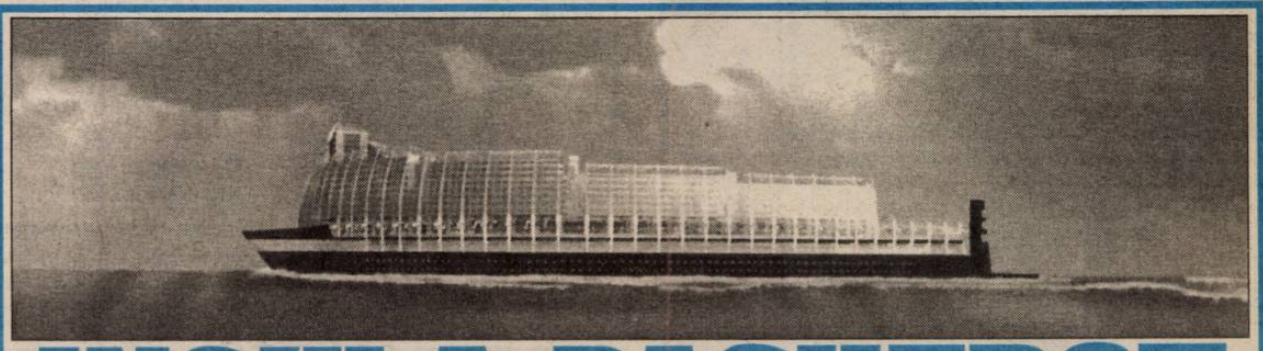

INSULA PACHEBOT

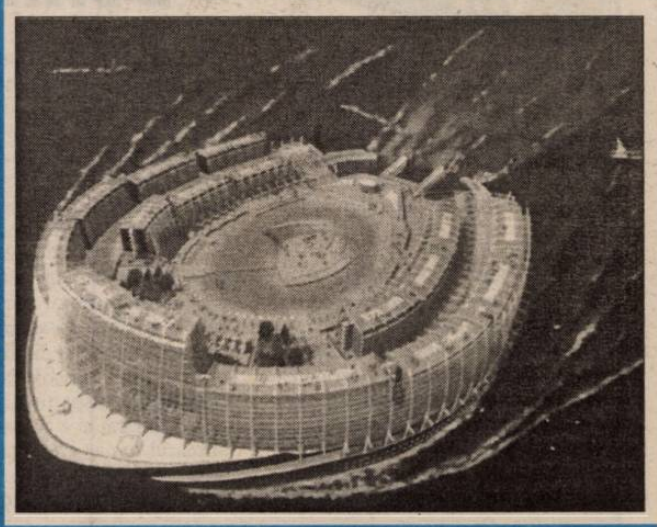

***Încă un vis, odinioară utopic, al lui Jules Verne, începe să prindă contur. Deocamdată aflată în stadiul de proiect, Insula Az reprezintă un oraş plutitor ultramodern. Prevăzut să găzduiască circa 10.000 de turişti, hotelul-vapor include, pe suprafaţa echivalentă cu cea a 25 de terenuri de fotbal, o lagună artificială şi un port, pe lângă de-acum banalele cinematografe, săli de jocuri, terenuri de tenis, de baschet, de gimnastică, de mini-golf, bowling etc. Proiectantul şi viitorul constructor şi-au luat treaba în serios, gândindu-se chiar la asigurarea securităţii croazierei, printr-un gen de bord parţial scufundat, capabil să reziste la „asaltul" unor valuri înalte de 20 metri. Deocamdată, lansarea la apă nu a fost precizată, întrucât nu s-au găsit încă sponsori pe măsura uriaşului proiect.* (A.N.P.)**

Răpiți de OZN-uri

De ce se neagă cu atâta înversunare?

Despre cartea lui John Mack *Abduction: Human Encounters wit Aliens*, apărută în aprilie 1994, s-a scris și pro și contra. S-a scris de pildă, că ar fi „un exemplu de cult al iraționalității, un exercițiu în antiștiință". A accepta punctul de vedere al scepticilor – spune Mack – ar însemna „excluderea a priori a unei vaste cantități de date, doar pentru că acestea vin în contradicție cu o anumită concepție asupra lumii, ceea ce este o abordare mult mai irațională și chiar periculoasă, în cunoaștere [...] A exclude datele doar pentru că nu se potrivesc cu o anumită viziune asupra realității, nu poate, în cele din urmă, decât să oprească progresul științei și să ne țină în ignoranță".

De ce neagă oamenii de știință?

Mack remarcă „rezistența la schimbări" dovedită de știința contemporană, vizibilă prin „atașamentul la credința că legile fizicii [actuale] pot descrie tot ce există în realitate și că dacă alte ființe trăiesc în Cosmos ele se vor comporta mai mult sau mai puțin ca și noi". El îl citează și pe filosoful *Terence McKenna*, care spunea, în legătură cu proiectele SETI, că „a căuta, așteptând un semnal radio dintr-o sursă extraterestră, este o presupunere tot atât de viciată cultural ca și aceea de a cerceta Galaxia pentru un bun restaurant italian".

Filosoful *Michael Zimmerman* de la Universitatea Tulane din New Orleans, vorbind de „atacurile intense, uneori chiar vicioase" venite din partea unor academiști, la adresa celor ce studiază fenomenul OZN, spune că în numele „raționalismului" asistăm de fapt nu doar la „utilizarea rațiunii pentru a câștiga noi cunoștințe ori a exersa un scepticism adecvat, ci și la utilizarea minții pentru a dezavantaja sau exclude, de la bun început, informațiile care pot pune sub semnul întrebării viziunea acceptată asupra lumii".

Știința conferă sentimentul stăpânirii și puterii – spune Mack – tocmai de aceea „fenomenul răpirilor OZN, care lovește în chiar miezul paradigmei occidentale [materialiste] și ne face conștienți cât de *lipsiți de control* suntem, este mai ușor acceptat de oamenii simpli decât de cei sofisticați cultural și avansați intelectual". Aceștia din urmă controlează însă massmedia care ne învață în ce realitate trebuie să credem și în care nu.

De ce neagă guvernanții?

Problema lipsei de control este și mai acută în cazul oficialităților. Principala sarcină a guvernelor este protecția cetățenilor, deci este dificil ca politicienii sau militarii să admită că ființe stranii, cu vehicule care desfid radarele și gravitația, ori legile spațiului și timpului, ne invadează căminele, răpind pe cine doresc, iar noi asistăm la toate acestea neputincioși.

Mack adaugă – politica este un joc al puterii; dar această putere, aici pe Pământ, este înțeleasă parohial. Fenomenul răpirilor „ne revelează identitatea noastră cosmică mai largă, ne invită să descoperim semnificația „puterii" noastre într-un sens mai adânc, spiritual".

De ce neagă biserica?

Răpirile OZN prezintă o problemă pentru anumite religii. Acestea ne învață care este natura divinității

și ce alte creaturi mai există în Cosmos, utilizând uneori metode extreme (vezi creștinismul european medieval sau fundamentalismul islamic actual). Rămâne puțin loc, mai ales în tradiția iudeo-creștină, pentru toate fenomenele și ființele raportate în răpirile OZN. De pildă, prin prisma dualismului creștin, omuleții cenușii vor fi repede identificați drept emisari ai diavolilor, în timp ce, de pildă, religia budistă, care acceptă existența unui vast evantai de spirite, nu neapărat ireductibil „bune" sau „rele", va avea mai puține dificultăți să asimileze istoriile despre răpiri. Astfel *Dalai Lama*, discutând cu John Mack în 1992, i-a spus că „vizitatorii sunt «ființe simțitoare» din Univers, aparent tulburate de cele ce se petrec pe Pământ".

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Antrenat pentru o călătorie în timp

Începutul aventurii

Relatările lui Alfred Bielek, făcute publice pentru prima dată într-o conferință și apoi apărute și într-o revistă, sunt extrem de importante pentru că vorbesc și despre experimente mai puțin cunoscute, unele dintre ele continuând chiar și în zilele noastre.

Să reluăm însă firul povestirii. Cei doi frați Cameron (dintre care „eroul" nostru, Edward, s-a născut la 4 august 1916), au putut, datorită situației financiare fără probleme a familiei (proprietară a unui magazin universal), să urmeze două universități de prestigiu. Edward a studiat la Princeton și apoi la Harvard, Duncan Jr. la Edinborough, în Scoția.

De pe puntea lui Eldrige la Washington

Cei doi frați au fost angajați de marina militară americană și au participat la cele două teste ale navei Eldrige din anul 1943. După dispariția – pentru cei mai mulți inexplicabilă – a lui Duncan Jr., Cameron trebuie să facă față unor acuzații de spionaj! Situația devenise atât de gravă, încât tot ce mai aștepta el era... Curtea Marțială. Dar, surpriză! Este transferat la Washington, D. C., toate acuzațiile dispar și se trezește detașat la Fort Hero – baza militară de la Montauk, Long Island. Acolo se întâmplă însă următorul mare șoc. Edward este... trimis în timp în anul 1983, când se găsește din nou angrenat în Proiectul Phoenix. Urmează o „atentă" spălare de creier, care îi va anula toate amintirile. Concomitent, este supus unui proces de regresie temporală și fizică. Când, din omul de 30 de ani care era, ajunge, ca vârstă și ca dimensiuni, un copil de un an, este trimis înapoi în timp, în anul 1927. Pentru a lua locul unui copil care, la vârsta respectivă, murise într-un accident.

Cameron sau Bielek?

După cum avea să povestească el însuși, timp de peste o jumătate de secol din acel moment, singura familie pe care avea să o cunoască, singurii lui părinți, aveau să se numească Bielek. Vine cel de al doilea război mondial, care îl va găsi – evident, pentru a doua oară – luptător pe mare. Încearcă să se lanseze în afaceri, dar nu reușește. După război frecventează din nou Colegiul, la Newark, New Jersey, și apoi la UCLA, Universitatea Californiei de la Los Angeles. Urmează apoi o carieră de inginer electronist. Va ieși la pensie, ca Alfred Bielek, în anul 1988. Între timp însă are loc un alt – al cătelea?! – eveniment cu totul extraordinar în viața lui: în 1986 îi revine memoria!

Din acel moment își dă seama că viitorul său, atât cât va mai avea să fie, trebuie să îl dedice unui singur scop. Începe așadar un adevărat ciclu de conferințe despre Experimentul Philadelphia, despre ramificațiile sale în alte proiecte, unele mai puțin, altele mult mai secrete. Și despre aventura incredibilă a unui om care s-a trezit pentru o îndelungată perioadă prizonier în timp. Un „arest" din care, privind acum înapoi, s-ar fi putut să nu mai scape niciodată...

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ____, bl. ____,
sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____
cod _____, județul _____.

M7

NOTA REDACȚIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
Încă o precizare: *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*

Porți în spațiul mioritic

CALENDARELE DACILOR

Obișnuiți cum suntem astăzi să avem datele și chiar zilele înscrise până și pe cadranul ceasurilor noastre, riscăm să nu mai remarcăm cum se cuvine preocuparea și mai ales performanțele vechilor popoare în măsurarea timpului și realizarea de calendare. Care, oricum, aveau un cu totul alt aspect decât cel pe care îl cunoaștem în vremea noastră.

La Sarmizegetusa, de pildă, fuseseră construite două calendare, unul numit „micul calendar dacic", iar, mai târziu, cel de-al doilea: „marele calendar".

Calendarul cel mic este alcatuit din 13 grupuri de pari, aranjați circular. 11 dintre acestea conțin 8 stâlpi – sau, cum li se mai spune, pari – iar două grupuri sunt formate din câte șapte, respectiv șase pari. Dacă vom folosi cuvântul par cu ambele sale înțelesuri (în contextul daco-roman), cel de „stâlp" și cel de „patru", obținem imediat un rezultat extrem de spectaculos. Căci 11 grupuri x 8 (numărul de pari conținuți) = 88, număr pe care, dacă îl înmulțim acum cu 4, obținem 352. La care, adăugând și restul de pari, adică 7 și, respectiv 6, deci 7+6 = 13, obținem în final 352 + 13=365 – numărul de zile ale anului obișnuit (adică nebisect)! (și este fascinant de făcut apropierea cu alte construcții de același tip care foslosesc un cerc împărțit în 366, nu 360 de grade, din motive similare!)

Că am procedat corect ne dovedește faptul că în interiorul cercului se mai află înca 3 stâlpi – câte o zi pentru cei trei ani bisecți dintr-o perioadă de 13 ani (6+7=13)! Dar lucrurile nu se opresc aici!

Calendarul mare, care se pare ca a fost construit mai târziu, este format din 3 cercuri concentrice, având în centru o potcoavă. Primul cerc, exterior, este format din 104 blocuri de andezit – 104 = 2 X 52, numărul reprezentând deci... numărul zilelor de post de peste an (Miercurea și Vinerea, timp de 52 de săptămâni). Al doilea cerc, mijlociu, aproape lipit de cel exterior, este format din 180 de stâlpi subțiri în grupuri de câte 6. Al treilea cerc este cel interior și conține 84 de stâlpi de lemn – 104+180+84 = 365+3 = 368. Potcoava din mijlocul marelui calendar este alcătuită din 34 de stâlpi de lemn. Este prevăzută cu două praguri, unul în fața celuilalt, chiar la baza potcoavei, despărțind stâlpii în două grupuri de 21 și respectiv 13. Grupul de 13 este orientat spre vatra sacră.

Dar în complexul astronomic de la Sarmizegetusa mai există și alte aliniamente, care sugerează comentarii extrem de interesante: unul comun, din patru șiruri de câte 15 discuri de calcar, reprezentând zilele dintr-un... Post al Paștelui dacic, în timp ce un altul poate fi considerat că reprezintă zilele din postul Craciunului, întrucât conține patru șiruri de câte 10 postamente de andezit (4x10=40).

MIHAELA DOROBANȚU

Dominarea viitorului

Dormiți cu o ferigă sub pernă?

Multe din întâmplările marilor maeștri ai ocultismului au devenit simboluri ale ghicirii viitorului, fără să existe vreo metodă anume sau vreun nume consacrat al divinației respective. Savantul italian Giovanni Pico della Mirandola (sec.XV), un geniu al Renașterii (student la Bologna la 14 ani!), prinsese de la mama sa, Clara, obiceiul de a dormi cu o ferigă sub pernă. Femeia îi spusese că acea plantă austeră, care nu face flori, are puteri neobișnuite în ceea ce privește durata vieții și fericirea în dragoste. În modestia ei, feriga ascunde o mare înțelepciune, manifestată prin puterea numărului de frunzulițe, care poate fi par sau impar. De la Pitagora citire, spunea ea, numărul fără soț aduce înțelepciune și ghinion în dragoste, iar numărul cu soț, viceversa.

Se spune că pe la 21de ani, Mirandola avea sub pernă o ferigă uscată de tot atâția ani și care-și păstrase intact numărul de frunze. Dar într-o dimineață, viitorul mare filosof observă că o frunzuliță a dispărut fără urmă. Le-a numărat și a constatat că numărul rămas era impar... După numai doi ani, Pico se îndrăgostește de nevasta unui nobil al familiei de Medici. Crezând că și femeia îl iubește, plănuiește răpirea ei de sub supravegherea strictă a servitorilor, dar totul se duce de râpă. Uluit de puterea ferigii, care l-a prevenit, tânărul numără înfrigurat frunzulițele miraculoasei plante și constată că sunt doar 31. Oare doar atât va trăi? Obsedat de această prevestire, el se lansează în studii extrem de laborioase și scrie cărți după cărți, dovedind că este un erudit de excepție al epocii sale. Din păcate, feriga nu mințise. Pico della Mirandola (1463-1494) s-a stins exact la 31 de ani...

În perioada evului mediu, se spunea că feriga aflată în casă, dacă nu este băgată în seamă la fel ca și plantele cu flori, se răzbună. Unii magicieni spuneau că aduce infertilitate femeilor sau boli copiilor nou-născuți. Alții spuneau că este „aliata amanților" și că damele care iubesc ferigile au precis cel puțin un iubit de taină. Contesa Yvette de Soigny (sec. XIV) a fost sechestrată într-o hrubă a castelului pentru că soțul său o văzuse purtând o ferigă între sâni, dar iubitul tot o vizita, transformat în porumbel. Ce vremuri!

PAUL IOAN

Inutile tragedii ale războiului

Mediul natural în pericol!

Tablou deprimant

Un studiu efectuat recent de Programul pentru Mediul Înconjurător al Naţiunilor Unite (PNUMI) a făcut constatarea şocantă că după două decenii de război reconstituirea mediului înconjurător natural al Afganistanului este practic imposibilă. Situaţia este de-a dreptul dramatică. Apa curată ajunge la doar 12% din populaţie; copii de 12 ani muncesc în schimburi de câte 12 ore în fabrici cu un înalt grad de pericol şi dorm sub maşinile la care lucrează, peste jumătate din păduri au fost distruse. Anii de război au dus la colapsul infrastructurilor, imposibilitatea activităţilor agricole şi aglomerarea populaţiei în oraşe unde lipsesc până şi cele mai elementare servicii publice. Iar ceea ce a „scăpat" de furia omului a fost distrus de secetă: sol degradat, păduri dispărute odată cu animalele care le populau...

Presiunea umană

Refugiaţii se întorc, din ce în ce mai mulţi în fiecare zi – două milioane anul trecut, încă un milion şi jumătate sunt aşteptaţi anul acesta. Presiunea asupra resurselor naturale va creşte şi mai mult. Dr. Klaus Toepfer, directorul executiv al PNUMI, referindu-se la cei peste 80% dintre cetăţeni care trăiesc în mediul rural, afirmă că resursele de bază necesare – apa pentru irigaţii, lemnul de foc şi combustibilii – au fost epuizate pe parcursul unei singure generaţii. Iar în zonele urbane se adaugă o altă tragedie: depozitarea resturilor menajere, mai ales cele de la spitale, care de cele mai multe ori se face... în plină stradă sau în fântâni abandonate. Printre acestea – seringi folosite şi chiar organe umane. Depozitele subterane de apă sunt iremediabil infectate. Şi tot ce se evaporă este readus pe pământ de ploile torenţiale care se abat din când în când. Astfel circuitul infecţiei generale se închide.

Dispar pădurile...

Fenomenul se observă pe fotografiile transmise de sateliţi. Din 1978 până acum, pădurile de conifere din provinciile Nangarhar, Kunar şi Nuristan s-au înjumătăţit. În nord, în provinciile Badghis şi Takhar, instrumentele instalate la bordul sateliţilor aproape că nu au detectat nici un arbore pe parcursul întregului an 2002 (în 1977 copacii acopereau între 55% şi 37% din teren).

Viaţa sălbatică este prima care suportă consecinţele şi este decimată – sute de familii, de pildă, s-au refugiat pe o insulă de pe fluviul Amu Daria. Specii precum castorii, boul sălbatic, cerbii, păsările de pradă care conviețuiau aici au fost nevoite să se retragă. Vânătoarea pentru hrană şi blănuri a devenit nemiloasă. Echipa de specialişti ONU care a întocmit studiul zonei a străbătut suprafaţa vizată în lung şi lat, călare, timp de două săptămâni. Până în locurile cele mai îndepărtate şi izolate. Minuni ale naturii, de la oile lui Marco Polo, urşii bruni şi ibexul asiatic, la leopardul zăpezii îşi trăiesc şi ei probabil ultimii ani. Într-o lume care, din nefericire, rămâne tot timpul, cuplată încă la ideea de război...

Tristeţea leopardului zăpezilor: animalele suferă la fel ca oamenii

MIHAELA DOROBANŢU

Întrebări pline de candoare

Spre deosebire de oameni, care – se zice – se atrag reciproc cu atât mai puternic, cu cât seamănă mai bine, materialele supuse lipirii vor fi trainic unite, datorită unor proprietăţi contrare. De fapt, lipirea înseamnă un fel de ancoraj mecanic ce include anumite tipuri de legături chimice. Odată aplicat pe suprafeţele vizate, lipiciul pătrunde în toate asperităţile materialelor de asamblat. În urma uscării, aceste infiltraţii formează un fel de cârlige care leagă strâns materialele respective.

De ce lipeşte... lipiciul?

Pentru o cât mai bună aderenţă la suport, lipiciul poate forma cu obiectele solide legături chimice foarte rigide de tip covalent (atomii săi îşi „împart" anumiţi electroni cu cei ai materialului) sau ionice (un atom al materialului „donează" un electron unui atom de lipici; având sarcini opuse, atomii se atrag astfel puternic, asigurând lipirea). Există însă o problemă ce se poate manifesta în timp. Dacă între lipici şi material rămân bule de aer în porozităţi, ele îşi măresc treptat volumul şi pot duce la dezlipirea suprafeţelor respective.

Chimiştii au realizat numeroase tipuri de substanţe care lipesc solide, despre care se pot scrie tratate întregi. Noi doar vom aminti celebrul *super glue*, ajuns... super datorită ingredientului principal – cynoacrylat – capabil să creeze legături în prezenţa apei. Dar, ca să ne întoarcem la oameni, să remarcăm că singurul „super glue" perfect este iubirea adevărată; fără adaos de apă!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Adevăruri jenante

Cine sunt locuitorii planetei?

S-ar putea descoperi viaţă pe alte tărâmuri cosmice şi chiar existenţa discreţilor omuleţi verzi înainte de a şti cine sunt, în totalitatea lor, locuitorii Pământului. Chiar atunci când este vorba de oameni, habar n-avem cu exactitate care este componenţa celor 6,3 miliarde (aproximativ), căci ignorăm necunoscutele triburi ale lanţului mondial de zone de junglă – în special din America de Sud şi Africa. Iar în ceea ce priveşte viețuitoarele şi plantele, statisticile arată că sunt catalogate numai 1,5- 1,8 milioane de specii dintr-o sumă totală de aproape 100 de milioane.

Pământul necunoscut, cel mai populat continent

Anul 2003 a debutat şi cu o iniţiativă ştiinţifică la fel de generoasă precum cea a întocmirii hărţii genetice umane: identificarea şi înregistrarea tuturor speciilor de viețuitoare şi plante ale Terrei. Organizaţia multinaţională nonprofit All Species Foundation (ASF) îşi propune ca în perioada unei generaţii a umanităţii – apreciată la 25 de ani – să catalogheze toate speciile pe care le ignorăm în prezent. Iniţiativa este considerată de unii utopică. În primul rând pentru că taxonomiştii (oamenii de ştiinţă care se ocupă cu identificarea şi descrierea speciilor) au devenit o rasă rară. Din lipsă de fonduri, biologii se îndreaptă spre alte domenii mai bănoase. Apoi, există marele obstacol al dispariţiilor speciilor; ceea ce astăzi este clasificat, peste numai un an mai poate exista doar în laboratoare, sere sau grădini zoologice, ducând o viaţă artificială. Şi asta pentru că în jurul anului 2050 numărul de specii de animale şi plante se va înjumătăţi faţă de cel din anul 1901. Deci în 25 de ani va fi imposibil de completat compoziţia viului din anul 2003. Statisticile (optimiste) mai arată că ritmul de clasificare a speciilor şi varietăţilor noi este de 15 mii pe an. În cât timp real ar putea fi descoperite cele 80-90 de milioane de specii lipsă din recensământul Pământului?

Specie necunoscută de câine sălbatic din jungla amazoniană; unicul exemplar descoperit şi lăsat în libertate a fost ucis de un baştinaş în aceeaşi zi

Moartea Vie, o realitate dureroasă

Din păcate – susţin mulţi cercetători –, nu vom cunoaşte niciodată nici măcar un sfert din locuitorii Terrei dintr-un moment anume al istoriei sale. Două argumente imbatabile vin în sprijinul acestui pesimism realist. Primul este aşa-numitul concept de „moarte vie", exprimare metaforică a adevărului că în timpul unei generaţii de biologii dispar anual 20-50 de specii, alte 200-300 fiind înscrise pe lista muribunzilor. Pe de altă parte, termenul de „extremofile" desemnează speciile de organisme vii care trăiesc în condiţii limită: fără aer, fără lumina soarelui, la temperaturi foarte ridicate sau foarte scăzute. Extremofilele nu vor fi niciodată repertorizate, căci ele se ascund cu îndărătnicie în grote submarine, în gheţurile de la Poli şi în interiorul scoarţei terestre, până la adâncimi de 2-3 kilometri. Deşi sunt mult mai accesibile, peste 10 milioane de specii de mamifere, păsări, peşti, insecte şi plante aşteaptă să facă, probabil în zadar, cunoştinţă cu omul.

Una dintre dovezile cele mai limpezi ale faptului că viteza morţii este mult mai mare decât cea a identificării muribunzilor este incredibilul aspect statistic al biologilor, care afirmă că omul de acum 10 mii de ani (neolitic) avea la dispoziţie pentru hrană 7 mii de specii de plante (cultivate şi spontane), iar astăzi numărul de bază al acestora s-a redus la... 20! Dintre acestea, trei asigură peste jumătate din hrana omenirii: orezul, porumbul şi grâul.

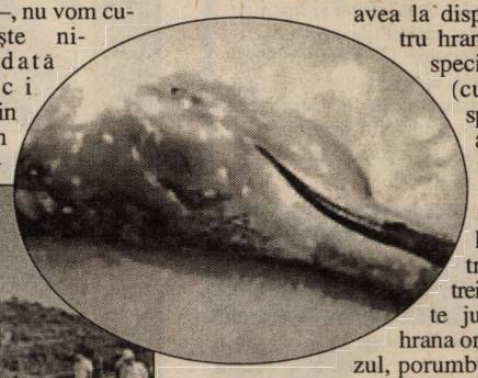

Nu vom şti niciodată, probabil, cine sunt toţi locuitorii Pământului, aşa cum nu vom şti de ce pe o singură (?) planetă există o atât de mare aglomeraţie a viului.

Despre „balena cu cioc lung" nu se ştie mai nimic; singurele indicii sunt oferite doar de trupurile lor eşuate sporadic la ţărm; nici una nu a fost văzută în viaţă

PAUL IOAN

Anatomia secundei

PRIVATIZAREA ŞI LUNA

Incredibil: acum aproape 34 de ani omul a pus pentru prima oară piciorul pe Lună (Neil Armstrong: *„Un pas mic pentru om, unul uriaş pentru omenire")* iar acum 29 de ani a părăsit-o pe frumoasa Selena, fără regrete, fără remuşcări, aproape fără să se uite înapoi şi – amănunt îngrijorător – privind foarte puţin înainte... Întâmplarea ne face, până la urmă, să regretăm, noi, iubitorii de viitoruri, frumoasele timpuri – pentru cucerirea Cosmosului – când puterile principale ale perioadei războiului rece, SUA şi URSS, se înfruntau în orgolii, cu câştig pentru întreaga noastră civilizaţie. Căci, din păcate epigonii marilor conducători de la NASA şi ai cosmonauţilor sovietici din anii '60 – '70 sunt departe, foarte departe de îndrăzneala străbunilor recenţi.

Aşa că, pentru că statele-naţiune nu se implică în aventuri cosmice, o vor face privaţii şi societatea civilă. „The Martian Society", de pildă, care încearcă să-i convingă pe staticii pământeni de astăzi că planeta Marte este tot ce-şi pot dori urmaşii noştri sau pragmaticul visător Dennis Lauric, de la Trans Orbital Inc. din La Jolla, California, care vrea să meargă, ca particular, nu mai departe decât... pe Lună. Face ca Schliemann, descoperitorul Troiei: strânge acum bani din afaceri – jocuri video, clipuri TV, filme, hărţi, toate legate de Lună – şi încearcă să-i atragă pe alţii la o aventură comercială, legată tot în legătură cu Luna: exploatarea comercială a satelitului natural al Pământului. Bineînţeles, încearcă să se pună bine cu NASA, pentru a căpăta aprobările necesare deplasării şi fructificării bogăţiilor noii Americi.

Primul pas al lui Dennis Lauric, chiar în acest an, este şi prima etapă a planului pe care şi l-a propus compania sa: lansarea unui mic orbiter lunar, purtător al unei camere de luat vederi, care va transmite imagini ale suprafeţei Lunii iar acestea, susţine Lauric, vor retrezi interesul spectatorilor pentru aventuri lunare. Pe numele său Trailblazer, orbiterul va fi lansat de la Baikonur, din Kazahstan, va „zbura" 4 zile şi se va învârti în jurul Selenei 90 de zile, fotografiindu-i şi filmându-i şi partea ascunsă, după care se va prăbuşi pe suprafaţa ei, păstrând însă, pentru urmaşi, în mica magazie de la bord, obiecte pe care eventuali clienţi vor să le trimită, contra cost, pe astrul vecin şi spre viitor. Apoi, în 2004, Luna Corp., o companie din Virginia, va repeta experienţa, cu sonda *SuperSat*, dar va trimite şi pe *IceBreaker* un rover, adică un mic vehicul care va fi depus cu grijă pe solul lunar, cu sarcina de a explora polii planetei. Peste câţiva ani planul va fi continuat de SpaceDev, o companie californiană: colaborând cu Boeing, vor pune în orbită sateliţi în jurul Lunii (de câte 250 kg şi costând cam 20 milioane de dolari fiecare), destinaţi supravegherii permanente a vecinei noastre. Iar peste alţi câţiva – nefixaţi, încă – ani, Applied Space Resources, din New York, va relua „misiunile Apollo", de acolo de unde au fost întrerupte: „Apollo XV", pe traseul Terra-Lună-Terra, cu sarcina de a o studia în detaliu pe vecină, de a ne aduce mostre de sol, pentru ca biologii să ştie exact ce şi cât se poate scoate din rocile Selenei şi, firește, pentru a pregăti exploatările miniere – inevitabile, în viitoarele decenii, având în vedere fabuloasele bogăţii din lăzile de zestre ale frumoasei Selena.

Dar Dennis Lauric gândeşte şi o străpungere în program: TransOrbital va trimite şi ea un rover pe Lună, în 2004 sau 2005, cu sarcina de a găsi un loc potrivit unei aşezări umane! Căci, spune vizionarul întreprinzător, vrem-nu vrem, imediat după 2010, colonizarea Lunii începe...

...Şi totuşi, întrebarea rămâne: cum de-am fost capabili, noi, membrii speciei Homo sapiens, să uităm, timp de atâtea decenii, această extraordinară aventură a noastră, care a fost primul pas spre Lună?

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Nou-născutul vine pe lume, „înfometat" şi, la scurt timp, caută sânul mamei. Să amintim că şi în viaţa intrauterină, cu ocazia ecografiilor, unii feţi, sunt surprinşi că îşi sug degetul. Aşadar, gestul suptului este deja învăţat.

Câteva zile după naştere, laptele matern secretat sub acţiunea unui hormon al hipofizei are calităţi superioare şi este cunoscut sub numele de colostru. Este un lapte special de care beneficiază foarte mult nou-născutul.

După aceea, alăptarea la sân trebuie să dureze trei-patru luni de zile. În

ALĂPTAREA NOU-NĂSCUTULUI

continuare, nutriţia copilului trebuie să fie diversificată. Treptat, câte puţin, se introduc alimente noi: sucuri din fructe, amestecuri din lapte şi făinoase, gălbenuş de ou, ficat de pui etc.

În vremea cât este hrănit cu laptele mamei, pruncul ia bine în greutate, creşte sănătos. Alimentul acesta, laptele mamei, este suveran şi are o sumedenie de calităţi. Astfel, laptele matern este într-un fel lapte viu, aseptic, are temperatura cea mai potrivită şi conţine o sumedenie de anticorpi care au fost pregătiţi în organismul matern.

Se ştie că laptele mamei este perfect asimilat de copil, digestia sa este aproximativ rapidă şi are foarte puţine elemente care să producă fermentaţie intestinală. Aşadar, foarte echilibrat pentru buna dezvoltare a copilului laptele matern conţine: glucide, proteine, lipide, vitamine, săruri minerale, enzime etc. Sunt desigur şi situaţii când mama nu poate să îşi alăpteze copilul din cauza unor boli contagioase ca: tuberculoza, scarlatina, difteria etc., care se pot transmite copilului prin lapte. La fel, în cazul bolilor de inimă, rinichi sau cancer, alăptarea la sân este interzisă.

Revenind la situaţiile când mama alăptează, pentru a avea lapte suficient şi sănătos, la rândul său va trebui să se hrănească cu alimente consistente, pregătite igienic. Astfel, mama care alăptează îşi va include în meniu: carne friptă, ouă, peşte foarte proaspăt, brânzeturi, fructe şi legume proaspete. Vinul, cafeaua, berea, alcoolul de orice fel vor fi eliminate de dragul copilului, până la ablactare. Mai mult, nici un medicament nu va fi luat de către mamă, fără avizul medicului. De asemenea, vor trebui evitate emoţiile, tensiunile de orice fel, stresurile.

În ultimele 5-6 decenii s-au pregătit în laboratoare o sumedenie de lăpturi „umanizate", care sunt recomandate în alimentaţia nou-născutului, dar deşi folosite cu rezultate foarte bune, mama nu ar trebui să uite că laptele mamei este SFÂNT.

Dr. Pinard spunea că adevărata legătură maternă între mamă şi copil, cel de-al doilea cordon ombilical – se stabileşte prin şuvoiul laptelui.

Dr. VALERIU MANTA

Eleganţă şi şarm

În materie de modă, la Paris totul este permis. Stilul clasic coexistă cu inspiraţia delirantă de moment, specificul european, cu cel asiatic, negrul şi albul „se bat" cu celelalte culori... O primă remarcă. Privind modelele lui Emanuel Ungaro, ai impresia că celebrul creator „face cu ochiul" secolului trecut. Inspiraţia pentru primăvara-vara 2003 nu o reprezintă modelele retro. Modelele se completează cu accesorii alese cu măiestrie. Ungaro iubeşte femeia pe care o consideră unică, diferită. De aceea creează pentru ea modele cu croială modernă, nici scurte, nici lungi, fluide, completate cu şaluri sau cape ce conferă distincţie. Lacroix vede viaţa în roz, nuanţă predominantă a celor mai recente creaţii ale sale...

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pentru părinţi — Lumea jucăriilor

Bucuria copilului în faţa jucăriilor este de neegalat. Pentru părinţi însă se nasc numeroase întrebări legate de criteriile ce ar trebui să stea la baza alegerii jucăriilor. În opinia psihologilor, între 3 şi 7 ani copilul face evaluări rapide, iar una dintre preocupările preferate este imitarea adulţilor din jur. În felul acesta ei pot să se identifice şi să înţeleagă mai bine lumea care îi înconjoară. În aceste condiţii, jocul ideal este cel care oferă suport iniţiativelor copilului şi imaginaţiei.

Este ştiut, jocurile stimulează diferite elemente ale dezvoltării copilului: inteligenţa, spiritul de observaţie, îndemânarea, abilităţile fizice. Jucăriile îl ajută în perfecţionarea, de exemplu, a simţului echilibrului, în coordonarea gesturilor şi în perfecţionarea altor abilităţi fizice şi manuale. La un moment dat copilul adoră căţăratul, jocul cu maşinile, plimbarea cu tricicleta, când este mai mare, cu rolele sau cu patinele.

Oricum, trebuie reţinut că la vârste mici, între 3 şi 7 ani jocurile şi jucăriile oferite copilului trebuie să stimuleze imaginaţia, inventivitatea, inteligenţa. Copilul trebuie să descopere plăcerea de a manevra obiecte, de a experimenta. Acum copilul modelează plastilina, pictează, desenează cu creioane colorate. El are o infinitate de lucruri de făcut, de învăţat, de descoperit. Ajutaţi-l să o facă şi prin intermediul jucăriilor.

Dosarele frumuseţii

Tenul unei femei este oglinda fidelă a stării ei sufleteşti şi a sănătăţii. Dacă mulţumirea, satisfacţiile, i se citesc cu uşurinţă pe faţă şi stresul se poate identifica. Astfel, pielea poate fi afectată de stres, fie prin iritaţii ce apar pe gât, pe obraji, prin deshidratare accentuată, fie prin acnee. Până la remedierea cauzei esenţiale, se recomandă îngrijirea atentă a tenului, curăţarea zilnică şi folosirea unei creme astringente. De asemenea, se va adopta un machiaj adecvat: un fond de ten compact, care se aplică folosind un buretel umed. În privinţa fardului de obraz este de preferat cel cremă, de culoare roz.

TEN LUMINOS

Dar nu numai stresul poate atenta la frumuseţea obrazului dv. În timpul iernii tenul poate căpăta o culoare pământie şi este mult mai deshidratat şi pentru că procesul de regenerare a pielii este mai lent. Din acest motiv, nu trebuie uitat că fondul de ten ne apără tenul, eficient, împotriva frigului iernii şi efectelor sale. Folosiţi aşadar fonduri de ten, cu proprietăţi hidratante, drept suport pentru pudră. Nu ignoraţi nici faptul că poluarea poate afecta sănătatea pielii. Oxidul de sulf şi monoxidul de carbon, atât de frecvente în zonele intens circulate, reduc cantitatea normală de oxigen, sufocând tenul. Efectul îl reprezintă tenul cu aspect deshidratat şi lipsit de strălucire. În plus, oxidul de azot contribuie la pătarea tenului. Ce este de făcut? Când vă întoarceţi acasă, pulverizaţi faţa cu o infuzie de muşeţel, în care aţi dizolvat o linguriţă de miere. În privinţa machiajului, este bine să folosiţi farduri cremoase, cu efect hidratant.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 7
Valabil până pe data de: 20 FEBRUARIE 2003

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 0722.824.212.

REDUCERE 10%

INDISCREŢII ● INDISCREŢII ● INDISCREŢII ●

Meci inegal

Mary Pierce şi Serena Williams, vârfurile tenisului mondial feminin, ating adesea, prin forţă, nivelul jocului băieţilor. Cu cele 65 kg de muşchi, la o înălţime de 1,78 m, Serena Williams îşi face adversarele să se încline în faţa mingilor sale deosebit de puternice. La fel de puternică este şi Mary Pierce. Numai că pe cele două le diferenţiază, încă, un lucru esenţial: dacă chipul lui Mary Pierce pare masculinizat, în schimb Serena este mai feminină şi mai senzuală ca niciodată...

Prinţul-corigent

Mezinul casei de Wales, Prinţul Harry (18 ani), pare să nu semene cu studiosul său tată, moştenitorul coroanei britanice. Harry a încheiat primul semestru la colegiul Eton cu mai multe corigenţe. Apropiaţii spun că tânărul prinţ „gustă" prea intens viaţa de colegiu, exagerând cu petrecerile, în dauna studiului. În schimb, tatăl l-a mustruluit zdravăn, punându-i în vedere să-şi recupereze restanţele cu note maxime.

Gastronomice

De această dată cititoarea noastră fidelă din Vişeul de Sus, doamna Chereji Clara, ne oferă mai multe reţete de dulciuri. Merită să le încercăm.

Ouă umplute cu hrean

6 ouă

Pentru umplutură: *1 lingură de hrean ras, 125 g maioneză, pătrunjel verde, sare, piper negru.*

Se fierb ouăle tari, apoi se scobesc albuşurile şi se aşază pe un platou. Gălbenuşurile se zdrobesc şi se trec printr-o sită. Se omogenizează hreanul cu maioneza, gălbenuşurile, puţină sare şi piper. Se aşază umplutura în albuşuri şi se ornează cu pătrunjel tocat.

Pilaf texan

250 g orez, 1 ardei iute verde, 2 ardei graşi, 400 g roşii în bulion, 2 cepe, 2 linguri de ulei, 1 vârf de cuţit de şofran, sare, piper.

Ardeii graşi se curăţă de cotor şi seminţe, apoi se taie felii şi se călesc împreună cu şofranul în ulei încins, aproximativ 1 minut. Se adaugă orezul, amestecând uşor. Se pun roşiile în bulion, apoi apa. Se adaugă ceapa şi ardeiul iute, tăiat rondele, apoi se potriveşte de sare. Se acoperă vasul cu un capac şi se lasă să fiarbă timp de 30 minute, la foc mic, până sunt fierte orezul şi legumele iar apa se evaporă.

Cuib de viespe

150 g miere, 120 g migdale măcinate, 3 albuşuri, 100 g nucă măcinată, 30 g stafide.

Albuşului bătut spumă tare i se adaugă mierea încălzită, după care se pun nucile şi migdalele măcinate. Compoziţia se introduce în cilindrul de ornamentat cu ajutorul căruia presăm conuri în formă de spirală pe tava tapetată cu hârtie pergament. Se ornează cu stafide şi se coc/usucă în cuptor încins, la foc moderat. Sunt deosebit de gustoase.

Mignon

480 g făină, 450 g miere, 60 g nuci măcinate, 4 ouă, 20 g stafide, 30 g alune măcinate, 20 g migdale măcinate, 1 plic cu praf de copt, 100 g glazură de tort.

Mierea fierbinte se amestecă cu 2 ouă şi circa 1/2 din făină, după care se adaugă nucile, migdalele, alunele măcinate şi stafidele bine spălate. Se amestecă până la răcire, înglobând restul de făină şi praful de copt. Spuma tare de la 2 albuşuri se încorporează cu grijă, iar compoziţia se toarnă în formemignon unse cu unt şi presărate cu făină. Se coc cu grijă, în cuptor cald. După răcire se scot din formele-mignon şi se învelesc cu glazura topită în baie de abur. Rezultă un desert delicios.

Prăjitură alb-negru

1 blat de pandişpan (din comerţ), 100 g frişcă bătută, 300 g brânză de vaci, 50 g nucă, 50 g alune, 50 g migdale rumenite, 50 g ciocolată amăruie, 150 g zahăr pudră, 50 g cacao, lichior.

Brânza de vaci se amestecă bine cu zahărul pudră şi cu frişca, iar compoziţia obţinută se împarte în două. O parte se amestecă bine cu nucile caramelizate şi pisate. Crema rămasă se amestecă bine cu cacao, ciocolata mărunţită, migdalele şi alunele, tocate. Blatul se însiropează cu lichior, apoi se pune într-un vas, tapetat cu hârtie pergament, se unge cu cele două tipuri de cremă şi se lasă la frigider câteva ore.

Remedii naturale

TINCTURI

Tincturile sunt preparate din plante (rădăcini, frunze, fructe, flori), macerate în alcool. Macerarea plantelor se face în sticle de culoare închisă (brune), astupate etanş. După preparare, tincturile se păstrează tot în sticle de culoare brună, astupate etanş, la loc răcoros şi întunecos. Se administrează câte 10-20-30 de picături (în funcţie de plantele respective şi de boli), de 2-3 ori pe zi, în apă sau pe zahăr (pentru uz intern). Se mai folosesc însă şi pentru uz extern. Tincturile se prepară din plante verzi sau uscate astfel:

1. Se umple o sticlă de culoare închisă până la gât cu plante, peste care se toarnă alcool de fructe de 40 de grade, cât să acopere conţinutul. Se astupă sticla cu dop şi se pune într-un loc cald 14 zile, apoi se filtrează.

2. Se macerează 20 g de plantă sau amestec de plante în 100 ml alcool de 90 de grade timp de 7-10 zile, apoi se filtrează.

- *Tinctură de afine* – diarei cronice şi fermentaţie intestinală, elimină gazele, restabileşte pofta de mâncare
- *Tinctură de ardei iute* – căderea părului (se masează pielea capului)
- *Tinctură de cimbru* – bronşite (se foloseşte partea aeriană a plantei)
- *Tinctură din coji de portocale* – insomnii, diabet
- *Tinctură de ceapă* – viermi intestinali, diabet, litiaze renale, prostată, reumatism
- *Tinctură de cuişoare* – carii dentare, excitant, tonic general
- *Tinctura de digitală* – boli de inimă (reglează bătăile inimii)
- *Tinctură de hrean* – lipsa poftei de mâncare, litiază urinară, reumatism, gută, edeme, ascită, debilitate fizică, tulburări de digestie
- *Tinctură de leuştean* – hipotensiv, sedativ nervos după perioade de stres, aperitiv, tonic general, dureri menstruale (se foloseşte rădăcina plantei)
- *Tinctură de levănţică* – migrene, calmant al sistemului nervos în neuroastenie, boli de inimă care au la bază o componentă nervoasă, boli de rinichi (stimulează diureza), boli de ficat (măreşte secreţia biliară)

BOLILE VENERICE
ascunse şi periculoase

Mai multe scrisori sosite la redacţie (ai căror semnatari doresc în general să rămână sub semnul anonimatului) ne sugerează (cu evidentă îngrijorare şi teamă printre rânduri) să oferim informaţii în legătură cu bolile venerice.

Bolile venerice – sau cu transmitere sexuală – sunt pe de-o parte destul de numeroase (peste 20) iar pe de alta din ce în ce mai răspândite. Cauzele acestui fenomen sunt multiple şi ţin în special de nivelul scăzut de educaţie sanitară mai ales în rândul tinerilor, de vârsta din ce în ce mai scăzută la care atât băieţii, cât şi fetele îşi încep activitatea sexuală, de obiceiul unora de a avea parteneri sexuali ocazionali, de ignorarea sau neglijarea măsurilor minime de protecţie (prezervativ), şi chiar de ruşinea persoanelor infectate de a se prezenta la medic pentru a se trata. Nu în ultimul rând răspândirea bolilor venerice se datorează inconştienţei sau nepăsării celor care, deşi ştiu că sunt infectaţi continuă să aibă relaţii sexuale cu parteneri ocazionali.

Bolile venerice afectează deopotrivă bărbaţii şi femeile, indiferent de vârstă, şi se pot contacta şi de la persoane infectate la care totuşi simptomele specifice nu se manifestă în nici un fel. Simptomele lipsesc în special la femei, motiv pentru care aceste boli au o evoluţie tăcută dar mai periculoasă în cazul lor, putând provoca inflamaţia pelvină (cu risc major de sterilitate), cancere de col uterin sau infectarea fătului în timpul sarcinii.

Iată câteva dintre caracteristicile celor mai frecvente boli cu transmitere sexuală:

INFECŢIA CU CHLAMIDIA

- *este cauzată de o bacterie*
- *de obicei nu-şi face simţită prezenţa prin simptome alarmante*
- *pot apărea scurgeri din organele genitale, dureri sau senzaţia de arsură la urinare*
- *se tratează*

HERPESUL GENITAL

- *are origine virală*
- *se manifestă sub forma unor băşici pline cu lichid pe organele genitale*
- *în timpul sarcinii şi la naştere se poate transmite de la mamă la copil*
- *există tratament care reduce frecvenţa apariţiei şi severitatea leziunilor, dar nu elimină complet infecţia*

GONOREEA

- *provoacă secreţii din vagin şi penis, precum şi dureri la urinare*
- *poate duce la infertilitate ireversibilă*
- *se poate trata*

SIFILISUL

- *debutează cu ulceraţii nedureroase la nivel genital,*

care se pot vindeca spontan, ceea ce este foarte derutant
- *în timp, apar erupţii cutanate, dureri de cap şi articulare*
- *se poate trata, dar nediagnosticată şi netratată din timp şi corect, boala poate avea o evoluţie extrem de nefavorabilă, deteriorând grav organismul din punct de vedere fizic şi neuro-psihic*

HIV/SIDA

- *virusul HIV se contactează pe cale sexuală, pentru folosirea în comun de ace de seringă pentru injecţii intravenoase, precum şi prin transfuzii cu sânge contaminat*
- *virusul poate să rămână ascuns în organism mulţi ani, fără să dezvolte boala, dar persoana contaminată este deja un factor de risc în ceea ce priveşte răspândirea infecţiei*
- *când sistemul de apărare se şubrezeşte, apar transpiraţii nocturne, senzaţia de oboseală, „răceli" repetate, febră ce durează săptămâni la rând, dureri de cap, tuse etc.*
- *nu se poate vindeca, ci doar încetini progresia bolii, care în cele din urmă se soldează cu deces*

VERUCILE GENITALE

- *sunt de origine virusală*
- *se manifestă sub forma unor mici excrescenţe nedureroase în zona genitală şi anală (pot avea şi aspect de conopidă)*
- *se pot trata*

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Stoienescu Dumitru din Constanţa. Aproximativ 95% din toate durerile de cap nu au nici un substrat patologic. Până în prezent cercetătorii nu au un punct de vedere comun în privinţa a ceea ce se întâmplă în organism în momentul apariţiei durerii de cap. Derutant este faptul că ţesutul cerebral nu produce

Dureri de cap recurente

durere, pentru că nu are receptori pentru durere. În ceea ce vă priveşte, pentru a ţine cât de cât sub control durerile de cap frecvente e bine să încercaţi să vă lămuriţi singur câteva aspecte. Este o durere invalidantă sau numai enervantă? Când începe durerea de cap? Începe progresiv sau izbucneşte rapid? Apare în anumite momente ale zilei? Apare în anumite perioade ale lunii? Cât timp durează? Ce anume o face să dispară? Puteţi să vă daţi seama când începe? Vă este greaţă sau vă simţiţi ameţit? Aveţi senzaţia că vedeţi culori strălucitoare sau spaţii goale? Aveţi în prealabil anumite pofte pentru alimente specifice? De obicei, este localizată pe o singură zonă a capului şi unde (ceafă, frunte, ochi)? Au şi alţi membri de familie dureri asemănătoare? Puteţi lega durerea de cap de un aliment anume, de stres, vreme sau modificări bruşte care intervin în rutina zilnică? După ce aflaţi răspunsurile la aceste întrebări, încercaţi să: evitaţi pe cât posibil factorii declanşatori, chiar dacă aceasta presupune schimbarea stilului de viaţă; dormiţi suficient şi faceţi gimnastică; folosiţi aspirină (recomandabilă numai adulţilor), ibuprofen sau alte medicamente similare pentru combaterea durerii – în dozele prescrise pe prospect. Începeţi tratamentul imediat ce simţiţi apropierea migrenei, aceasta fiind şansa cea mai bună de a opri din timp migrena. Unele persoane pot opri un atac al migrenei mergând să se culce într-o cameră întunecoasă sau consumând cafeină (cafea sau cola).

Lăsaţi jena la o parte şi mergeţi la doctor!

Dacă suspectaţi contactarea unei boli venerice, este bine să vă înfrângeţi orice reţinere şi să vă adresaţi cât mai repede unui medic. Simptomele care trebuie să vă îndemne spre un consult de specialitate sunt: leziuni sau inflamaţii dureroase în jurul sau în apropiere de zona genitală şi anală; dureri sau senzaţia de arsură în timpul şi după urinare, precum şi în timpul actului sexual; mâncărimi acute în zona genitală sau scurgeri suspecte. Printr-un tratament corect, majoritatea bolilor cu transmitere sexuală se vindecă. Dacă aţi contactat o boală de origine bacteriană, vi se va recomanda un tratament pe bază de antibiotice. După terminarea acestuia, este necesar un alt consult medical pentru a confirma dacă infecţia a dispărut. În cazul unei infecţii virale (de exemplu HIV), medicul stabileşte o anumită strategie terapeutică pe termen lung, avându-se în vedere că boala poate fi ţinută sub control, nu şi vindecată. Neglijate, unele dintre bolile cu transmitere sexuală pot cauza probleme grave: infertilitate ireversibilă, malformaţii osoase, retard mintal, orbire la nou-născuţi şi chiar decesul.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

Ce sfat îmi daţi?

– În urma solicitării din scrisoarea corespondentului nostru Dan C., în vârstă de 42 de ani continuăm prezentarea tulburărilor de erecţie, împreună cu cauzele şi modul lor de manifestare.

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

–Vorbeam despre situaţia extremă a absenţei totale a erecţiei şi de cazurile de erecţie insuficientă. Există însă şi o categorie specială de situaţii în care se vorbeşte despre ***erecţie capricioasă***. Sunt situaţii în care bolnavul are erecţii solitare spontane şi în timpul masturbării. În prezenţa unei partenere, el nu poate şti însă dinainte dacă va avea sau nu o erecţie solidă, în funcţie de circumstanţe individuale sau exterioare, dar şi în funcţie de parteneră. Amintim aici marea diferenţă între „implicarea" *alături* de o femeie cu care bărbatul împarte intimitatea corporală şi „implicarea" *pentru* o femeie, la momentul potrivit – remarca fiind riguros identică pentru declanşarea dorinţei feminine, evident mai puţin spectaculară, dar nu mai puţin necesară.

Apoi mai sunt şi alte aspecte. Există o ***erecţie dureroasă*** care, în mod obişnuit, se întâlneşte într-un context patologic erector (infecţie, nevrite) dar poate declanşa o erecţie capricioasă, deşi indoloră.

În fine, o serie de cauze primare (congenitale) sau secundare (induraţie, ca în cazul maladiei Peyronie) pot produce o aşa-numită ***erecţie deviată***, situaţie care poate face penetraţia imposibilă, penisul curbându-se în arc de cerc spre în sus sau în jos.

După cum vedeţi deci, stimate domnule Dan, situaţia este departe de a fi una simplă. Şi nici răspunsurile sau sfaturile nu sunt simplu de formulat. Ca atare vă recomand, cum facem de fiecare dată de altfel, să vă prezentaţi la consult la medicul urolog. Numai el va stabili în care din aceste circumstanţe vă încadraţi şi vă va da tratamentul adecvat. Acesta este cel mai bun sfat pe care vi-l putem da.

MIHAELA DOROBANŢU

HIERONYMUS BOSCH

„maestru al monstruozităţilor"

Maestru inconfundabil al picturii flamande, Hieronymus (Jerome) Van Aken Bosch a avut o existenţă extrem de discretă, dar a creat o operă care-i conferă statutul de precursor al suprarealismului. Deşi a fost un om religios, exprimarea sa artistică este plină de angoase, de macabru şi de accente satirice. Nu întâmplător spunea despre el Carl Gustav Jung (discipol al lui Freud) că „a fost un maestru al monstruozităţilor şi un descoperitor al inconştientului colectiv înainte de Freud".

Bosch a trăit între 1450 (?) şi 1516, nepărăsind niciodată, se spune, localitatea Hertogenbosch (la nord de Anvers, Belgia), de unde şi-a luat şi numele. Familia sa provenea din Germania (Aachen), tatăl său fiind pictor de icoane. Nu se cunoaşte aproape nici un fel de detaliu biografic al acestui om extrem de modest ca existenţă, dar genial în gândirea sa bântuită de probleme mistice şi de umbre demonice. Trăind în perioada de graniţă dintre evul mediu şi Renaştere, Bosch demonstrează o religiozitate pesimistă; personaje sinistre, caricaturale, diavoleşti sunt prezente în capodoperele cu teme clasice precum „Iisus purtând Crucea" şi „Judecata de Apoi". Maestrul, dominat de o ironie necruţătoare la adresa misticismului medieval, a fatalităţii şi prostiei realizează „scenarii demne de a sta drept model pe masa oricărui pictor care a îmbrăţişat suprarealismul", spune însuşi Salvador Dali. Opere precum „Corabia nebunilor" şi „Grădina plăcerilor lumeşti" au fost analizate şi prin prisma a ceea ce peste cinci secole avea să se numească psihanaliza. Psihiatrul francez Louis Berrivaud chiar afirma că „...Bosch a avut capacitatea uluitoare de a înţelege şi imagina primul existenţa unui inconştient colectiv în care se dă o luptă acerbă între slăbiciunile umane firești şi constrângerile moralei misticului secol XV". Şi, parcă detaşat de moravurile epocii, Bosch pictează adesea cu un zâmbet maliţios care îl transformă într-un maestru unic al picturii universale. El este singurul care şi-a „permis" să figureze în jurul lui Iisus bărbaţi cu fizionomii groteşti, în totală contradicţie cu ilustrarea chipului plin de suferinţă al Mântuitorului... Inovaţiile din gândirea artistică a lui Hieronymus Bosch nu au fost preluate de nici un alt maestru, de parcă genialul pictor flamand ar fi spus totul despre umila existenţă a omului.

„Moartea şi Mizeria", unde apare şi o stranie cutie a Pandorei

„Corabia nebunilor"

Cea mai veche hartă biblică

Într-o biserică de stil bizantin (având hramul Sf. Gheorghe) din străvechiul oraş iordanian Madaba se află unul dintre cele mai preţioase documente ale creştinismului timpuriu, şi anume o uriaşă hartă tip mozaic, realizată cu ajutorul a peste două milioane de pietricele colorate. Iniţial, harta avea lăţimea de 27 de metri şi înălţimea de 10 metri. Ea reprezenta – într-o desfăşurare cardinală est-vest – zonele geografice biblice de la Nil şi până la Deşertul Arabiei, cu toponime şi explicaţii în limba greacă. Excepţionala hartă a fost prima de acest fel, arheologii estimând că realizarea ei s-a făcut în jurul anului 560 d.Ch., şi unică în ceea ce priveşte mărimea.

De această magnifică realizare se leagă şi unele controverse. În centrul hărţii se află Ierusalimul, considerat pe atunci (expansiunea arabă avea să se producă peste mai mult de un secol) centrul creştinismului. În planul Oraşului Sfânt sunt figurate foarte clar repere esenţiale ale Noului Testament, cum ar fi Muntele Golgotei, Muntele Templului şi Fortăreaţa Antonia (unde se presupune că ar fi fost judecat Iisus). Din păcate pentru tradiţia creştină, nepreţuita hartă de la Madaba nu clarifică nici o altă problemă controversată, şi anume traseul numit Via Dolorosa (Drumul Durerii), pe care Mântuitorul şi-a purtat Crucea. Unii biblişti susţin că Iisus a fost judecat în Fortăreaţa Antonia, alţii afirmă că procesul s-ar fi desfăşurat în Palatul lui Irod (aflat în altă extremitate a Ierusalimului), de aici apărând şi discuţii în legătură cu cele 14 popasuri tradiţionale făcute de Mântuitor în drumul său.

Cea mai recentă controversă legată de această hartă este locul unde Iisus a fost botezat de către Ioan. Şi asta pentru că la mijlocul lunii ianuarie 2003 a fost pusă piatra de temelie a viitoarei Biserici ortodoxe greceşti, la Wadi Al-Kharrar (la 45 kilometri de capitala Amman), în apropiere de malul estic al Iordanului. La ceremonie au participat peste 6 mii de persoane, fiind prezentă şi prinţesa Mona, mama regelui Abdalah II al Iordaniei. Arheologii iordanieni susţin că Botezul s-a produs pe malul oriental, în timp ce alţi cercetători atribuie evenimentul malului occidental. Dar în harta de la Madaba este precizată localitatea biblică Bethabara (pomenită şi de Evaghelia lui Ioan) ca loc de activitate a lui Ioan Botezătorul pe malul estic al Iordanului... Construcţiile noii biserici vor începe în 2004. Papa Ioan Paul II nu a tranşat această dilemă, precizând doar că va fi un nou loc de pelerinaj creştin.

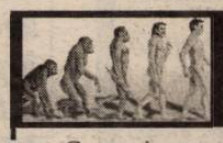

„COPIII" LUI DARWIN

Cea mai recentă ipoteză asupra răspândirii lui Homo Sapiens pe toate continentele aparţine geneticianului şi paleontologului american Spencer Wells (cartea sa, "Călătoria omului – o odisee genetică", a apărut în ianuarie 2003 la New York). În esenţă, Spencer nu contrazice darwinismul, iar ideea esenţială a teoriei lui este următoarea: evoluţia omului până la H. sapiens s-a desfăşurat exclusiv în Africa, leagănul omenirii. În consecinţă, abia acum 50-60 de mii de ani au început valurile de migraţie pe tot globul, când isteţimea omului modern i-a

Suntem mai tineri decât credeam!

permis călătorii pe distanţe uriaşe şi trecerea peste bariere geografice şi climatice extrem de dure.

Europeanul, asiaticul, australianul şi americanul de astăzi sunt „oameni tineri", urmaşii acelui om modern desăvârşit în spaţiul african. Dintre aceste generaţii de colonişti ai Pământului, populaţiile amerindiene sunt cele „proaspete", în valul dinspre Asia spre America producându-se acum 15 mii de ani. „Ipoteza Spencer" contrazice total „teoria multiregională", conform căreia marea migraţie intercontinentală s-a produs acum 1,7-2 milioane de ani, avându-l drept „călător" pe precursorul lui H. erectus. Deci nu s-a produs o evoluţie separată, în fiece colţ al lumii, ci omul, ajuns la faza „sapiens", a cucerit lumea. Trăsăturile distinctive ale raselor au apărut treptat, fiind datorate condiţiile climatice în special. Principala şi incontestabila (deocamdată) probă a lui Spence este o porţiune neschimbată a cromozomului Y, prezentă la toate rasele de azi şi la omul de acum 60 de mii de ani.

Homo sapiens, cel care a început să populeze Pământul acum 60 de mii de ani, migrând din Africa

Spencer Wells a studiat patrimoniul genetic al tuturor raselor umane, de la indienii Navajo (SUA) şi până la aborigeni (Australia). Forma actuală a cromozomului Y (la bărbaţi) este aproape aceeaşi precum cea a lui H.Sapiens care a migrat din Africa spre Europa şi Asia (primele valuri). Noua teorie mai spune că noii veniţi au întâlnit oameni arhaici acolo unde au ajuns, dar nu s-au amestecat cu aceştia. Evoluţia genurilor inferioare de hominizi nu s-a înregistrat pe alte continente, populaţiile acestora dispărând treptat la concurenţă cu imigranţii aflaţi pe o treaptă superioară. Numai în Africa, după Spencer, „omul a devenit om" şi apoi a populat tot Pământul... Fiind foarte recentă, contestatarii acestei teorii încă nu au apărut.

INSTANTANEU

Podurile morţii de pe râul Hunza

În nordul Pakistanului, acolo unde străjuiesc culmile masivului Karakorum (cu piscuri de peste 6 mii de metri), se află unele dintre cele mai izolate şi mai periculoase aşezări umane. Între altitudinile de două mii şi cinci mii de metri supravieţuiesc comunităţi care nu depăşesc numeric câteva sute de persoane. Vegetaţia este întreţinută aici de râul Hunza, alimentat de topirile periodice ale faimosului gheţar Ultar, cel pe care nu îl escaladează nici un localnic, întrucât în vârf este sălaşul „sfinţilor de gheaţă" care nu trebuie văzuţi de ochii omului.

Între malurile majestuosului râu Hunza se petrec zilnic adevărate probe de cascadorie, dar care au intrat în banalitate pentru băştinaşi. Podurile suspendate peste apele aflate aproape permanent la limita îngheţului au lungimi de 150 –300 de metri, cele mai mari de acest fel din lume. Concentrarea şi echilibrul trebuie să fie de-a dreptul insuportabile pentru un neavenit, căci scândurile sunt depărtate între ele exact la dimensiunea unui pas (30-35 cm), iar întreg ansamblul podului se leagănă în permanenţă sub adierea brizei montane. Oamenii nu se ţin de plăpândele balustrade decât în situaţie critică. Toţi trecătorii poartă şi poveri importante, neriscându-şi nimeni viaţa doar pentru o plimbare. Aceste pasaje suspendate sunt realizate în pereche (dus-întors), dar desele deteriorări îi obligă pe localnici să circule pe un singur fir. În medie, trecerea peste podurile suspendate peste Hunza necesită efectuarea a 950-1000 de paşi. Dacă vântul este puternic, „aventura" se amână. Niciodată nu parcurg podul două persoane aflate la o distanţă mai mică de 40-50 de metri, pentru că o sincronizare perfectă a paşilor celor doi nu se poate realiza.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

5+1 scenarii ale dezastrului

(Urmare din pag. 1)

O ipoteză ceva mai serioasă

Există ceva misterios care i-au făcut pe responsabilii NASA să renunțe la ipoteza-vedetă a bucății de spumă izolatoare desprinse de pe rezervor la lansare. Și unul dintre motive este cel adus de armată. Publicația americană „Aviation Week & Space Technology" a anunțat vinerea trecută că US Air Force a făcut fotografii de la sol ale navetei (de la baza aeriană Kirtland, New Mexico) cu 3 minute înainte de dezintegrarea ei (7,57). Revista cita surse apropiate ale anchetei. Deși nu sunt de o calitate foarte grozavă (vezi foto de pe prima pagină), se spune că în fotografii se poate observa că aripa stângă era deteriorată în zona de lângă fuselaj! Cu un minut înainte de dezintegrare, naveta prezenta o anomalie gravă la aripa stângă care era pe punctul de a se rupe! Fotografiile, despre care Michael Kostelnik, administrator adjunct la NASA spunea că „vor fi analizate cu atenție", vin să susțină o observație anterioară a Administrației care vorbea despre ultimele 32 de secunde înainte de explozie, când a fost înregistrată o creștere bruscă a temperaturii în aripa stângă, și a factorului de rezistență la înaintare. Totuși, fotografiile armatei nu răspund la întrebarea capitală. Ron Dittemore a declarat la o conferință de presă că ceea ce pare niște neregularități în aripa navetei se poate datora rezoluției și distanței de la care a fost făcută imaginea (61 km). Pe de altă parte, Dittemore a mai spus că fotografiile făcute în momentul lansării, de pe rampă, „sunt de nefolosit din pricină că nu sunt clare"!

Ron Dittemore

Ce s-a putut întâmpla?

În acest moment, când toate celelalte scenarii dispar, se poate imagina unul mai aproape de realitate. Este posibil ca o trapă de la trenul de aterizare să se fi deschis, poate întreg trenul de aterizare de pe aripa stângă să fi ieșit brusc sau poate o bucată întreagă din aripa stângă s-a desprins, ceea ce a provocat ieșirea de sub control a navetei și explozia finală. Se poate vorbi chiar despre o fisură structurală în aripa stângă, care a permis temperaturii extreme, în jur de 1.400 grade Celsius, să atace structura de aluminiu și grafit a aripii care nu rezistă decât la o temperatură de 175 de grade. Oficialii NASA au anunțat marți că au găsit o bucată din aripa stângă, ceea ce ar putea duce la o analiză mai exactă a cauzelor catastrofei. Dar, totuși, ce a provocat deteriorarea aripii? Este posibil ca structura aripii să fi fost avariată mult mai serios la lansare, în cadrul incidentului pomenit de NASA. Se pare că la reintrare, desprinderea unei bucăți din aripa stângă a condus la ieșirea de sub control a navetei care, în momentul când trebuia să execute un viraj spre dreapta, a intrat într-un viraj necontrolat spre stânga. Imediat după aceea, nava s-a dezintegrat. Putem face legătura cu fotografia publicată săptămâna trecută, în care erau vizibile două crăpături pe partea *exterioară* a aripii stângi și nu pe cea *interioară*, acolo unde se află scutul termic. Un film realizat de un amator înaintea fotografiilor făcute de US Air Force, și difuzat săptămâna trecută de canalul de televiziune NBC, arată că naveta a pierdut câteva bucăți din structura ei pe când se afla deasupra statului Arizona, cu câteva minute înainte de dezintegrarea care s-a petrecut deasupra statului Texas.

O bucată din aripa navetei, găsită în Texas

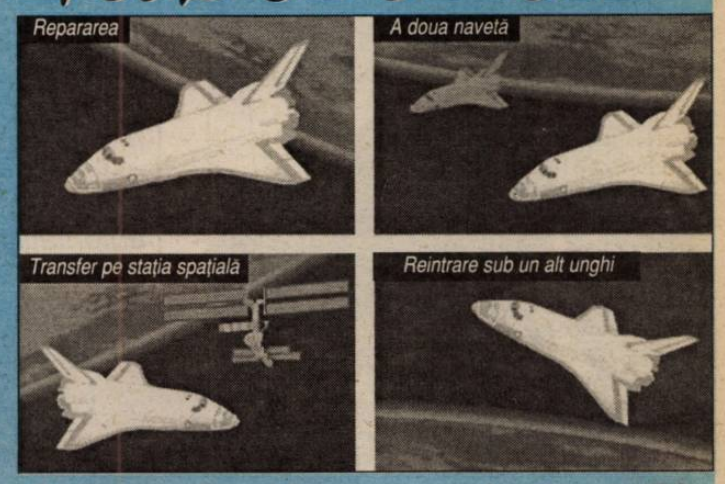

Ce șanse de scăpare au avut astronauții?

Se vorbește și despre posibilitatea ca cei 7 astronauți să fi fost salvați. La toate variantele născocite, NASA a răspuns negativ. Realitatea este că toți cei 7 au fost condamnați. O reparație în spațiu? Ipoteză exclusă, astronauții nu aveau plăcuțe ceramice de schimb și nici nu puteau ajunge în cadrul unei ieșiri în spațiu, sub burta navetei pentru a repara scutul. Și apoi cum să repare o aripă care avea și niște crăpături? S-ar fi putut refugia ei pe Stația Spațială Internațională? Categoric nu, spune NASA, cele două nave având traiectorii diferite, naveta neavând combustibil pentru a ajunge la SSI și nici un inel de cuplare. și apoi, de ce să se refugieze dacă NASA a stabilit că misiunea nu avea probleme de securitate a zborului? Salvarea cu altă navetă? Unei alte navete i-ar fi trebuit câteva luni pentru a fi pregătită pentru o misiune de urgență, și chiar dacă Atlantis ar fi putut ajunge într-o săptămână, echipajul ei trebuia să fie compus din doar 2 cosmonauți pentru a face loc și celorlalți 7, plus că aceștia ar fi trebuit să iasă prin spațiu pentru a face transbordarea. Las la o parte faptul ca soluția pare desprinsă din filmele de la Hollywood. În fine se mai vorbește și despre un alt unghi de intrare. Acesta ar fi făcut ca temperatura să nu urce atât de mult, dar și asta ar fi pus în pericol misiunea, naveta având o viteză mult prea mare la aterizare.

Oricum, chiar dacă se va afla motivul adevărat al dezastrului el nu va fi comunicat atât de repede precum au fost lansate ipotezele. Este posibil ca adevărata cauză a dezastrului să rămână secretă. În fond, cauza accidentului navetei Challanger de pe 28 ianuarie 1986 a fost comunicată doar după câțiva ani. Și se pare că explicația cu inelul de etanșare este doar o ipoteză pentru marele public...

Urme de pași ilustri la Vallauris

Pe țărmul Mediteranei, cu una dintre cele mai frumoase plaje și un port de unde poți privi spre insulele Lerin într-o parte și spre capul Antibes în cealaltă, se află una dintre cele mai frumoase și mai renumite localități din zonă, Golfe Juan. Situată, așa cum arată și numele ei, într-un mic golf, este ocrotită de dealurile Vallauris, având un climat blând tot timpul anului și atrăgând o mulțime de vizitatori.

În afară de frumusețea peisajului, localitatea impresionează prin uriașa încărcătură istorică, pentru că acesta a fost locul în care, la 1 martie 1815, a debarcat Napoleon cu mica sa armată. Evenimentul este marcat de un mozaic din port. Evitând orașul Antibes care-i era ostil, Împăratul și-a urmat calea prin Golf-Juan și apoi pe dealurile din Cannes, iar drumul respectiv îi poartă numele pe o distanță de circa 50 de km.

La doi kilometri nord-vest de această splendidă stațiune se află orășelul Vallauris, cele două localități creând practic o unitate teritorială. În evul mediu, aici se adăposteau călugării din insulele Lerin, care în 1227 au înălțat un castel și au înființat o abație.

Aceasta și întreaga așezare care se crease în jur au fost distruse în secolul al XIV-lea de șiruri de invadatori iar locurile păreau definitiv abandonate, locuitorii fiind alungați și de o cumplită epidemie de ciumă. În 1501 însă, 70 de familii genoveze au repopulat orașul. Mulți dintre noii locuitori se ocupau cu olăritul, fabricarea ceramicii fiind cunoscută în zonă încă din timpul împăratului roman Tiberius. Noii veniți au reconstruit localitatea, au făcut drumuri noi, iar mărturiile eforturilor făcute de ei în acest scop au rezistat până în zilele noastre. Astfel castelul călugărilor, restaurat de ei și distrus din nou în 1568, a fost refăcut în întregime în zilele noastre și adăpostește Muzeul Municipal. Aici sunt expuse, printre altele o serie de tablouri de Picasso, pentru că există o strânsă legătură între cei de aici și marele artist care a locuit în localitate o bună perioadă, începând din 1946. Artistul, fascinat de lumea ceramiștilor, s-a instalat într-o locuință foarte simplă în care a realizat o serie de opere de ceramică. În 1951, municipalitatea i-a propus decorarea Capelei vechii mănăstiri medievale iar artistul a realizat aici o valoroasă pictură murală reprezentând „Războiul și Pacea". Tot el este autorul sculpturii în bronz din fața bisericii baroc, sculptură numită „Omul și berbecul".

A fost numit cetățean de onoare al orașului și, la împlinirea vârstei de 90 de ani, artistului i s-a organizat o mare petrecere populară.

Picasso a refuzat însă orice participare, spunând „Vreau să asist la spectacol, dar nu să particip la el" și a privit totul liniștit la televizor.

Întreaga coastă păstrează însă urma pașilor săi, ca și amintirea lui Cocteau, Alberto Magnelli și a altor mulți, mulți artiști iluștri.

IRINA STOICA

Vallauris - strada centrală

◆ *...cel mai mare afluent al Gangelui este Jumna? Pe malurile acestui râu indian, care izvorăște din Himalaia, sunt situate orașele Delhi, Agra, Allahabad*

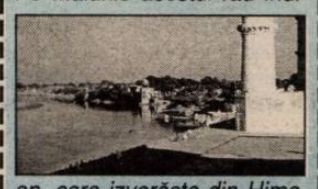

◆ *...cabotierul este o navă comercială de mic tonaj? Are o zonă de navigație limitată.*

Știați că...

◆ *...corăbeasca este un joc popular românesc de bărbați sau mixt? Este răspândit mai ales în Moldova.*

◆ *...iguanele sunt șopârle de talie mare, circa doi metri lungime, colorate în nuanțe de verde, albastru și galben? Trăiesc în zonele tropicale din America de Sud și sunt apreciate pentru carnea și ouăle lor.* (I.S.)

Viitorul aparține spațiului

MAREELE din interiorul Lunii

Așa după cum se cunoaște, mareele sunt acele mișcări oscilatorii ale suprafeței terestre cauzate de atracțiile combinate ale Lunii și Soarelui; în timp ce la scoarța terestră amplitudinile sunt de ordinul centimetrilor, fluxul și refluxul oceanului planetar pot atinge 10-20 m. Deși este mult mai mică decât Soarele, Luna produce un efect de două ori mai mare decât cel al astrului zilei. Existența mareelor oceanice încetinește mișcarea de rotație a Terrei, respectiv mărește durata zilei terestre cu 2 milisecunde pe... secol! Luna este singurul satelit din Sistemul Solar care posedă un moment orbital superior celui cinetic al planetei în jurul căreia evoluează, Luna îndepărtându-se foarte încet de Pământ. Pentru a măsura cât mai precis depărtarea medie a Lunii, specialiști ai Universității din Washington, conduși de prof. T. Murphy, au propus lansarea de fascicule laser către reflectoarele laser aduse pe Selena cu ocazia programelor lunare rus și american (vezi imaginea de mai sus). Acest program, finanțat de NASA, a început în anul precedent prin lansarea de fascicule laser de la Observatorul astronomic McDonald, ecourile fiind recepționate de observatoare astronomice din Hawaii, Franța, Germania și California. În afara măsurătorilor de distanțe, observațiile au permis cercetătorilor de la Jet Propulsion Laboratory-Pasadena al Universității din California să calculeze așa-numitul „parametru LOVE" al

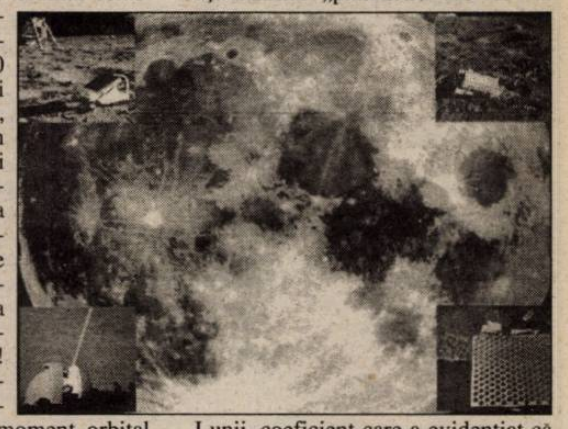

Lunii, coeficient care a evidențiat că scoarța selenară are... maree de aproximativ 10 cm! Atingerea maximului, respectiv revenirea la valoarea inițială se petrece cu o perioadă de 27 de zile terestre! Cercetătorii Todd Ratcliff și James Williams de la JPL au susținut că acest fenomen se petrece ca și cum nucleul solid al Selenei ar fi înconjurat de o magmă fierbinte și, ca urmare, nici temperatura de circa 1000° C cât se presupunea că ar avea nucleul, nu-și mai menține valabilitatea, fiind probabil mult mai mare...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

SABIA LUI DAMOCLES din Pamir

Lacul Sarez, aflat la o înălțime de 3.000 de metri, este cel mai tânăr din Asia Centrală. S-a născut într-o noapte apocaliptică în urmă cu 91 de ani. Acest colos de apă, de o măreție ireală, constituie un uriaș pericol pentru țările din jur. Drept pentru care autoritățile au interzis accesul în această zonă în care nu poți pătrunde decât cu autorizații speciale.

Un ziarist francez însoțit de un localnic, în drum spre lacul Sarez

Post de supraveghere a lacului, situat la 3.200 m altitudine

Câteva femei dintr-un sat din Valea Bartang

Se mai spune și Dragonul adormit. E o adevărată minune a naturii, prin măreție și unicitate, vegheată de munți care ating înălțimi de 6.000 de metri. Este greu de imaginat că acest lac ar putea constitui un real pericol pentru milioane de locuitori. Din acest motiv a fost ținut în secret de sovietici și apoi de guvernul din Tadjikistan. De altfel nu doar lacul Sarez constituie o zonă interzisă ci întreaga regiune a Pamirului. Poziția strategică a acesteia, aflată la porțile Chinei, Pakistanului și Afghanistanului a transformat-o într-o zonă militară în care nici locuitorii Tadjikistanului nu pot pătrunde. Această regiune cu peisaje majestuoase și solemne este problematică și din punct de vedere tectonic. Ea face parte din lanțul de munți Himalaya-Hindu Kush-Karakoram-Pamir, născut din coliziunea plăcilor tectonice indiană și eurasiană. Acest lanț din care fac parte cei mai înalți munți din lume e unul dintre cei mai activi de pe planetă, marcat de seisme care pot atinge o magnitudine de 7,5 grade pe scara Richter. Într-o noapte de iarnă din 1911, un seism puternic a dizlocat o parte a muntelui care s-a prăbușit în valea Bartang. O masă de pământ și rocă de 2,5 miliarde de metri cubi, cea mai mare care s-a desprins vreodată, în câteva minute, în timpurile istorice, a acoperit un sat și a blocat valea Bartang. Apele râului Murgab, care curge pe fundul văii, s-au oprit în fața acestui baraj natural formând un lac de acumulare al cărui nivel a crescut în primii ani cu 100 m pe an iar în ultima vreme cu 20 cm. Lacul are o lungime de 70 km, un volum de apă de 17 km cubi și o adâncime maximă de 500 m! Specialiștii se tem că acest baraj ar putea ceda la un moment dat datorită presiunii apei, a unui seism sau datorită căderii unei pante instabile a muntelui care a fost depistată la 5 km în amonte de baraj. În cazul unui val seismic, acesta ar putea ajunge la o înălțime de până la 180 metri, uriașa masă de apă putând inunda zone din țară dar și din Afghanistan, Uzbekistan și Turkmenistan, provocând pierderi umane și materiale inestimabile. Cel puțin 5 milioane de locuitori sunt amenințați de o eventuală deversare masivă de ape. O soluție ar fi să se construiască tunele de scurgere în flancurile munților, de-o parte și de alta a barajului. Dar acest lucru presupune construirea de drumuri care ar costa enorm. Mai exact până la 600.000 de euro, după calculele făcute de Națiunile Unite și Banca Mondială care și-au oferit sprijinul în creditarea acestor lucrări. Pe de altă parte, lucrările ar fi îngreuiate de condițiile climatice, temperatura din zona lacului coborând iarna până la –40 de grade C. Catastrofa care s-ar putea produce azi sau mâine sau peste 100 de ani nu pare să-i îngrijoreze prea mult pe locuitorii amenințați de ape care-și pun nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu. În timp ce autoritățile speră ca ajutorul să vină din partea comunității internaționale.

DORIN MĂRAN

Vedere parțială a uriașului lac de acumulare

Pagini secrete ale omenirii

Între frică și indiferență

A fost odată o mare adâncă... NASA a pus fără nici o intenție la dispoziția unor cercetători, cum este Richard Hoagland date care să sugereze existența unei civilizații pe Marte. Studiul geologic al zonei Cydonia, cea în care au fost identificate straniile structuri cu aparență de origine non-naturală, dovedește că locul a fost cândva acoperit de o mare interioară, foarte adâncă. Ceea ce cercetătorii au numit „complexul urban" pare să fie perfect aliniat la zona de vest a „figurii" marțiene iar pe imaginile transmise de sonda Viking se poate chiar identifica linia țărmului mării, care urmează fidel... limita unui presupus „oraș"!

În ceea ce privește „figura", imaginile mărite de calculator pun în evidență detalii uluitoare: un glob ocular cu pupilă și chiar dinți în gură. De asemenea, investigarea de aproape a piramidei cu cinci fețe evidențiază și ea lucruri inexplicabile. Dacă NASA ar fi furnizat orice explicație plauzibilă, ar fi făcut vreodată declarație oficială a cercetătorilor săi privind toate cele descoperite, poate că discuțiile nu ar fi ajuns să ia o asemenea amploare. Dar oficial NASA păstrează tăcerea! Nu pare dispusă să dea nici o explicație privind zona Cydonia.

Ce se întâmplă cu ce am știut? Richard Grossinger, autorul prefeței la cartea lui Hoagland intitulată „Monumentele de pe Marte", comentează efectul descoperirii asupra lumii contemporane și este de părere că frica și indiferența, în egală măsură, sunt cei doi factori care ne împiedică să acceptăm că ne aflăm în fața unei provocări pe care trebuie să o lămurim, fie că originea „monumentelor" este naturală sau artificială. Există ceva în însăși natura noastră – spune el – care ne oprește să „ne vedem" așa cum suntem cu adevărat. Să acceptăm o imagine a noastră care ar putea afecta tradiția rigidă a științei – și a religiei! – oficiale occidentale. Părerea autorului este că *dacă* într-adevăr pe Marte se află o „figură", atunci acest lucru devine atât de neașteptat pe linia ortodoxiei gândirii raționale actuale, încât întreaga noastră viață s-ar putea să se „cristalizeze" într-o altă direcție.

Înapoi pe Terra? Un element de importanță specială este poziționarea structurilor marțiene. Aceasta pentru că trebuie să luăm în considerație, după părerea lui Hoagland, interacțiunea dintre „piramidele-mașini" cu planeta însăși atunci când aceste „mașini" au fost pentru prima oară conectate. Tot după părerea lui, „începem să întrevedem aici o tehnologie incredibil de antică, incredibil de sofisticată, incredibil de misterioasă, de secretă." Ca să preluăm figura sa de stil, ceea ce vedem astăzi sunt doar scoicile goale în care s-ar fi putut să se afle un complex funcțional a cărui destinație de-abia începem să o întrezărim. Și acest lucru este valabil pentru ceea ce se găsește „sus", dar și „jos" – este, cu alte cuvinte, greu, dacă nu imposibil de conceput că piramidele au fost construite numai și numai ca să servească drept mormânt pentru un faraon egoist.

MIHAELA DOROBANȚU

Obiceiuri străvechi

Strigarea peste sat

Strămoșii noștri au știut dintotdeauna să privească cu ironie și cu detașare, multe dintre necazurile și neîmplinirile vieții. *Strigătul* sau *strigarea peste sat* este un obicei străvechi, o formă a demascării colective cunoscută foarte bine în cadrul vieții tradiționale sătești. Această „strigare" avea loc, de obicei, la Lăsata Secului de Paști. Flăcăii se adunau și puneau la cale cele ce urma a se striga. Ei se urcau fie pe un deal, fie într-un copac sau chiar pe acoperișuri, de unde anunțau numele fetelor care nu s-au măritat în anul ce-a trecut, dând în vileag și pricina acestui nemăritiș. Nu erau scutite de ironia flăcăilor nici babele satului care se țineau de pețitorii, farmece și descântece, nici bătrânii libidinoși și nici chiar oficialitățile locale (primarul, jandarmul, preotul). Nu făceau uitate nici nevestele ce-și croiau drum pe la alte porți, nici pe cele ce nu-și spălau cânepa sau umblau „pe mai multe cărări".

În cartea scrisă pe la 1858 de Al. Pelimon, „Impresii de călătorie în România", acest obicei este descris astfel: „În data ce trece Lăsatul Secului, când intrăm în Păresimi, se urcă dintre oameni și flăcăi deasupra unei râpe și încep a striga în gura mare numind fiecare dintre fetele care sunt harnice și care nevoiașe, fiecare cum se poartă și ce omenie are, fiecare ce face și ce săvârșește, care fată a rămas nemăritată și care a îmbătrânit așa".

Dialogul feciorilor purtat cu multă ironie era ascultat de întreg satul. Pe unii dintre cei „judecați" îi apuca râsul iar pe alții plânsul. Cu toate acestea nimeni nu se simțea calomniat sau ofensat. Astăzi, dacă acest obicei s-ar mai păstra în forma lui primară, cei supuși ironiei colective ar intenta procese peste procese...

Strigarea peste sat în unele zone, de pildă în Maramureș și Sălaj, se petrecea de Anul Nou, în altele (Muntenia și Moldova) marca începutul de sezon. Indiferent la ce dată se petrecea, *strigarea peste sat* era însoțită de luminații și aprinderea focurilor în ideea de-a alunga spiritele rele.

În zilele noastre, doar în Transilvania se mai păstrează acest obicei, dar sub alte forme.

Strigarea peste sat era un fel de judecată a colectivității rurale din care cei ironizați trăgeau învățăminte.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creștin

Sfântul mare mucenic Teodor Tiron

În ziua de 17 februarie biserica ortodoxă îl prăznuiește pe unul dintre martirii săi, unul care și-a închinat întreaga viață apărării dreptei credințe. Este vorba de Sfântul Mare Mucenic Teodor, supranumit și Tiron, însemnând „Recrutul".

Sfântul a trăit la începutul erei creștine, fiind recrut în armata romană în legiunea aflată sub comanda generalului Vringa. Era originar din cetatea Mialon din Amasia, din Asia Mică și a trăit pe timpul lui Dioclețian, cel cunoscut pentru prigoana lansată împotriva creștinilor. Este o perioadă de mari frământări politice, iar vechea religie era susținută cu tărie încă de conducătorii imperiului. De aceea vechile sărbători erau ținute cu un fast deosebit. La porunca împărătească privitoare la cinstirea zeilor, tânărul recrut, Sfântul Teodor, refuză să intre în templu. Bănuit de erezie, el își recunoaște deschis credința fiind mândru de aceasta. Judecat de superiorii săi i se lasă câteva zile de gândire în care ar fi putut să-și revoce afirmațiile. Neînduplecat însă, el se furișează în templu și dă foc idolilor atât de veneraţi de autorități.

Este arestat imediat și supus la torturi inimaginabile, dar nici o clipă nu-și neagă credința creștină. Este condamnat la ardere pe rug și sentința este îndeplinită la data de 17 februarie 304. După moartea sa se îndeplinește însă o adevărată misiune, în timpul domniei împăratului Iulian Apostatul (361-363). Acesta, dorind cu orice chip ca toți creștinii din cetate să păcătuiască, intenționează „să-i spurce" în prima săptămână a Postului Mare.

Așa cum ne spune preotul Nicolae Barbu, împăratul poruncește ca mâncărurile din piețe să fie stropite cu sânge.

Sfântul Teodor Tiron i se arată în vis episcopului Eudoxiu de Antiohia (360-370) arătându-i cum stau lucrurile și poruncindu-i să le spună creștinilor să nu cumpere aceste mâncăruri ci să mănânce numai colivă.

În felul acesta creștinii reușesc să ocolească un fapt legat de credința în idoli și să nu se împovăreze cu un păcat săvârșit chiar fără voia lor.

În aceeași zi cu Sfântul Teodor Tiron este prăznuită și Sfânta Mariana, creștinii acordând cinstirea care se cuvine martirilor pe care îi țin aproape de inimile lor.

IRINA STOICA

nu ştia să conducă...

Marile adevăruri sunt simple, pare să fie şi morala acestei întâmplări, chiar dacă zicala este de data aceasta invocată în legătură cu un lucru evident condamnabil.

Ce s-a întâmplat deci a fost că în ziua de Anul Nou, chiar anul acesta, în oraşul canadian Edmonton, din statul Alberta, un comisionar care livra o comandă de patru pizza a fost oprit de doi tineri – nu aveau mai mult de 17-18 ani – care, scurt, i-au cerut să le dea imediat şi pizza şi banii pe care îi mai avea. Comisionarul nu a apucat nici măcar să... „negocieze" cu cei doi (erau de fapt singurii oameni pe stradă la ora aceea matinală şi într-o zi de 1 ianuarie!), pentru că amândoi atacatorii l-au împins şi au sărit pe loc în maşină. Cu intenţia evidentă de a pleca mai departe la volan.

Comisionarul a rămas o clipă blocat, privind uluit scena, dar aceasta nu a fost nimic pe lângă ceea ce a urmat. La volan apucase să se instaleze hoţul care era ceva mai tânăr dar, tocmai când probabil se şi imagina un fel de erou de film pornit într-o cursă nebună, surpriză absolută: maşina nu era automată, sistemul de conducere era unul vechi, şi trebuia să ştii... să schimbi vitezele.

Atunci... la loc comanda! Tinerii delincvenţi s-au gândit că era mai simplu totuşi cu marfa, aşa că au coborât şi l-au somat – din nou – pe comisionar să le dea cele patru pizza – potrivit declaraţiilor purtătorului de cuvânt Wes Bellmore şi reconstituirii efectuate de Poliţia din Edmonton.

Ajunşi repede la locul faptei, poliţiştii au văzut cum unul dintre suspecţi tocmai încerca să „îmbunătăţească" performanţa, intrând în una din casele unde urma să fie livrată comanda. Acum... cei doi trebuie să plătească amendă cuvenită, poliţia le-a confiscat marfa, aşa că singurul lor „câştig" este că măcar în cele din urmă au învăţat că nu trebuie să te urci la volan dacă nu ştii să conduci... *(M.D.)*

„VASELE FANTOMĂ"

ale piraţilor secolului XXI

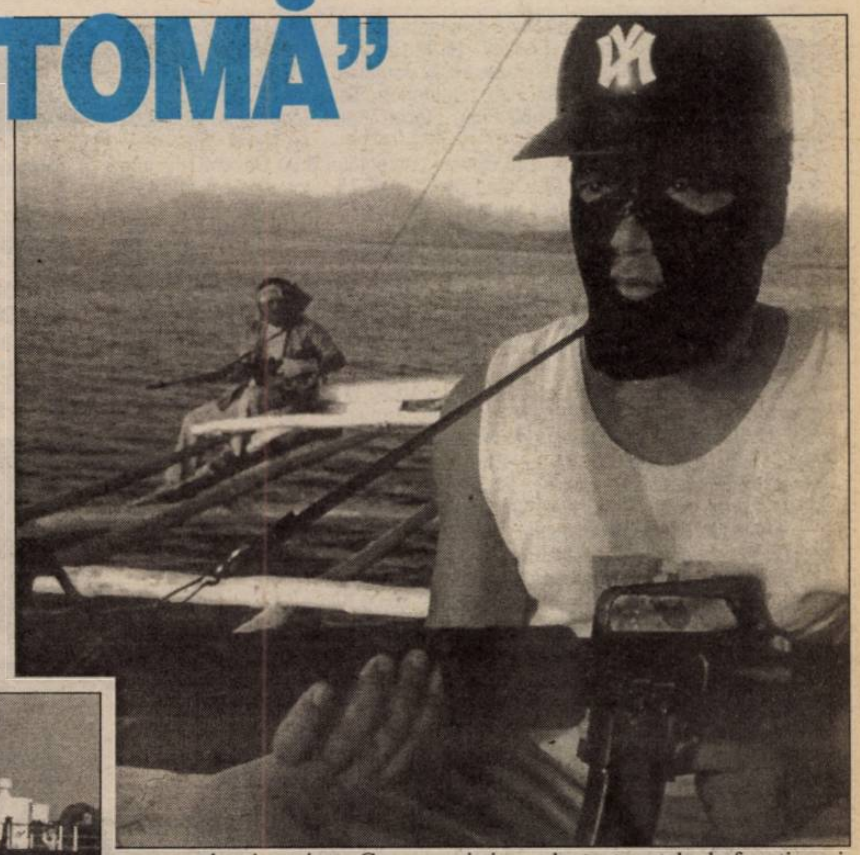

Pe suprafaţa calmă a oceanului, noaptea extrem-orientală a aşternut umbre plumburii care fac abia ghicit conturul petrolierului M T Hanwei. Necuprinsul de ape pare adâncit într-un somn binevenit, dar pe puntea vasului marinarii de serviciu nu sunt deloc liniştiţi. Ei ştiu că temuţii piraţi „moderni", la fel de bine antrenaţi, de cruzi şi de atraşi spre fărădelegi ca şi înaintaşii lor, pot apărea când nici nu te-aştepţi.

Sub aripa întunericului, două ambarcaţiuni rapide, foarte masive, se năpustesc cu luminile stinse către petrolier. Sunt înfricoşătorii Dam Ranong, pirat de pe coasta Andamanului (Tailanda), şi o mână de briganzi birmanezi şi tailandezi. Sabordajul se desfăşoară uluitor de rapid, după o tehnică similară celei din vechime. Cârligele de care atârnă frânghii groase se prind de puntea din spate, partea cea mai vulnerabilă a vaselor de comerţ, apoi pe scările pendulânde haita de prădători ai

mărilor ajunge deasupra într-o clipă. Fiecare ştie perfect ce are de făcut, astfel că, simultan, postul de pilotaj, sala maşinilor şi cabinele sunt luate cu asalt.

De fapt, totul pare o acţiune de rutină, întrucât împotrivirea echipajului de pe *M T Hanwei* nici nu a existat. Cu pistoalele la tâmplă şi cuţitele la gât, cei 13 captivi au fost strânşi împreună, legaţi, împinşi într-o barcă de salvare, apoi soarta lor încredinţată mării. Ulterior, ambarcaţiunea a plutit în derivă câteva zile, înainte să eşueze pe coastele insulei indoneziene Sumatra. Celălalt grup, tâlharii mării, a dispărut împreună cu vasul şi cu cele 2.000 tone de petrol pe care acesta le transporta.

Cazul *M T Hanwei* nu este unic, căci pirateria a luat o amploare incredibilă în acest început de mileniu trei. Punctele fierbinţi, din acest punct de vedere, apar în Extremul Orient, Peninsula Indiană, Africa de Est şi cea de Vest, zona Mării Caraibelor (în general, America Centrală) şi – de curând, mai aproape de noi – în Mediterana. De departe, însă, cele 17.500 de insule ale Indoneziei deţin o tristă supremaţie în domiciliu, cu o cincime din totalul actelor de piraterie.

Oricum s-ar numi ei şi oriunde ar acţiona, piraţii sunt veritabili profesionişti, foarte bine organizaţi şi înzestraţi. Nu doar cu armament şi vase de asalt, ci şi cu adevărate reţele de funcţionari, poliţişti şi militari corupţi, care le vând ponturi, îi protejează şi chiar îi sprijină. Argumentul forte pentru a-i atrage este banul, mafioţii mărilor dispunând de mijloace financiare imense. De unde provin acestea? Simplu: din vânzarea încărcăturilor vaselor capturate şi ulterior din vânzarea vaselor, cărora li se schimbă numele şi li se întocmesc documente false. Un asemenea exemplu este şi *M T Hanwei*. Cele 2.000 tone de petrol pe care le transporta nu au fost niciodată recuperate; ori poate că nu s-a dorit să se meargă pe urma lor. În schimb, petrolierul a fost reperat – două luni mai târziu – în portul tailandez Sriracha. Era vopsit în alte culori şi se numea *Phaeton*... (A.N.P.)

De 4 x femeie

O doamnă din Sandes (Norvegia), cu un handicap care o obligă să se deplaseze în scaun rulant motorizat, a avut totuşi curajul să spargă un magazin alimentar ca să fure. Cu viteză maximă, a izbit vitrina magazinului şi prin spărtură a pătruns înăuntru, unde şi-a umplut sacoşele cu tot felul de produse. În timp ce manevra scaunul rulant pentru a ieşi din magazin prin aceeaşi spărtură, un gardian a surprins-o. Surpriza şi mai mare a fost când, în urma percheziţiei care s-a efectuat la domiciliul ei, poliţia a descoperit existenţa unei distilării clandestine de alcool. În ciuda aparenţelor, ideile ei în contradicţie cu legea nu erau deloc ţintuite în fotoliul rulant. (A.P.)

O Julietă a zilelor noastre

Nu este pentru nimeni un secret că Italia este o ţară cu adevărat turistică. Pe lângă frumuseţea peisajului, pe lângă vestitele ruine, pe lângă operele unor artişti iluştri, vizitatorii sunt atraşi şi de vechile legende ai căror eroi au trăit pe aceste ţinuturi. Una dintre acestea este, fără îndoială, tragica poveste a celor doi îndrăgostiţi „Romeo şi Julieta". Deşi toată istoria a prins viaţă prin pana marelui Shakespeare, italienii s-au grăbit să satisfacă dorinţele celor care se interesau de soarta celor doi tineri. Aşa au „confecţionat" balconul Julietei şi mormântul tinerei, la care vizitatorii merg aproape cu pioşenie deşi, cei mai mulţi sunt conştienţi de contrafacere. Mai mult decât atât, zilnic se primesc zeci de scrisori pe adresa: „Julieta-Verona" sau, pur şi simplu: „Julieta-Italia". Nici febra E-mailurilor nu a stăvilit valul de corespondenţă aşa că s-a inaugurat şi un site special în acest scop. Există un birou special, condus de un psiholog, însărcinat cu răspunsurile la mesaje. În urmă cu trei ani însă, o tânără angajată a hotărât să se abată de la regulile stabilite strict. Întâmplător se numea chiar Julieta şi, în teancul de scrisori, a găsit una semnată Romeo. Scrisoarea era în italiană şi venea de la un tânăr din Elveţia. Impresionată de căldura tonului, Julieta a hotărât să procedeze altfel decât de obicei. Fiind convinsă că tânărul este doar un însingurat şi nu suferă de nici un alt complex psihic, i-a scris în numele ei persoanl, asumându-şi orice răspundere. Convingerile ei s-au dovedit reale şi vreme de opt luni a urmat o corespondenţă plină de tandreţe. În cele din urmă tânărul a sosit la Verona şi cei doi şi-au dat seama că sunt făcuţi unul pentru celălalt. Căsătoria s-a desfăşurat în mijlocul unei bucurii generale. Acum, cei doi sunt fericiţii părinţi ai unui băieţel care se numeşte... aţi ghicit: Mercutio! *(I.S.)*

Istoria nescrisă a unui arţar

Unul dintre cei mai faimoşi arbori din lume, dacă ar fi să dăm crezare proprietarului – este un arţar multisecular poreclit Hope (speranţă) de către înaintaşii lui Luc Taylor (în fotografie) şi aflat în statul american Arkansas. Aventurile în centrul cărora a fost acest majestuos copac au debutat pe la mijlocul secolului XIX şi au continuat până în vremurile noastre.

Prin 1855, strămoşii lui Luc, proaspăt stabilit la Kayrock, au fost atacaţi de indienii sioux, căci familia Taylor se stabilise pe pământul lor. Albii s-au refugiat în arţar, unde au scăpat de săgeţile pieilor roşii. Asediul acestora a durat patru zile, apoi i-au lăsat în pace pe colinişti. Nu avuseseră curaj să dea foc arborelui, considerându-l sfânt datorită vechimii lui. Mai apoi, bunicul lui Luc şi logodnica lui s-au ascuns tot în acel arţar miraculos, căci familiile celor doi nu erau de acord cu mariajul. În cele din urmă, neamurile s-au împăcat... Ulterior, în mai mulţi ani arţarul Hope a salvat familia Taylor de la moarte sigură, atunci când tornadele s-au abătut asupra zonei unde se află şi localitatea Kayrock. În mai multe rânduri, casa a fost complet distrusă, copacii din vecinătate au fost raşi de pe suprafaţa pământului, însă Hope nici nu s-a clintit. Trunchiul său are la bază un diametru de 14 metri şi este „prevăzut" cu o scorbură unde s-au adăpostit opt persoane.

Ultima păţanie în care Hope şi-a dovedit excepţionala utilitate a fost atunci când Luc, rămas singur acasă, a fost asediat de o bandă de motociclişti. Văzând o casă izolată, aceştia îşi propuseseră să dea o lovitură facilă. L-au legat fedeleş pe Luc, au încărcat tot ce era mai de preţ şi apoi şi-au propus să se distreze... spânzurându-l pe proprietar de una din crengile arţarului. Băieţii în haine de piele neagră l-au pus în ştreang şi i–au sprijinit picioarele pe o movilă din cutii de bere. Apoi au tras cu revolverele în scaunul improvizat, iar Luc a rămas atârnat. Moartea era iminentă, dar Hope a făcut din nou minuni. Creanga, solidă de altfel, s-a rupt şi nevinovata victimă a scăpat cu viaţă. Uimiţi de întâmplare, borfaşii şi-au luat tălpăşiţa făcându-şi cruce.

Luc Taylor a fost tentat de mai mulţi investitori să deschidă o afacere în jurul arţarului, având în vedere faima copacului. Însă Luc a refuzat de fiecare dată. În jurul arborelui, devenit membru al familiei, sunt îngropaţi toţi înaintaşii săi. Deşi copii lui s-au răspândit pe la oraşe, se adună cu toţii de Crăciun pentru a-l orna pe Hope şi a depăna poveştile adevărate legate de această minune vegetală. (P.I.)

O lume nebună

Dimitris Kiousis (37 de ani), agricultor din Creta, a fost condamnat de tribunalul din Heraklion la patru luni de închisoare pentru că în martie 2000 a violat o capră, faptă ce a dus la moartea animalului. Întâmplarea s-a petrecut pe proprietatea unui localnic din Sykologis, pe care Dimitris a vrut să se răzbune în acest fel. Deşi acuzatul a negat permanent că ar fi autorul acestui viol, susţinând că, dimpotrivă, el este un mare... „iubitor de animale", raportul medicului legist a infirmat spusele lui.

Trei hoţi, îmbrăcaţi doar în chiloţi şi maiou, au năvălit în casa unei familii de rezidenţi britanici din Singapore, pentru a-i jefui. Soţii Crone se aflau la domiciliu iar cei doi copii ai lor dormeau. Hold-up-ul a durat 35 de minute, timp în care hoţii i-a obligat pe soţii Crone să stea în pat şi să se prefacă că dorm. Cu ochii întredeschişi, aceştia au rămas uluiţi să vadă că jefuitorii le răscolesc bungaloul, apoi „se deghizează" cu haine ale copiilor lor – unul de un an, altul de trei. Unul dintre hoţi a luat o uniformă şcolară şi şi-a tras-o pe faţă, altul şi-a pus pe cap o pălărioară, iar cel de-al treilea s-a mulţumit cu o pereche minusculă de ochelari de soare. Când jefuitorii au părăsit casa, victimele au constatat că li s-au furat peste 57 de mii de euro, bijuteriile din aur şi argint şi aparatura electronică. (A.P.)

Săptămâna 14 - 20 FEBRUARIE

1

VINERI 7.30 Bună dimineața, România! 10.00 Repere sacre 13.15 Serial: „Pasiuni" 16.00 Convieţuiri 17.00 Serial: „Amy" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Şeherezada" (coprod., 1990). Cu: Catherine Zeta-Jones 22.00 Serial: „Criminaliştii 23.30 Film: „Tocuri înalte" (coprod., 1991) 3.55 Serial: „Magnum".

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 11.00 Debut 50 Plus 13.15 Istorie polemică 14.20 Mulţumesc! 16.00 Poveste fără sfârşit 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnal 20.00 Eurovision 2003 22.05 Serial: „Pasadena" 23.15 Film: „Ed Wood" (SUA, 1994). Cu: Johnny Deep 1.25 Marele Jazz.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop 11.00 Viaţa satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediţie 14.20 Siesta... şi fiesta 17.15 Bravo, bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Un poliţist cumsecade" (SUA, 1992). Cu: Michael Keaton 22.00 Crime în cetatea filmului 22.45 Taverna.

LUNI 7.30 Bună dimineaţa, România! 10.30 Siesta... şi fiesta (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toţi! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua poloitică 23.30 Profesioniştii 0.30 Film: „E deja prea mult!" (SUA, 1998) 3.30 Serial: „Magnum".

MARŢI 7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Iartă-mă! (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Amy" (ultimul ep.) 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Poeta" (SUA, 1998) 21.45 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.30 Film: „Schiţă pentru un portret-robot" (SUA, 1996) 3.30 Serial: „Magnum".

MIERCURI 7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Profesioniştii (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.05 Serial: „Sara" (ep.1,2) 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Coşmar în plină zi" (SUA, 1998) 21.45 Seară bună! 23.30 Nocturna artelor 0.30 Film: „Ţapul ispăşitor" (coprod., 1998) 3.30 Serial: „Magnum".

JOI 7.30 Bună dimineaţa, România! 11.00 Nocturna artelor (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Sara" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Nişte unchi trăsniţi" (SUA, 1995) 23.30 Interes general: Piaţa şi banii 0.30 Film: „Cruciadă în viitor" (Germania, 1994) 3.30 Serial: „Magnum".

CATHERINE ZETA-JONES
ROMÂNIA 1, vineri, 20.00

acasă

VINERI 6.00–13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducţie" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngeraşii" 18.20 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Documentar: „Superlative la Hollywood" 0.00 Serial: „Amor latino".

SÂMBĂTĂ 8.50 Serial: „Zorro" 9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 14.00 Club 700 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Iubire fără de păcat" 18.00 Serial: „Arabela se întoarce" 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" (ep.1) 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Profu'".

DUMINICĂ 8.30 Serial: „Zorro" 9.30 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.45 Serial: „Eco Moda" 15.45 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Special: Thalia 2002 18.00 Serial: „Arabela se întoarce" 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Inimă sălbatică" 21.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Clona".

LUNI 6.00–13.15 Reluări 13.45 Serial: „Seducţie" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngeraşii" 18.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

MARŢI 6.00–13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducţie" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngeraşii" 18.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

MIERCURI 6.00–13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducţie" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngeraşii" 18.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

JOI 6.00–13.20 Reluări 13.45 Serial: „Seducţie" 15.30 Serial: „Taina din adâncuri" 16.30 Serial: „Intrusa" 17.30 Serial: „Îngeraşii" 18.30 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Secretul iubirii" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Clona" 23.00 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Amor latino".

VIVIEN LEIGH
PRO TV sâmbătă, 16.45

JOHNNY DEPTH
ROMÂNIA 1 sâmbătă, 23.15

DIANE KEATON
PRIMA, sâmbătă, 20.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile ProTV 13.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 14.25 Serial: „Părinţi la Hollywood" 14.45 Serial: „Jesse" 15.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" (ultimul ep.) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Mesaj pentru tine" (SUA, 1998). Cu: Tom Hanks, Meg Ryan 0.15 Film: „Casablanca" (SUA, 1942). Cu: Humphrey Bogart, Ingrid Bergman.

SÂMBĂTĂ 7.45 Desene animate 10.15 Serial: „Scorpionul negru" 11.15 Promotor 12.00 Documentar 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Serial: „Veronica" 14.00 Magazin UCL 15.00 Film: „Oglinda" (România, 1993, partea I). Cu: Ion Siminie, Sergiu Nicolaescu 16.45 Film: „Pe aripile vântului" (SUA, 1939, parte I). Cu: Vivien Leigh, Clark Gable 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Pasărea pe sârmă" (SUA, 1990). Cu: Mel Gibson 22.15 Film: „Tootsie" (SUA, 1982). Cu: Dustin Hoffman, Jessica Lange 0.30 Serial: „Viaţa la Casa Albă".

DUMINICĂ 7.45 Desene animate 9.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 10.00 Serial: „Scorpionul negru" (ultimul ep.) 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Niciodată nu este prea târziu" 13.30 Serial: „Veronica" 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Smalville" 15.15 Film: „Pe aripile vântului" (partea a II-a) 17.30 ProTv Magazin cu Oreste 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Ace Ventura – Un nebun în Africa" (SUA, 1995). Cu: Jim Carrey 22.00 Film: „Nume de cod: K-9" (SUA, 1989). Cu: James Belushi 23.45 Serial: „Viaţa la Casa Albă".

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 9.30-14.30 Reluări 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Lava ucigaşă" (SUA, 1997) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Serial: „Alias" 0.30 Serial: „Asta-i televiziunea!" 1.30 Film: „Stâlp de cafenea" (SUA, 1987). Cu: Mickey Rourke, Faye Dunaway.

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv 9.30-13.30 Reluări 14.00 Serial: „Părinţi la Hollywood" 14.30 Serial: „Jesse" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" (ep.1) 16.10 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Misiune pe tărâmul morţii" (SUA, 2002) 21.45 UEFA Champions League: Arsenal – Ajax 1.00 Serial: „Asta-i televiziunea" 2.00 Film: „Trecut întunecat" (SUA, 1995).

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv 9.30-13.30 Reluări 14.00 Serial: „Părinţi la Hollywood" (ultimul ep.) 14.30 Serial: „Jesse" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Oraşul păcatului" (SUA, 2001) 21.45 UEFA Champions League: Manchester – Juventus.

JOI 8.00 Ştirile ProTv 9.30-13.30 Reluări 14.00 Serial: „Cybill" (ep.1) 14.30 Serial: „Jesse" 15.00 Serial: „Misterele planetei albastre" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Experiment letal" (SUA, 2003) 22.30 La Bloc 0.30 Film: „American Taboo" (SUA, 1984).

prima

VINERI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Romeo şi Julieta" (SUA, 1996). Cu: Leonardo DiCaprio 23.00 Focus Plus.

SÂMBĂTĂ 7.00 Documentar 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 15.30 Serial: „În familie" (r) 18.00 Focus 19.00 Serial: „Mutant X" 20.00 Film: „Naşul 2" (SUA, 1974). Cu: Al Pacino, Robert De Niro, Diane Keaton 22.00 Serial: „24 de ore" 23.00 Film: „Adio, Charlie!" (SUA, 1964). Cu: Tony Curtis 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor 7.30 Desene animate 10.00 Top cu Rocsana – top muzical 11.30 Filmul & Televiziunea 12.30 Ambianţa 15.00 Dog Show 16.00 Cârcotaşii în Europa (r) 18.00 Focus 19.00 Impact 20.00 Film: „O viaţă ca în filme" (SUA, 1992). Cu: Michael Douglas, Melanie Griffith 22.00 Film: „Viaţa unui campion" (Canada, 1986). Cu: Nicholas Cage 0.00 Serial: „Mutant X".

LUNI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Vulcanul" (SUA, 1997). Cu: Tommy Lee Jones 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Vrei să fii miliardar? 22.30 Poliţia în acţiune 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Video Star 12.00 Desene animate 16.00 Serial: „În căutarea dreptăţii" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Impact 19.30 Serial: „Vânătoarea comorilor" 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simţ 22.00 Te iubesc 23.00 Focus Plus.

2

VINERI 7.05 Desene animate 8.35 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.20 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.50 Serial: „Viaţa la 15 ani" 13.45 Desene animate 15.05 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Poliţist în Brooklyn" (ultimul ep.) 21.40 D'ale lu'Mitică 22.40 Film: „Sânul şi luna" (coprod., 1994) 0.20 Film: „Viaţa în trei" (SUA, 2000).

SÂMBĂTĂ 9.05 Arta apărării 10.40 Desene animate 11.10 Lumea lui Chiţ-Chiţ 12.00 Arca lui Noe 12.30 Documentar 13.00 Planeta singuratică 13.55 Film: „Angelo, îngerul păzitor" (partea a V-a) 16.00 Atlas 16.35 Serial: „Bonanza" 17.50 Rugby: Anglia – Franţa 20.00 Eurovision 2003 22.05 Serial: „Lorna Doone" 23.05 Pop-Rock-Dance.

DUMINICĂ 8.40 Tradiţii 9.10 Croinici votive 9.40 Ferma 10.40 Desene animate 11.05 Prietenii lui Piticot 11.50 Serial: „Mărul lui Newton" 13.30 Medalion: Marcu Nicolici 14.05 Documentar 15.00 Club Art 16.40 Floarea din Grădină 18.10 Serial: „Tabăra din Alpi" 18.45 Serial: „În înaltul cerului" 19.35 Serial: „Stevens contra Stevens" 20.05 Serial: „În faţa instanţei" 21.05 Serial: „La început de drum" 22.00 Serial: „Lorna Doone" (ultimul ep.) 23.00 Film: „Adolescenţă furată" (Anglia, 1997).

LUNI 7.05 Floarea din Grădină (r) 9.45 Primul pas 11.15 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.45 Serial: „Viaţa la 15 ani" (ultimul ep.) 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 16.00 Eco 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 Răscruci 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Sandra şi ai ei" (ep.1) 21.15 Eurovision 2003 22.55 Teatru: „Muşcata din fereastră" de Victor Ion Popa.

MARŢI 7.05 Desene animate 8.30 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.15 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.45 Serial: „Puterea vieţii" (ep.1) 13.45 Desene animate 15.05 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 E dreptul tău 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Sandra şi ai ei" 21.15 Eurovision 2003 21.35 Film: „Cu mâinile curate" (România, 1972) 23.15 Remix-„undergROund".

MIERCURI 7.05 Desene animate 8.30 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.15 Serial: „Aventurile lui Chunck Finn" 11.45 Serial: „Puterea vieţii" 13.45 Desene animate 15.10 Toţi, împreună 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 Afaceri la cheie 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Sandra şi ai ei" 21.35 Film: „Şoaptele îngerilor" (SUA, 1998) 23.15 Cauza şi defectul.

JOI 7.05 Desene animate 8.30 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 11.15 Serial: „Aventurile lui Chuck Finn" 11.45 Serial: „Puterea vieţii" 13.45 Desene animate 15.05 Toţi împreună 17.00 Serial: „Zona crepusculară" 17.35 Puls 2003 19.00 Documentar 20.00 Serial: „Sandra şi ai ei" (ultimul ep.) 20.55 Fotbal: Slavia Praga – Besiktas Istanbul 22.55 Film: „Nero Wolfe, detectiv cu orice preţ" (SUA, 2001).

antena

VINERI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Puncte de vedere" (SUA, 1990) 15.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.00 Serial: „Isabella" (ultimul ep.) 19.00 Observator 20.00 Film: „Cameleonul" (SUA, 1995) 22.00 Film: „La răscruce" (SUA, 1994). Cu: Richard Gere, Sharon Stone 0.00 Film: „Sărbătoare însângerată" (Canada, 1981).

SÂMBĂTĂ 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Film: „Eşti cea mai frumoasă" (SUA, 1942). Cu: Fred Astaire 13.00 Serial: „MacGyver" 14.00 Serial: „Bob" 14.30 Film: „Eram străini când ne-am cunoscut" (SUA, 1960). Cu: Kirk Douglas 16.30 Film: „Roxanne" (SUA, 1987). Cu: Steve Martin 19.00 Observator 20.00 Film: „Noaptea în Manhattan" (SUA, 1997). Cu: Andy Garcia 22.30 Film: „Sărutul lui Iuda" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Consecinţe tragice" (SUA, 1994). Cu: Matt Dillon.

BARBRA STREISAND
ANTENA 1, duminică, 16.00

DUMINICĂ 8.30 Film (r) 10.00 Desene animate 11.00 Documentar 12.00 Serial: „Bob" 12.30 Film: „Carmen" (SUA, 1948) 14.00 Serial: „MacGyver" 15.00 Serial: „Aventuri extreme" 16.00 Film: „Cele două feţe ale dragostei" (SUA, 1996). Cu: Barbra Streisand 19.00 Observator 20.00 Film: „Justiţiarul" (SUA, 1995). Cu: Sylvester Stallone, Armand Assante 22.00 Serial: „Stargate: SG1" 23.00 Film: „B.D. la munte şi la mare" (România, 1971).

LUNI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 15.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Falsă identitate" (SUA, 2002). Cu: Alec Baldwin 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

MARŢI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.30 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Goana după avere" (SUA, 1979) 15.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 15.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Profetul" (SUA, 1999) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

JOI 7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Parcul de distracţii" (SUA, 1964). Cu: Elvis Presley 15.00 Serial: „Cei şapte magnifici" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Armă biologică" (SUA, 2000) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Serial: „Bob".

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

TELE 7

VINERI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 10.30 Chestiunea zilei 12.00 Documentar 13.10 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 20.50 Chestiunea zilei 21.00 Alo, Florin!

SÂMBĂTĂ 8.00 Serial pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viaţa 11.00 Info pescar (r) 12.00 Serial (r) 16.00 Ocolul pământului cu farfuria plină 16.30 Muzică populară, romanţe, lăutărească 18.00 Viaţa în roz 18.30 Cutia muzicală 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „O noapte de coşmar" (SUA, 1987) 21.30 Serial: „Agent 22 – Nebunul" 22.30 Serial: „Pe strada felinarelor sparte".

DUMINICĂ 8.10 Serial pentru copii 10.30 Vertical 12.10 Cântăreţii străzii 12.40 Secretele succesului 13.30 Auto Motor Sport 14.00 Chestiunea zilei (retrospectivă) 15.00 Muzică populară 18.00 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Succesul: cea mai bună răzbunare" (Franţa, 1984). Cu: Michael York 21.45 Serial: „Hollywood" 22.10 Loto-Pariu Trio.

LUNI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MARŢI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

MIERCURI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin!

JOI 8.05 Serial pentru copii 9.30 Videoclipuri 11.00 Documentar 13.00 Chestiunea zilei 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Secretele succesului 19.20 Şapte ştiri 20.00 Serial: „Sifonarul îndrăgostit" 21.00 Alo, Florin! 23.45 Loto – Pariu Trio.

TOMMY LEE JONES
PRIMA luni, 21.00

MEG RYAN
PRO TV vineri, 20.00

KIRK DOUGLAS
ANTENA 1 sâmbătă, 14.30

SHARON STONE
ANTENA 1 vineri, 22.00

Încă o stea pe trotuar

Celebrul trotuar al celebrităților de pe Hollywood Boulevard din Los Angeles s-a mai îmbogățit cu o stea: cea care poartă numele actriței Tippi Hedren din filmul *Păsările* (1963) al lui Alfred Hitchcock. În vârstă de 73 de ani, Tippi Hedren a fost însoțită la ceremonie de fiica sa, Melanie Griffith, și de nepoții ei. Cariera sa numără 30 de filme, dintre care se detașează încă o peliculă realizată sub bagheta regizorală a marelui Hitchcock – *Marnie* (1964). Numele actriței figurează de asemenea pe genericul ultimului film al lui Chaplin, *Contesa din Hong Kong* (1967). În 1990, a jucat alături de fiica sa, Melanie Griffith, în filmul de suspens *Pacific Heights (Umbre străine)*. În ultimii ani Tippi Hedren a preferat să se țină departe de lumea filmului, nu însă de lumea activă. Ea este implicată în numeroase acțiuni caritabile și totodată este o militantă plină de zel în problema apărării animalelor sălbatice, îndeosebi a felinelor.

JOHN MALKOVICH
debutează ca regizor de film

John Malkovich, actorul cu privire de diavol, se prezintă anul acesta în fața publicului cu o nouă fațetă a personalității sale artistice, în calitate de regizor al filmului *Dancer upstairs*, un subiect politic, ce atacă probleme existențiale și se derulează într-un ritm lent și sumbru. Actorul ales pentru a interpreta rolul principal, cel al polițistului idealist și integru Agustin Rejas, este carismaticul spaniol Javier Bardem.

Laura Morante

Acțiunea este plasată într-o țară neprecizată din America Latină, condusă de un regim corupt, care asistă impasibil la atentate sângeroase comise de copii și adolescenți fanatizați, în numele unui oarecare Ezequiel. De profesie avocat, Agustin Rejas intră în poliție sperând că va reuși să impună ca legea să fie respectată și aplicată. În același timp încearcă să dea de urma unui misterios lider terorist, personaj inspirat de Abimael Guzman, profesor de filozofie, șeful gherilei peruviene „Cărarea luminoasă".

Malkovich l-a conceput pe Rejas ca pe un om extrem de interesant, un fel de lup singuratic dansând pe un vulcan, care speră să găsească un pic de liniște alături de Yolanda (Laura Morante), profesoara de dans a fiicei sale. Din nefericire, profesoara de dans are și ea o parte întunecată, deloc rezonantă cu idealismul lui Rejas. Adaptând cinematografic un roman scris de Nicolas Shakespeare, John Malkovich a găsit potrivit pentru atmosfera filmului său locații din Spania, Ecuador și Portugalia, lăsând în mod special un dubliu în privința numelui țării în care se derulează acest thriller psihologic. Totul se poate întâmpla în Orient, Ezequiel ar putea fi Bin Laden, după cum la fel de bine poate fi vorba de Cambodgia epocii Cmerilor Roșii sau, de ce nu, în Cecenia.

Actorii Juan Diego Botto, Javier Bardem și regizorul John Malkovich

Lăudabil este felul cum regizorul debutant a știut să-i inspire eroului său stilul de interpretare a la Gary Cooper, Javier Bardem devenind astfel bărbatul reținut, confruntat cu opțiuni dificil de făcut, mai ales când trebuie să aleagă între iubire și datorie sau când e nevoit să aplice legea în numele unui regim corupt și injust.

Cameleonic în sensul lăudabil al cuvântului, John Malkovich dovedește prin acest film că știe și poate să fie actor și de film, și de teatru, și regizor de film și de teatru, și estet, și stilist.

TOPUL celor mai vizionate filme

Cele mai vizionate filme în sălile de cinema înseamnă implicit și cele mai mari încasări. Pentru prima oară în istoria cinematografului, SUA au depășit anul trecut cifra de 9 miliarde de dolari încasați pe biletele vândute. Cu un an înainte se înregistrase 8,35 miliarde de dolari. Iată lista celor mai vizionate filme în 2002:

1. Spider-Man (406 milioane de dolari)

2. Războiul stelelor. Episodul 2 – Atacul clonelor (310 milioane)
3. Harry Potter și Camera secretelor (240 milioane)
4. Signes (227 milioane)
5. My Big Fat Greek Wedding (218 milioane)
6. Austin Power în Goldmember (213 milioane)
7. Seniorul Inelelor: Cele două turnuri (200 milioane)
8. Men in Black 2 (192 milioane)
9. Epoca de Gheață (176 milioane)
10. Scooby-Doo (153 milioane)

Ieri sex-simbol, azi mame

Asta e soarta actrițelor de cursă lungă: cândva sex-simbol aflate pe buzele tuturor nu doar pentru talentul lor, ci și pentru frumusețea fizică și farmecul personal, azi în roluri de mame ale unor adolescenți rebeli. Cine ar fi putut să și-o imagineze pe senzuala Kim Basinger din *9 săptămâni și jumătate* sau din *L.A. Confidential*, deținătoare a unui Oscar pentru rolul curtezanei de lux Veronica Lake, fost James Bond Girl, în situația de a fi doar o mamă depășită de nonconformismul fiului său, nimeni altul decât... rapperul Eminem, în filmul *8 Mils*. Nici urmă din femeia fatală de odinioară: cu o nelipsită sticlă de gin după ea, poartă un clop cu cozoroc, capoate ponosite și rochii oribile. Pe fundal se aud acorduri muzicale „Sorry, mother" fredonate de fiul ei.

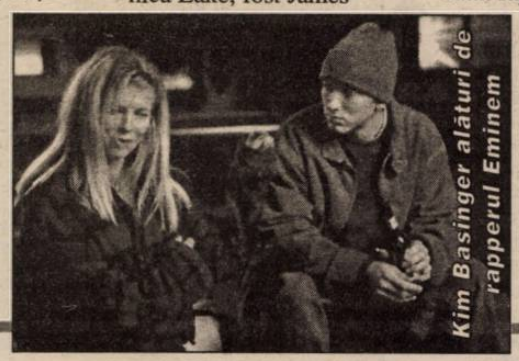
Kim Basinger alături de rapperul Eminem

Franțuzoaica Nathalie Baye, care nu a fost neapărat cotată ca un sex-simbol, ci „doar" ca o actriță cu un „lipici" deosebit, are ceva mai multe șanse, intrând în pielea mamei lui Leonardo DiCaprio din filmul lui Spielberg *Oprește-mă dacă poți*. Ea are un băiat cu aspectul unui înger

Nathalie Baye

bălai care pare să nu-i pună probleme, numai că băiatul e un escroc și un hoț de primă mână, urmărit de FBI.

Tele-realitatea

MARE E „GRĂDINA" CU EXPERIMENTE PE OAMENI

Destinele se unesc. Tele-realitatea, formatul de emisiuni TV. de genul „Vara ispitelor" sau „Big Brother" („Fratele mai mare" – în pregătire la Prima TV) nu mai este o noutate nici pentru telespectatorii români iar pentru publicul din SUA sau Europa Occidentală nici atât. Cea mai nouă și tentantă idee inventată peste ocean și cu perspective de a fi importată anul acesta și pe bătrânul continent este cea care stă la baza emisiunii americane de mare succes, difuzată de canalul ABC și intitulată „The Bachelor": un celibatar locuiește un timp, într-un spațiu delimitat, cu 25 de tinere atrăgătoare, dintre care trebuie să-și aleagă viitoarea soție. Desigur, sarcina lui nu se reduce la a pune ochii pe una dintre fete ca pe o marfă accesibilă pe care își permite să o și cumpere, ci trebuie să o și seducă pentru ca aceasta să accepte să-i devină soție. Americanii, mari amatori de experimente în direct (și nu numai ei!) au stat lipiți de televizoare în primăvara anului trecut când, prima emisiune de acest tip a fost lansată pe micile ecrane. În fiecare săptămână, vinerea, la ora 22,45, cei interesați puteau să vadă cum evoluează relația dintre bărbatul și fetele cobai. Canalul ABC a înregistrat cu această invenție una dintre cele mai bune audiențe ale sale – 18,1 milioane de telespectatori pentru cel de-al șaselea și ultim episod al ediției. Pe 3 ianuarie anul acesta, o a doua ediție a fost organizată, celibatarul fiind Alex Michel, un consultant în management în vârstă de 31 de ani din San Francisco. Instalat pentru câteva săptămâni într-o superbă locuință de pe litoralul Pacificului, în Malibu, Alex este pus în situația de a alege una dintre cele 25 de „sirene", treabă deloc ușoară pentru că se află printre vreo două avocate, o doctoriță, câteva studente, o femeie de serviciu...

Canalul ABC a mai înregistrat un succes de public răsunător în 2000, cu un tele-realite, difuzând emisiunea „Cine vrea să se mărite cu un multimilionar?". Dar tot atunci s-a ales și cu o avalanșă de critici aspre din partea presei care a reproșat prostul gust al ideii. Ba chiar s-a întâmplat ca finalul poveștii să se umple de ridicol când s-a aflat că eroii show-ului au cerut divorțul la numai o săptămână după căsătorie, acuzația soției „norocoase" fiind că „Romeo" era extrem de violent, comportament bine ținut sub control în timpul experimentului televizat.

Vreau să slăbesc. Anul trecut, în Germania și Țările de Jos, tele-realitatea care a vrut să rupă gura târgului a avut ca subiect „slăbitul în direct". 12 persoane obeze au fost închise într-o „casă de binefacere" și li s-a dat ca sarcină să slăbească între 15 și 35 de kilograme în șase săptămâni. Emisiunea nu s-a bucurat nici pe departe de succesul scontat pentru că reacțiile publicului și ale presei au fost vădit potrivnice unui asemenea experiment. Interesant este faptul că postul francez M6 nu s-a lăsat descurajat de soarta acestui concept și au decis să lanseze anul acesta o emisiune relativ asemănătoare, dar cu multe accente originale: un fel de documentar intitulat „M-am hotărât să slăbesc", în care animatorul să aibă în fiecare emisiune invitați din rândul specialiștilor – medici, nutriționiști, psihologi, sociologi.

Criticii americani au decis:

„PIANISTUL", cel mai bun film al anului 2002

„Pianistul", creația lui Roman Polanski, care povestește viața unui pianist evreu ce supraviețuiește holocaustului, a fost declarat la începutul acestui an (5 ianuarie) cel mai bun film al anului 2002. Societatea națională a criticilor americani de film i-a oferit premiul pentru cel mai bun regizor, pentru cel mai bun actor și cel mai bun scenariu.

Pe locul doi s-a înscris filmul lui Alfonso Cuaron – „Y Tu Mama Tambien", iar pe trei „Vorbește cu ea" de Pedro Almodovar.

Societatea, care reunește 55 de critici de film de la cele mai apreciate ziare și reviste americane, este la cea de-a 37-a ediție a decernării anuale de premii celor mai bune creații cinematografice.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

ANTRENAŢI-VĂ pe... masă

Afecţiunile manifestate în zilele noastre, ale căror forme şi amploare se dezvoltă direct proporţional cu căutarea remediilor lor, maladii având origini mai vechi sau mai recente, sunt orientate către două direcţii principale de eliminare. Prima, să-i spunem clasică, presupune absolut firescul tratament, prin metodele medicinii alopate şi/sau prin tehnici complementare, blânde. Acestea din urmă oferă tendinţe profilactice tot mai accentuate. La mare preţ – dacă ne putem exprima astfel – se află acele metode terapeutice care implică şi mişcarea, ca soluţie „curată" de eliminare a toxinelor, a ţesuturilor adipoase, a stresului psihic şi, nu în ultimul rând, de menţinere a supleţii corpului.

Forţă şi rezistenţă

Gimnastica pe masa TCP este o metodă de antrenament axată pe echilibrul postural (corporal), care vizează formarea unui corp suplu, puternic şi rezistent, în vederea uşurării activităţilor cotidiene şi a celor sportive, deopotrivă. Masa specială a fost concepută la începutul secolului XX, ca instrument de reeducare a musculaturii profunde. Ea se poate instala în foarte multe feluri, ceea ce permite plasarea în suspensie a diverselor părţi ale corpului, dezechilibrul gravitaţional generat astfel punând în funcţiune muşchii folosiţi deficitar în timpul activităţilor desfăşurate în picioare sau la sol. De asemenea, masa respectivă permite o mare libertate de mişcare în spaţiu, deci execuţia unor exerciţii foarte complexe.

Therese Cadrin Petit, cea care a conceput metoda în sine (de la iniţialele sale a fost dat şi numele mesei TCP pentru gimnastică), afirmă că este vorba despre „o fizioterapie asemănătoare cu antrenamentul pentru dans". Exerciţiile sale sunt lente, protejează subiectul, existând în domeniul respectiv aplicat diferite programe şi nivele de lucru. Important este că metoda se adresează deopotrivă sportivilor, dansatorilor şi persoanelor neantrenate.

Aplicaţii terapeutice

Gimnastica pe masa TCP pune accent pe antrenamentul postural, întrucât se ştie astăzi că ţinuta dreaptă face parte din parametrii fundamentali ai unei forme fizice bune. La polul opus, ţinuta necorespunzătoare, deseori inconştientă, reprezintă o sursă deloc neglijabilă de dureri vertebrale şi de tensiuni neuromusculare. Un dezechilibru postural serios probabil nu va afecta imediat funcţiile biologice. Dar, dacă schemele posturale nepotrivite nu sunt modificate şi persistă chiar în momentele de odihnă, corpul devine mai vulnerabil la boli şi la tensiuni care fac ca viaţa să nu poată fi trăită normal.

Arătam mai sus că această metodă este mai întâi o formă de antrenament accesibilă oricui. De asemenea, constituie şi o practică preventivă, ce permite evitarea problemelor generate de o ţinută nocivă, de mişcările repetitive sau de poziţiile statice. Ca remediu efectiv, ea ameliorează stresul muscular şi articular, ajutând şi la „reeducarea" persoanelor cu predispoziţie către asemenea probleme. Fizioterapeuţii şi osteopaţii, îndeosebi, recomandă gimnastica pe masa TCP, ca metodă de tratament complementară la tehnicile lor. În ţări precum Canada şi Franţa, ea se aplică frecvent şi – în funcţie de programul indicat – se acordă supraveghere specializată directă.

*

Există o indicaţie specială, în cazul apariţiei durerilor musculare ori ale articulaţiilor, când abordarea oricărui tip de exerciţii pe masa TCP are nevoie de acordul unui specialist. O şedinţă durează circa 75 minute, cuprinzând o perioadă de încălzire cardiovasculară, ca şi de întinderi şi contracţii. Exerciţiile tonifică şi armonizează toate grupele musculare (trunchi, abdomen, spate, membre). Dacă în multe ţări occidentale există specialişti şi cabinete cu profil strict pe domeniul în discuţie, în ţara noastră se aplică segmente de asemenea programe preponderent la sălile de gimnastică de întreţinere.

Secretul tinereţii şi succesului în viaţă

Cine oare nu doreşte să-şi păstreze intact aerul tinereţii? Sau să deţină „secretul" succesului? Cu atât mai mult cu cât specialiştii spun la unison: conteză enorm ce avem „în cap", dar şi aspectul fizic este un criteriu esenţial după care suntem catalogaţi. Cu gândul la dumneavoastră, pentru realizarea acestor deziderate, ***S.C. Avram Exim S.R.L.*** vă oferă o bogată serie de produse ce conţin substanţe active naturale, toate aprobate de Ministerul Sănătăţii, şi care corespund celor mai ridicate exigenţe.

● Cremă antiacneică (coşuri) - 89.000 lei ● Gomaj cu argilă pentru acnee şi ten gras - 65.900 lei ● Loţiune antiacneică - 88.000 lei ● Mască filmogenă peel-of antiacneică purificatoare - 69.500 lei ● Cremă corectoare împotriva cearcănelor - 69.000 lei ● Produs antipistrui - 89.000 lei ● Mască cu argilă pentru albire - 69.000 lei ● Produs contra negilor - 89.000 lei ● Cremă pentru îngrijirea mâinilor, creşterea şi întărirea unghiilor - 85.000 lei ● Produs împotriva eczemelor şi transpiraţiei picioarelor - 75.000 lei ● Cremă împotriva bătăturilor - 77.000 lei ● Cremă epilatoare (refolosibilă) - 59.990 lei ● Ceară epilatoare (refolosibilă) - 59.990 lei ● Cremă anticelulită cu fluid pentru suplеţe - 75.000 lei ● Loţiune pentru creşterea părului - 67.890 lei ● Loţiune împotriva căderii părului - 67.890 lei ● Mască de păr - 200.000 lei ● Nou! Albeşte dinţii - 95.000 lei ● Apă de gură - 60.000 lei ● Unguent dentar - 50.000 lei ● Herpes - 65.000 lei ● Comprimate pentru slăbit - 170.000 lei ● Ceai antiadipos (pentru slăbit) - 97.000 lei ● Loţiune din plante ecologice - 180.900 lei ● Produs pentru creşterea greutăţii corporale şi a masei musculare - 159.000 lei ● Cremă pentru îngrijirea sânilor - 270.000 lei ● Ceai antialcool - 40.000 lei ● Soluţie antialcool - 150.000 lei ● Tablete împotriva alcoolului - 150.000 lei ● Loţiune împotriva fumatului - 150.000 lei ● Ceai împotriva fumatului - 40.000 lei ● Stimulent general - 150.000 lei ● Stimulent sexual - întârzie ejacularea - 180.000 lei ● Superenergostimulent sexual şi de echilibrare a cuplului - 270.930 lei ● Cremă afrodisiacă - 116.930 lei ● Eros XXL afrodisiac Ungaria - 400.000 lei ● Complex biovegetal împotriva varicelor - 72.200 lei ● Complex biovegetal împotriva hemoroizilor - 75.200 lei ● Produs împotriva bolilor de piele greu vindecabile - 95.000 lei ● Complex biovegetal contra psoriazisului - 82.000 lei ● Cremă antirid cu lipozomi sau cu lăptişor de matcă - 99.990 lei ● Mască anticuperozică - 95.000 lei ● Unguent antireumatic - 69.000 lei ● Leucoplast antireumatic - 65.000 lei.

Mai puteţi găsi o ofertă specială de medalioane tămăduitoare din pietre semipreţioase, alese în funcţie de zodia fiecăruia. Dacă doriţi bani, putere, noroc, bogăţie, reuşită în viaţă şi afaceri sau îndeplinirea dorinţelor, dacă doriţi protecţie împotriva blestemelor, farmecelor şi altor rele, cumpăraţi acum zodiacul protector şi aducător de noroc pentru dv. şi persoanele dragi, conform tabelului de mai jos:

■ VĂRSĂTOR - turcoaz (albastru), ametist (mov), ochi de şoim (gri) ■ PEŞTI - ametist (mov), jad (verde), hematit (gri) ■ BERBEC - jasp (roşu), carnelină (portocaliu), cristal de stâncă ■ TAUR - carnelină (portocaliu), cuarţ (roz), agat (diverse culori) ■ GEMENI - citrin (galben), ochi de tigru (verde), agat (diverse culori) ■ RAC - aventurin (verde), cristopaz (verde), onix (negru) ■ LEU - cristal de stâncă, carnelină (portocaliu), cuarţ lăptos (alb) ■ FECIOARĂ - citrin (galben), agat (diverse culori), sodalit (albastru) ■ BALANŢĂ - citrin (galben), cuarţ fumuriu, jasp (roşu) ■ SCORPION - carnelină (portocaliu), malachit (verde), sardonix ■ SĂGETĂTOR - cuarţ albastru, calcedonie albastră, obsidian (negru) ■ CAPRICORN - ochi de pisică (verde), onix (negru), cuarţ (roz).

V-aţi gândit vreodată că succesul dorit vă poate fi adus mai aproape şi cu ajutorul talismanelor mileniului, celebrele pietre regale? Iată ce trebuie să ştiţi despre ele:

***1.** PIATRA SOARELUI - piatra sănătăţii şi a vindecării **2.** PIATRA LUNII - piatra cuplului şi a căsătoriei **3.** ACVAMARIN - piatra vieţii şi iubirii **4.** PIELE DE LEOPARD - piatra puterii şi frumuseţii **5.** CUARŢ VERDE - protector general - piatra succesului **6.** AMBRĂ - piatra bogăţiei şi a norocului **7.** LABRADORIT - piatra vieţii, energiei personale şi a sănătăţii **8.** OLIVINA - esenţa magiei şi piatră a sufletului **9.** TURMALIN - piatra împăraţilor, regilor şi a puterii **10.** AZURIT - piatra bunăstării, a casei şi a căsătoriei **11.** SAFIR - piatra inimii şi încrederii **12.** CHIHLIMBAR - apărătorul casei de duşmani (înlocuieşte tămâia).*

Stoc limitat, comandaţi în funcţie de dorinţele şi nevoile dumneavoastră. Meritaţi un cadou care vă poate schimba viaţa cu numai 75.000 lei. Discreţie absolută!

Comandaţi la tel./fax 021/3214698 sau 0722492724. De asemenea, puteţi comanda oricare din produsele de mai sus şi la adresa: Avram Exim S.R.L. O.P. 4 - C.P. 91, Bucureşti 4.

Autoapărarea sănătăţii prin mental

Vă amintiţi să vă fi aflat, măcar o dată, într-o situaţie de genul celei descrise mai jos? „Înarmat" cu cele mai bune intenţii, să zicem că îl abordaţi pe şeful dumneavoastră, propunându-i punerea în practică a unei probleme profesionale avantajoase pentru întreaga firmă la care lucraţi. Începeţi să-i expuneţi ideea, însă el pare tot mai neatent, mai nerăbdător să vă încheiaţi expunerea, vă întrerupe deseori şi cu observaţii superficiale, presărate cu ironii şi cu suspiciuni că, de fapt, urmăriţi să vă atrageţi anumite profituri personale, ascunzându-vă sub pretextul muncii obişnuite la serviciu. Atitudinea destructivă vă surprinde la început, apoi vă iriă (nu arătaţi aceasta direct), nu mai aveţi deschiderea şi entuziasmul de la început şi gândul dumneavoastră bun se năruie, ca un castel de nisip. Ce aţi realizat? Nu numai că aţi reuşit să vă puneţi rău, într-un fel, cu şeful, dar v-aţi stricat şi ziua, poate chiar întreaga săptămână e compromisă, iar supărarea vă face să simţiţi o energie negativă în tot corpul, ulcerul mai vechi dând şi el semne de reactivare...

Scenariul de mai sus – e drept, fictiv – se poate regăsi (desigur, cu unele modificări) în viaţa familială, socială, profesională etc., a multora dintre noi. Totuşi, vulnerabilitatea respectivă o puteţi măcar atenua considerabil, dacă nu chiar elimina, folosindu-vă propriile forţe, aşa cum ne sfătuieşte cunoscutul bioenergoterapeut *Volodea Ciorici*.

◆Alungaţi din subconştientul dumneavoastră forma gândului că aţi fi influenţat de farmece, de vrăji, de deochi. Fiecare individ în parte are de la natură o forţă puternică de apărare împotriva influenţelor negative. Nu vibraţi cu unda „inamicului", punând în rezonanţă cu el sistemul electronic al organismului, biocâmpul sau subconştientul dumneavoastră.

◆În comunicare, în dialog cu diferite persoane, căutaţi să nu vă enervaţi, deoarece fiecare gest sau vorbă, pe fond de iritare, poate duce la deformarea câmpului dumneavoastră energetic, devenind propice atacurilor adversarilor. În asemenea momente, practicanţii de magie neagră îşi pot plasa informaţia negativă în câmpul dumneavoastră energetic, sub diverse forme: diferite mantre negative, blesteme, deochiuri etc. Ca urmare a acestor acţiuni se produce acea reacţie de vibraţie a câmpului energetic, prin care se străpunge acest câmp, cu consecinţe nefaste pentru sănătatea victimei.

◆Pentru a neutraliza acţiunile respective, trebuie să avem în arsenalul nostru de apărare o voinţă foarte puternică, absolut necesară în abţinerea de la enervări şi iritări, incluzând în acest sistem de apărare forma gândului bun. Ca bază în autoapărarea non-fizică, luăm atitudinea noastră faţă de persoanele încărcate negativ, despre care ştim că ne atacă şi pe care va trebui să le tratăm ca pe nişte ahimale domestice, şi nu ca pe animale de pradă feroce. Ele vor simţi imediat atitudinea dumneavoastră, şi anume că nu sunteţi „prada" lor, ci că stăpâniţi destul de bine situaţia, ceea ce-i va face să bată în retragere şi în cele din urmă să vă lase în pace.

◆Nu căutaţi să intraţi în contact cu persoanele negative, nu discutaţi cu cei ce ştiţi că vă sunt ostili, că – motivat ori nemotivat – nu vă privesc cu ochi buni. Atunci când, totuşi, este imposibil de evitat contactul de acest fel, puteţi folosi o serie întreagă de forme de apărare mentale. Despre ele, vom oferi detalii într-un articol viitor.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Consultaţii parapsihologice

TERAPEUTUL - ÎNTRE PĂMÂNTESC ŞI ASTRAL

BIOTERAPIA reprezintă un domeniu încă destul de controversat în România. În pofida rezultatelor pozitive incontestabile, confirmate sută la sută de examene şi teste clinice (în cazul bolilor de orice tip, mai uşoare sau foarte grave), în pofida recunoaşterii calităţilor extrasenzoriale cu totul aparte, ale unor bioterapeuţi, subiectul este păstrat cu „grijă" într-o zonă a ocultului, despre care nu vom vorbi în pagina de faţă. De mare interes pentru cititorii „Magazinului" considerăm că ar fi referirea la omul înzestrat cu însuşiri calificate de unii – impropriu – drept miraculoase şi instruit pentru a şi le folosi întru ajutorarea semenilor. Informaţiile ni le-a furnizat colaboratoarea noastră *Emilia VLĂDESCU*, psiholog, parapsiholog, medium şi bioterapeut, pe baza cazuisticii foarte bogate, înregistrată de-a lungul anilor.

FENOMENUL ca atare, numit şi „transfer energetic" (nu foarte inspirat!) a fost întors pe diverse feţe, în lucrări mai mult sau mai puţin documentate. Un amănunt cert este că fiecare bioterapeut se aşază şi pe sine în aplicarea procesului respectiv, în mod explicit sau implicit. Este firesc, întrucât *elementul cel mai important în bioterapie este omul* – după cum afirmă Emilia Vlădescu, prin această noţiune înţelegând atât terapeutul, cât şi pacientul, subiectul. Tratamentul ca atare poate fi însă privit din două perspective complementare. Aici apare totuşi nevoia de prudenţă maximă, pentru că aspecte esenţiale, ce nu se mai subordonează strict raţiunii umane (tributară celor cinci simţuri receptoare ale lumii materiale), pot genera destul de uşor suspiciuni, minimalizarea sau respingerea fenomenului, negarea lui vehementă, necondiţionată. Dar *raţiunea umană* înseamnă şi *comunicare,* deci *informare,* deci *cunoaştere.*

TRANSFERUL BIOENERGETIC îl realizează aşadar terapeutul, care nu e un supraom, ci – prin calităţile şi instruirea sa – se constituie într-un fel de releu, un intermediar înzestrat cu ştiinţa de a deschide un canal între pacient şi ceea ce este numit „sursa de energie universală", rezervorul de combustibil al vieţii materiale şi spirituale. Colaboratoarea noastră precizează că nu se pune problema ca terapeutul să cedeze din câmpul lui energetic, întrucât, pe de o parte, şi-ar pierde el însuşi vitalitatea, iar pe de altă parte i-ar transmite subiectului propriile probleme (în mod expres, aici ne interesează cele privitoare la sănătate). În fine, reuşita şi calitatea transferului depind şi de deschiderea subiectului către această metodă de lucru, de gradul său de instruire, de disponibilitatea cunoaşterii cauzelor problemelor respective, şi nu doar a efectelor virtuale şi potenţiale.

TERAPIA SUFLETULUI reprezintă un demers obligatoriu, în orice tratament, afirmă Emilia Vlădescu, referindu-se exact la acea conştientizare a problemelor existenţiale generatoare de boli, despre care aminteam mai sus. În cazurile abordate, ea a constatat că vindecarea vine mai uşor, atunci când relaţia dintre bio-psihoterapeut şi pacient decurge normal. Începutul este însă aproape întotdeauna dificil. Reacţiile certe apar după circa 2-3 şedinţe, când organismul care „expulzează" energiile negative şi toxinele resimte o aparentă escaladare a suferinţelor fizice. Totuşi, acum „se lucrează" împotriva bolii, entităţile ce apar în timpul tratamentului putând fi vizualizate sau nu de terapeut. Acestea fie lucrează chiar ele pe corpul energetic, fie îl ajută pe bioterapeut, direct sau indirect. Nu vom pătrunde însă foarte adânc în subiectul respectiv, mai ales că în jurul lui s-a ţesut acea aură de senzaţional ieftin, numită – totalmente nepotrivit – *paranormal* („dincolo de normal")...

Vom continua să vă prezentăm asemenea cazuri ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

LA FRIZERIE

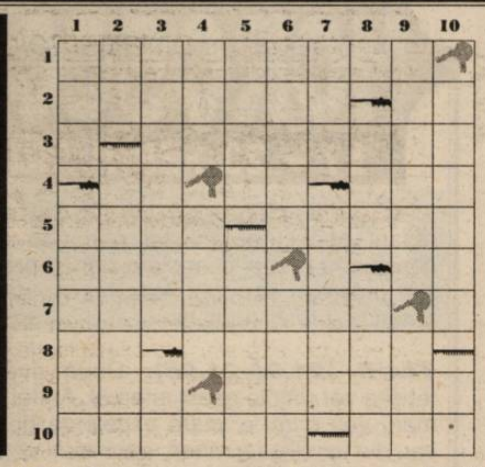

ORIZONTAL: 1) Autorul comediei „D-ale carnavalului" a cărei acțiune se desfășoară într-o frizerie (I.L.). 2) A pune pe cap – Centimetru (abr.). 3) Măsuri care obligă la tăierea părului. 4) Un frizer ca Figaro (fig.) – Trup de pletos! – Tăiatul bărbii. 5) Aliat – Nae Girimea „frizerul" lui I.L. Caragiale pentru Mița Pampon. 6) Timp folosit pentru o tunsoare rapidă – Vocală dublă. 7) Marele nostru liric cu părul său luciferian (Mihai). 8) Inel – A înmuia barba înainte de ras. 9) Refren oltenesc – Părul tăiat finului de către naș (pl.). 10) Atras de o frizură excentrică – În recuzita unei manechiuriste.

VERTICAL: 1) Front de lucru la frizerie – Acțiune care face părul strălucitor. 2) Pus în păr de femei – Au corpul acoperit cu păr. 3) Compozitor italian, autorul operei „Bărbierul din Sevilla" (Giacomo) – Vârsta când se taie moțul. 4) Ajutor de frizer și – ...Specialitatea sa principală. 5) Firișoare de păr din marginea pleoapelor – Reținerea de a folosi briciul. 6) A provoca eczeme pe față – Moment publicitar. 7) Exprimă o surpriză neplăcută (pop.) – Se taie pentru prima dată părul. 8) A brăzda pământul – Pronume nehotărât. 9) Locul unde marile staruri își etalează coafura (pl.) – Cureluțe de meșină. 10) Un frizer cu înaltă calificare – Intră în esență.

DICȚIONAR: AIT, IRA.

GHEORGHE CÂMPEANU – *Focșani*

SOLUȚIA CAREULUI (*„La frizerie"*): CARAGIALE – ACOPERI – CM – P – SANITARE – AS – ET – RAS – UNT – AMANT – MINUT – I – EE – EMINESCU – R – ZA – SAPUNI – ILA – MOTURI – TENTAT – LAC.

Verificați-vă cunoștințele

ORAȘE

1. Când și unde au apărut primele orașe?
2. Care este cel mai vechi oraș cunoscut?
3. Când au apărut orașele pe teritoriul țării noastre?
4. Cine a scris volumul „Orașele invizibile"?
5. Ce pictor și grafician belgian, distins în 1950 cu Premiul Internațional pentru Grafică, al Bienalei de la Veneția, este autorul tabloului „Orașul"?
6. Ce compozitor american a scris în 1953 muzica operetei „Orașul minunat"?
7. Cine a interpretat rolul principal feminin în filmul „Orașul Judecății de Apoi"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Steagul de luptă al dacilor era în formă de balaur cu trupul ondulat, având un cap din metal înfățișând un lup cu gura deschisă. Se pare că datorită vântului scotea un șuierat. 2) În armata țărilor române din evul mediu un „steag" însemna o mică unitate militară, menționată din secolul al XV-lea. 3) Drapelul național Românesc a fost instituit la 14/26 iunie 1848 printr-un decret al guvernului provizoriu. 4) Volumul de poezii „Fire de tort", volum din care face parte și poezia „Tricolorul" aparține lui George Coșbuc (1866-1918). 5) Muzica imnului „Pe-al nostru steag e scris Unire" a fost compusă de Ciprian Porumbescu (1853-1883). 6) Tabloul „Libertatea călăuzind poporul" este opera lui Eugene Delacroix (1789-1863). 7) Filmul documentar „Steagurile Zorilor" a fost realizat de regizorul bolivian Jorge Saujines.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Șarpele" apărute în numărul 4 al revistei noastre am primit scrisori de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei.*

– 6 răspunsuri corecte: *Elena Ispas – Săbăoani; Maria Iova – Constanța* și *Mihai Waspusch – București.*

– 5 răspunsuri corecte: *Ioan Vlad – Timișoara; Vasile Ispas – Ploiești* și *Cristian Dinu – București.*

Mulțumim tuturor cititorilor pentru sugestii și aprecieri și le dorim mult succes în continuare. *(I. Stoica)*

30. Orice persoană are dreptul la protecție împotriva sărăciei și excluderii sociale.

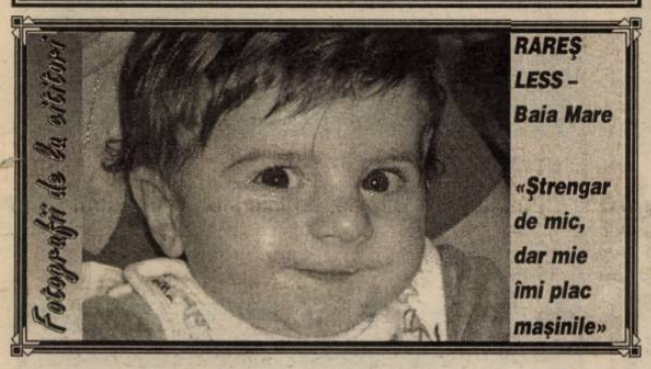

RAREȘ LESS – Baia Mare

«Strengar de mic, dar mie îmi plac mașinile»

ȘAH

Spassky - Larsen, 1969

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută și câștigă

DEZLEGARE:
1. Dc8 Rh7
2. Deb! fe6 3. f7 cu câștig ușor.

© GHEORGHE POPESCU – maestru F.I.D.E.

SPORT FLASH

Cupa Davis nu-i de noi. De vineri până duminica trecută am înțeles un adevăr: jucătorii noștri de Cupa Davis nu prea au legătură cu această competiție. Sunt prea mici pentru elita tenisului mondial. Acest lucru s-a putut vedea fără ochelari la sfârșitul săptămânii când în partida cu reprezentativa Franței eram conduși cu 3-0 după primele două zile și ne luam adio de la speranțe. Speranța de a vedea că am pierdut la luptă, că am pierdut la mustață, la ghinion sau la soartă. Santoro și Llodra au trecut fără probleme de Pavel și Trifu, 6-3 6-4 7-6 (7-4), după ce vineri Voinea și Pavel, „floarea" tenisului nostru, pierduseră la simplu. Ar fi fost o mai mare surpriză ca românii să fi învins la dublu, decât dacă s-ar fi calificat în dauna francezilor. Santoro a jucat impecabil, iar Llodra a servit fără greșeală. Pavel și Trifu s-au uitat prin tribune. Duminică, Victor Hănescu a câștigat unicul punct al României în jocul de Cupa Davis contra Franței, dar asta doar pentru că Fabrice Santoro era grăbit să își facă bagajele și să plece acasă. În ultimul meci al zilei, Gabriel Trifu s-a înclinat în fața lui Nicolas Escude și așa a rămas. Acum suntem în situația de a aștepta meciul de baraj pentru a vedea dacă rămânem în Grupa Mondială. După ceea ce am văzut săptămâna trecută, speranțe slabe...

Steaua (SA) sus răsare! N-avem noi tenis, dar am transformat clubul Steaua, drag unei majorități a suporterilor fotbalului, într-o afacere. Adunarea Generală a clubului de fotbal Steaua București a hotărât joi transformarea grupării din Ghencea în societate pe acțiuni. Cum-necum, Gigi Becali a devenit acționar majoritar, el deținând 51 la sută din active! „Hotărârea Adunării Generale marchează o zi istorică pentru Steaua, iar eu, Gigi Becali, voi face totul împreună cu conducerea, ca echipa să ajungă unde îi este locul, dar mai ales îmi doresc ca prin Steaua să schimb imaginea fotbalului românesc", a declarat noul patron al Stelei. Cuvinte lăcrimoase care nu ne spun, însă, și cum va face el asta. Imaginea fotbalului românesc poate fi schimbată simplu prin schimbarea fotografiilor de pe pereții clubului, dar cum rămâne cu trofeele clubului Steaua? Ele pe ce vor fi schimbate?

Kasparov la egalitate cu mașina. Cea de-a șasea partidă, și ultima, dintre maestrul de șah Garry Kasparov și computerul specializat Deep Junior, s-a terminat la egalitate. În acest fel, meciul dintre om și mașină s-a terminat indecis, fiecare dintre

oponenți câștigând de două ori și realizând două remize. Egale au fost și câștigurile, fiecare parte primind câte 250.000 dolari, cu diferența că Garry a mai primit o jumătate de milion de dolari doar pentru că a participat la acest turneu aflat sub egida Federației Internaționale de șah. Kasparov are astăzi 39 de ani și a dominat șahul mondial din 1985 până în 2000, la vârsta de 22 de ani fiind cel mai tânăr campion mondial. Mașina Deep Junior, un computer construit în Israel și în stare să analizeze 3 milioane de mutări pe secundă, este de trei ori campion mondial de șah printre computere.

GEORGE CUȘNARENCU

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Căldură. Pretențiile plantei față de căldură sunt diferite în funcție de stadiul de creștere al plantei. Temperatura convenabilă pentru creștere este de 22-25 grade C ziua și 16-18 grade C noaptea. Creșterea este mult încetinită sub temperaturi de 13 grade C.

Apă. Temperatura substratului și a apei au importanță egală cu cea a aerului și, uneori, chiar mai mare. Udarea cu apă rece are drept consecințe apariția de rugină a frunzelor și încetinirea dezvoltării, deoarece la temperatură scăzută se diminuează puterea de absorbție și circulație a elementelor nutritive. Azaleea necesită multă apă mai ales vara. Substratul nu trebuie să se usuce niciodată. În privința stagnării apei în farfuria pe care este așezat ghiveciul, se recomandă să nu existe un exces de apă pentru că este periculos pentru viața rădăcinilor.

Știți să îngrijiți AZALEEA?

Lumină. Intensitatea și durata luminii influențează creșterea plantei. Spre deosebire de plantele mature, cele tinere sau mai fragile nu pot suporta expunerea la soare puternic; imediat apar arsuri ale frunzelor. Creșterea vegetativă este favorizată de zile lungi, dar înflorirea nu are neapărată legătură cu acest lucru.

Sfaturi utile

◆ După trecerea florilor, dacă este cazul, se face transplantarea în ghivece mai mari.

◆ În general, este bine să nu se folosească ghivece prea mari și, mai ales, să nu fie prea înalte.

◆ În luna mai se fac tăieturile de corecție ale plantei. În primul rând se elimină florile trecute, aplicându-se tăietura imediat sub ele. Lăstarii subțiri, prost plasați se înlătură.

◆ Vara se udă prin pulverizare, se amplasează într-un loc ferit de insolație, se aplică îngrășăminte în câteva etape (3-6).

◆ Toamna se amplasează în locuri mai răcoroase, luminate și bine aerisite. *(A. Popescu)*

„ZIGZAG"

Integramă de GHEORGHE POPESCU

CIRCULAR / CELEBRITATE	R	AMATOARE DE DRUMEȚII / NEPRIHĂNITĂ	T	AFIRMAȚIE / MIC ȘTREANG	J	AȚĂ / VICTIMĂ DE RĂZBOI	F	TAMPONATĂ PE RANĂ / CAPI DE FAMILIE	V	CELEBRU, FAIMOS / TAMAN	V
P	O	P	U	L	A	R	I	T	A	T	E
RAITĂ / EXAGEREAZĂ CU MORALA	T	U	R	Ă	FRUMOS / DAȚI LIPSĂ	T	R	A	T	O	S
P	U	R	I	T	A	N	DIPLOMAȚIE / ACOPERĂ OALA	T	A	C	T
LIDER MAFIOT / ÎMBIBAT CU LICHID	N	A	S	E LA MÂNA BIRJARULUI / A PLUGĂRI	B	I	E	I	MEI! / JUCĂRII ÎN BĂTAIA VÂNTULUI	H	I
U	D	CLAPĂ LA COMPUTER / LUAT PESTE PICIOR	T	A	S	T	A	GHICIT... ÎN CEAȘCĂ / CEASURI VECHI	Z	A	T
N	VEHICULE PE ULIȚĂ / CHEPENG	C	E		E	COPACI / A LUA MAUL	P	O	M	I	TITLU DE GLORIE
S	T	I	SCRIERI ISTORICE / A OBLIGA		N	U	A	R	E	ALTĂ VIAȚĂ	T
A CUNOAȘTE / MÂNCAT / SCUMP LA VEDERE	R	O	S	NEBUNĂ / NEAMȚ... DIN SASCUT!	T	I	E	M	I	T	A
R	A	R	I	S	I	M	ZIUA DIN URMĂ / BĂRBAT	I	E	R	I
CA O ADIERE / DOCUMENTE VECHI	P	A	L	Ă	NIMIC... ÎN CIOC!	I	O	C	INIMĂ DE MAMĂ!	A	M
	Ă	P	I	S		IISUS HRISTOS	M	E	S	I	A

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „IDEI CONSACRATE"

Orizontal: M - T - I - P - G - C - CUVIINCIOASE - SIRETE - PREA - MANA - ENORIAS - CANATURI - CU - FAR - BISA - BAR - O - STI - ACTE - I - CH - RAC - AULA - ATA - EMITERI - BLANARI - OAIE - TUSE - CAR - ZL - CARARE - FELIE.

Rolls-Royce-ul lui Tito

Gloria lucrurilor trece mai repede decât gloria oamenilor. Cine e mort după maşini, poate alege un cadou mai puţin obişnuit: Rolls-Royce-ul care a aparţinut mareşalului Tito, conducătorul Iugoslaviei, şi în care au călătorit şi unii invitaţi de marcă ai regimului, printre aceştia, regina Elizabeth a Marii Britanii. O licitaţie care urma să se desfăşoare pe 27 februarie, ocazie cu care Rolls-ul numit „Phantom 5" trebuia să fie scos la mezat. Până la urmă licitaţia a fost anulată, dar Rolls-ul rămâne Rolls-Royce. Maşina a fost construită în 1960 şi este echipată cu un mic bar din acaju ca şi celelalte Mercedesuri care au aparţinut fostului numărul unu iugoslav. Rolls-Royce-ul şi restul maşinilor n-au mai fost folosite de la moartea lui Tito, petrecută în 1980, cu excepţia unui Mercedes 600 blindat la bordul căruia a sosit Slobodan Milosevic la ceremonia învestiturii sale în funcţia de preşedinte al Iugoslaviei. Preţul de pornire al licitaţiei urma să fie de 500.000 euro pentru modelul Mercedesului blindat şi de 200.000 de euro pentru „Phantom 5".

Cel mai lung peşte roşu din lume

În acvariul din Shanghai (China) trăieşte de mai mult timp un exemplar de marcă. E vorba de Bruce, cel mai lung peşte roşu din lume. Botezat astfel în memoria celebrului maestru în kung-fu şi star hollywoodian, Bruce Lee, peştele din specia Oranda Shishigara (amănunt preţios pentru cei pasionaţi de acest hobby), sau mai pe înţelesul tuturor „Cap de leu olandez", măsoară 43,5 centimetri de la bot până la capătul cozii voalate. Şi, deşi n-a apărut ca personaj în nici o poveste pescărească, Bruce, cu impresionanta sa talie, figurează în Cartea Guinness a Recordurilor.

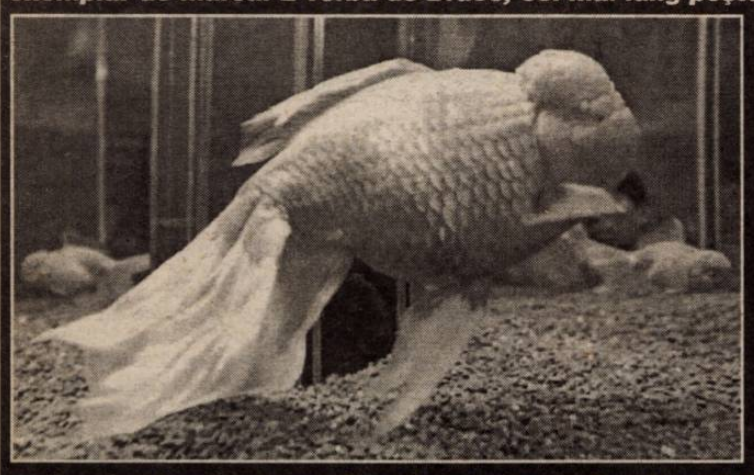

Lapte de mamă la restaurant!

Chinezii, care sunt recunoscuţi pentru excentricitatea reţetelor culinare, mai pun una pe masă: sortimente din lapte de mamă! Este invenţia unui restaurant din Changsha, din sudul Chinei. Restaurantul a pus la dispoziţia consumatorilor o listă de 108 feluri de mâncare care au în compoziţie lapte de mamă, lapte obţinut de la şase tărânci tinere. Ideea a prins repede, un alt restaurant, de data asta din Shenzhen (la graniţa cu Hong Kong), a oferit cam acelaşi gen de alimente cu ocazia unui banchet unde tacâmul a costat o bagatelă de 280.000 de yuani (aproximativ 33.000 dolari). Proprietarul restaurantului din Changsha are păreri sănătoase: „Trebuie să respectăm ceea ce este natural şi în plus să respectăm dragostea maternă". Aşa e! Oricum, mai sunt câteva produse naturale, bine că deocamdată nimeni nu s-a gândit să le ofere şi la restaurant...

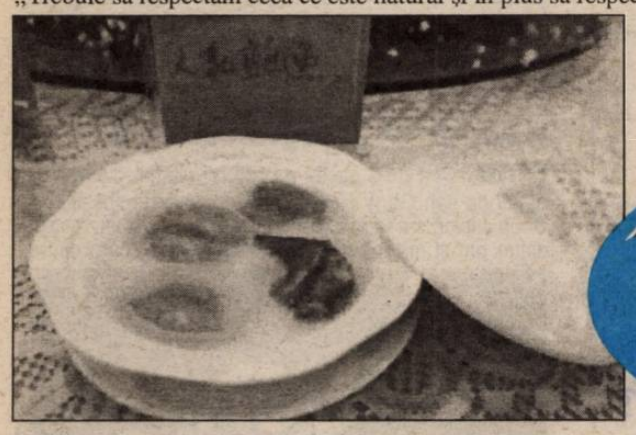

Uşor cu pianul pe scări!

Unii se grăbesc să ajungă acasă mai repede, alţii în vârful zgârie-norilor. Şi astfel, un australian de 26 de ani a câştigat pentru a 5-a oară consecutiv concursul de urcare a scărilor în Empire State Building, cel mai înalt zgârie-nori care a rămas în New York, 380 m. Paul Crake şi-a permis luxul de a-şi depăşi recordul din 2002, urcând cele 1.575 de scări ale celor 86 de etaje în 9 minute şi 33 secunde, cu 7 secunde mai repede decât cu un an în urmă. Dacă ar fi încercat să folosească liftul, aşa cum fac cam 2,5 milioane turişti în fiecare an, australianul ar fi reuşit să ajungă în vârful argintat al clădirii în doar 55 de secunde. Cursa feminină a fost câştigată de Cindy Mill, căreia i-au trebuit 13 minute şi 4 secunde ca să alerge pe scări până în vârf. Chico Scimone a reuşit să urce toate treptele de patru ori mai încet decât Paul Crake, dar asta doar pentru că sicilianul din Taormine are nu mai puţin de 91 de ani! Şi s-a aflat la cea de-a 11-a sa cursă anuală de urcat scările din Empire.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:
■ Invenţii pentru liniştea planetei ■ Spre vârful unui vulcan stins ■ O enigmă a medicinii: sindromul de oboseală cronică ■ Râzând, îndreptăm sănătatea

HOROSCOP 17 - 23 FEBRUARIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai interesant aspect al acestei perioade este ascensiunea curbei financiare până spre un maxim (miercuri sau joi). Asta înseamnă că s-ar putea să primiţi mulţi bani.

TAUR (21.04-21.05): Două evenimente fericite vor umple acest interval. Astfel, luni sau marţi veţi primi o veste excelentă de departe sau din familie, iar vineri veţi întâlni o persoană foarte dragă.

GEMENI (22.05-21.06): Atenţie la un Scorpion sau Vărsător din anturaj! Puteţi intra într-o situaţie foarte delicată, cu urmări mai puţin plăcute pentru dv. Mici probleme de sănătate, în weekend.

RAC (22.06-22.07): Din nefericire, în primele zile ale săptămânii vă pândeşte un ghinion financiar destul de important. Nu este cazul să faceţi vreo cheltuială de suflet inutilă.

LEU (23.07-22.08): Toate bune şi la locul lor în constelaţia dv., de parcă astrele v-ar menaja pentru o viitoare furtună. Dar nu este cazul să vă faceţi probleme, şi furtuna poate fi prevenită.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Dincolo de aparenţe, relaţiile din mediul profesional sunt acum tensionate şi va trebui să faceţi faţă unor încercări dure. Din fericire, Soarele vă este aliat.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Toate curbele astrale principale sunt situate la nivele acceptabile. Dar în a doua parte a perioadei, curba emoţională are o tendinţă accentuată de scădere. Atenţie la stres.

SCORPION (23.10-21.11): Una caldă şi una rece. Aşa s-ar putea caracteriza acest interval în care disensiunile profesionale sunt compensate de atmosfera de dragoste de acasă.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): O veste foarte bună de departe, probabil de natură financiară, vă va ridica moralul şi veţi reuşi să duceţi la bun sfârşit o problemă delicată începută cu câtva timp în urmă.

CAPRICORN (21.12-19.01): Miercuri sau joi vă paşte un ghinion de natură financiară sau profesională. Marte şi Soarele nu se află într-o poziţie favorabilă, de aceea ar fi bine să amânaţi orice decizie.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară are oscilaţii periculoase, semn că bugetul dv. s-ar putea diminua în orice moment. Fiţi foarte atent la datoriile care se înmulţesc văzând cu ochii!

PEŞTI (19.02-20.03): Luni sau marţi veţi primi o sumă considerabilă de bani, cu care vă veţi putea onora aproape toate datoriile. Conform cu poziţia Lunii faţă de Venus, în dragoste totul este OK.

Personalităţile săptămânii: *Marin Sorescu, Eugen Barbu, Timotei Cipariu, Tudor Muşatescu, Mircea Malița;* Charles Dickens, Nikos Kazantzakis, Luigi Boccherini, Nicola Copernic, Arthur Schopenhauer, Georg Friedrich Händel, Alessandro Volta, Sidney Poitier.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 613 • ANUL XLVI • 20 FEBRUARIE 2003 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 8 (2363)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *A unsprezecea poruncă trebuia să fie: „Şi vedeţi-vă fiecare de treburile voastre".* (Proverb britanic)

■ *Când ai un picior în groapă, ai unul şi afară. Dar nu mai poţi să fugi.* (François Mauriac)

■ *Cel ce nu ştie să se supere e un prost, dar cel ce nu vrea să se supere e un înţelept.* (W. Scarborough)

DOLIU ÎN LUMEA CLONELOR

Transplantul nuclear a eşuat

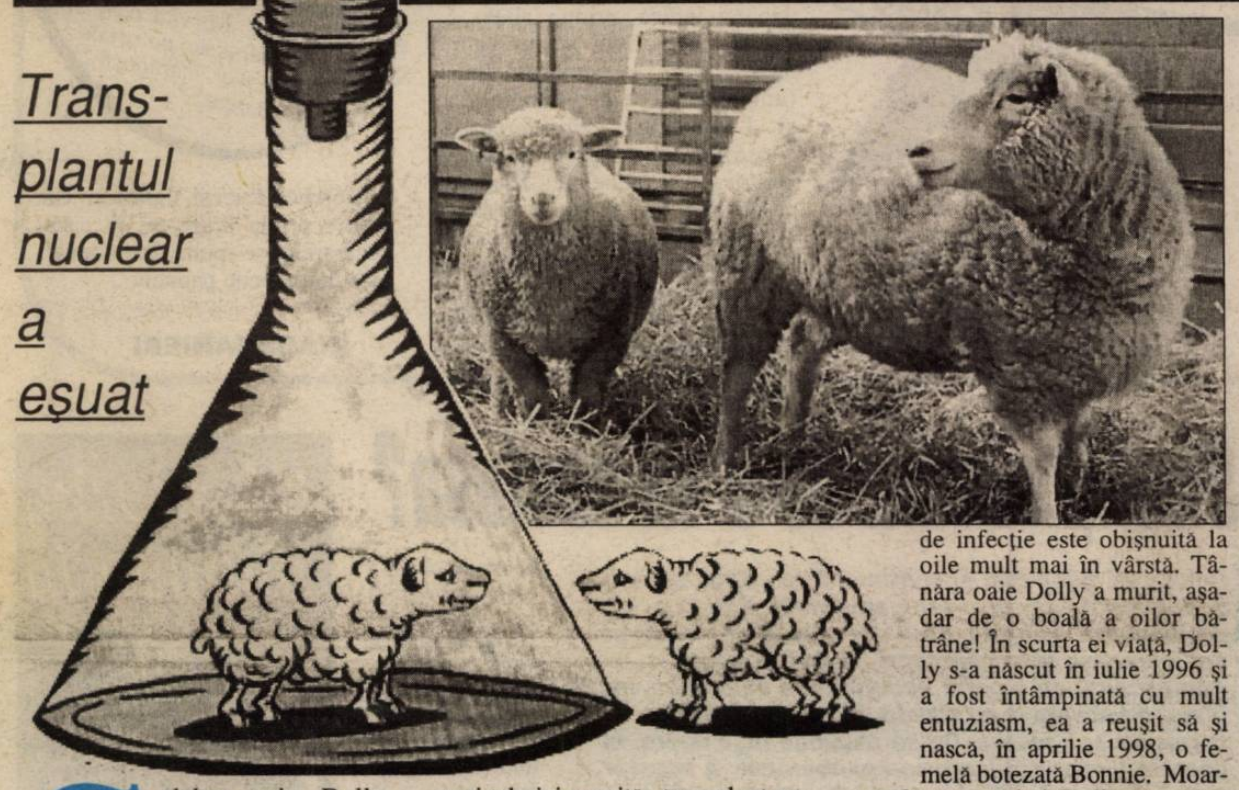

Celebra oaie Dolly, primul animal clonat din lume, a avut un sfârşit nefericit, aşa cum poate fi catalogat şi experimentul care a dus la naşterea ei: săptămâna trecută ea a fost eutanasiată după o scurtă viaţă care a însumat doar 6 ani. Gestul simbolizează eşecul unei cercetări insuficient aprofundate, a unei tehnici numită „transplant nuclear" insuficient studiată. Creatorii oii Dolly, dacă îşi mai aminteşte cineva, un grup de medici veterinari de la Institutul Roslin, din Edinburgh (Scoţia), s-au văzut obligaţi să ia această decizie în momentul în care au detectat la animal „o maladie pulmonară evolutivă". Dr. Harry Griffin, directorul institutului scoţian, a declarat că acest tip de infecţie este obişnuită la oile mult mai în vârstă. Tânăra oaie Dolly a murit, aşadar de o boală a oilor bătrâne! În scurta ei viaţă, Dolly s-a născut în iulie 1996 şi a fost întâmpinată cu mult entuziasm, ea a reuşit să şi nască, în aprilie 1998, o femelă botezată Bonnie. Moartea forţată a oiţei Dolly aruncă o lumină destul de sumbră asupra mult mediatizatelor încercări de clonare umană, o procedură mult mai complicată şi cu repercusiuni, nu numai morale, mult mai complexe decât în cazul clonării animalelor. Cercetătorii nu stăpânesc încă procesele care au loc în organismul fiinţei clonate. Lumea clonelor e o ficţiune coborâtă din cărţi.

Cronica unei catastrofe anunţate

EXPLOZIA PNEURILOR A DISTRUS COLUMBIA!

Un inginer de la NASA a prevăzut finalul tragic cu două zile înainte

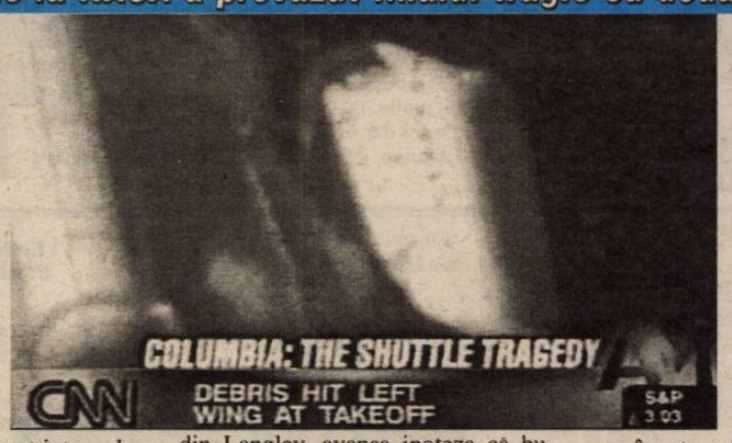

Trei săptămâni după dezintegrarea navetei Columbia, iese la iveală un nou amănunt: un inginer de la NASA a redactat un raport, cu două zile înainte de deznodământul tragic al navetei Columbia în care prezenta scenariul catastrofic cauzat de o supraîncălzire a trenului de aterizare din aripa stângă la reintrarea în atmosferă. Într-un raport intern de pe 30 ianuarie, intitulat „Preocupări în caz de defectare a trenului de aterizare" şi publicat de-abia săptămâna trecută de NASA, inginerul Robert Daugherty de la centrul de cercetări din Langley, avansa ipoteza că bucăţile de material care au lovit aripa stângă în timpul decolării navetei Columbia ar fi putut afecta grav trapa compartimentului în care se află trenul de aterizare. Între 20 şi 27 ianuarie, în timp ce misiunea navetei se derula în spaţiu, au avut loc câteva reuniuni în care inginerii au evaluat acest incident, pentru ca pe 28 responsabilii de zbor să decidă că naveta nu este afectată pentru a pune în pericol reintrarea sa în atmosferă. Ştim că a fost o concluzie greşită.

Continuare în pag. 9

GANGELE, FLUVIUL SACRU AL INDIEI

Femina club

Dosarele frumuseţii

Apicosmetica

Avertisment... infidelilor

Un virus recent lansat pe Internet atrage privirile internauţilor spre pozele decoltate pretinse ale actriţei Catherina Zeta-Jones, dar şi ale altor staruri. Dar vorba ceea: decât război, mai bine decolteuri...

TV

■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2
■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

FAPT DIVERS

Cum să furi o operă de artă. În România este în creştere starea infracţională pe linia furturilor şi traficului cu opere de artă şi obiecte de cult religios, apreciază un raport al Poliţiei. Foarte multe dintre acestea „aparţin patrimoniului cultural naţional sau sunt susceptibile de a aparţine acestei categorii". Analiza relevă că în anul 2002 au fost înregistrate 339 de cauze penale cu autori neidentificaţi, reclamate unităţilor de poliţie. Acestea s-au adăugat altor 454 de asemenea fapte rămase în lucru, din anii anteriori. Au fost soluţionate 261 de dosare penale, dar tot au mai rămas 526 de dosare cu autori neidentificaţi.

Manipularea cadavrelor. A fost aprobat joi proiectul de lege privind manipularea cadavrelor umane şi prelevarea organelor şi ţesuturilor de la cadavre în vederea transplanturilor. Noţiunea de cadavre umane vizează persoanele care nu mai prezintă nici un semn de activitate cerebrală, cardiacă sau respiratorie. Dreptul de manipulare a cadavrelor umane pentru diagnostic sau activităţi didactice şi ştiinţifice va revine serviciilor de anatomie patologica ale spitalelor şi instituţiilor de medicină legală, precum şi instituţiilor de învăţământ superior medical care sunt acreditate pentru exploatarea cadavrelor.

Irlandezii campioni la ciocolată. Deşi ciocolata elveţiană este renumită, irlandezii sunt cei care deţin recordul mondial la mâncatul de ciocolată. În lume, în 2001, oamenii au cheltuit 39,33 miliarde euro pe ciocolată. Irlandezii mănâncă cea mai multă ciocolată, 12,7 kilograme pe an, în vreme ce englezii consumă

doar 11,4 kilograme, iar francezii undeva peste media europeană, 6,7 kilograme pe cap de locuitor.

Biblioteca Judeţeană

divanul galben

NATURĂ MOARTĂ CU VIAŢĂ

Prozatorul Nicolae Iliescu, nume important al grupului literar numit, de mai bine de 20 de ani, Generaţia 80, este prezent pe piaţă cu o nouă carte. Aşa cum ne-a obişnuit, un amestec de realitate şi ficţiune, de roman şi jurnal, de sentimentalism şi luciditate. Nu este prea simpatizat pentru asta, într-un anumit cerc de critici, dar literatura nu se scrie pentru critică, nu-i aşa? De aceea, cititorii sunt cei care gustă sau nu gustă pasajele dintr-o carte anume. Multe pasaje din recenta carte a lui Nicolae Iliescu, intitulată polemic-pompos „Natură moartă cu viaţă sau natură moartă cu timp" sunt flashuri temporale, în acea zonă a tinereţii în care totul avea altă culoare şi reveniri dramatice într-un prezent înţesat de nimicuri şi sfâşiat de lucruri neterminate. Tehnica contrapunerii prezentului cu trecutul nu este o temă literară nouă, a fost folosită remarcabil şi de Shakespeare şi de Eminescu. La Iliescu, pretextul punerii faţă în faţă a acestor timpuri nu este însă un prilej pentru a ridica în slăvi trecutul, cum făcea în Satire Eminescu, ci un prilej de a regăsi candoarea sufletească a celui care scrie. Până la urmă, asta înseamnă pentru toată lumea tinereţea: regăsirea purităţii sufleteşti, pierdută apoi prin meandrele vieţii. Iată un fragment în care Nicolae Iliescu surprinde o altă imagine, de data asta legată de un trecut contopit în prezent: sărbătorirea a 25 de ani de la terminarea liceului. Ce s-a întâmplat cu foştii copii?

„Aici sunt sub bătaia soarelui de iulie, în curtea interioară a Liceului „Gheorghe Lazăr", la împlinirea a douăzeci şi cinci de ani de la absolvire. Fetele au devenit cam ţoape, băieţii graşi cu figuri de beţivani, bărboşi, musculoşi. Stau alături de Ilie, zis şi „Uţă", mare procuror, de Radu ajuns regizor şi producător de emisiuni de televiziune, de Michi, doctorita, de Lumi, profesoară, de Fane, mare chirurg, de Dodo, profesor, de Raluca, de Luiza, profesoare etc. Intrăm ca nişte străini în amfiteatrul liceului. Apare Doina care mă strigă şi mă bate prietenește pe umăr. Mă întorc şi rămân înţepenit câteva secunde bune. Îmi dau seama abia acum că nu mai suntem copii. Cezar face aceleaşi poante ca acum un sfert de veac. Parcă atunci aveau mai mult haz. Fiecare se ridică, strigat fiind la catalog de către fostul diriginte - curios, trăiesc toţi! - şi-şi spune dacă şi-a urmat sau nu destinul. Vieţi fericite, vieţi furişate, vieţi în penumbră, vieţi pur şi simplu. Una are doi copii, altul de-abia a devenit tătic, alta e divorţată, altul a rămas ce-a fost. Mă ridic ca un prost, spun că am devenit ceea ce-mi propusesem în liceu (profesor de română), am scris, am citit, mi-am trăit şi-mi trăiesc viaţa şi-o voi trăi scriind, citind şi călătorind, am o nevastă, sunt în „câmpul muncii" şi am un pisic. „Ce zice, ce zice?", aud aşezându-mă pe scaun. Profesoara Fotache, de limba română, are un rictus, madam Pavlovici, de engleză, râde strepezit iar madam Nedelcu, diriginţă şi profă de geografie trece la alt nume. Mulţi absenţi, plecaţi în lumea largă, - de la noi, Cornél, Oana, Daniela şi Upi. Cei mai mulţi de la real şi de la clasele speciale de matematică şi de biologie. Ieşim, facem poze, trecem la restaurant, ne schimbăm telefoanele şi plecăm. De a doua zi începem să ne uităm puţin câte puţin".

Pare că pentru o clipă mai este posibilă o reconciliere între cei care, cândva, au avut preocupări comune. Pentru o clipă licăre în suflet flacăra firavă a inocenţei. Dar între timp, fiecare a pornit-o prin hăţişul lui. Atât de încâlcit încât nici măcar amintirile nu mai răzbat. Uitarea se aşază grea peste indiferenţă. şi cu toate acestea, nu acest gen de rememorări este punctul forte al cărţii. Punctul forte poate fi găsit în analiza lucidă şi controversată a timpului pe care îl trăim.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

ALEXANDRA P.N., Suceava: „...Deşi apreciez foarte mult „astrologia inimii" şi, în general, tot ce ţine de influenţele planetelor Marte (bărbaţi) şi Venus (femei), cred că pentru a ne face o părere mai bună trebuie să verificăm şi alte lucruri, cum ar fi numele de botez. Există şi compatibilităţi după numele mic, bazate atât pe poziţia în zodiac, cât şi pe codul numeric cabalistic (...) Un exemplu pe care-l ştiu foarte bine este prenumele meu, Alexandra, care provine de la două cuvinte greceşti însemnând protecţie (alexein) şi bărbat (andros). Asta înseamnă că partenerul meu trebuie să accepte să fie un protejat şi să fie de acord cu ambiţiile mele, cu stilul meu dominator de a fi. Ştiu că fiecărui prenume i se pot găsi astfel de caracteristici care ajută la formarea unei imagini despre femeia şi bărbatul potriviţi. Dacă şi din punct de vedere al astrelor există afinitate, atunci lucrurile vor decurge excepţional (...) Eu sunt născută în zodia Leului, iar primul meu soţ a fost Săgetător. Acum sunt foarte apropiată de un bărbat pe care-l cheamă Adam, din zodia Taurului. Credeţi că există motive serioase pentru a merge mai departe împreună?"

Şi numele contează

– Dragă ***Alexandra,*** o anumită şcoală de astrologie franţuzească din secolul XIX a stabilit pentru cele mai răspândite nume de botez câte un grup de caracteristici, inclusiv compatibilităţile sentimentale. De asemenea, codul numeric al literelor alfabetice, foarte complicat de altfel, stabileşte pentru fiecare prenume „adevărata zodie", cea a vieţii şi nu a naşterii. Întrucât stabilirea acestei zodii este dificilă, îţi voi spune doar că toate femeile pe care le cheamă Alexandra nu sunt compatibile cu bărbaţi al căror prenume începe cu „RA" şi „A". De asemenea, culoarea cea mai sexi pentru Alexandre este albastru intens (ultramarin) şi că anii cei mai favorabili ai vieţii sunt cei care se termină cu „2" (2, 12, 22, 32 etc.). Din punct de vedere al zodiei, Leoaicele au afinitate maximă pentru Berbeci, Lei şi Scorpioni, şi minimă faţă de Tauri şi Capricorni.

Fecioarele dau repede papucii

– Dragă ***Simona,*** de prin secolele XIV-XV există asociate fiecărei zodii câte un semn cabalistic cu simboluri „metafizice" (ca să nu le spun altfel). Semnul Fecioarei indică, printre altele, faptul că nativii şi nativele acestei zodii se consideră unici (unice), la fel ca şi în cazul Leilor şi Leoaicelor. Considerentele filosofice sunt prea stufoase pentru a le expune aici. Probabil că de atunci se spune că femeile din Fecioară sunt simandicoase şi se plictisesc repede de partenerii lor, considerând că ei nu se ridică la un „standard" adecvat. Cu toate acestea, ele devin mame devotate, uneori uitând de necesităţile soţilor (sau taţilor naturali ai odraslelor). Fecioarele au afinitate maximă faţă de Gemeni şi Peşti (raţionali şi, respectiv, visători), şi afinitate minimă faţă de Berbeci, Raci şi Vărsători. Cât despre prima dragoste, în cazul Fecioarelor se spune, într-adevăr, că îi dau repede papucii...

SIMONA D., Brăila: „...De ce se spune că zodia Fecioarei este cea mai proastă pentru femeile care vor neapărat să-şi întemeieze o familie şi este favorabilă pentru cele care duc o viaţă superficială, cu iubiţi pe care nu-i iubesc şi cărora le dau papucii când au chef (...) Eu când am auzit lucrurile astea m-am îngrozit, pentru că întotdeauna mi-am dorit o familie stabilă, ca aceea din care provin. Şi aş vrea să vă mai întreb care este perechea cea mai potrivită, pentru că eu sunt o fire foarte retrasă, nu am avut până acum nici un prieten şi sunt convinsă că primul de care mă voi îndrăgosti va fi şi soţul meu. Nu văd cum aş putea să-l părăsesc pe cel de care mă voi îndrăgosti prima oară..."

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Simţiţi nevoia de a vă confesa?

De obicei, gândurile şi sentimentele intime sunt comunicate unor persoane apropiate. Există o prejudecată potrivit căreia cei care simt nevoia să se confeseze sunt persoane „slabe" şi naive. Adolescenţii au o poftă nebună de a comunica, lucru lesne de observat pe stradă, în mijloace de transport sau aiurea. Ce se ascunde însă uneori în spatele locvacităţii, adesea exuberante, a acestor tineri, deloc „slabi" sau naivi? Doar nevoia de a pălăvrăgi, de a spune vrute şi nevrute, de a schimba informaţii, de a se cunoaşte mai bine prin intermediul dialogului? Iată opiniile lor pline de candoare, profunzime sau umor, legate de latura intimă a comunicării, care este confesiunea.

◆ Nu poţi să discuţi lucruri intime decât cu un prieten adevărat şi aşa ceva e greu să găseşti. Nichita Stănescu spunea că adevăratul prieten e doar îngerul şi cum îngerii se pare că nu există, nu pot exista nici adevăraţii prieteni. Poetul a exagerat dar nici departe de adevăr nu e. Nu poţi să-ţi deschizi sufletul decât unei fiinţe pure, care să te înţeleagă, să simtă ca tine, să-ţi fie un aliat permanent. Or, asemenea calităţi nu poţi găsi decât la părinţii tăi. Nu întotdeauna însă. Dar cu părinţii e o problemă. Cu ei nu prea ai chef să discuţi lucruri intime. *(Carmen Teodorescu, 18 ani)*

◆ Confesiunile sunt o boală balcanică. Mi se pare normal să-ţi mai spui câteodată oful dar din câte am observat românii au o înclinaţie pasională spre confesiune. Mai ales când beau un pahar, aflii tot ce se întâmplă la el în casă. *(Ovidiu, 17 ani)*

◆ 99% mă confesez mie însumi, 0,7% prietenilor şi restul câinelui meu Bobiţă. *(Marcel Tănase, 17 ani)*

◆ Nu prea îmi dau seama unde se află graniţa dintre problemele intime care trebuie să rămână ferecate în sufletul tău şi problemele intime care pot fi dezvăluite. Eu spun ce simt, nu oricui, firește, şi nu cred că-mi pasă dacă sunt lucruri care trebuie spuse sau nu. Sunt un om liber şi nu-mi place să fiu cenzurat. *(Alina G., 18 ani)*

◆ „Dacă ai vreo simţire sinceră, ascunde-o ca pe-o comoară, nu îngădui nimănui să ţi-o bănuiască căci altfel eşti pierdut". Mi-am notat aceste rânduri scrise de Honoré de Balzac când eram prin clasa a III-a sau a IV-a. Vă las pe dumneavoastră să meditaţi la adevărul pe care îl ascund aceste cuvinte. *(Oana Predescu, 16 ani)*

◆ Credeam că doar preotului poţi să-i spui lucruri care te frământă, de mare intimitate. De câte ori m-am dus să mă spovedesc m-am blocat pur şi simplu. Poate sunt eu mai ruşinoasă. Dar am constatat că mi-a fost foarte uşor să spun totul prietenei mele celei mai bune. *(Crina Buccănescu, 16 ani)*

◆ Mi-ar surâde să le spun tuturor oamenilor buni tot ce e în sufletul meu, tot ce-mi trece prin minte, tot ce visez şi ei să-mi zâmbească şi să-mi spună şi ei visele lor şi să întindem o horă a bucuriei de a visa împreună, până la stele. *(Codruţa Vasilescu, 15 ani)*

◆ Părinţii mei m-au tras de limbă de când eram de-o şchioapă şi eu le spuneam tot, absolut tot ce era în mintea mea, ce făceam, ce vroiam să fac. Pe urmă n-am mai avut chef să le tot dau raportul şi ei s-au enervat şi mi-au spus că tăcerea mea poate să ascundă gânduri periculoase, care pot să-mi facă rău, mie şi familiei. Parcă aş fi fost o bombă care urma să explodeze. Ştiu că părinţii îmi vroiau numai binele dar era prea de tot. Ei doreau să-mi controleze gândurile, să mă dirijeze după placul lor. Ce mentalitate! Acum nu mai pot să-mi împărtăşesc gândurile nimănui. *(Simona, 17 ani)*

◆ Dacă nu ştii să păstrezi distanţă faţă de cei din jur poţi avea nenumărate surprize neplăcute. Oamenii cam au obiceiul să profite de secretele tale dezvăluite, de slăbiciunile tale. Şi eu fac la fel dar nu exagerez. *(anonim, 18 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Căsătoria, din nou în vogă

Căsătoria garantează fericirea şi stabilitatea cuplului? O întrebare care generează în ultimii ani din ce în ce mai multe dezbateri pline de polemici, mai ales în ţările occidentale. În Marea Britanie problematica căsătoriei constituie un subiect fierbinte, mai ales în rândurile tineretului. Un recent sondaj efectuat de ICM a scos în evidenţă faptul că această „instituţie" este din ce în ce mai apreciată de cuplurile de tineri englezi. Numărul căsătoriilor a înregistrat o creştere în ultimii ani, după o stagnare de aproape un deceniu în care moda relaţiilor neoficializate a reuşit să corupă un mare număr de cupluri. Din acelaşi sondaj reiese şi faptul că un număr tot mai mare de bărbaţi, mai ales din rândurile celor ale căror neveste câştigă binişor, sunt atraşi de obligaţiile familiale şi gospodăreşti care, în mod tradiţional, reveneau femeilor. Adică îngrijirea copiilor, gătitul sau curăţenia. Majoritatea celor chestionaţi au afirmat încrezători că această „instituţie" îşi va recâştiga în următorii 2-3 ani prestigiul pe care l-a avut până în urmă cu un deceniu.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director),
Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 224.39.96
sau RODIPET S.A. -
P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Recorduri 2002

INVENȚII PENTRU LINIȘTEA PLANETEI

Vaccin cu... roșii!

După o cercetare de cinci ani de zile, Charlés Arntzen, biolog la Universitatea de Stat din Arizona, este convins că a găsit soluția de a transforma lumea într-un loc mai sigur: praf de suc de roșii înghețat. Dar nu roșii obișnuite – ci unele în care a fost introdusă o genă de E.coli. O bacterie care, printre altele, poate produce o diaree atât de puternică încât provoacă moartea. Dar care, odată aflată în suc, produce o proteină cu acțiune de vaccin. Făcând ca sistemul imunitar să recunoască mai ușor și să și poată lupta cu bacteria „reală"! Avantajul? Este cunoscut că producerea vaccinurilor convenționale și distribuirea lor în țările lumii a treia costă foarte mult. De ce, s-au întrebat Arntzen și colaboratorii săi, să nu folosim plante în loc de ace? Și mai ales să le creștem... la fața locului! În Vietnam sau Bangladesh! Putea să aleagă altă genă sau altceva decât roșia. Dar s-a oprit la maladiile de tip diareic pentru că peste două milioane de oameni mor anual în lume din această cauză, și la roșii pentru că... ele pot crește și în sere! Astăzi funcționează în lume câteva zeci de laboratoare care produc aceste „vaccinuri derivate din plante", folosind roșii dar și banane sau cartofi. Peste niște ani (puțini) câțiva dintre asasinii numărul unu ai planetei s-ar putea să bată în retragere. Și asta și fără nici o durere!

Diagnostic ultrasonor!

Imagini ultrasonore virtuale ale unui fetus pot fi astăzi văzute de orice părinte nerăbdător sau interesat în starea de sănătate a viitorului său copil. Dar de acum încolo va putea chiar să-l... atingă, mulțumită unui nou dispozitiv, bazat tot pe ultrasunete, e-Touch Sono. Acesta combină date obținute de la un ecograf obișnuit cu un mecanism de feedback de tipul celor folosite la unele jocuri video. Astfel, atingând cu un creion special ecranul, semnalele transmise din calculator către senzorii motori din creion vor simula senzația atingerii unei piei moi și catifelate. Urmărești cu același creion fața fetusului – îi poți „simți" nasul, buzele, urechile. Probabil că pasul următor vor fi imaginile (sau adevărate sculpturi) tridimensionale ale copilului nenăscut încă!

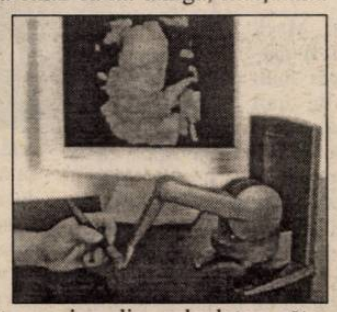

Când muzica ține de cald...

Vă place muzica și aveți 999 de dolari de cheltuit? Puteți scăpa de teama de a îngheța când afară este foarte frig și vreți să schimbați mini-discul aflat într-un buzunar interior. Un nou player digital a fost inventat, cusut în interiorul canadienei pe care o purtați și pe care îl puteți comanda... cu o simplă apăsare de braț. Cum? Comenzile playerului sunt sensibile la atingere fiind imprimate direct pe haină!

Cel mai ușor corp din lume

Aerogelul este inventat încă din anii 1930, dar deabia recent a fost perfecționat de NASA, care a făcut din el cea mai ușoară substanță din lume (se află și în Guinness Book). Un centimetru cub de aerogel cântărește doar 0,000055 grame (doar puțin mai mult de două ori decât un centimetru cub de aer!) și seamănă cu un fum care a... înghețat într-un colț al camerei. Este însă surprinzător de dur. Asemănător (din punctul de vedere al compoziției chimice) cu sticla, este folosit în navetele spațiale pentru a „captura" particule de dimensiuni infime din spațiul extraterestru și a le aduce pe Terra pentru a fi studiate.

MIHAELA DOROBANȚU

Sirenele deșeturilor

Uneori, întinderile imense de nisipuri sunt străbătute de stranii melopee, cărora li s-au dat diverse denumiri și explicații. „Cântecul dunelor" apare semnalat pentru prima oară într-un manuscris chinezesc din secolul 8, apoi de numeroși exploratori și oameni de știință, ca Marco Polo și Darwin: sunete

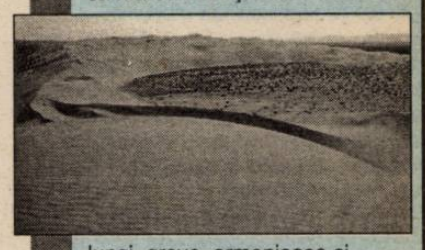

lungi, grave, armonioase și puternice, ca vuietul unui avion bimotor. Recent, s-au desfășurat cercetări legate de „nisipurile cântătoare", în Valea Morții și în deșertul Mojave (SUA), determinând ipoteze care vor să spulbere aura de mister ce învăluia fenomenul. S-a pornit de la efectele fizice imediat următoare – avalanșe de nisip provenind din formațiuni constituite, așa cum s-a stabilit ulterior, din granule de aceeași mărime. Potrivit teoriei cercetătorilor francezi, care au reprodus fenomenul în laborator, *cântecul* nu se explică nici prin acțiunea vântului, nici printr-un fenomen de rezonanță, ci prin propagarea unei unde sonore prin stratul de nisip pus în mișcare de o avalanșă. Așadar, să ne luăm adio de la „sirenele deșerturilor" și de la Fata Morgana?

Unde se află verbele?

O descoperire extrem de interesantă a unor cercetători americani din Maryland indică existența, în creierul uman, a unei regiuni destinate scrierii verbelor. Ideea conține și o doză de bizarerie, dar... norocul și înalta tehnologie au demonstrat clar că așa stau lucrurile. Cercetătorii au putut studia doi bolnavi care și-au pierdut capacitatea de a scrie corect verbele, dar nu și substantivele. La amândoi, imaginile obținute prin RMN arătau că regiuni identice de pe lobii frontali stângi nu mai erau irigate normal. Restabilirea ulterioară a circulației sangvine a pus capăt tulburării respective. Un al treilea pacient, incapabil să ortografieze substantivele, dar neavând probleme cu verbele, prezenta o irigare defectuoasă pe o altă arie cerebrală. Iată posibila cauză a neînvățării conjugărilor ori explicația plăcerii de a dezlega integrame!

Gheață mai grea decât... gheața

La University College din Londra s-a „fabricat" un calup de gheață neobișnuit: un centimetru cub din ea cântărește 1,25 grame, față de 0,9 grame ale cubului de gheață din... paharul cu suc sau de 1 gram, cât are

apa, în condiții normale. Evident, gheața obținută de fizicienii britanici nu mai plutește deasupra apei, dar așa ceva nu poate să ia naștere decât la o presiune de circa 15.000 de atmosfere! De altfel, se cunosc deja 12 „faze" diferite, pentru apă, studiul lor aprofundat ajutând la a înțelege mai bine structura intimă a acestui lichid vital, care este departe de elucidare. *(A.N.P.)*

LEVITAȚIA

un joc cu gravitația?

Câteva bețișoare de lemn, folie de aluminiu și curent electric de înaltă tensiune. Acestea sunt ingredientele de care avem nevoie pentru a face un aparat de câteva grame să se ridice în aer. O experiență care a făcut înconjurul lumii și care nu poate fi explicată de oamenii de știință. Ipoteze există totuși.

La prima vedere totul pare o joacă de copil. O masă pe care se află un obiect în formă de triunghi, un fel de zmeu de mici dimensiuni, format la rândul său din mai multe configurații triunghiulare, construit din lemn de balsa îmbrăcat în folie de aluminiu. Aparatul, denumit *Lifter*, este legat cu fire subțiri de cupru conectate la un transformator. Nu mai rămâne altceva de făcut decât să se acționeze întrerupătorul pentru ca miracolul să se producă. Obiectul decolează, brusc, pe verticală, întinzând firele de cupru. În momentul în care se întrerupe curentul, acesta cade instantaneu pe masă. Un fenomen ce pare incredibil. Prima experiență de acest fel cu un obiect în formă de triunghi a avut loc cu un an în urmă și a fost efectuată de fizicianul francez Jean Louis Naudin. Experiențele au fost reluate de peste 150 de fizicieni și amatori din mai multe țări, unele modele ale *Lifter*-ului fiind construite cu o anvergură de până la doi metri, altele din triunghiuri suprapuse, efectul fiind același. Specialiștii și-au pus problema folosirii acestei propulsii electrocinetice în transportul aerian al viitorului. Deocamdată Lifter-ul este alimentat de o sursă de curent exterioară dar în curând s-ar putea trece la aparate de zbor autonome, curentul fiind furnizat de baterii sau pile cu hidrogen instalate pe aparat. Lifter ar putea fi și o alternativă la elicopter și ar putea evolua ușor în mediile urbane. J.L. Naudin consideră însă că acest aparat ar putea deveni un avion militar teleghidat ideal: silențios și practic nedetectabil de radar.

Cum funcționează aparatul?

Cea mai răspândită teorie privind modul său de funcționare se referă la antigravitație. O teorie falsă întrucât s-a stabilit că oricare ar fi direcția de deplasare – în sus, în jos, pe orizontală – forța produsă e aceeași. O altă ipoteză se referă la faptul că acest fenomen s-ar datora electricității statice. Lifter ar dobândi, datorită curentului electric, o polaritate electrică pozitivă, de sens contrar polarității pământului, care este negativă. Nici una din teoriile avansate nu poate însă explica acest fenomen. Specialiștii sunt însă mult mai interesați să-l valorifice în proiecte cât mai ambițioase, mergând până la propusia spațială.

DORIN MĂRAN

Războaiele noului mileniu

Albine contra minelor personal

Potrivit Comitetului Internațional al Crucii Roșii, există în prezent cel puțin 120 milioane de mine antipersonal îngropate pe teritoriile a peste 70 de țări. Lunar, ele ucid în jur de 800 persoane și mutilează alte 1200 iar, pe de altă parte, milioane de hectare unde se află plantate încărcăturile mortale sunt improprii culturilor agricole. Marele paradox: deși 122 de țări au semnat în 1977 tratatul de interzicere a minelor antipersonal, în fiecare săptămână se plantează alte 40.000 de asemenea arme. De fapt, e paradox, iresponsabilitate ori complicitate tacită?

Dresură în 10 secunde!

Pericolul greu de estimat, reprezentat de sinistra concluzie menționată mai sus, a determinat echipele de cercetători din domeniul militar să caute modalități de detectare a minelor, cât mai puțin riscante. Astfel au ajuns la soluția insolită – însă extrem de eficace – de a dresa albine în acest scop. Argumentul opțiunii îl reprezintă mirosul extrem de bine dezvoltat la aceste himenoptere, capabile să depisteze cea mai slabă prezență a trinitrotoluenului (TNT), de la distanță. Și nu e singura lor misiune.

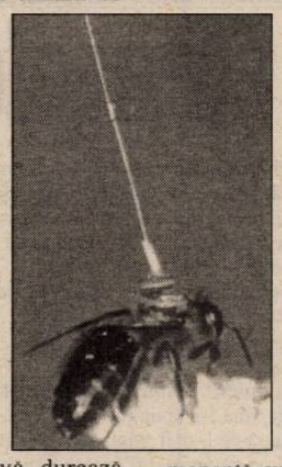

Să vedem însă cum poate fi „convinsă" o albină să caute mine, în loc de flori. Pare incredibil, dar dresura respectivă durează doar în jur de 10 secunde, grație adevăratului geniu al insectei, nu doar înaltei tehnologii inventate de om. Comparativ cu câinele, de pildă, simțul său olfactiv este cu mult mai puternic, ca și capacitatea de a memora un foarte mare număr de mirosuri diferite. Reflexul pavlovian funcționează și aici. Într-o primă fază, un anume miros (cel de TNT, în cazul nostru) este asociat cu apa îndulcită. Urmează prezentarea doar a mirosului, moment în care albina acționează în mod reflex, scoțând limba, în speranța că va primi hrana dulce. La fel se va comporta în orice altă situație similară, în prezența minelor reale. Mai mult decât atât, albina-artificier transmite informația și celorlalte lucrătoare cu care vine în contact. În fine, un alt avantaj deloc neglijabil pentru militari: albinele pot fi folosite în orice zonă climatică.

Batalionul viespilor

Ruda vitregă a albinei, respectiv specia de viespi *Microplitis croceipes*, are „nasul" de 100.000 de ori mai sensibil decât cel mai performant detector artificial! Datorită lui, reperează în natură omizile, lăcustele și păianjenii în corpurile cărora își depune ouăle. Dresate de cercetătorii Pentagonului, viespile detectează amenințările chimice, la fel cum se procedează și în cazul albinelor căutătoare de mine. Numai că pentru toate aceste acțiuni militare, fiecare „desant" trebuie să țină legătura permanentă cu baza terestră. Problemă rezolvată destul de ingenios de militari.

În condiții reale, câmpul de luptă se prezintă sensibil diferit față de unul pentru experiemente. De aceea, cercetătorii au realizat un fel de... harnașament minuscul, plasat pe toracele albinei și susținând o antenă pentru emisie-recepție. Aceasta captează emisia unui radar clasic, retransmițând-o cu un adaos de armonice (frecvențe multipli ai celei originare). Astfel, insecta este precis localizată și se va cunoaște locul de oprire, din zona minată.

Obstacole

Există și unele obstacole în utilizarea albinelor pe post de artificieri. Frigul și perioada nocturnă reprezintă repere naturale mai greu de surmontat. Un al treilea – aglomerările umane și terenurile nedegajate, unde există riscul pierderii albinelor de pe radar. Punând însă în balanță avantajele – succint prezentate mai sus – și piedicile în colaborarea (totuși, în scopuri pozitive) dintre om și albină, sub aspectele respective, trebuie să recunoaștem că natura ne oferă încă o magistrală lecție de inteligență aplicată.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Răpiți de OZN-uri

Au existat căsătorii secrete cu extratereștrii?

Profesorul John Mack, ca și alți investigatori, atestă existența, în spatele răpirilor OZN, a unui „program de hibridare". Spre deosebire însă de Prof. Jacobs, opiniile căruia le-am prezentat acum câteva episoade, Mack este mai puțin convins că vizitatorii au obiective egoiste, de invadare a Pământului și i se pare exagerat să restrângem acțiunile lor doar la acest aspect. El spune totuși că rolul rezervat hibrizilor „reprezintă unul dintre aspectele cele mai derutante ale întregului fenomen al răpirilor".

Ne înrudim treptat cu o altă lume?

John Mack constată, în *Passport to the Cosmos* (1999), un aspect nou și bizar al fenomenului hibridării, faptul că mai multe persoane răpite i-au declarat că au ajuns să aibă legături permanente, un soi de căsnicii secrete, cu ființe de sex opus „de pe cealaltă parte", ființe compatibile sexual cu noi. Mack îl citează și pe cunoscutul scriitor Whitley Strieber, care îi spunea că fiind răpit de mai multe ori, s-a tot întâlnit cu o ființă nepământeană „ca și când aș avea o a doua nevastă cu care am o relație secretă [...] foarte complexă și foarte bogată dar și problematică în același timp", având în vedere că el era însurat și ținea la legământul făcut față de soția sa. Era însă ceva în care nu era implicat sentimental. „Dacă ar fi fost sub controlul meu m-aș fi simțit foarte vinovat". Și lui Strieber i-au fost arătați copii hibrizi despre care i s-a spus că ar fi fost ai lui. El și-a informat soția asupra tuturor acestor întâmplări, decizând împreună să treacă peste ele cu înțelegerea necesară.

Interesant că și soții Denise și Bert Twiggs au publicat în 1992 cartea *Secret Vows* în care relatau despre un soi de căsnicie în patru, a lor cu două ființe nepământene (numite Beek și Magna), având împreună un mare număr de copii hibrizi. Aceste legături ar fi avut loc în cursul unor răpiri succesive, de care o bună bucată de vreme ei nu fuseseră conștienți, dar care li s-au revelat treptat. Cartea a fost ocolită de analiștii fenomenului (nici Prof. Mack n-o citează) tocmai datorită caracterului său însolit.

Legăturile încep din copilărie

După relatările unora dintre persoanele răpite, legătura cu viitoarea pereche începe încă din copilărie, când ființa pământeană și cea nepământeană, sunt lăsate să se joace împreună și să se cunoască. Lucrurile evoluează apoi firesc, doar că amintirea întâlnirilor rămâne îngropată adânc în subconștient, astfel că cel în cauză nu-și amintește nimic, până în ziua în care un incident duce la ridicarea spontană a vălului. Dar ar putea exista mulți alții la care aceste relații nu devin conștiente niciodată...

Care ar fi scopul?

Persoanele examinate de Mack afirmau că cei ce i-au răpit le-au spus că scopurile proiectului de hibridare ar fi: sterilitatea crescândă a bărbaților de pe Pământ, cauzată de experiențe nucleare, radiații, poluare etc. Altora, dimpotrivă, li s-a spus că prin hibridare se corectează sterilitatea vizitatorilor... Aparent proiectul merge bine, mai puțin în privința iubirii părintești, pe care vizitatorii nu știu cum să le-o dea progeniturilor. Acesta ar fi fost și motivul pentru care ei au completat ingineria genetică cu crearea unor „familii mixte".

Părerea lui Mack este că am putea fi martorii unui proces mult mai complex, de tipul unificării a două specii, prin tehnici de inginerie genetică depășind cunoștințele noastre actuale, urmărind obiective atât ale noastre cât și ale lor și cu dificultăți de ambele părți. Între altele, el observă că vizitatorii sunt interesați de aspecte ale iubirii sexuale și părintești, părând că ne invidiază pentru aceste sentimente care lor le lipsesc. Deși, spune Mack, cu o altă ocazie, toate cele relatate de răpiți ar putea să nu fie pe de-a întregul adevărate ci să reprezinte doar „o comunicare către noi", o invitație să ne schimbăm felul de a fi, altminteri ar putea veni un moment în care Pământul nu va mai putea susține viața oamenilor și a celorlalte ființe.

DAN D. FARCAȘ

CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

Jocul de-a Dumnezeu

Se poate ajunge la un nivel înalt de control al cuplului om-mașină asupra parametrilor „realității" înconjurătoare. „Controlorii" și „Supraveghetorii" unor asemenea proiecte s-au angajat într-un cumplit joc de-a Dumnezeu. Cumplit și, uneori, fără întoarcere...

Tehnologii secrete

Totul a fost transformat într-o poveste de senzație stil Hollywood, pornind totuși de la elemente reale legate de Camp Hero și celebrul Laborator Brookhaven. Studiile privind o seamă de tehnologii secrete au început se pare spre sfârșitul anilor 1930, sub supraveghere guvernamentală. Baza experimentală o reprezentau cercetările și tehnologia inventată de Nikola Tesla, precum și teoriile lui Albert Einstein. Amândoi, cum spuneam, presupus implicați în proiect. Ideea centrală a Experimentului Philadelphia constă în „îndoirea" undelor radar, prin folosirea unor generatoare extrem de puternice, care ar fi făcut nava invizibilă. Surpriza, neplăcută, a fost că nava însăși a dispărut, reapărând, cum se știe, la Norfolk și revenind la Philadelphia. Se spune, de asemenea, că ea ar fi apărut și la Montauk Point, în 1983! Și că, de fapt, ar fi apărut în 12 locuri diferite într-un interval de timp cuprins între anii 1943 și... 3600!

Membrii supraviețuitori ai echipajului au înnebunit și au fost internați în spitale pentru bolnavi mintal. Explicația vehiculată: nava fusese „transportată" într-o altă dimensiune.

Schimbare de nume

Guvernul, se spune, a acceptat faptul că efectuase acest gen de experimente a căror idee își avea originea în studiile de mecanică cuantică în timpul celui de-al doilea război mondial privind evitarea radarului. Și mai surprinzător, același tip de tehnologii ar fi fost puse la punct de savanții ruși care au reușit să facă invizibil un avion chiar la Camp Hero, în anii 1950!

Numele adoptat pentru cercetările de la Brookhaven a fost Proiectul Phoenix și ideile au provenit din documente capturate de la naziști și de la Tesla. Important este că acesta era principalul proiect privind controlul minții. Când s-a prezentat raportul de rigoare guvernului, acesta a decis suspendarea lui imediată.

Și totuși...

După câțiva ani însă, Camp Hero era operațional. Se vorbea de faptul că „acolo" erau realizate experimente privind războiul psihologic. Capacitatea psihică a subiecților era amplificată de echipamentul electronic pus la punct de cercetători. Aveau loc și experimente de manipulare temporală. Se presupune, de altfel, că un fel de vârtej temporal a fost cel care a provocat dispariția navei USS Eldred ge. Cercetătorii care au lucrat la Camp Hero mai spun și că trei grupuri de extratereștri (care locuiau la Camp Hero) erau implicate în cercetări. Marina americană a oferit o serie de explicații alternative, „normale" și plauzibile. „Legenda", au spus ei, se datorește așa-numitului echipament de „degaussificare", care era instalat pe nave și le făcea invizibile pentru minele magnetice, fiind conectat de îndată ce nava se afla în ape unde se semnalase prezența unor astfel de mine. Celebra invizibilitate de care se vorbește atât nu a fost nici ea negată, dar s-a spus că era vorba doar de utilizarea generatoarelor pentru crearea unui puternic câmp termic care realiza un miraj capabil să facă navele invizibile pentru radare. Senzațiile de vomă și toate manifestările de instabilitate ale echipajului se datorau, conform acelorași explicații, câmpului de înaltă frecvență emis de echipament.

Dar lucrurile aveau să se dovedească totuși mult mai complicate...

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____,
cod _____, județul _____.
M/B

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Dominarea viitorului

Oracolele... „porcului roșu"

Aghicii evenimentele nefaste care ar urma să se producă era (poate mai este) și un atribut al animalelor oraculare cunoscute din mitologie și chiar din unele evenimente reale mai puțin obișnuite. Unul dintre cele mai bizare necuvântătoare implicate în divinație este ceea ce enciclopediștii parapsihologiei numesc „porcul roșu". Totul a pornit de la o întâmplare adevărată, petrecută în secolul XIII, în Anglia. Un anume McFee cumpărase un guițător cu pielea roșcovană de la un târg, foarte departe de casă.

Proprietarul era o femeie foarte în vârstă, care i-l vânduse aproape pe nimic. Dar, după ce a ajuns acasă, McFee nu l-a mai găsit a doua zi pe nicăieri. Intrigat, bărbatul a a plecat să-și verifice o bănuială. Într-adevăr, porcul roșiatic se întorsese la stăpân, parcurgând o distanță de câțiva kilometri. Când a văzut minunea, stăpâna i-a spus lui McFee că după ce l-ar fi tăiat, ar fi murit și el, și că animalul fugise pentru a nu se întâmpla nenorocirea. McFee n-a crezut-o și, peste câteva luni, după ce a tăiat porcul, a murit și el în scurt timp.

Cât adevăr și câtă fabulație este în această poveste, nimeni nu ne poate lămuri. Cert este că de atunci, atât în Anglia, cât și în Franța puii de porc ce aveau o culoare roșie pronunțată erau altfel tratați, cu un respect incredibil. Ei erau lăsați să moară de bătrânețe, iar dacă mureau de vreo boală contactată de la șobolani sau vulpi, atunci nenorocirea urma să se abată asupra acelei gospodării. În consecință, oamenii își părăseau casele și le dădeau foc. Se spune că porcii roșcovani au salvat de la moarte un sat întreg, la Wexersetts, Anglia, în 1488. Doi astfel de porciminune au evadat și s-au ascuns în pădurea de lângă sat. Nimeni n-a îndrăznit să-i aducă înapoi cu forța, iar în cele din urmă, un magician i-a sfătuit pe săteni să se refugieze și ei în pădure. Unii l-au ascultat, alții nu. Și într-o noapte, un snop de fulgere a aprins simultan mai multe case, iar devastatorul incendiu s-a răspândit peste tot, dar nu și în pădure. Au scăpat cu viață doar cei care începuseră să țină companie porcilor roșcovani... Desigur, astfel de cronici ale epocilor respective au fost preluate ca atare de enciclopediile ocultismului și astăzi ne trezesc un zâmbet îngăduitor. Însă niciodată nu se creează o astfel de ficțiune fără un sâmbure de adevăr.

PAUL IOAN

Porți în spațiul mioritic

De la zeița Eurynomé vin toate!

O legendă spune că toate lucrurile care sunt pe lume se datoresc zeiței Eurynomé. Apărută din Haos dar neavând pe ce să-și sprijine picioarele, ea a separat marea de cer și, singură fiind, a început să danseze pe valuri. Mergând astfel spre sud, ea a stârnit o adiere dulce care a ajutat-o în opera sa de creație. Îndreptându-se apoi spre nord, s-a întâlnit cu șarpele Ophion. Cu care s-a unit, de unde și convingerea că vântul de nord, sau boreal, este unul creator, fecundant. Însărcinată, Eurynomé ia forma unei porumbițe și, deasupra valurilor, lasă să cadă Oul Universal. Acesta se sparge și din el ies copiii săi, cu alte cuvinte tot ceea ce există: Soarele, Luna, planetele, stelele, Pământul cu munții săi, cu râurile și cu arborii, cu plantele și cu toate creaturile vii.

Eurynomé și Ophion își aleg muntele Olimp drept locaș, dar ea se înfurie când Ophion pretinde că el este creatorul Universului, îi sparge capul cu călcâiul și îl gonește în peșterile întunecate de sub pământ. După care creează cele șapte puteri planetare și desemnează câte un titan și o titanidă care să le conducă: Théia și Hypérion pentru Soare, Phoebe și Atlas pentru Lună, Dione și Crios pentru Mercur, Themis și Eurymedon pentru Jupiter; Thetys și Oceanos pentru Venus, Rhea și Cronos pentru Saturn. În ceea ce privește însă primul om, acesta a fost Pelasgos, strămoșul pelasgilor, născut din pământul Arcadiei, urmat de alții pe care i-a învățat să construiască, să se hrănească, să coasă și să confecționeze haine.

Pe de altă parte, istoria oficială ne spune că pelasgii sunt popoare preindo-europene care s-au instalat pe insulele și țărmul Mării Egee înainte de anul 3000 î.Chr., supunându-i pe puținii «autohtoni» pe care i-au găsit acolo, înainte ca acest lucru să se producă între anii 2000 și 1200 î.Chr. prin intervenția diferitelor valuri succesive de indo-europeni.

Aceeași istorie oficială îi face deci pe pelasgi să vină din Orient. Proveniența lor nu explică însă multe lucruri, nici surprinzătoarele înrudiri culturale între pelasgi și celți, nici faptul că o serie de tehnici occidentale sunt anterioare celor orientale.

În mod paradoxal, unele din cele mai recente descoperiri științifice sunt cele care permit formularea unei ipoteze clarificatoare: răspândirea construcțiilor megalitice de la Vest la Est, ceea ce modifică total condițiile lumilor postglaciare occidentale! Urmele lăsate de această adevărată diaspora pornesc din neolitic și fac plauzibilă inclusiv probabilitatea unei Atlantide istorice! În această viziune a Istoriei, pelasgii devin navigatorii epocii megalitice a cărei cultură o vehiculau folosindu-se de cunoașterea marilor căi maritime. Ei au fost ștafeta care a transmis Tradiția Primordială civilizațiilor pe cale să se nască. Iar unul din locurile prin care a trecut se afla dincolo de malul stâng al Dunării, spre munți, și la un moment dat s-a numit Dacia...

MIHAELA DOROBANȚU